

FESTIVAL VAN ONGEHOORDE IDEEËN

Festival van Ongehoorde Ideeën

Verzamelde columns op Frontaal Naakt, Joop.nl en
Beter Onderwijs Nederland

Met een advies tot boycot van Nederland

Thomas Cool / Thomas Colignatus

<http://boycottholland.wordpress.com>

Met dank aan de redacteurs van de websites:

<http://www.frontaalnaakt.nl>

<http://www.joop.nl>

<http://www.beteronderwijsnederland.nl>

Zie ook de eigen sites:

<http://thomascool.eu> (was www.dataweb.nl/~cool)

<http://boycottholland.wordpress.com>

Een aantal columns is ook opgenomen in deze boeken:

(1) *Democratie & Staathuishoudkunde*

<http://thomascool.eu/SvHG/DenS/Index.html>

(2) *Een kind wil aardige en geen gemene getallen*

<http://thomascool.eu/Papers/AardigeGetallen/Index.html>

(3) *Laat D66 zich opheffen*

<http://thomascool.eu/SvHG/LDZO/Index.html>

Bij de tijdsaanduiding van een column staan deze aanduidingen:

(W) onder de naam Colignatus, wetenschapper

(P / W) geschreven als politieke visie en wetenschap

[niets] geschreven als politieke visie

Met dank aan het Samuel van Houten Genootschap

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorgaande schriftelijke toestemming van de copyright houder.

No part of this book may be reproduced in any form, by print, photocopy, microfilm or any other means without the written permission from the copyright holder.

© Thomas Cool, 2012 Scheveningen (23 juni, 9 oktober)

Omslag samengesteld uit Wikimedia Commons over de "empirische apostel":
Caravaggio (1573–1610)

The Incredulity of Saint Thomas

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:The_Incredulity_of_Saint_Thomas_by_Caravaggio.jpg

ISBN 9789461933072

Uitgegeven door MijnBestseller.nl

NUR

401 Gebundelde columns en interviews

402 Waargebeurde verhalen

696 Sociaal economische geschiedenis

697 Politieke geschiedenis en geschiedenis v.d. internationale betrekkingen

747 Minderheden, racisme, vluchtelingen

754 Politicologie

759 Sociologie van beleidsprocessen

765 Creatief denken

789 Econometrie

918 Wiskunde algemeen

Inhoud

<i>Inleiding</i>	7
www.joop.nl	11
<i>Een ander plan voor Europa</i>	13
<i>Laat D66 zich opheffen</i>	15
<i>Het parlement moet meer eigen onderzoek doen</i>	17
<i>Samsom versus Plasterk</i>	19
<i>Het wiskundeonderwijs moet helemaal anders</i>	20
<i>De beursgang van Ziggo roept veel vragen op</i>	23
<i>Algemeen Beschaafd Rekenen</i>	25
<i>De beste strategie van PvdA en SP</i>	27
www.beteronderwijsnederland.nl	29
<i>Advies tot een parlementair onderzoek naar het onderwijs in wiskunde</i>	31
<i>Aanvulling op het advies tot een parlementair onderzoek naar het</i>	
<i>onderwijs in wiskunde</i>	31
<i>Complimenten, maar een schijnoplossing: Reactie op Windels (2011)</i>	32
<i>Internet petitie tot een parlementair onderzoek naar het onderwijs in</i>	
<i>wiskunde</i>	32
<i>Mijn antwoord op de "bespreking" van COTP in Euclides, februari 2012</i>	33
<i>Voorbeeld: Pi, tau of Theta</i>	33
<i>Voorbeeld: Zeggenschap over de inrichting van het onderwijs</i>	35
<i>Voorbeeld: Werkloosheid, loonmatiging en onderwijs</i>	37
<i>Voorbeeld: Banken redden via leraren ontslaan</i>	39
<i>Voorbeeld: Aanvulling op pi, tau of Theta</i>	41
<i>Voorbeeld: Nederlands als dialect van wiskunde</i>	41
www.frontaalnaakt.nl	45
<i>Inleiding</i>	47
<i>Hoe dan, Jan ?</i>	48
<i>"Ik ben gewoon een nette wetenschapper"</i>	51
<i>Ontsla alle hoogleraren economie</i>	53
<i>Nee tegen de Europese Grondwet</i>	56
<i>Referenda zijn meestal dom en gevaarlijk</i>	59
<i>Een les in democratie op de Nederlandse Antillen</i>	62
<i>Red de Antilliaanse democratie</i>	64
<i>Censuur in de kaartenkamer</i>	68
<i>Antillen een Provincie van Nederland: onhaalbaar</i>	71
<i>Rouvoet premier</i>	73
<i>Dom als D66 zich niet opheft</i>	74
<i>Op 7 maart dit kabinet maar wegstemmen</i>	75
<i>Sollicitatie</i>	78
<i>Balkenende heeft iets te verbergen</i>	83
<i>Werkloosheid en armoede</i>	85
<i>Voorjaars schoonmaak</i>	88
<i>Het monster van Frankenvrij</i>	89
<i>Jullie hebben het mis</i>	91
<i>Migrantenbanen</i>	93
<i>Hamer en Spijkers</i>	96

<i>Tijd voor een nieuwe ARP</i>	97
<i>Boycot Nederland</i>	99
<i>Sleutelfiguur</i>	101
<i>Mea Culpa</i>	103
<i>De Afghanistan-sudoku</i>	104
<i>Enquête</i>	106
<i>PvdA schept geen banen maar armoede</i>	110
<i>Bij de dood van HAFMO</i>	112
<i>Wil de echte Gerrit Zalm opstaan ?</i>	114
<i>Roze Bril</i>	118
<i>CPB-model deugt niet</i>	120
<i>Restzetels</i>	121
<i>Mestadvies</i>	123
<i>Rouvoet premier</i>	125
<i>Dikke min voor 50PLUS</i>	127
<i>Is economie, domkop !</i>	129
<i>Pinksteren</i>	133
<i>Απο την Ελλάδα</i>	135
<i>Schamen</i>	137
<i>Milieu en migratie</i>	138
<i>Marianne Vaatstra</i>	140
<i>Plasterk</i>	143
<i>Prinsjesdag</i>	144
<i>Rutte snapt het niet</i>	145
<i>Witteboordencriminaliteit</i>	148
<i>Paljas</i>	150
<i>Federaal Europa</i>	153
<i>Clockwork Orange</i>	155
<i>Meerderheid</i>	157
<i>Wiskunde</i>	158
<i>Vernis</i>	161
<i>Beter wiskunde-onderwijs, nu!</i>	163
<i>Nobelprijs</i>	165
<i>Loonmatiging</i>	166
<i>Vragen</i>	168
<i>Journalisten</i>	171
<i>Algemeen Beschaafd Wiskunde</i>	173
<i>Seks en wetenschap</i>	175
thomascool.eu	177
<i>Aan het bestuur van de VWN 2005</i>	179
<i>Raadsels rondom Emil Fuchs, Barbara Leoni en Gabriele D'Annunzio</i>	180
<i>Recensie van het CPB-boek Europa in Crisis</i>	185
<i>Een wereldontdekking</i>	187
<i>Wetenschappers t.a.v. "Het Immigratietaboe"</i>	190
<i>Aan het bestuur van de VWN 2012</i>	192
<i>Aan de president van de KNAW 2012</i>	204
<i>Weg met het belastingvacuüm !</i>	207
<i>Het gif, mensen, het gif</i>	209
Van dezelfde auteur	213
Index	215

Inleiding

Alle Nederlanders opsluiten in isoleercellen en dan maar laten kletsen, ja, eindelijk rust, maar het doet afbreuk aan de vrijheid van meningsuiting. De wetsartikelen over de vrijheid van meningsuiting hebben betekenis, niet wegens het veilig stellen van de productie van geluid, drukinkt of elektronische bits, maar vanuit deze gedachte: niet alleen dat het gehoord kan worden, maar tevens dat het daadwerkelijk gehoord wordt, zodat het niet zonder gevolgen blijft.

Vrijheid van meningsuiting betekent natuurlijk dat je iets mag zeggen, maar ook dat anderen behoren te luisteren. Er is de verplichting voor de spreker eerst na te denken en niet zomaar te gaan kletsen. Die vrijheid stelt echter helemaal niets voor wanneer je gaat roepen in de woestijn of tegen de zeewind in. *Vrijheid* ontstaat pas wanneer het ook gehoord wordt. Sommigen noemen dat het verschil tussen *horen* en *luisteren*.

Nederlanders snappen dat niet. Men hoort iets, en het gaat het ene oor in en het andere uit. Men leest iets, en het gaat het ene oog in en het ander uit. Op Texel is waargenomen dat een bericht bij iemand het linkeroor inkwam en via het rechteroog verliep. Zijn vrienden stonden verstoemd. Het bericht ging over de stijging van de zeespiegel, niet onbelangrijk voor zijn klein- en kindskinderen wanneer die op Texel willen blijven wonen. Maar de goede man kende geen Frans en wist niet wat het betekent: *Après nous le déluge*. Men schonk hem daarna cognac, dat snapte hij wel.

Inmiddels is er een hele industrie van gespreksprogramma's, debating clubs, subtiele reclame, voorlichters, die de natuurlijke neiging van mensen om niet te luisteren proberen te omzeilen om toch een bericht te laten aankomen. Het zijn lapmiddelen, het is beter te gaan luisteren.

Over de jaren ben ik vele gedachten bij anderen tegengekomen waar niet naar geluisterd werd. De kranten vullen zich met ingezonden brieven. Zo ontstond ooit het vage plan een *Festival van Ongehoorde Ideeën* te organiseren. Dit zou een jaarlijkse gebeurtenis kunnen zijn waarin toeschouwers hun oor komen lenen. Tijd en middelen ontbraken om dit daadwerkelijk van de grond te tillen. Inmiddels bieden kranten hun lezers de gelegenheid via internet te reageren, het is inderdaad interactiever, maar of er nu zoveel beter geluisterd wordt is een andere zaak.

De titel *Festival van Ongehoorde Ideeën* leent zich nu in ieder geval voor mijn eigen ditjes en datjes. Deze bundel verzamelt mijn columns van de websites *Frontaal Naakt*, *Joop.nl* en *Beter Onderwijs Nederland* (BON). Ik dank de redacties voor de publicatiemogelijkheid en hun redactionele inbreng. Hieronder zijn alleen de columns afgedrukt, met kleine correcties voor spellingsfouten. De html links zijn vervangen door voetnoten met expliciete urls. Reacties van lezers zijn terug te vinden op de aangegeven urls.

De belangrijkste punten in de columns zijn:

- (1) herziening van de Trias Politica met een Economisch Hof
- (2) overdracht van nationale soevereiniteit aan de EU is niet nodig wanneer de lidstaten elk hun Economisch Hof nemen
- (3) maak de censuur van de wetenschap door de directie van het Centraal Planbureau ongedaan (en dit verklaart ook een verschil tussen een CPB en een Economisch Hof)
- (4) niet alleen politici falen; als econometrist loopt men ook aan tegen economen en wiskundigen die allerlei normen overtreden, zodat burgers niet verbaasd hoeven zijn dat punten 1 t/m 3 nog niet geregeld zijn.

Bij *Joop.nl* zijn mijn inzendingen vaker afgewezen. Ik moest blijkbaar nog eenvoudiger taalgebruik hanteren dan ik al probeerde voor het grotere publiek. In wat werd gepubliceerd hebben de redacteurs veel meer aangepast dan ik gewend ben. Klaarblijkelijk moet ik daar meer in een *format* passen. Misschien leer ik dat op den duur. Het is inderdaad leerzaam zo'n redactioneel proces waar te nemen. Wanneer een redacteur het niet begrijpt dan zeker een lezer niet, is de gedachte, en de aanpassingen zullen in die zin dan een verbetering zijn. Met wat er staat kan ik leven, als publieksvoorlichting. Mijn ongeredigeerde mening staat op mijn eigen website hoewel ik niet de indruk heb dat lezers van *Joop.nl* daar gaan kijken.

Bij *BON* is er geen redactie die de tekst gaat aanpassen. Wel heeft een moderator twee stukken tegengehouden met een argument "zelfpromotie is niet toegestaan". Ik doe niet aan zelfpromotie maar wanneer een moderator dat vindt is dat blijkbaar genoeg voor zo'n moderator, en je kunt er dan over gaan nadenken waarom dat zo is. Ik ben geen lid van *BON* maar men staat wel een weblog toe als dat over beter onderwijs gaat. In 2009 zag ik bij *BON* een lasterlijke pagina uit 2008 over mij en mijn werk. Ondanks een protest liet men die laster gewoon staan. Toen ik begin januari 2012 een positieve recensie had van de *European Mathematical Society* van een voor *BON* relevant boek over het onderwijs in wiskunde leek het me nuttig een weblog bij *BON* op te starten om zegge 'in het hol van de leeuw' te kijken of de kou uit de lucht was. Niet echt dus. Maar de interactie met lezers aldaar heeft denklijk wel een beetje geholpen in de zin dat ik daar niet meer een totaal vreemde ben en dat men een beetje lijkt te leren begrijpen hoe je óók kunt denken.

Bij *Frontaal Naakt* is de redactie tussen deze uitersten. Stukken zijn afgewezen, sommige zijn een beetje aangepast, de meeste zijn zo geplaatst. Ik heb natuurlijk de neiging nadruk te leggen op de bovengenoemde belangrijkste punten. Wanneer een lezer dit steeds maar weer te horen krijgt gaat dat vervelen en irriteren. Dus ik probeer die boodschap te variëren en de redactie van *FN* beschermde mij en de lezer door stukken af te wijzen die onvoldoende variatie hebben gehad. Ik heb hier toch het gevoel gehad te kunnen zeggen wat ik denk. Dat eindigt nu wonderlijk genoeg in juni 2012 omdat de redactie schrijft geen stukken meer te accepteren waarin bovenstaande belangrijke punten

herhaald worden. Men is de herhaling beu. Klaarblijkelijk zijn de columns ook voor de redactie niet overtuigend gebleken. Maar het betekent wel een einde. Wanneer FN de indruk wekt dat daar veel meer gezegd kan worden dan in andere media maar ondertussen worden sommige onderwerpen toch geweerd, dan moet ik niet vrolijk over andere zaken gaan schrijven en de indruk vestigen dat er niets te schrijven valt over de werkelijk belangrijke zaken.

Het is de vraag of de columns überhaupt zin hebben gehad. Sinds 2005 is er eigenlijk geen respons, nergens, op het gehele vrije en openlijk toegankelijke internet. Nu zelfs de grote economische, sociale en politieke crisis in Europa en de USA mijn analyse bevestigt gaan mensen blijkbaar nog steeds niet naar de achterliggende teksten op mijn website kijken.¹ Juist nu overdracht van soevereiniteit aan Brussel aan de orde is zou je belangstelling voor een goed alternatief verwachten. Niets daarvan.

Een paar columns komen voor op meer websites maar met wat andere bewoordingen. Ik zou hier een selectie kunnen maken maar het lijkt me nuttiger de teksten gewoon te laten staan. De verschillen in bewoordingen kunnen bijdragen tot het begrip. Tegelijk ontstaat een overzicht wat lezers van de verschillende websites te zien hebben gekregen. Blijkbaar zijn lezers geneigd toch vooral te kijken naar hun vaste websites.

Gezien de actualiteit heb ik ook recente teksten van de eigen website opgenomen. Brieven aan instanties die niet luisteren. Zij vormen grondmateriaal waarin ik later in een column naar kan verwijzen. Nou ja, je kunt later niet zeggen dat ik het niet geprobeerd heb. Ik ben zelf toch wel het meest verbaasd over de wetenschapsjournalisten. In de media wordt daar zo leuk over geschreven, maar censuur bij het CPB of vondsten in de wiskunde: het is taboe.

De artikelen zijn ondertekend met mijn naam uit de burgerlijke stand wanneer ik spreek als gewoon mens die ook een politieke mening kan uiten. Zij zijn ondertekend met een wetenschappelijke naam *Colignatus* (Cool-ig en natus = geboren) die ik sinds 2004 gebruik om te benadrukken dat hier geen politieke mening wordt weergegeven maar een inzicht dat is gebaseerd op wetenschappelijk verantwoord onderzoek. In een paar gevallen zijn beide namen gebruikt wanneer tegelijk zo'n wetenschappelijk inzicht wordt gepresenteerd alsook een politieke stellingname wordt betrokken. Omdat de naam van de auteur al op de omslag van deze bundel staat, gebruik ik hieronder de aanduidingen (P / W) = (Politiek / Wetenschap), (W) = (Wetenschap) of afwezigheid van zo'n aanduiding (= Politiek). Zie ook het colofon p4. Voor sommigen werkt het gegoochel met die namen op de lachlust, vooral wanneer men zich probeert voor te stellen hoe de twee Thomassen met elkaar samenwerken. Het gebeurt in ieder geval met

---

¹ Ik adviseer het boek *Democratie & Staathuishoudkunde* (2012).

een glimlach. Het oorspronkelijke idee duidelijk het onderscheid tussen wetenschap en politiek aan te geven ontstond uit pragmatische redenen, het schrijft en communiceert namelijk sneller. Vervolgens blijkt dat zo'n idee bij consequente uitvoering tot vermakelijke constructies kan leiden. In zo'n geval zou men kunnen besluiten het hele idee op te geven maar met enig gevoel voor humor is het dan juist ook aardiger om juist aan die consequente uitvoering vast te houden.

PM. Een concept recensie

Een kritische lezer van het concept van deze bundel schreef:

“Wie zou jou eindelijk eens bij kunnen brengen dat je bij het schrijven voor een wat ruimer publiek rekening moet houden met de lezers?”

Wie kan jou laten inzien dat de combinatie van grenzeloze ijdelheid, eigenwijsheid en de verongelijkte toon van een onbegrepen genie alle verstandige lezers afschrikt? In het voorwoord word ik opnieuw vermoeid met het gekoketteer met namen (Cool, Colignatus) en de idiote consequentie om de categorieën politiek, wetenschap en “niets” toe te voegen aan de titels van de columns. Je denkt misschien dat zoiets op de lachlust werkt, maar het is vooral schadelijk voor jouw reputatie en de wil van de lezer om jou serieus te nemen. “Ik, Claudius Colignatus...”

Wie zou jou duidelijk kunnen maken dat je niet gekrenkt hoeft te zijn over een gebrek aan respons of over correcties van redacteuren, maar dat een beetje zelfkritiek zou kunnen helpen om met betere producten te komen? Ik weet niet wat het doel van deze bundel is (daar gaat dat rare voorwoord namelijk niet over), maar ik zou de bijdragen nog eens kritisch herlezen. Dat begrip ken jij niet, daarom leg ik het even uit. Vaak beslissen schrijvers dat een column misschien aardig was op een bepaald moment, maar dat het stukje het niet verdient om in een verzameling langdurig bewaard en gelezen te worden. Dan wordt het dus niet in de bundel opgenomen.

Wie zou jou ervan kunnen overtuigen dat dit allemaal iets belangrijker is dan het lettertype (waar je ook een vraag over stelde)?”

Deze reactie is heel mooi want hier openbaart zich een groot misverstand. Uw auteur is namelijk bescheiden en niet ijdel, hij is niet eigenwijs maar luistert scherp en is heel kritisch op zichzelf, hij is geen genie maar slechts econometrist en leraar wiskunde, en hij is niet verongelijkt maar oprecht verontwaardigd zoals u ook zou zijn wanneer u ... (geef zelf aan wanneer u oprecht verontwaardigd bent). De bedoeling van deze bundel is niet een selectie maar *alle* columns te geven. Het geheel *bewijst* namelijk dat Nederland niet luistert.

www.joop.nl

Een ander plan voor Europa

22 februari 2012 ²

De EU-besluiten over de strengere begrotingsnormen plus het jongste reddingspakket voor Griekenland van de vroege ochtend van 21 februari 2012 vormen een economisch averechts kaartenhuis. Het is de economie van de Gouden Standaard waarin burgers en bedrijfsleven in een keurslijf worden gedrongen, alleen maar om boekhoudkundige sommen uit een kortzichtig economisch model te laten kloppen.

De Brusselse tunnelvisie zet de parlementen weer voor het blok. Weer is er de dreiging van paniek op de financiële markten wanneer maar een enkel parlement dwars gaat liggen. Bij zo'n dreiging van paniek wordt economisch herstel op z'n zachtst gezegd dubieus.

Het kaartenhuis toont hoe gevaarlijk het Brussels centralistisch denken en het uitschakelen van de democratie is. Je moet van goede huize komen en een rechte rug hebben om democratie, economisch verstand, en het waardig bestaan van de Europese burgers te redden. Heeft het Nederlandse parlement die eigenschappen ?

Er is namelijk wel een alternatief. Nu Brussel het scenario van de Gouden Standaard uit de jaren 1930 volgt, ligt het alternatief in het Plan van den Arbeid zoals opgesteld door Jan Tinbergen en de publieke werken zoals voorgesteld door John Maynard Keynes. Oftewel het Zweedse model van Rudolf Meidner en Gösta Rehn. Dit naar onze tijd vertaalde alternatief valt te vinden in mijn boek *Definition & Reality in the General Theory of Political Economy* ³ of in dit interview door student Protesilaos Stavrou. ⁴

Kort aangeduid zijn er deze elementen:

(1) minder EU-centralisme maar in ieder land apart een correctie op het falen van de Trias Politica middels uitbreiding tot een Tessera Politica met een grondwettelijke Economisch Hof dat erop toeziet dat de begroting betrouwbare informatie geeft

(2) nationale investeringsbanken als noodzakelijk element voor het streven naar volledige werkgelegenheid

(3) pragmatisch begrotingsbeleid ("functional finance") in plaats van rigide normen, maar wel met een "ladder" van verschillende regiem's voor landen die meer dan 80% danwel 90% schuld hebben

(4) de Europese Centrale Bank is momenteel een stiekeme centrale bank en wordt dat gewoon openlijk, met bijvoorbeeld de vrijheid om in bepaalde regimes rechtstreeks nieuwe schuld te ondersteunen, maar met ook de taak niet alleen de kosten van levensonderhoud te bewaken,

---

² http://www.joop.nl/opinies/detail/artikel/een_ander_plan_voor_europa/

³ <http://thomascool.eu/Papers/Drgtpe/Index.html>

⁴ <http://protes-stavrou.blogspot.com/2011/10/plan-for-europe-interview-with-thomas.html>

maar ook te letten op werkgelegenheid en de inflatie van vermogensbestanddelen zoals huizen en aandelen.

Het herstellen van de fouten in het Verdrag van Maastricht uit 1992 waarbij de EU en EMU werden opgericht zal tijd kosten. Politici hebben ook te maken met neoliberal denken economisten die door het neoliberalisme gemaakte fouten willen aanpakken met nog meer neoliberalisme. Deze politici dienen boven zichzelf uit te stijgen, scherp vast te stellen hoe deze wereldwijde crisis is kunnen ontstaan, en vervolgens weer vertrouwen te schenken aan Economische Hoven die het traject naar verbetering zullen begeleiden.

Deze politieke tijd kan worden gevonden door het tijdelijk accepteren van eurozone obligaties. Het lijkt me dat zulke obligaties geen lange termijn oplossing zullen zijn wegens de zinvolle no-bail-out conditie en wegens het alternatief van de genoemde regiem-ladder. Maar het is niet bezwaarlijk tijdelijk 3% per jaar van het GDP aan eurozone bonds uit te geven, en na 10 jaar is dan nog slechts 30% van het GDP daarmee gemoeid, en in die 10 jaar kan de nieuwe EU worden vormgegeven.

Maakt dit Plan voor Europa enig kans ? Tot op heden had de PvdA geen echt alternatief en gezien het verband met het oude Plan van den Arbeid zou men interesse kunnen hebben. Laten we aannemen dat de PvdA zijn neoliberale economen Wouter Bos, Ed Groot, Rick van der Ploeg, Bas Jacobs [geen lid]⁵ en bijvoorbeeld Paul de Beer naar kritiek leert luisteren, en dan de eerste partij is die zich achter dit alternatief schaaft.

VVD en CDA zullen wel achter de Brusselse onderhandelings-resultaten van Mark Rutte en Jan Kees de Jager staan, hoe onjuist ook. De PvdA speelt dan een sleutelrol. De PVV kan nog steeds een motie van wantrouwen laten sneuvelen. Wanneer de PvdA afwijst kan Wilders de staatsman spelen die met grote tegenzin met het kabinet meegaat "om de economie te redden" (maar in feite dus niet). Zelfs D66, GL of SP kunnen die verleiding van het staatsmanschap wellicht moeilijk weerstaan.⁶ Wat zou de strategie van de PvdA dan kunnen zijn ?

Als eerste stap moet men Wilders dus vragen zich helder over het Brussels pakket uit te spreken. Wanneer deze zich wederom verzet tegen steun aan Griekenland dan heeft hij zich steviger vastgepraat.

Als tweede stap kan de PvdA dan VVD en CDA voor het blok zetten:

(1) onmiddellijke beëindiging van de huidige coalitie

(2) een interim-kabinet VVD-CDA-PvdA ter uitvoering van het Brusselse kaartenhuis maar bij nieuwe besluiten varend op de koers van de alternatieve aanpak

(3) nieuwe verkiezingen gericht op het daarna samenstellen van een afspiegelingskabinet zonder die lange coalitieonderhandelingen.⁷

---

⁵ In verschillende columns in dit boek schaar ik Bas Jacobs tot de "PvdA economen". Mij is later gebleken dat hij meldt geen lid te zijn.

⁶ Dit bleek op 26 april 2012 bij het Lente-akkoord.

⁷ Het belang van het begrip "afspiegelingskabinet" komt in columns hieronder vaker aan de orde. Zie de voordelen op p76.

Wanneer VVD en CDA niet akkoord gaan dan stemt de PvdA tegen de onderhandelingsresultaten, en mogen VVD en CDA uitleggen:

(a) dat het kaartenhuis geen kaartenhuis is en dat de Gouden Standaard geen Gouden Standaard is

(b) dat men met steun van de PVV regeert

(c) dat juist VVD en CDA chaos in Europa accepteren om maar vast te houden aan dat kaartenhuis plus die steun van de PVV.

Op 1 maart staat de nieuwe EU-top gepland over werkgelegenheid en mogelijke eurozone obligaties. Laat de PvdA in gedachten houden dat arbeidersgezinnen in Griekenland en Spanje toch wel degelijk arbeidersgezinnen zijn, en dat het raar is dat arme Slowaken en Letten moeten bijspringen voor rijkere Grieken en ook Nederlandse bankiers die de echte fouten hebben gemaakt.

Laat D66 zich opheffen

23 februari 2012 ⁸

“Laat D66 zich opheffen” (LDZO) is het advies plus de titel van een concept-boek uit 2010 waarin ik diverse artikelen bundelde voor de verkiezingen van dat jaar (zie pdf onderaan). Het laatste kabinet Balkenende was gevallen en de tijd tot de verkiezingen was te kort om een uitgever te vinden. Hans van Mierlo was overleden en mijn vrees was dat dit tot een hernieuwde aandacht voor de “kroonjuwelen” zou leiden. In ieder geval was er tijd die PDF op de website te zetten.” ⁹

Pechtold zegt over die “kroonjuwelen”: “We hebben ze wel maar ze liggen niet in de etalage.” Dat is geruststellend bedoeld maar is het niet. Hij kan bedoelen dat ze in de brandkast liggen, dat ze behoren tot het DNA van D66, en dat ze ieder moment kunnen opduiken om de politieke discussie te ontregelen.

Kernpunt is dat wetenschappelijk onderzoek toont dat die “kroonjuwelen” helemaal niet leiden tot meer democratie. Het enige dat in 1966 gebeurde was dat Hans van Mierlo enkele verschijnselen uit Amerika uitkoos om te roepen dat dit echte democratie was. Het districtenstelsel, de gekozen premier en burgemeester, het referendum: ja, zij komen allemaal voor in Amerika. Maar Amerika is helemaal geen betere democratie.

Een probleem met D66 is dat men daar stelselmatig weinig belangstelling toont voor wetenschappelijk onderzoek. Het Wetenschappelijk Bureau van D66 is recentelijk omgedoopt tot de Mr.

---

⁸ http://www.joop.nl/opinies/detail/artikel/laat_d66_zich_opheffen/

⁹ <http://thomascool.eu/SvHG/LDZO/Index.html> inmiddels met een update als pamflet uitgegeven in 2012, ISBN 9789461932617.

Hans van Mierlo Stichting.¹⁰ Het tekent de situatie. Van Mierlo was een jurist, journalist en “denker in de grote lijn”, en toonde weinig interesse in wetenschappelijk onderzoek.

Een probleem met D66 is dat het vaak nette dames en heren zijn met vaak een achtergrond in de studie Rechten. Dat is vooral een beroepsopleiding met een relatief laag gehalte aan wetenschappelijke training. Men kan scherp leren redeneren over wetteksten en zoals wiskundigen plezier scheppen in het onderscheid tussen “een” en “één”. Maar ja, de wet, dat is niet de wereld. Er ontstaat een hoog “ons kent ons” gehalte, verwijderd van andere delen van de samenleving, met haar buschauffeurs, kruideniers, havenarbeiders, migranten, enzovoorts, behalve wanneer zulke personen ontspoord raken en inderdaad voor de rechter verschijnen. D66 werkt de segregatie in de hand, terwijl het voor een politieke partij juist essentieel is de verschillende sectoren van de samenleving met elkaar in contact te brengen, en te overbruggen wat in de beroepspraktijk gescheiden is geraakt.

Hans van Mierlo was een charmant mens en voor zijn achterban een effectief maar wezenlijk populistisch opererend politicus. De ontzuiling der kerken en ideologieën en de daardoor “verweesde” mens waren zijn thema’s maar deze analyse klopt maar heel beperkt en zijn oplossing van een nieuw richtsnoer van “democratie” was ook maar essayistisch.

Voor de politieke discussie en besluitvorming is het vanaf 1966 destabiliserend dat D66 aan die “kroonjuwelen” vastgebakken zit. Bij tijd en ontij steken ze hun kop op, wordt het mode, praten mode-bewuste personen in andere partijen het na. D66 is bereid om verslechtingen in arbeidsregelingen of sociale situaties te accepteren in ruil voor die “kroonjuwelen” welke echter ook verslechtingen in de democratie zijn. D66 zal zich nooit van zijn DNA kunnen verlossen. Laat D66 zich daarom opheffen en ruimte geven aan een echte sociaal liberale partij.

---

¹⁰ http://www.d66.nl/kennis/item/over_de_mr_hans_van_mierlo

Het parlement moet meer eigen onderzoek doen

27 februari 2012 ¹¹

Een democraat ziet het parlement graag aan het werk. Niet alleen wetgeving maar ook controle van de uitvoerende macht. Niet alleen de hand omhoog voor het stemmen maar ook een oor voor wat in de maatschappij leeft. De wet op de parlementaire enquête bepaalt dat zowel Eerste als Tweede Kamer onderzoek kunnen doen ten behoeve van wetgeving. De enquête geeft de mogelijkheid getuigen onder ede te horen maar meestal kan een gewoon onderzoek volstaan met goede vragen en goed luisteren.

Veel maatschappelijke problemen ontstaan of worden erger door versplintering van kennis. Een onderzoek kan voldoende zijn om tegenstellingen te overbruggen. Een onderzoek door een universiteit of een extern bureau is niet genoeg wanneer denkbeelden verkokerd zijn. Dan is juist het parlement aangewezen deze kennis boven water krijgen. Soms weet instantie A niet wat voor beroepsgroep B gesneden koek is, soms verzint een wetenschapper een nieuwe X terwijl een wet uit 1880 nog uitgaat van Y. Je kunt dan 200 jaar wachten tot het puntje bij het paaltje komt maar de snelle en degelijke weg is een parlementair onderzoek, waarin Gerrit uit Groningen en Maria uit Maastricht voor ons allen in het parlement zitten en uitzoeken wat een oplossingsaanpak kan zijn.

Onderzoek is aldus de basis van democratie maar het parlement doet het wonderlijk weinig. Kamerleden krijgen stapels onderzoeksrapporten, de ijverigen lezen de *executive summary*, en met enig geluk slaat Alexander Pechtold er een nietje door. Kamerleden denken dat zij op deze manier veel onderzoek doen. Maar dat is niet zo. Echt onderzoek gaat gepaard met de AH-Erlebnis: het (op zijn Duits) roepen van "Aha!". Een goede film heeft altijd een clou. Zou het niet geweldig zijn wanneer we regelmatig een parlementair onderzoek hadden waardoor we allemaal verrast zouden worden ?

Kamerleden hebben het beroepsrisico van arrogantie. Zij zijn tenslotte de uitverkorenen. Bij spreekbeurten staan zij op het podium. Het voortdurend herhalen van het partijstandpunt geeft een gevoel van zekerheid waar moeilijk een barst in zal komen. Een onderzoeker is nederig, gaat ervan uit dat hij weinig weet. Het zal voor het parlement een openbaring zijn wanneer de arrogantie regelmatig in de kast gaat en wanneer vanuit een gezonde nederigheid eerst eens vragen worden gesteld.

---

¹¹ http://www.joop.nl/opinies/detail/artikel/het_parlement_moet_meer_eigen_onderzoek_doen/

We zien de wisseling van houding bij Ronald Plasterk. Als hoogleraar zal hij systematisch twijfel hebben beoefend en hebben willen zwijgen waar hij weinig van weet. Als Kamerlid wilde hij echter woordvoerder worden op een terrein waarop hij niet gestudeerd heeft. Het functioneren van Ronald Plasterk als financieel woordvoerder voor de PvdA is rampzalig voor Europa gebleken. Diederik Samsom stelde gisteren dat Plasterk het als financieel woordvoerder goed gedaan had, alsof Samsom zelf financieel-economisch onderlegd zou zijn. Hun beider visie op onderzoek is misschien heel erg Beta en weinig Alfa en Gamma zodat er nog veel te leren valt.

Het kan niet genoeg benadrukt worden: economie en financiën zijn serieuze vakgebieden en van oudsher zoeken politieke partijen deskundigen op die terreinen. Was Plasterk een zelfstandig nadenkend econoom geweest dan was de kans iets groter geweest dat hij zich als verantwoordelijk Kamerlid had gerealiseerd dat de arbeidersgezinnen in Griekenland, Italië, Spanje en Portugal toch wel degelijk ook arbeidersgezinnen zijn. Had hij over economische kennis beschikt dan had hij zich eerder kunnen realiseren waar het neoliberalisme fout gaat. Nu echter leverde de PvdA geen weerwerk tegen de neoliberale koers van Merkel, Sarkozy, Rutte en De Jager. Was Plasterk zelf een liberaal econoom geweest dan had inhoudelijk het debat met hem gevoerd kunnen worden, nu is het echter praten met een voorlichter. En was Plasterk nog maar een echte voorlichter, want dan was er achter hem nog iemand die wel een onderbouwd standpunt had. Nu is er alleen een vage discussieruimte van de neoliberale economen in de PvdA als Wouter Bos, Ed Groot, Rick van der Ploeg, Bas Jacobs of bijvoorbeeld Paul de Beer. Er is niemand bij wie “the buck stops” en de academici onttrekken zich aan de maatschappelijke impact van hun dwalingen. Joop den Uyl draait zich niet om in het graf, maar tolt daar van ontzetting.

Het Nederlandse parlement zou zich sterk hervormen door meer onderzoek te plegen. Parlementair en universitair onderzoek verschillen, en er valt voor het parlement nog veel te leren aan het uitkiezen van onderwerpen en wijze van aanpak. De lopende parlementaire enquête naar het financieel stelsel komt nodeloos traag en omslachtig over. Hier is mijn internet-petitie voor een ander onderzoek.¹² Het gaat dan om de massale werkloosheid sinds circa 1973 die we hebben verborgen in uitkeringen en een loonmatigingsbeleid. Van dit beleid plukken we al jaren de zure vruchten, want de uitvoeroverschotten van Duitsland en Nederland zijn de tekorten van Griekenland, Italië, Spanje en Portugal; onze winsten zijn hun leningen; en we hebben ook al veel pensioenbesparingen verloren in deze en eerdere crises. Het alternatief ligt in investeren en innoveren op de binnenlandse markt met bijvoorbeeld aangepaste woningen voor bejaarden, studieloon voor studenten, enzovoorts. De Kamerleden zullen van verbazing van hun zetels vallen.

---

¹² http://www.ipetitions.com/petition/pe_werk_cpb

Samsom versus Plasterk

6 maart 2012 ¹³

Diederik Samsom, Martijn van Dam, Nebahat Albayrak, Lutz Jacobi en Ronald Plasterk zijn kandidaat voor het leiderschap. Ik noem mijn eigen volgorde van voorkeur ook al behoort ik tot degenen die sinds 1991 vol ontzetting naar de PvdA keken en zich tot opzegging gedwongen zagen. De partij ging van 100.000 naar 50.000 leden, ook door natuurlijk verloop, maar men miste de natuurlijke aanwas.

Er zijn vijf kandidaten maar de keuze is vooral tussen Samsom en Plasterk. Ook voor de aanhangers van de andere kandidaten is het van belang in welke volgorde ze deze twee heren plaatsen. Worden zij strategisch stelselmatig onderaan geplaatst dan kan er nog een verrassende winnaar zijn maar wanneer de stembiljetten eerlijk worden ingevuld dan lijkt het onwaarschijnlijk dat zij laag zullen staan.

De economie en de crisis zijn kernproblemen. Zowel Samsom als Plasterk zijn geen econoom. Plasterk is de afgelopen jaren een ramp voor Europa gebleken, zie mijn eerdere column over het Plan voor Europa. ¹⁴ Maar Samsom zegt dat Plasterk het goed gedaan heeft. Daar zitten we dan: op het belangrijkste onderwerp is er zo geen keuze. Het is niet waarschijnlijk dat Plasterk zijn falen zal toegeven maar is er een mogelijkheid dat Samsom op zijn minst een beetje afstand neemt?

De PvdA is al decennia tamelijk vijandig naar economen toe, want het zijn tenslotte neoliberale economen zoals Rick van der Ploeg, Bas Jacobs of Paul de Beer, die denken in termen van lagere belastingen, loonmatiging, privatiseringen, eigen risico en bijdrage, en wat dies meer zij. Alleen liberaal Wouter Bos was heel populair maar profileerde zich als solidair denkend op die onvermijdelijke weg omlaag. Momenteel telt de PvdA-fractie, voor zover mij bekend, één enkele econoom, Ed Groot, ook liberaal. Die neoliberale economen in de PvdA zijn weer vijandig naar wie niet liberaal denkt. Zie mijn concept-boek *Iedereen Blij*, ¹⁵ mijn antwoord aan Marcel van Dam met diens boek "Niemand's land". Met zulke economen schept de PvdA zijn eigen problemen in de opkomst van D66, SP en PVV.

Het parlement moet het spectrum van de samenleving bestrijken maar het is ook van belang dat er veel economische kennis is. Kamerleden gaan over het huishouden van de staat. Een belangrijke vooropleiding is staathuishoudkunde, oftewel economie. Een partijleider van de PvdA is bij voorkeur een econoom. De huidige kandidaten zijn dan vooral tussenpauzen. De PvdA zou er hard aan moeten werken dat de neoliberale economen gaan luisteren, dat vroegere leden weer bij de

---

¹³ http://www.joop.nl/opinies/detail/artikel/samsom_versus_plasterk/

¹⁴ http://www.joop.nl/opinies/detail/artikel/een_ander_plan_voor_europa_p13

¹⁵ <http://thomascool.eu/SvHG/IB/Index.html> opgenomen in het nieuwe boek *Democratie & Staathuishoudkunde* (2012)

partij binnengehaald worden, en dat er bij de komende verkiezingen een economisch ruimdenkende lijsttrekker is.

Het luisteren en open staan voor andere gedachten is cruciaal. In de PvdA-fractie heeft de neoliberal denkende politicoloog Ad Melkert in 1990-91 gefaald ten aanzien van de censuur van de wetenschap door de directie van het Centraal Planbureau. Melkert mocht zelfs lijsttrekker worden. Griekenland krijgt kritiek wegens de manipulatie van de statistieken, maar censuur van de wetenschap is erger, en dat gebeurt nota bene in Nederland. Ook bij de jongste ramingen van 1 maart 2012 gebruikt het CPB nog steeds modellen waarin fouten zitten. In mijn analyse zou de btw bijvoorbeeld beter 1% kunnen zijn, en het lijkt me dat je daarover een nette wetenschappelijke bespreking over moet kunnen houden. Zie deze internetpetitie.¹⁶

Vraag aan alle kandidaten: Wil je dit aanpakken, als kamerlid voor het land als geheel, maar ook als PvdA-er met de erkenning dat de partij het land al meer dan 20 jaar laat dwalen ?

Het wiskundeonderwijs moet helemaal anders

9 maart 2012¹⁷

Onderwijs richt zich op kennis, vaardigheden en houding. Om in de maatschappij te functioneren is ook mensenkennis nodig maar dat kun je ook van opa en oma leren en daarom richt het onderwijs zich op lezen en schrijven en wiskunde. Wiskunde helpt je bij het herkennen van patronen, het schatten van ontwikkelingen, het precies bepalen wat er aan de hand is, en, heel belangrijk, het controleren van de gasrekening. De woekerpolissen van DSB hadden minder slachtoffers gemaakt wanneer mensen beter hadden kunnen rekenen. Wanneer kiezers kunnen nagaan wanneer politici gouden bergen beloven maken zulke beloften minder kans. Wiskunde bevordert je gevoel eigenwaarde dat je allerlei zaken begrijpt en aankunt. Het is van belang voor de maatschappij als geheel dat we kritische en zelfbewuste burgers hebben. Goed onderwijs in wiskunde is dus heel belangrijk.

De wiskundigen hebben zich nu verenigd in het Platform Wiskunde Nederland (PWN). Ze zijn een publiciteitscampagne¹⁸ van plan waar het nodige geld in gaat zitten. Dit is raar. Men heeft vanaf de kleuterschool tot het eindexamen ontvankelijke kinderen beschikbaar om de schoonheid van wiskunde te laten zien, die kans wordt vernield, veel leerlingen gaan wiskunde haten, en vervolgens moet dit met dure reclame hersteld worden ?

---

¹⁶ http://www.ipetitions.com/petition/pe_werk_cpb/

¹⁷ http://www.joop.nl/opinies/detail/artikel/het_wiskundeonderwijs_moet_helamaal_anders/

¹⁸ <http://www.platformwiskunde.nl/publiciteit.htm>

Dat een campagne nodig is is waar, maar dan een andere campagne. Er is een groot probleem in het onderwijs in wiskunde. Laat het parlement dit onderzoeken: hier staat een internet petitie.¹⁹ Er is hierover al enige discussie op mijn weblog²⁰ bij Beter Onderwijs Nederland en het is zinvol te proberen meer mensen te bereiken, met name ouders en wetenschappers in het tertiair onderwijs.

Het probleem is dit: Wiskundigen worden opgeleid voor abstracte theorie. Komen zij voor de klas te staan dan zien zij daar reëel bestaande leerlingen. Oei. Wiskundigen blijken niet de empirische instelling te hebben die voor onderwijs nodig is. Wiskundigen lossen dit op door vast te houden aan een bepaalde dogma's. Doe het maar zoals het altijd gedaan is dan werkt het een beetje, denken ze dan. Wanneer de leerling het niet snapt is het de schuld van die leerling zelf. En zo gaat het al eeuwen. Ik overdrijf een beetje. Als docent wiskunde heb ik alleen bekwame en prettige collegae ontmoet. Er is een eindexamen waaraan gewerkt wordt en er is de oprechte poging leerlingen ook wiskunde bij te brengen. Als ik al kritiek zou hebben, dan niet daarop. Het gaat erom dat het structureel fout zit. In de lerarenopleidingen kunnen nieuwe leraren in de klas oefenen met lesgeven. Maar in het hele traject daarvoor is het bij wiskundigen al structureel misgegaan.

Wiskundige Hans Freudenthal (1905-1990)²¹ heeft in Nederland veel werk verzet aan de didactiek van de wiskunde en de hervorming van het onderwijs in wiskunde. Hij verzoonde de "realistische wiskunde",²² een concept dat de website van het Freudenthal Instituut zelf omschrijft als: "waarbij de nadruk ligt op inzicht en niet op het inoefenen van rekenregels en rekenprocedures. Dit betekent dat er meer tijd wordt ingeruimd voor begripsvorming. Idealiter ontdekken de kinderen de rekenregels zelf, met begeleidende steun van de docent (geleid heruitvinden)."

Hier was dus een theoreticus met het hoofd in de wolken die meende een beeld van de werkelijkheid te hebben en hoe het in het onderwijs zou moeten werken. Diederik Stapel maakte zijn eigen data maar Freudenthal maakte een hele realiteit. Was Stapel niet onmaskerd dan hadden we misschien een Stapel Instituut gekregen maar helaas hebben we wel een Freudenthal Instituut gekregen dat nog steeds chaos de wereld instuurt. Zo constateert Ben Wilbrink²³ over de "onderwijsvernieuwing in het basisonderwijs" (wiskobas):²⁴ "ik heb geen serieus empirisch toetsend onderzoek door de wiskobas-groep kunnen vinden, dus geen onderzoek op basis waarvan Hans Freudenthal terecht zijn claim kon doen. En dit is niet de enige claim die de wiskobas-groep heeft gedaan."

---

¹⁹ <http://www.ipetitions.com/petition/tk-onderzoek-wiskundeonderwijs/>

²⁰ <http://www.beteronderwijsnederland.nl/blog/3085>

²¹ http://nl.wikipedia.org/wiki/Hans_Freudenthal

²² http://www.fisme.science.uu.nl/wiki/index.php/Realistisch_reken-wiskundeonderwijs

²³ <http://beteronderwijsnederland.net/node/7485>

²⁴ <http://www.fisme.science.uu.nl/wiki/index.php/Wiskobas>

Een commissie onder leiding van wiskunde-professor Lenstra onderzocht dit wiskobas rekenonderwijs (2009).²⁵ Hier werd de kat (traditioneel denkende wiskundige Lenstra) op het spek (aandacht voor traditionele wiskunde maar meer oefenen) gebonden en zijn advies was: nog meer spek. De fundamentele problemen heeft Lenstra niet onderzocht, ook al heb ik hem erop attent gemaakt. Professor Lenstra poetst het koper maar laat het goud liggen. De verkeerde “wiskunde” wordt nu tegen hoge kosten in allerlei les- en computerprogramma’s vastgelegd. Sloten aan geld worden verspild.

De oplossing is dit: Laat wiskundigen vanaf het begin in hun opleiding ook een empirische instelling meekrijgen. Abstractie, ja, maar ook kijken naar de werkelijkheid. In mijn opleiding econometrie kreeg ik ook veel wiskunde maar gelukkig ook met statistiek en heilig respect voor de feiten.

De oplossing is ook: Laat allerlei kromme zaken in de wiskunde worden hersteld die er door de traditie zijn ingeslopen. Mijn boeken *Elegance with Substance* (2009)²⁶ en *Conquest of the Plane* (2011)²⁷ zijn geschreven om dit uit te werken. Hoogleraar wiskundige statistiek Richard Gill (Leiden, KNAW, en bekend van het vrij krijgen van Lucia de B.) heeft hierover onlangs een voorbeeldige recensie geschreven.²⁸

Er zijn ook wiskundigen met ontkeningsverschijnselen, met name Jeroen Spandaw (TUD) die het rood voor de ogen ziet en zelfs gaat lasteren²⁹ en Jan van Rongen (vuttend) idem dito.³⁰ Voor goede tegenargumenten sta ik open maar deze worden niet gegeven. Natuurkundigen, biologen, economen en andere empirische vakgebieden die wiskunde gebruiken kunnen een belangrijke rol spelen bij het “geleid heruitvinden” van de empirie door de wiskundigen. Wanneer we de handen ineenslaan gaat het onderwijs in wiskunde een mooie toekomst tegemoet.

---

²⁵ <http://www.knaw.nl/Pages/DEF/27/161.bGFuZz1OTA.html>

²⁶ <http://thomascool.eu/Papers/Math/Index.html>

²⁷ <http://thomascool.eu/Papers/COTP/Index.html>

²⁸ <http://www.math.leidenuniv.nl/~gill/reviewCOTP.html>, gepubliceerd in *Nieuw Archief voor Wiskunde*, maart 2012

²⁹ <http://thomascool.eu/Papers/COTP/2012-02-13-Colignatus-reactie-op-Euclides-87-4-p168-170.html>

³⁰ <http://thomascool.eu/Papers/ALOE/JvR/2012-03-06.html>

De beursgang van Ziggo roept veel vragen op

15 maart 2012 ³¹

Kabelbedrijf Ziggo gaat naar de beurs met laatste inschrijving op 20 maart tot 16:00 uur. Opvallend is: "Vijf bestuurders kunnen gezamenlijk tussen de 51 en 57 miljoen euro aan aandelen verzilveren." (de Volkskrant 10 maart p21). Bedrijfsleiders van zulke grote bedrijven dragen een grote verantwoordelijkheid. Een tegemoetkoming voor hun zorgen en harde werken in deze hectische tijden is begrijpelijk, maar zoveel ? Mark Rutte verdient toch echt minder.

Het bedrijf is bovendien in oorsprong ontstaan uit collectief kapitaal. Aan de wieg van Ziggo stond het in 1935 ingerichte gemengde bedrijf van de overheid en de omroepverenigingen, de Nozema, via de leden met dubbeltjes bij elkaar gesprokkeld. Wie op Wikipedia terugzoekt van Ziggo naar Casema naar Nozema ziet het spoor van de verschillende modeverschijnselen over de tijd, van collectieve bemoeienis naar privatisering, naar Brits-Amerikaanse investerings-maatschappijen, naar nu de beursgang en "cashende" bestuurders. Hoe kan het toch dat collectief en zuinig bezit verandert in Wild West taferelen met rijk binnenlopende individuen ? Was Nozema destijds een kunstmatig monopolie opgelegd door wetgeving en moeten we blij zijn met de nieuwe vrijheid voor het particulier initiatief, of was de Nozema een goed idee en zijn we de weg kwijtgeraakt ?

We zagen zo'n privatisering eerder bij de PTT naar KPN, waarin voormalig D66 staatssecretaris Wim Dik ³² teveel risico nam maar toch een vertrekregeling van naar verluid 3 miljoen euro kreeg, met daarna de nog veel grotere verrijking door Ad Scheepbouwer. ³³ Het doet denken aan de zaak van de Stichting Het Parool, ontstaan in de verzetsjaren, de overname door beleggingsfonds Apax, het debacle, zie de verzuchting van Reinjan Mulder ³⁴ over PCM-Meulenhoff, de vertrekpremie van 1,5 miljoen euro voor Ben Knapen, ³⁵ de huidige staatssecretaris voor Europa en ontwikkelingssamenwerking.

Een alternatief voor het kapitalistisch bedrijfsmodel is de coöperatie, bekend via de Rabobank. Hier zouden abonnees van Ziggo ook lid van de coöperatie zijn, met dus stemrecht. Het beleid van het bedrijf wordt bepaald door de voorkeuren van de abonnees. Het maken van winst is niet persé nodig wanneer geen investeringen gedaan worden. De leden van de coöperatie verschaffen het kapitaal, krijgen daarover dividend,

---

³¹ http://www.joop.nl/opinies/detail/artikel/de_beursgang_van_ziggo_roept_veel_vragen_op/

³² http://nl.wikipedia.org/wiki/Wim_Dik

³³ http://nl.wikipedia.org/wiki/Ad_Scheepbouwer

³⁴ <http://www.reinjanmulder.nl/2011/08/de-ondergang-van-j-m-meulenhoff-hoe-het-10-jaar-geleden-begon/>

³⁵ http://nl.wikipedia.org/wiki/Ben_Knapen

maar dit vertaalt zich in de lagere jaarlijkse bijdrage. De leden moeten er wel op letten dat de bedrijfsleiders de kosten niet uit de hand laten lopen. Een coöperatie zou ontstaan wanneer de abonnees van Ziggo de aandelen gaan opkopen, tegen naar schatting tussen 16,5 en 18,5 euro per stuk, voor 175 miljoen aandelen, circa 45 aandelen of 800 euro per aansluiting. De coöperatie had ook kunnen ontstaan wanneer de vorige eigenaren niet “gecashead” hadden door Nozema van de hand te doen. Wat eenmaal geprivatiseerd is komt niet snel terug.

In het kapitalistische model wordt de winst voorop gesteld. De aandeelhouders willen niet de diensten van het bedrijf maar rendement op het ingelegde kapitaal. In dit model wordt niet geloofd aan de methoden van de coöperatie om de bedrijfsleiders scherp te houden en worden alle kaarten op het winstmodel gezet. De bedrijfsleiders krijgen winstuitkeringen om ze te stimuleren de inkomsten hoog en de kosten laag te houden. Zolang het bedrijf winstgevend is kunnen de bedrijfsleiders via klantenonderzoek proberen een sterke concurrentiepositie op te bouwen. Wanneer klanten weinig alternatieven hebben omdat geen ander kabelbedrijf in de straat actief is dan kan de prijs van de abonnementen verhoogd worden. Is er voldoende concurrentie, bijv. in de grensgebieden met andere kabelaars, dan betaalt de abonnee misschien aanvankelijk minder dan bij een strak geleide coöperatie maar moet dan wel bijdragen aan de vereiste winst. Het bedrijf zal schulden aangaan bij banken om nieuwe investeringen te doen, en door die hefboomwerking wordt het verloop van de winst grilliger. Vreemd genoeg zal toch dividend over winst worden uitgekeerd ook al zijn er schulden bij banken aangegaan (die eigenlijk eerst afgelost zouden moeten worden om van echte winst te spreken). Als het bedrijf verliesgevend wordt zijn de bankleningen vaak nog gedekt door het resterend kapitaal en valt de last op de aandeelhouders. Vaak is het de kleine belegger die de aandelen duur zal kopen en goedkoop verkopen, en door speculanten uitgekleeft wordt.

Anderen hebben al vaker geschreven over de “exhibitionistische” beloningen voor de top van het bedrijfsleven of voor onze topvoetballers en entertainers. Ik heb me daar altijd terughoudend in opgesteld. Mijn onderzoek richtte zich vooral op staathuishoudkunde, belastingen en arbeidsmarkt. Gezien mijn beperkte kennis over die enorme beloningen ben ik zodoende terughoudend t.a.v. conclusies. De aandelenmarkt is door zijn opmars en crashes natuurlijk wel interessant geworden en ik heb inmiddels wel voldoende gelezen om vragen te stellen.

En de beursgang van Ziggo roept bij mij veel vragen op. De economische theorie noemt de voor- en nadelen van de verschillende bedrijfsmodellen. Hoe het in de praktijk uitpakt is geen gesneden koek. In de laatste decennia heeft de Westerse wereld vooral gekozen voor privatisering, gevoed door de neoliberale ideologie die uit Amerika is komen overwaaien. Een coöperatie is echter ook een vorm van privatisering in de zin dat de overheid op afstand staat. Zouden NS-reizigers wellicht naast hun kaartje ook geen stemrecht mogen hebben ? Het lijkt zinvol meer tijd te nemen om in rust en met betere

argumenten te besluiten hoe we onze samenleving vorm willen geven. Eerder adviseerde ik dat het parlement meer onderzoek zou kunnen doen. De marktordening en mogelijkheden voor coöperaties zou een goed onderwerp kunnen zijn.

Algemeen Beschaafd Rekenen

13 april 2012 ³⁶

“Wat een prachtig verjaardagscadeau” schrijft een hoogleraar me over het cadeau dat ik aan mijn zoon gaf voor zijn zesde verjaardag. Omdat M. nu leert rekenen heeft zijn vader, die tenslotte ook leraar wiskunde is, er weer eens naar gekeken. Wat blijkt? Het blijkt dat het onderwijs in rekenen flink eenvoudiger kan. De laatste decennia is er veel te doen over het rekenonderwijs. Een van de hoofdproblemen bleef echter liggen en niemand van de discussiërende partijen kwam met een oplossing. Met dit kado en zijn nieuwe vondst zijn we eruit.

In het Westen schrijven we van links naar rechts. De getallen komen uit India en Arabia waar men van rechts naar links schrijft. Het gevolg is dat er een spanning ontstaat tussen lezen en uitspreken. We maken het kinderen moeilijk met de extra links-rechts coördinatie die nodig is voor lezen en uitspreken. We schrijven en lezen 19 als ‘tien negen’ maar we zeggen ‘negentien’ zoals wanneer je van rechts naar links schrijft. Een oplossing voor het onderwijs zou zijn getallen inderdaad van rechts naar links te schrijven maar de Westerse talen zijn niet consistent in de uitspraak. Op een gegeven moment wordt de omvang van het getal belangrijker dan de precisie van kleinste waarden. Boven 100 draaien we het weer om. Dus 119 zouden we moeten uitspreken als ‘negentien en honderd’ maar we maken er hutsput van en we zeggen ‘honderd negentien’.

Mijn voorstel is allereerst naast ‘tien’ ook het woord ‘tig’ te gebruiken, (a) voor nieuwe samenstellingen, (b) met een verbindingspunt die niet uitgesproken wordt. Dus ‘tig-negen’ (19) en ‘negen-tig’ (90). Dit nieuwe stelsel kunnen we ‘Algemeen Beschaafd Rekenen’ (ABR) noemen.

Zo krijg je dan: 11 = tig-één, 12 = tig-twee, 13 = tig-drie, ...

En 20 = twee-tig, 21 = twee-tig-één, 22 = twee-tig-twee, ...

En 119 = honderd-tig-negen.

Het rekenen met tig is glashelder. De leerling krijgt zicht op de structuur van het getal: een aantal malen tig plus iets erbij. Veel rekenen verdwijnt in het gewoon benoemen van het getal.

Het Algemeen Beschaafd Nederlands (ABN) is eigenlijk een dialect van het ABR. In oude samenstellingen zoals ‘negentien’ laten we ‘tien’ gewoon bestaan als een dialect. Elf is handig voor voetballen en twaalf

---

³⁶ http://www.joop.nl/opinies/detail/artikel/algemeen_beschaafd_rekenen/

is handig voor klokkijsen. Maar je bent dan bezig met taalonderwijs en niet met rekenen. Niet zomaar taalonderwijs maar ook over een dialect.

Mijn voorstel is dan ook ten tweede: (1) in het onderwijs de basis leggen in het ABR, (2) daarnaast de vertaling naar het dialect van het ABN te leren. Hierdoor ontstaat een helder onderscheid tussen rekenen, taal en dialect.

Kinderen kunnen gemakkelijk een taal leren. Op school spreek je ABN en thuis Gronings of Limburgs, geen groot probleem. Op dezelfde manier met ABR en ABN. Als je ABR snapt dan leer je sneller de namen van de getallen in het ABN.

Hiermee hebben we scherp vastgelegd waar veel problemen in het rekenonderwijs vandaan komen. Waar veel mensen spreken over beter leren rekenen bedoelen ze eigenlijk een beter onderscheid tussen taal en rekenen. De helderheid in de optelling $11 + 9 = 20$ kan geen probleem zijn. Het punt is dat we deze helderheid vermoorden met een krom dialect 'elf plus negen is twintig' in plaats van 'tig-een plus negen is twee-tig'. We zijn gediend met een scherper onderscheid tussen rekenen, taal en dialect. Wanneer onderwijzers het onderwerp van de les niet scherp stellen dan wordt begrijpelijk waarom de verwarring groot is, niet alleen bij de kinderen maar ook bij de onderwijzers zelf, en ook bij de politiek die met de problemen in het rekenonderwijs in de maag zit.

Hier staat het kado voor M.³⁷ Het blijft natuurlijk een verjaarskado. Voor de praktijk van het onderwijs zal veel nader onderzoek moeten worden. Zoiets kost geld. Hier is een petitie aan de Tweede Kamer voor zulk nader onderzoek.³⁸ Er is veel mis in het onderwijs in wiskunde, en het onderscheid tussen ABR en ABN valt daaronder. Ga eventueel ook griezelen bij de Stichting Goed Rekenonderwijs³⁹ en de Rekencentrale,⁴⁰ die werken aan verbetering maar nog weinig armslag hebben. Ik hoop dat velen gaan tekenen.

---

³⁷ <http://thomascool.eu/Papers/Math/2012-03-29-EnzovoortsMarcus.pdf> en dit is nu opgenomen in *Een kind wil aardige en geen gemene getallen* (2012)

³⁸ <http://www.ipetitions.com/petition/tk-onderzoek-wiskundeonderwijs>

³⁹ <http://www.goedrekenonderwijs.nl/>

⁴⁰ <http://www.rekencentrale.nl/>

De beste strategie van PvdA en SP

22 mei 2012 ⁴¹

Het advies van Mark Rutte voor de beste strategie van de PvdA en SP is de andere partijen af te breken tot de laatste zetel. Rutte is echter niet altijd zo realistisch. Mijn advies is dat PvdA en SP zich richten op een afspiegelingskabinet, waarin niet alleen VVD, CDA, D66, GL en CU zitten maar waar PvdA en SP ook meedoen.

PvdA en SP dienen samen zo groot te worden dat ze door de Lente-akkoord-partijen niet buitengesloten kunnen worden. Ze moeten elkander vasthouden zodat ze niet uit elkaar gespeeld kunnen worden. Aldus een stembusakkoord tussen PvdA en SP, maar ook één waarin alvast de contouren van het afspiegelingskabinet gegeven worden. Een plan dat ook door het Centraal Planbureau doorgerekend kan worden en dat door zijn degelijkheid veel kiezers zal trekken. Alleen zó kunnen PvdA en SP voorkomen dat de kiezer het Lente-akkoord als de meest verantwoorde oplossing ziet.

Wiegel sprak ooit over een 'nationaal kabinet'. Die term is verkeerd omdat hij duidt op noodsituaties. De betere term is 'afspiegelingskabinet' en het zou de normaalste zaak van de wereld moeten zijn. Het is onjuist dat 76 zetels een regering vormen en dat 74 zetels vier jaar lang worden buitengesloten. Meerderheidskabinetten komen voort uit het machtsdenken zoals bij Maxime Verhagen. Kiezers zijn gediend met politici die inclusief denken en resultaten willen bereiken via onderhandelingen, en met partijen die ook regeringsverantwoordelijkheid kunnen dragen, zodat de gedane beloften vergeleken kunnen worden met de getoonde bestuurskracht. Rutte heeft laten zien dat het model van wisselende meerderheden kan werken, indien je maar zorgt dat partijen ook echt meedoen.

Dat is ook precies de bedoeling van democratie: dat ook minderheden mee kunnen doen. De echte scheiding moet liggen tussen het kabinet dat bestuurt en de kamer die controleert. Bij meerderheidskabinetten worden de afspraken in het program-akkoord dichtgetimmerd en komt de kamer onvoldoende aan controle toe omdat het kabinet verdedigd moet worden. Nederland is het resultaat van veel falend bestuur dat politiek is afgedekt.

Het grootste verschil tussen PvdA en SP betreft de houding ten opzichte van de Europese Unie. De PvdA is al een beetje EU-kritisch geworden door te stellen dat 3% te streng is. De SP is nog helemaal in oppositie. Maar het volgende kabinet zal hoe dan ook de Brusselse regel van 3% moeten accepteren. Door dit dictaat vanuit Brussel is dit verschil tussen PvdA en SP een academische kwestie geworden. Wellicht zouden de partijen voor hun achterban nog de schijn kunnen

---

⁴¹ http://www.joop.nl/opinies/detail/artikel/de_beste_strategie_van_pvd_a_en_sp

ophouden dat 3% niet hoeft, in de hoop daarmee stemmen te winnen, maar dat zou bewijzen dat men niet geschikt is mee te regeren. PvdA en SP kunnen echter ook laten zien dat er een alternatief is, een beleid dat zorgt voor beheerste lasten, werkgelegenheid en milieu-duurzame groei.

De kiezers bewegen vanuit de traditionele CDA en PvdA naar de flanken. Over het geheel is er toch een vrij grote stabiliteit in 'links/rechts'. De SP stijgt volgens de peilingen van 15 naar 29 zetels. Wanneer PvdA en SP in oppositie blijven maakt het wisselend aantal zetels helemaal niets uit. Wanneer PvdA en SP zich verlossen van de spoken van het verleden dan zou Nederland op 12 september de historische stap naar een sterke democratie kunnen zetten.

[Opmerking juni 2012: PvdA en SP zijn nu wel een lijstverbinding aangegaan maar hebben nog niet de contouren van een afspiegelingskabinet geschetst. Het wordt voor kiezers moeilijk om te beoordelen of men zulke partijen wel een kans moet geven ten opzichte van het Lentepakkoord.]

www.beteronderwijsnederland.nl

Advies tot een parlementair onderzoek naar het onderwijs in wiskunde

(W) 5 januari 2012 ⁴²

Mijn boek over de didactiek van wiskunde *Conquest of the Plane* (COTP) heeft een gunstige recensie gekregen <http://www.euro-math-soc.eu/node/2081>.

Laten we hopen dat met die recensie van COTP de kou uit de lucht is en dat mensen met open geest en een rustig hart kunnen gaan lezen, studeren, en overleggen. Nederland heeft nu een kerstboom t.a.v. het rekenonderwijs opgetuigd maar volgt weer de zoveelste dwaalweg. Professor Lenstra poetst het koper maar laat het goud liggen. Kinderen worden andermaal op de pijnbank van slechte wiskunde gelegd. Miljarden worden verspild. Laat het parlement ingrijpen.

Ik heb de situatie anno 2012 hier nog eens samengevat. ⁴³

Het advies tot een parlementair onderzoek naar het onderwijs in wiskunde deed ik al eerder en staat hier uitvoeriger onderbouwd in 2009: <http://thomascool.eu/Papers/Math/Index.html>.

PM: T.a.v. de historie:

Wiskundigen bij BON maken deel uit van het probleem binnen het onderwijs in wiskunde. Eerder in 2008 werd een voorstel van me weggelachen door leden van BON: <http://beteronderwijsnederland.net/node/4346>.

Het bestuur van BON gelooft haar eigen wiskundigen eerder dan een nieuw persoon, en was niet bereid tot corrigeren of zelfs maar onderzoek. ⁴⁴

Aanvulling op het advies tot een parlementair onderzoek naar het onderwijs in wiskunde

(W) 14 januari 2012 ⁴⁵

Mijn boek over de didactiek van wiskunde *Conquest of the Plane* (COTP) heeft een tweede gunstige recensie gekregen. ⁴⁶

---

⁴² <http://www.beteronderwijsnederland.nl/node/8175>

⁴³ <http://thomascool.eu/Papers/Drgtpe/Crisis-2007plus/2011-12-24-wiskunde.html>

⁴⁴ <http://thomascool.eu/Thomas/Nederlands/Wetenschap/Brieven/2009-02-19-BON-Gedoe.pdf>

⁴⁵ <http://www.beteronderwijsnederland.nl/content/aanvulling-op-het-advies-tot-een-parlementair-oncerzoek-naar-het-onderwijs-wiskunde>

⁴⁶ <http://www.math.leidenuniv.nl/~gill/reviewCOTP.html> inmiddels gepubliceerd in *Nieuw Archief voor Wiskunde* maart 2012

Laten we hopen dat met die recensie van COTP de kou uit de lucht is en dat mensen met open geest en een rustig hart kunnen gaan lezen, studeren, en overleggen.

PM: T.a.v. de historie:

Het advies tot een parlementair onderzoek naar het onderwijs in wiskunde: <http://www.beteronderwijsnederland.nl/node/8175>.

Over de receptie van het voorstel in de periode 2007-2012:

<http://thomascool.eu/Papers/Drgtpe/Crisis-2007plus/2012-01-11-FatsoenMoetJeDoen.html>.

Complimenten, maar een schijnoplossing: Reactie op Windels (2011)

(W) 2 februari 2012 ⁴⁷

Ik heb dit artikel aangeboden aan VELON Tijdschrift voor lerarenopleiders. ⁴⁸

Abstract: Windels (2011) "Het 6E-model: een compromis tussen positivistisch en constructivistisch wiskunde-onderwijs ?" verdient complimenten voor een theoretisch onderbouwd schema dat ook praktisch lijkt te werken. Terwijl hij kijkt naar wiskunde zou die tegenstelling eigenlijk voor ieder vak kunnen gelden. Echter, het probleem in het vak wiskunde betreft iets wezenlijks anders. Wiskundigen worden opgeleid tot abstractie maar in de klas krijgen zij te maken met reëel bestaande leerlingen. Dit probleem is besproken in Colignatus (2009) en (2011). Alle vakken hebben ook baat bij dit inzicht. De conclusie is niet zozeer een andere lesmethodiek maar een parlementair onderzoek naar het onderwijs in wiskunde. Lerarenopleiders en de VELON verkeren in een belangrijke verantwoordelijke positie om dat advies actief te ondersteunen.

PM: Lezers bij BON kunnen het al kennen maar dit artikel draagt nieuw water aan.

Internet petitie tot een parlementair onderzoek naar het onderwijs in wiskunde

(W) 5 februari 2012 ⁴⁹

---

⁴⁷ <http://www.beteronderwijsnederland.nl/content/complimenten-maar-een-schijnoplossing-reactie-op-windels-2011>

⁴⁸ <http://thomascool.eu/Papers/Math/2012-02-02-ColignatusMbtWindels.pdf>

⁴⁹ <http://www.beteronderwijsnederland.nl/content/internet-petitie-tot-een-parlementair-onderzoek-naar-het-onderwijs-wiskunde>

De Tweede Kamer kent de mogelijkheid van een burger-initiatief met 40.000 handtekeningen.⁵⁰

Op deze plaats staat nu een internet petitie, als een burger-initiatief gericht aan de Tweede Kamer, met het verzoek tot een parlementair onderzoek naar het onderwijs in wiskunde:

<http://www.ipetitions.com/petition/tk-onderzoek-wiskundeonderwijs>.

Mijn antwoord op de “bespreking” van COTP in Euclides, februari 2012

(W) 9 februari 2012⁵¹

In Euclides, blad voor leraren wiskunde, februari 2012, is een “bespreking” verschenen van mijn boek *Conquest of the Plane* (2011).

Deze “boekbespreking” is geen echte bespreking maar een mislukte poging van een traditioneel denkende wiskundige. Het manifesteert onbegrip voor wat een betere aanpak van het onderwijs in wiskunde kan zijn. Het illustreert weer het belang van het advies tot een parlementair onderzoek naar het onderwijs in wiskunde.

Hier is mijn antwoord.⁵²
En hier staat de tekst van die “bespreking”.⁵³
En hier *Conquest of the Plane*.⁵⁴

Voorbeeld: Pi, tau of Theta

(W) 11 februari 2012⁵⁵

Het advies tot een parlementair onderzoek naar het onderwijs in wiskunde kan gediend zijn met voorbeelden. Het gaat er niet om dat het parlement bepaalt wat goede wiskunde is. Het gaat erom dat het parlement vaststelt dat de bedrijfskolom voor het onderwijs in wiskunde niet levert wat gevraagd wordt. Een voorbeeld helpt.

Een voorbeeld van omslachtige wiskunde is het gebruik van π = 3,14... in plaats van Θ = τ = 2π = 6,28... als eenheid voor het meten van een cirkel. Ter lering ende vermaak houden sommige wiskundigen een pi-dag op 14 maart (3e maand) of de tau-dag op 28 juni (6e maand). Bob Palais (2001) stelde de kwestie aan de orde en

---

⁵⁰ http://www.tweedekamer.nl/hoe_

⁵¹ <http://www.beteronderwijsnederland.nl/content/mijn-antwoord-op-de-bespreking-van-cotp-euclides-februari-2012>

⁵² <http://thomascool.eu/Papers/Math/2012-02-09-Colignatus-reactie-op-Euclides-87-4-p168-170.pdf>

⁵³ <http://thomascool.eu/Papers/Math/2012-02-Euclides-87-4-p168-170.pdf>

⁵⁴ <http://thomascool.eu/Papers/COTP/Index.html>

⁵⁵ <http://www.beteronderwijsnederland.nl/content/voorbeeld-pi-tau-theta>

zijn editor schreef: "I agree with Bob Palais' pi-ous article, but it may be 2-pi-ous." Palais ontwierp een apart symbool maar Peter Harremoës en Michael Hartl overtuigden hem dat tau beter is, met verwijzing naar de t van "turn", en Vi Hart heeft daarover een filmpje op YouTube.

Onafhankelijk van Palais kwam ik tot eenzelfde keuze voor $\Theta = 2\pi$, met bovendien functies Xur en Yur. Juist daardoor ging ik zoeken op het internet, vond Palais, en had contact met hem in 2008. Ik zag toen ook bezwaren tegen Palais's symbool, en ook weer onafhankelijk koos ik voor $\Theta = 2\pi$, dus hoofdletter theta bestaande uit een cirkel met een merkje, waarbij ik tau verwierp omdat het teveel op de letter r lijkt. Palais heeft verder niet op mijn email gereageerd en op zijn website noemt hij Θ , Xur en Yur niet, maar recentelijk is de provider bij KPN ook plat dus je weet het niet zeker. Vi Hart reageerde in een email dat θ (kleine letter) vaak voor de hoek wordt gebruikt zodat je " θ Θ " krijgt wat inderdaad lastig communiceren is: maar daar zijn twee oplossingen voor: (a) ofwel gebruik kleine θ niet maar bijvoorbeeld α , β , ϕ en ψ , (b) ofwel laten we de eenheid Archimedes = 6,28... invoeren en dit als Θ schrijven. Het probleem met tau en de associatie met 'turn' is dat $\tau = 6,28...$ terwijl een draai of slag in het rond toch echt 1 is, dus het aantal slagen verschilt van de afstand die je op de eenheidscirkel aflegt, wat zo een nieuwe bron van verwarring is.

Klaarblijkelijk heeft tau in Amerika momentum gekregen. We zien hoe e.e.a. gaat. Enkele mensen proberen wat, denken erover na, er is discussie, en wanneer het in de smaak valt dan krijgt het meer aandacht, totdat er plotseling, na eventueel decaden of eeuwen, een nieuwe standaard is.

Dit proces loopt wel een risico. Op die wijze zijn we oorspronkelijk ook aan π gekomen. Dat momentum voor tau lijkt me wat zorgelijk gezien dat bezwaar dat tau en r erg op elkaar lijken. De verwarrende notatie belemmert de snelle acceptatie van het betere inzicht om 2π te gebruiken maar wanneer het doorbreekt dan zitten we met een onhandige keuze.

Mijn houding is empirisch wetenschappelijk, wat inhoudt dat je met onderzoek vaststelt wat beter zou zijn. Dus in een goede bedrijfskolom onderwijs in wiskunde wordt niet alles aan het vrije veld van de persoonlijke initiatieven overgelaten, is er een onderzoek waarin de verschillende opties worden bekeken (en niet doodgezwegen), en wordt empirisch gekeken wat leerlingen sneller oppakken.

Informatie:

In symbolen $\Theta = \tau = 2\pi$. Een cirkel met straal r heeft omtrek Θr en oppervlakte $\Theta/2 r^2$.

Wikipedia: "Het symbool π is de kleine letter pi uit het Griekse alfabet (overeenkomend met de Latijnse p). (...) Dit symbool werd door Engelse wiskundigen William Oughtred in 1647, en Isaac Barrow in 1664 al gebruikt als afkorting van het Griekse woord περιφέρεια (perifereia =

omtrek van een ronde vorm, vergelijk Engels: periphery, circumference).”⁵⁶

Voorbeeld: Zeggenschap over de inrichting van het onderwijs

(W) 11 februari 2012⁵⁷

Het advies tot een parlementair onderzoek naar het onderwijs in wiskunde kan gediend zijn met voorbeelden. Het gaat er niet om dat het parlement bepaalt wat goede wiskunde is. Het gaat erom dat het parlement vaststelt dat de bedrijfskolom voor het onderwijs in wiskunde niet levert wat gevraagd wordt. Een voorbeeld helpt.

Dit voorbeeld heeft betrekking op een van de doelen van de vereniging Beter Onderwijs Nederland: “Zeggenschap over de inrichting van het onderwijs binnen de instituten moet liggen bij leraren en docenten.”

Wiskundige Kenneth Arrow formuleerde in 1951 een “onmogelijkheidsbewijs”: Voor de vormgeving van democratie beargumenteerde hij enkele regels die elk afzonderlijk redelijk en moreel wenselijk lijken. Vervolgens leidde hij een tegenspraak af. Conclusie: democratie zou niet mogelijk zijn.

De onmogelijkheidsstelling van Arrow heeft tot veel verwarring geleid. Sommige wetenschappers concluderen tot een dictatuur of een boven de mens gestelde ethiek, die dan wel door uitverkorenen bewaakt moet worden, anderen gaan niet zover maar zien zich toch genoodzaakt tot de gedachte dat democratie blijkbaar dan toch niet mogelijk is. Binnen de economische wetenschap heeft het een hiërarchisch denken bevorderd, waarin managers het bedrijf beheren en anderen zich maar moeten laten beheren, omdat, tenslotte, democratie toch onmogelijk is. Jo Ritzen schafte de WUB af en ook in het onderwijs is de positie van de professional ingeperkt, want anders zou het allemaal niet werken.

Ook op Kennislink stelt wiskundige Vincent van der Noort: “De (nog niet eens zo heel) Volmaakte Democratie is wiskundig bewezen (niet te verwarren met statistisch bewezen) onhaalbaar.”⁵⁸

Op het Centraal Planbureau (CPB) in 1990 werd bij interne bespreking een onderzoek aan een maatschappelijke welvaartsfunctie

---

⁵⁶ <http://www.ipetitions.com/petition/tk-onderzoek-wiskundeonderwijs>
<http://thomascool.eu/Papers/COTP/Index.html>
<http://www.math.utah.edu/~palais/pi.html>
<http://www.taouday.com/>
<http://www.youtube.com/watch?v=jG7vhMMXagQ>
[http://nl.wikipedia.org/wiki/Pi_\(wiskunde\)](http://nl.wikipedia.org/wiki/Pi_(wiskunde))

⁵⁷ <http://www.beteronderwijsnederland.nl/content/voorbeeld-zeggenschap-over-de-inrichting-van-het-onderwijs>

⁵⁸ <http://www.kennislink.nl/publicaties/is-democratie-wiskundig-onmogelijk>

tegegehouden met verwijzing naar die stelling van Arrow. De stelling stond al op mijn lijstje van probleempunten en deze verwijzing was aanleiding om er nu eens naar te gaan kijken. Het bleek dat Arrow stemuitslagen verwarde met beslissingen op basis van die stemuitslagen. Maar stemmen is niet beslissen. Soms kunnen stemmen staken en dan kan de doorslag worden gegeven via de voorzitter of een dobbelsteen of wat dan ook. In wiskundige stellingen die axiomatisch uitgaan van zekerheid is het ongebruikelijk om een dobbelsteen te veronderstellen. Ja, natuurlijk, dan werkt het niet. Kortom, de stelling van Arrow klopt wel in termen van wiskunde maar niet in termen van de interpretatie die hij heeft gegeven. Het is verbazingwekkend dat velen zich zo door die interpretatie hebben laten meeslepen.

Mijn analyse is te vinden in het boek *Voting Theory for Democracy*.⁵⁹

Een Nederlandstalige bespreking is hier.⁶⁰

De politieke partij D66 pleit al jaren voor Amerikaanse methoden zoals districtenstelsel, referenda en direct gekozen premier en burgemeester. Maar analyse laat zien dat deze maatregelen juist minder democratisch zijn, zie ook de situatie in de Verenigde Staten, en inderdaad de invloed van het populisme, en de clash tussen President en Congress met asynchrone mandaten. Je zou het als een politieke visie kunnen zien maar wetenschappelijk gezien kun je ook adviseren dat wanneer je kroonjuwelen niet deugen dat je je dan maar beter kunt opheffen.⁶¹

De wiskundigen ook in Nederland zijn nog steeds in de ban van Kenneth Arrow's misvatting en gedragen zich niet zoals je van mathematen of gewoon volwassen mensen zou verwachten. Vincent van der Noort schreef me overigens wel dat hij door mijn analyse anders was gaan denken, maar ik wacht tot Kennislink een correctie heeft geplaatst voordat duidelijk kan zijn wat het precies geworden is.⁶² [Dit blijkt tegen te vallen, zie de gemengde gevoelens.⁶³]

Op het CPB in 1990 hield de directie mijn analyse tegen van bespreking en publicatie. Het zou mooi zijn geweest wanneer wiskundigen extern hadden laten zien dat de analyse wel degelijk hout snijdt. Vooral nog zie ik de wiskundigen disfunctioneren, en daarmee de censuur en het machtsmisbruik op het CPB sanctioneren.

Kortom, voor de democratie in Nederland, en ook voor BON, breken betere tijden aan wanneer de samenleving gaat beseffen dat wiskundigen weinig sjoerge van de empirische werkelijkheid hebben, zodat je erg moet oppassen ten aanzien van ze daarover beweren.

Het zou vervolgens mooi zijn wanneer in het wiskundepakket op de middelbare school ook bespreking van de democratie en stemprocedures wordt opgenomen. Niet om te bewijzen dat democratie

---

⁵⁹ <http://thomascool.eu/Papers/VTFD/Index.html>

⁶⁰ <http://thomascool.eu/SvHG/DOK/DOK-Aankondiging.html>

⁶¹ <http://thomascool.eu/SvHG/LDZO/Index.html>, boven p15.

⁶² <http://thomascool.eu/Thomas/Nederlands/Wetenschap/Artikelen/2008-2011-Euclides-over-ZonderTijdGeenMoraliteit.html>

⁶³ <http://thomascool.eu/Thomas/Nederlands/Wetenschap/Artikelen/2012-03-22-VvdN-kennislink.html>

onmogelijk is, maar om leerlingen te wapenen tegen misplaatste interpretaties.

Dit besproken voorbeeld heeft alleen betrekking op de democratie. Maar de observatie van de beperking van wiskundigen geldt ook t.a.v. het onderwijs, zie elders.

Voorbeeld: Werkloosheid, loonmatiging en onderwijs

(W) 14 februari 2012⁶⁴

Het advies tot een parlementair onderzoek naar het onderwijs in wiskunde kan gediend zijn met voorbeelden. Het gaat er niet om dat het parlement bepaalt wat goede wiskunde is. Het gaat erom dat het parlement vaststelt dat de bedrijfskolom voor het onderwijs in wiskunde niet levert wat gevraagd wordt. Een voorbeeld helpt.

Dit voorbeeld heeft betrekking op werkloosheid, loonmatiging en onderwijs. Hoe verhouden werkloosheid en loonmatiging zich tot onderwijs in het algemeen en vervolgens in het bijzonder tot het onderwijs in wiskunde en de petitie dienaangaande ?

Het is een kwestie van economie. Oplossen van werkloosheid is altijd goedkoper dan het betalen van uitkeringen. De Nederlandse overheid voert een beleid van algemene loonmatiging dat zegt die werkloosheid te bestrijden. Het gevoerde beleid veroorzaakt echter massale werkloosheid aan de onderkant van de arbeidsmarkt. Het beleid wordt derhalve niet gedragen door economische theorie en econometrisch bewijsmateriaal. Het gevoerde beleid spoort niet met de officieel gegeven redenen. De door het beleid veroorzaakte werkloosheid wordt al dan niet bewust misbruikt als argument om de algemene loonmatiging in stand te houden.

De werkloosheid in Nederland is jarenlang verborgen in allerlei uitkeringen zoals WAO en vervroegde pensioenering. Door de vergrijzing wordt dat afgebouwd en een nieuw verschijnsel is de ZZP-er die officieel zelfstandig werkt maar die niets te doen heeft. Wordt het beleid van algemene loonmatiging verlaten zodanig dat de (verborgen) werkloosheid verdwijnt, dan is er een groter draagvlak voor belastingen, eventueel te besteden aan onderwijs. In een productieve en kwalitatief hoogwaardige economie zullen onderwijsgelden niet besteed worden aan een dikke managementslaag maar aan het bijbehorende vereiste onderwijs met ruimte voor Bildung. Wanneer de lonen in de marktsector niet langer matigen dan volgt de overheidssector. Als uitkeringen uitgespaard zouden kunnen worden kan het geld naar andere bestedingen, zoals onderwijs. Jongeren die verwachten later werkloos

---

⁶⁴ <http://www.beteronderwijsnederland.nl/content/voorbeeld-werkloosheid-loonmatiging-en-onderwijs>

te worden kunnen op twee manieren reageren: ofwel meer onderwijs volgen om het risico op werkloosheid te verminderen, als ze daarvoor althans het geld hebben of krijgen, ofwel afhaken bij onderwijs of zelfs leerplicht. Er zijn dus diverse interacties maar in grote lijnen geldt voor zo'n kwalitatief hoogwaardige economie dat lagere werkloosheid positief uitwerkt op onderwijs.

Voor degenen met belangstelling voor onderwijs zal het derhalve een belangrijke vraag zijn hoe het toch kan dat Nederland dit beleid van loonmatiging voert dat de (verborgen) massale werkloosheid in de hand werkt.

Het voorgaande is onderdeel van een analyse die sinds 1989/90 is getroffen door censuur door de directie van het Centraal Planbureau. Als econometrist en wetenschappelijk medewerker op het CPB in 1982-1991 adviseerde ik in 1990 tot een parlementaire enquête. Deze notitie werd door toenmalig directeur Gerrit Zalm van interne bespreking en externe publicatie in de reeks van "onderzoeksmemorandum op naam van de auteur" afgehouden. Naast deze censuur werd ik ook met machtsmisbruik en onwaarheden ontslagen. Hoewel de ambtenarenrechter vond dat ik met "détournement de pouvoir" uit werk en afdeling was geplaatst liet men het verder allemaal passeren. Er is onvoldoende bescherming voor de wetenschap. Zie de internet-petitie hieronder t.a.v. werkloosheid en CPB. Voorafgaand aan 1990 werden de lonen teveel gematigd, sindsdien is het niet anders, en ook anno 2012 is er weer de discussie over loonmatiging.

De relatie van werkloosheid en loonmatiging tot onderwijs in het algemeen is hierboven aldus verduidelijkt. Er zijn deze vier aspecten in relatie tot het onderwijs in wiskunde en de internet-petitie:

(1) Analytisch staan de kwesties los van elkaar, pragmatisch zijn ze verbonden omdat we allemaal burgers en kiezers zijn.

(2) Wanneer wiskundigen sinds 1990 op nette wijze hadden gekeken naar mijn analyse over democratie (zie andere voorbeeld, p35) dan had eerder ten lande onder wetenschappers onrust kunnen ontstaan over het punt dat de directie van het CPB toch een goede analyse tegenhoudt ten nadele van de democratie. Nu echter werkten wiskundigen de gedachte in de hand dat de analyse niets voorstelde.

(3) Toen ik leraar wiskunde werd en schreef over de didactiek van de wiskunde en daar voorstellen over deed, had een onbevangen reactie ook kunnen helpen om de kwaliteit van mijn bijdragen te bepalen, waarbij sommigen zich dan zouden kunnen gaan afvragen hoe het met de economische analyse stond. Het omgekeerde gebeurde echter: de tegengewerkte economische analyse werd aangehaald om te stellen dat ook de wiskunde niets zou voorstellen.

(4) Welke aspecten van het loonmatigingsbeleid komen voor in de wiskundeles? Mijn boek *Conquest of the Plane* heeft voorbeelden uit natuurkunde en techniek maar ook uit economie. Daar staat het voorbeeld van belastingbeleid dat mede bepalend is voor het loonmatigingsbeleid. Hierin komt naast de partiële afgeleide ook de

totaaldifferentiaal voor, die over de tijd het “dynamische marginale belastingtarief” oplevert. De oud-collegae op het CPB erkennen dat theoretisch wel maar het zit fout in de modellen, de analyses en de adviezen. In mijn analyse zou de BTW bijvoorbeeld beter 1% kunnen zijn terwijl die duidelijk niet die waarde heeft.

E.e.a. leg ik nader uit in het opstel “Wiskunde of waarheid” (2011). Voor mij als gecensureerde en onheus ontslagen wetenschapper is het altijd een moeizame vraag of ik, naast de eerdere analyse die op het CPB door censuur werd getroffen, het nog moet aandurven nog iets heel anders op papier te zetten. Ook het opnieuw uittypen en in computer-algebra programmeren van mijn boek over de logica dat ik als student schreef kan maatschappelijk onverstandig zijn. Met alles wat ik schrijf steek ik tenslotte de nek uit. Voor velen is blijkbaar de verleiding groot dan te gaan hakken en te stellen dat het eerdere werk met terugwerkende kracht ook wel onzin zal zijn. Of wanneer men schoorvoetend en mokkend erkent dat de nieuwe publicaties ermee door kunnen, dan zal men stellen dat ik op oneigenlijke wijze mijn gelijk t.a.v. de CPB-kwestie wil krijgen. De mogelijkheden voor het maaiveld zijn eindeloos.

De manieren waarop mensen en zelfs wiskundigen zichzelf in de voet kunnen schieten zijn talloos, zie de jaren van werkloosheid, loonmatiging, slechte democratie, en de stand van het onderwijs. Het zij zo. Voor mij liggen de criteria in de wetenschappelijke integriteit, dat ik mijzelf in de spiegel kan kijken, als leraar de zorg voor de leerlingen, en meer van al dat moois.⁶⁵

Voorbeeld: Banken redden via leraren ontslaan

(W) 5 maart 2012⁶⁶

Eduard Bomhoff is het nog niet verleerd. Hij zet weer eens een strakke redenering neer: “Om die banken te redden gaan we leraren ontslaan”, zie MeJustice maar ook afgedrukt in de NRC van 3 maart Opinie & Debat pag 9. De steunmaatregelen voor Griekenland zijn vooral herfinancieringen voor schulden aan banken in het Noorden. De overheidstekorten zijn alom opgelopen door de steun aan de banken. In plaats van dat regeringen ingrijpen bij banken, de aandeelhouders korten en de salarissen saneren, presenteren zij de rekening bij de

---

⁶⁵ Informatie

<http://www.ipetitions.com/petition/tk-onderzoek-wiskundeonderwijs>

http://www.ipetitions.com/petition/pe_werk_cpb

<http://thomascool.eu/Papers/Drtppe/Crisis-2007plus/2011-12-24-wiskunde.html>

⁶⁶ <http://www.beteronderwijsnederland.nl/content/voorbeeld-banken-redden-leraren-ontslaan>

bevolking. De bezuinigingen zullen ook het onderwijs treffen, met lagere salarissen en schrappen van formatieplaatsen.

Bomhoff heeft gelijk dat we in een taalkundige knoop zitten. Wanneer Griekenland de banken niet kan betalen, en wij schieten voor: helpen we dan Griekenland of de banken? Als we besluiten dat Griekenland uit de eurozone moet, en Griekenland doet dat dan maar tegelijk met een default op de leningen, zodat onze banken in de problemen komen: zijn we dan gestopt Griekenland te helpen, of helpen we ze juist door goedkoop van die leningen af te komen, en snijden we eigenlijk onszelf in de vingers?

Bomhoff heeft ook gelijk dat het onderwijs door het huidige beleid schade oploopt. Maar elders in dit weblog heb ik uitgelegd dat het onderwijs het ook wel een beetje aan de eigen economen en wiskundigen heeft te danken. Bij goed onderwijs was Den Haag niet zo raar gaan redeneren. In mijn analyses heb ik denkfouten aangewezen maar de respons daarop bleef uit. Dan moet je niet vreemd opkijken als je de rekening krijgt gepresenteerd.

Bij de huidige crisis zien we weer de cruciale rol van het Centraal Planbureau (CPB) voor de evaluatie en ramingen van het economisch beleid. Ook het CPB redeneert niet scherp, en er zitten nog steeds fouten in de modellen.

Als econoom heeft Bomhoff jarenlang geprotesteerd tegen de gang van zaken rond het CPB. Maar over de censuur van de wetenschap door de directie van het CPB sinds 1990 heeft hij altijd gezwegen, en de gedachte aan een parlementaire enquête heeft hij afgewezen.

Er is een rare kwestie met een hoog CPB-gehalte. In 2002 was Bomhoff vice-premier in het kabinet Balkenende I. Bomhoff was politiek leider van de Lijst Pim Fortuyn (LPF), en stelde kritische vragen aan het CPB. Zijn partijgenoot Heinsbroek was minister van Economische Zaken en politiek verantwoordelijk voor het CPB. Bomhoff had gelijk met zijn vragen maar heel handig liet het CPB zich door Heinsbroek verdedigen, waarbij deze denklijk het partijleiderschap beoogde. VVD-fractievoorzitter en oud-CPB-directeur Gerrit Zalm trok de stekker uit het kabinet. De vragen van Bomhoff verdwenen uit de aandacht.

Er bestaat een alternatieve economische aanpak voor de crisis, de banken, Griekenland, de bezuinigingen. Maar deze moet wel besproken kunnen worden. Op mijn andere weblog "Boycott Holland" leg ik aan de wereld uit hoe de vrijheid van denken in Nederland hersteld zou kunnen worden. Geef de tip maar door aan kennissen in het buitenland.⁶⁷

---

⁶⁷ Links:

<http://www.mejudice.nl/artikel/773/om-die-banken-te-redden-gaan-we-leraren-ontslaan>

[http://www.rtl.nl/\(/actueel/rtlnieuws/binnenland/\)/components/actueel/rtlnieuws/2002/10_oktober/10/binnenland/bomhoffheinsbroek.xml](http://www.rtl.nl/(/actueel/rtlnieuws/binnenland/)/components/actueel/rtlnieuws/2002/10_oktober/10/binnenland/bomhoffheinsbroek.xml)

<http://boycottholland.wordpress.com/>

http://www.ipetitions.com/petition/pe_werk_cpb/

<http://www.ipetitions.com/petition/tk-onderzoek-wiskundeonderwijs/>

PS. Latere berichten zijn dat Balkenende I zou zijn gevallen door bedreigingen in de LPF met een pistool. Wellicht, maar kijk nog eens naar die vragen van Bomhoff.

Voorbeeld: Aanvulling op pi, tau of Theta

(W) 6 maart 2012 ⁶⁸

Peter Harremoës uit Denemarken heeft achterhaald dat de Pers Al Kashi al in 1424 het getal 6.28... uitrekende, zodat hij voorstelt het getal diens naam te geven. Met Archimedes, tau en Theta ontstaat zo een palet aan mogelijkheden. Daarom is er nu deze opiniepeiling, misschien interessant voor degenen die komende Pi Dag (14 maart) hierover een boom willen opzetten. Het gaat in de peiling niet om de vraag of je pi of 2 pi wilt maar om de vraag welke formulering voor 2 pi het aantrekkelijkst is. ⁶⁹

Hier is mijn toelichting op de verschillende mogelijkheden. Daar staat ook het script dat op een webpagina kan worden opgenomen om te linken. ⁷⁰

Voorbeeld: Nederlands als dialect van wiskunde

(W) 1 april 2012 ⁷¹

Er is een manier om snel te rekenen en te leren rekenen. Een wiskundig handige, heldere en systematische manier. Wanneer je die manier vertaalt in het Nederlands dan blijkt dat het Nederlands een kromme taal is.

Naast het Algemeen Beschaafd Nederlands (ABN) is er ook Algemeen Beschaafd Wiskunde (ABW). Vergeleken met het ABW is het ABN slechts een beetje een dialect. Problemen in het onderwijs ontstaan doordat we geen ABW gebruiken maar ABN.

Mijn voorstel is dan: (1) in het onderwijs eerst een basis te leggen met de heldere en snelle manier in het ABW, (2) vervolgens de vertaling naar het dialect van het ABN te leren. Hierdoor ontstaat een helder onderscheid tussen wiskunde en taal.

---

⁶⁸ <http://www.beteronderwijsnederland.nl/content/voorbeeld-aanvulling-op-pi-tau-theta>

⁶⁹ <http://www.easypolls.net/poll.html?p=4f5619a1c2e1b0e4901bc494>

⁷⁰ <http://boycottholland.wordpress.com/2012/03/06/archimedes-revisited>

⁷¹ <http://www.beteronderwijsnederland.nl/content/voorbeeld-nederlands-als-dialect-van-wiskunde>

Kinderen kunnen gemakkelijk een taal leren. Op school spreek je ABN en thuis Gronings of Limburgs, geen enkel probleem. Op dezelfde manier met ABW en ABN. Als je ABW snapt dan leer je sneller de namen van de getallen in het ABN. Vermoedelijk kan het onderwijs hiermee veel tijd en moeite uitsparen. De vrijgemaakte tijd kan dan gebruikt worden voor iets moois, zoals vectoren.

De kwestie wordt hieronder nader uitgelegd, in het Nederlands en het Engels. Er is ook een link naar de situatie in Denemarken maar zonder beschrijving hoe het beter kan.

Of het echt beter zal zijn is natuurlijk onbekend, dat moet nader uitgezocht worden. Het onderscheid tussen ABW en ABN is wel duidelijk maar hoe het in het klaslokaal precies zal gaan is een heel andere vraag. Wanneer het huidige rekenonderwijs als een ramp wordt gezien is misschien iedere verandering een verbetering. Daarom is zorgvuldig onderzoek nodig. Maar dit kost veel geld. Hieronder staat de link naar een petitie aan de Tweede Kamer voor zo'n onderzoek waar men zijn handtekening onder kan zetten. Deze petitie richt zich op het brede probleem dat er veel mis is in het onderwijs in wiskunde. Ouders die zich zorgen maken over de wiskunde die hun kinderen krijgen doen er verstandig aan de petitie goed te bestuderen.

Hoe is het onderscheid tussen ABW en ABN kunnen ontstaan ?

In het Westen schrijven we van links naar rechts. De getallen komen uit India en Arabia waar men van rechts naar links schrijft. Voor 19 zeggen we 'negentien' zoals wanneer je van rechts naar links schrijft. Voor ons leest 19 echter als 'tien negen'.

We zijn hierin niet consistent. Op een gegeven moment wordt de omvang van het getal belangrijker dan de precisie van kleinste waarden. Boven 100 draaien we het weer om. Dus 119 zouden we moeten lezen als 'negen en tien en honderd' maar we zeggen 'honderd negentien'.

Wiskundig is het helder als wat. Er zijn de eentallen, tientallen, honderdtallen, ... Voor het getal 254 krijg je dan '2 honderdtallen en 5 tientallen en 4 eentallen'. Deze namen zijn echter te lang voor het mentale werkgeheugen.

Korter is bijvoorbeeld '2 honderden, 5 tien, 4'.

Nog korter is '2 honderd, 5 tien, 4' maar dat botst met de uitspraak van 'vijftien' voor 15. Hier wreekt zich de Hindu-Arabische omkering.

In het Nederlands gebruiken we echter ook 'tig' voor de tientallen. We kunnen ook kort '2 honderd, 5 tig, 4' zeggen. Maar dan ook '3 tig' en niet 'dertig', want dat laatste is eigenlijk dialect.

Een oplossingsaanpak wordt derhalve gevonden in het gebruik van 'tig' naast 'tien' of 'tienen'. De wiskundige structuur kan worden opgebouwd parallel aan de bestaande Nederlandse taal. De kinderen kunnen snel leren rekenen met behulp van 'tig', en daarnaast een vertaling krijgen naar het Nederlands zoals ze ook een tweede taal of dialect kunnen leren.

In mijn boek *Elegance with Substance*, pagina 64-68, noemde ik de mogelijkheid de cijfers te spiegelen. In een optelling werk je hier van links naar rechts, en dat voelt vrij natuurlijk aan. (Zie de prent op p174.)

De weergave van getallen is echter sterk verankerd. De psychologische aandacht gaat vaak ook uit naar de grootste omvang van het getal en pas daarna naar de kleinste precisie. Het is niet nodig te gaan spiegelen. Maar het kan wel grappig zijn het in de klas te laten zien om te tonen dat rekenen en lezen een andere richting hebben.⁷²

---

⁷² Links:

<http://www.ipetitions.com/petition/tk-onderzoek-wiskundeonderwijs>

<http://thomascool.eu/Papers/Math/Index.html>

<http://thomascool.eu/Papers/Math/2012-03-29-EnzovoortsMarcus.pdf>

<http://thomascool.eu/Papers/Math/2012-03-30-EnglishAsADialect-And...>

<http://thomascool.eu/Papers/Math/Spiegeling.gif>

http://www.cerme7.univ.rzeszow.pl/WG/2/CERME7_WG2_Ejersbo_Misfeldt.pdf

www.frontaalnaakt.nl

Inleiding

Frontaal Naakt is het webmagazine van Peter Breedveld. Sinds 2005 heeft Peter me toegestaan af en toe een tekst te plaatsen. Ik ben hem daar zeer dankbaar voor want als auteur krijg je zo een groter publiek, terwijl Peter ook zorgt voor een aantrekkelijke layout, met foto's en links en dergelijke. Het allerbelangrijkst is bovenal dat Peter staat voor de vrijheid van meningsuiting. Of er goed geluisterd wordt is een tweede maar het is een begin. Het wonderlijke is dat heel Nederland bezaaid is met mensen die zeggen voor die vrijheid op te komen – neem bijvoorbeeld maar de grote kranten als NRC-Handelsblad en de Volkskrant – maar als het er werkelijk op aankomt dan geven die dwaallichten niet thuis. Genoemde kranten hebben hun lezers sinds 1990 niet ingelicht over de censuur van de wetenschap door de directie van het Centraal Planbureau. Als ergens de vrijheid van denken in de knel komt is het daar wel, en met grote gevolgen voor de economie en bestaansonzekerheid voor de burger.

De artikelen hieronder tonen enkele opvallende paradoxen. Eerst ondersteun ik een politieke partij en vervolgens treed ik uit die partij en adviseer ik mensen er niet op te stemmen. De partij wilde dat de Nederlandse Antillen een provincie van Nederland zouden worden maar tegelijkertijd noem ik dat doel onhaalbaar. Referenda noem ik gevaarlijk maar ook toon ik me blij met een tegen-stem t.a.v. de EU grondwet. De SP was de grootste tegenstemmer maar krijgt er van langs voor hun slechte argumenten en volksverlakkerij. Ik noem me sociaal liberaal maar maar vindt tegelijkertijd dat D66 zich beter kan opheffen. Ik vervloek de PvdA maar solliciteer toch bij de WBS, het wetenschappelijk bureau van de PvdA. Ik prijs de vorming van het kabinet Balkenende-Bos-Rouvout omdat het ervoor zorgt dat Gerrit Zalm eindelijk uit de Nederlandse politiek gaat zodat we hem weer als oud-directeur van het Centraal Planbureau kunnen beoordelen, maar zodra dit kabinet is gevormd adviseer ik om het naar huis te sturen. Ik geef een analyse over de werkloosheid die vanzelfsprekend pas ingang kan vinden wanneer hogleraren economie zich er achter scharen, maar tegelijkertijd adviseer ik alle hogleraren economie te ontslaan. Op het eerst gezicht lijken dit inderdaad forse inconsistenties. Misschien ben ik teveel een slachtoffer van subtiele overwegingen waardoor dit allemaal toch wel weer logisch is. Wie van puzzelen houdt is hier in ieder geval op de goede plek aangeland.

Naast de artikelen en de links kan de lezer er verstandig aan doen mijn website te bekijken en met name de paar boeken die daar staan. De artikelen geven relevante links maar in de loop der tijd zijn er aanvullingen ontstaan die voor een deel hun weg in boeken hebben gevonden. Een belangrijke aanrader voor de gewone burger is *Democratie & Staathuishoudkunde* (2012).

Ik protesteer tegen de censuur van de wetenschap door de directie van het Centraal Planbureau. Werkloosheid en armoede en

misvattingen omtrent democratie blijven door deze censuur voortduren. Dit protest bestaat al sinds 1989/1991. In januari 2007 was er andermaal een uitspraak van de Centrale Raad van Beroep met een dwaling van het recht. Er bestaat onvoldoende wettelijke bescherming van de wetenschap tegen ambtelijk misbruik. Ik lijk veroordeeld tot een gang naar het Hof voor de Rechten van de Mens, maar daarvoor ontbreken de middelen. Zolang Nederlanders niet zorgen voor een adequate vrijheid van wetenschappelijk denken is mijn advies aan de rest van de wereld om dit hypocriete en onfatsoenlijke land te boycotten. Of het veel helpt weet ik niet maar als ik zou zwijgen en de horlepijp zou gaan dansen dan helpt dat zeker ook niet. Zie mijn website om het protest te ondersteunen en de Tweede Kamer tot actie te bewegen.⁷³ Maar als jullie willen gaan dansen en feesten hoeven jullie het onderstaande natuurlijk ook niet te lezen.

Hoe dan, Jan ?

(P / W)⁷⁴ 18 februari 2005⁷⁵

*Hoe dan, Jan ?*⁷⁶ is een verslag in boekvorm van een gesprek dat journalisten Karel Glastra van Loon en Kees Slager hadden met SP-voorman Jan Marijnissen. "Wijzelf hebben er nooit een geheim van gemaakt dat wij het goed met Jan en zijn partij kunnen vinden, zonder dat we overigens lid zijn", verklaren de journalisten. "We voelen ons serieus betrokken, maar houden wel graag onze journalistiek onafhankelijke opstelling."

Op 31 januari 2005 had de Volkskrant een paginagrote foto van Jan Marijnissen, vriendelijk glimlachend en met een biertje in de hand. "Met 44.299 leden is de SP zojuist de derde partij van Nederland geworden," vertelde hij, even alleen naar de leden kijkend en niet naar de kiezers. "We weten uit peilingen dat er zo'n 800.000 fans rondlopen die nog geen lid zijn. Welnu, hier een persoonlijke uitnodiging: wordt [sic] lid, en steun onze sociale en kritische aanpak. En, voor wat hoort wat: u krijgt het boek dan gratis."

Dat een politieke partij zijn nieuwe leden een onafhankelijk journalistiek boek geeft is opmerkelijk. Men vermoedt haast dat er niet zodanig kritische beschouwingen in staan dat de leden meteen weglopen. Dat de journalisten geen lid zijn en alleen vragen stellen wil niet zeggen dat het effect van een hagiografie daarmee vermeden is. Het is nuttig om te zien waar een en ander toe geleid heeft, en of de vragen, die helder zijn, ook relevant en kritisch zijn.

---

⁷³ http://www.ipetitions.com/petition/pe_werk_cpb/

⁷⁴ Zie het colofon p4 voor de betekenis hiervan

⁷⁵ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/00000028.html>

⁷⁶ <http://www.janmarijnissen.nl/weblog/index.php?p=736>

Kenmerkend voor de geschiedenis van Marijnissen (hieronder JM) en zijn SP is dat zij voor zichzelf zijn begonnen en zich niet bij de PvdA hebben aangesloten. JM presenteert zich als de leider en anderen mogen op hem stemmen. JM zal niet snel een andere leider boven hem erkennen. De stemmen die in 2003 naar de SP gingen, gingen niet naar de PvdA, en verzwakten zo de positie van de PvdA in de kabinetsonderhandelingen. Voor 'rechts' Nederland is het prachtig dat 'links' Nederland zo verdeeld is. JM en de SP zeggen wel dat ze voor de verdrukten opkomen, maar ondertussen maken ze de politiek van Jan Peter Balkenende mogelijk die voor die verdrukten juist nadelig is – welke verdrukten dan bij de SP mogen komen uithuilen. Hoe meer 'Verelendung' over de laatste vijftien jaar hoe stabiel de aanhang van de SP, schijnt het. Het boekje dient deze politiek en nergens is er de reflectie of dit allemaal wel zo verstandig is.

De belangrijkste uitspraak van JM in het boekje is deze:

“Het is eigenlijk moeilijk te begrijpen hoe het neoliberalisme vanaf het begin jaren tachtig zo'n zegetocht heeft kunnen maken en links in het defensief heeft gedrongen. Niet alleen hier maar over de hele wereld.”

Hiermee geeft JM aan dat hij de laatste vijfendertig jaar in een soort Wonderland heeft geleefd. Het is hem ontgaan dat in 1970-1985 een grote economische crisis ontstond, met massale werkloosheid en ontsporende overheidsfinanciën, en dat de regeringen van westerse landen, onder leiding van de economische wetenschap, bewust kozen voor 'neoliberaal' beleid. Ook de PvdA heeft die ommezwaai gemaakt, al vroeg met het éénprocentsbeleid van Duisenberg. JM toont geen enkel begrip voor de les die Wim Kok wél geleerd had:

“Premier Kok had in 1994 moeten zeggen: 'Ik erf een geweldig groeiende economie, daar gaan we nu eens iets moois voor dit land uit halen.' Maar wat deed hij? Hij gaf 30 miljard lastenverlichting weg aan de individuele burgers.”

Maar het waren juist de economische ontwikkeling en de ontwikkeling in de economische wetenschap die Kok tot inkeer brachten. JM doet alsof dat allemaal niet nodig was.

JM en de SP hameren op een gunstige doorrekening van hun verkiezingsprogramma door het Centraal Planbureau (CPB). De lezer doet er goed aan om zijn of haar vingers nog eens goed na te tellen. Het boekje *Hoe dan, Jan?* staat vol met allerlei plannen. Laten we dit geheel X noemen. Voor doorrekening door het CPB is maar een beperkt gedeelte geselecteerd. Laten we dit Y noemen. Het blijkt vervolgens dat de doorrekening van Y een voor de SP 'politiek gunstig' resultaat oplevert. Vervolgens suggereert JM dat de doorrekening door het CPB ook X onderbouwt. JM is hier als iemand die aan een marathon begint en na honderd meter zegt “ik voel me nog goed, dus de rest kan ook”.

“Ik beseft maar al te goed dat we dat wat in twintig jaar is scheefgegroeid, niet morgen allemaal kunnen veranderen. Dat is te veel gevraagd. Het zal altijd stap voor stap gaan en soms met erg kleine stapjes. Zoals de stapjes die wij voorstellen in onze alternatieve begroting. De rekenmeesters van het Centraal Planbureau zeggen

daarover dat het kán. Voor hetzelfde geld kan een ander – in mijn ogen beter – beleid gerealiseerd worden.”

Hopelijk ziet men in dat de logica niet deugt. Niet X is doorgerekend maar alleen het verkiezingsprogramma Y. Wil men stellen dat X onderbouwd is dan zal men X toch eerst moeten doorrekenen.

Wie vervolgens de CPB-publicatie *Keuzes in kaart 2003-2006. Economische effecten van acht verkiezingsprogramma's* (2002) erop naslaat, leest vervolgens dat het SP programma nadelig is voor structurele groei en structurele werkloosheid:

“De SP tenslotte kiest voor een verhoging van uitkeringen en een stevig milieubeleid. De hogere replacement rate en de forse lastenverzwaring leiden structureel tot een hogere werkloosheid: de evenwichtswerkloosheid stijgt naar meer dan vijf procent. De herverdeling van inkomens betekent op korte termijn een bestedingsimpuls, zodat de BBP-groei tijdens de kabinetsperiode niet wordt geschaad. Maar de structurele groei komt iets lager uit, zodat ook het structurele begrotingssaldo relatief laag uitkomt. Daartegenover staat wel winst op milieugebied.”

Hoezo ‘heeft het CPB doorgerekend dat het kan’ ? Te hopen valt dat de auteurs met hun ‘journalistiek onafhankelijke opstelling’ dit alles in een volgende herdruk meenemen.

De ideeën van Marijnissen en de SP zijn op cruciale punten wereldvreemd, deels inconsistent, en ten aanzien van het Centraal Planbureau (CPB) ongeloofwaardig. De 800.000 sympathisanten die overwegen lid te worden of het boek in de winkel te kopen zijn beter af met een studie van het vele materiaal op het internet. Een probleem wel is dat het CPB toch ook wel steken heeft laten vallen bij de gevolgen van het belastingtarief van tweeënzeventig procent van de SP en bij de aanpak van de werkloosheid, dus de sympathisanten moeten iets meer huiswerk doen dan zij wellicht denken. Hopelijk vergeten de economen in Nederland niet dat niet alleen de SP maar ook het CPB af en toe een kritische blik gegund mag worden.

Karel Glastra van Loon en Kees Slager, “Hoe dan, Jan ? Een gesprek over nieuw optimisme in tijden van crisis”, L.J. Veen 2005, 159 pagina's, €12,-

Een uitvoeriger boekbespreking van zestien pagina's staat hier.⁷⁷

---

⁷⁷ <http://thomascool.eu/Thomas/Nederlands/TPnCPB/Artikelen/BesprekingVanHoeDanJan.pdf>

“Ik ben gewoon een nette wetenschapper”

Peter Breedveld, 19 maart 2005 ⁷⁸ ⁷⁹

Al vijftien jaar lang probeert econoom Thomas Cool een analyse ⁸⁰ van de werkloosheid en een groot aantal andere maatschappelijke problemen aan de man te brengen. Helaas wil niemand naar hem luisteren: zijn voormalige werkgevers bij het Centraal Plan Bureau (CPB) ⁸¹ en het Erasmus Medisch Centrum (EMC) niet en de pers ook niet. Cool voelt zich zelfs tegengewerkt. Er wordt censuur gepleegd in de wetenschap, vindt hij. Bij de Raad voor de Journalistiek ⁸² diende hij een klacht in tegen *NRC Handelsblad*, *De Volkskrant*, *Het Parool* en *De Groene Amsterdammer*.

Die analyse, wat houdt die in ?

Dat is een complex verhaal maar het begint met het kwijtschelden van de lasten bij mensen met een inkomen onder het minimumloon. Mensen moeten eerst in hun eigen bestaan kunnen voorzien voordat je ze belastingen en premies laat betalen. Zo stel je ze in de gelegenheid om werk te vinden.

En vanwege die analyse bent u ontslagen bij het CPB ?

Zo is dat nooit gezegd. Ik ben zwartgemaakt en ontslagen vanwege mijn gedrag op de werkplek. Heel vaag, allemaal. De directie ontkent dat het vanwege mijn wetenschappelijke analyse is maar heeft wel voorkomen dat die analyse intern is besproken en naar buiten is gebracht. De directie van het CPB censureert dus.

Weet u waarom ?

Ten eerste zou het CPB in mijn stuk in een kwaad daglicht worden gesteld, wat onzin is en ten tweede zou het stuk te moeilijk zijn. Ik vind het raar om dat bij voorbaat al te roepen. Bespreek het eerst maar eens, dan zien we wel of het te moeilijk is.

Vorig jaar bent u ook ontslagen bij het Erasmus Medisch Centrum. Ook vanwege uw analyse ?

Het EMC had een seminar georganiseerd over de stelselherziening in de gezondheidszorg. De gastspreker en hoogleraar in de verzekeringen in de gezondheidszorg vond dat de discussie daarover de laatste vijftien jaar was gestagneerd. Ik vroeg hem of hij zich realiseerde dat de oorzaak wel eens zou kunnen zijn dat de wetenschap wordt gecensureerd. Want als je het hebt over premies in de gezondheidszorg, heb je het dús over die lasten van de minima en dus over mijn analyse omtrent het kwijtschelden van zulke lasten. Maar mijn

---

⁷⁸ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/00000066.html>

⁷⁹ Voor de uitspraak e.d. zie <http://thomasc Cool.eu/>

Thomas/Nederlands/TPnCPB/Pers/FalenVanDeMedia.html

⁸⁰ <http://www.rozenbergps.com/files/CoolDEF1.pdf> Dit is opgenomen in *Democratie & Staathuishoudkunde* (2012)

⁸¹ <http://www.cpb.nl/>

⁸² <http://www.rvdj.nl/>

afdelingshoofd wilde niet dat ik daar de censuur door de directie van het CPB besprak. Pijnlijk, want als wetenschapper moet je daarover kunnen praten. In augustus zag ik me plotseling ontslagen

Maar waarom klaagt u nu dan die vier bladenredacties aan ?

Ik heb in 2003 met journalist Hans Hulst een boekje⁸³ geschreven waarin ik mijn verhaal nog eens op een toegankelijke manier uitleg. De pers had daar best aandacht aan kunnen besteden, maar heeft dat niet gedaan. Er wordt wel een hoop geschreven over Geert Wilders en Ayaan Hirsi Ali en Paul Scheffer, allemaal mensen die van alles beweren, maar die weinig oog hebben voor de arbeidsmarkt, waar het probleem met de integratie eigenlijk ontstaat. Nu zegt een blad als *NRC Handelsblad* in zijn *mission statement* te streven naar volledige informatieverstrekking, maar de redactie maakt haar woorden niet waar. Ze laat belangrijke informatie achterwege.

Wat hoopt u dat de Raad voor journalistiek zal zeggen ?

Dat de pers niet zomaar aan mijn analyse en mijn protest tegen de censuur kan voorbijgaan.

Het staat redacties toch volledig vrij om zelf te bepalen waar ze wel en niet aandacht aan besteden ?

Ben ik het volstrekt mee eens. Ik acht de persvrijheid hoog. Maar net als de wetenschap is de pers verplicht volledigheid te betrachten. Je kunt niet zomaar een onderbouwde analyse terzijde schuiven. Dan moet je beargumenteren waaróm je dat doet. Dan kan iemand anders daar weer argumenten tegen inbrengen en dán krijg je discussie.

Wanneer is de uitspraak ?

Weet ik niet. Ik heb er ook geen verwachtingen van. *NRC Handelsblad* en *de Volkskrant* hebben zich verdedigd met de vrijheid van redactie, wat betekent dat ze niet ingaan op mijn argument van de volledigheid, wat tamelijk hooghartig is. De andere kranten hebben niet eens gereageerd. De Raad heeft me vijftien minuten gegeven om de kwestie nog mondeling toe te lichten, wat voor vijftien jaar verwaarlozing misschien weinig is.

Het Parool noemde u eens een geniale lastpak.

Een kwalijke kwalificatie. Ik ben geen lastpak. Ik ben een vriendelijk, begrijpend en behulpzaam persoon. Geniaal ben ik ook niet. Ik ben een vrij normaal type met een paar nieuwe ideeën.

Een luis in de pels van de gevestigde orde, misschien ?

Neen! Gewoon een nette wetenschapper. Echt waar, hoor! Ik heb andere ideeën, dat klopt. Maar wat is daar mis mee ?

---

⁸³ <http://thomascool.eu/SvHG/DOK/DOK-Aankondiging.html>

Ontsla alle hoogleraren economie

(W) 7 mei 2005 ⁸⁴

Ik doe het advies alle hoogleraren economie wegens disfunctioneren te ontslaan. Wellicht is het inzicht voor velen verrassend maar het advies staat als een huis terwijl de voordelen voor de samenleving groot zullen zijn.

De hoogleraren economie disfunctioneren doordat zij al vijftien jaar zwijgen ten aanzien van de censuur van de wetenschap door de directie van het Centraal Planbureau (CPB).

In 1990 adviseerde ik in een concept-publicatie op het CPB tot een parlementaire enquête naar de toen twintig jaar voortdurende massale werkloosheid en de rol daarbij van het economisch beleid en in het bijzonder de rol van het CPB zelf. Deze concept-publicatie werd door de directie van interne bespreking tegengehouden, hetgeen censuur is.

Na die twintig jaar van massale werkloosheid van 1990 zijn er inmiddels vijftien jaar van massale werkloosheid bijgekomen. Werkgelegenheid is van cruciaal belang voor de samenleving. Bijvoorbeeld geschiedt de maatschappelijke integratie van minderheden gemakkelijker wanneer er meer werkgelegenheid bestaat. Maar er zijn veel meer aspecten, zoals pensioenen, kinderopvang, onderwijs, investeringen, gezondheid, om maar enkele te noemen.

In 2004 ontwikkelde ik daarom het aanvullende advies dat Nederland is te boycotten totdat de censuur is opgeheven. Nu kan ik daaraan nog zinvol het advies tot ontslag van alle hoogleraren economie toevoegen. Nu in 2005 is immers een tweede editie van mijn boek *Definition & Reality in the General Theory of Political Economy* verschenen. ⁸⁵ Is het verstandig deze tweede editie wederom te laten wegzinken in het moeras van de inmiddels duidelijk getoonde incompetentie en laksheid ten aanzien van de integriteit van de economische wetenschap ? Nee, het lijkt me niet. Zelfs een ezel stoot zich niet tweemaal aan dezelfde steen.

In de gecensureerde CPB-notitie was werkloosheid maar een voorbeeld. Het was een voldoende belangrijk voorbeeld om de discussie mee te openen. Het voorbeeld draagt ook het advies tot de parlementaire enquête omdat men immers in staat moet zijn om een concreet onderbouwd voorbeeld te geven. Maar het zou een misverstand zijn te denken dat de redenering slechts op de werkloosheid betrekking heeft. De redenering betreft de voorbereiding van het economisch beleid en het falen van het coördinatiekader. De redenering in de concept-publicatie is dus relevant voor alle onderwerpen waar er sprake is van voorbereiding van economisch beleid.

---

⁸⁴ <http://www.frontalnaakt.nl/archives/00000100.html>

⁸⁵ <http://ideas.repec.org/p/wpa/wuwpgt/0003003.html>

Wanneer bijvoorbeeld de taak en plaats van het CPB ten aanzien van de voorbereiding van het economisch beleid in 1991 verbeterd was, zeg een jaar nadat de gecensureerde notitie als CPB-publicatie had kunnen verschijnen, dan had bijvoorbeeld ook de voorbereiding van de Betuwe-route er denkkelijk wel anders uitgezien. De commissie Duivesteijn die de kwestie van de Betuwe-route heeft onderzocht heeft ten onrechte de censuur van de wetenschap door de directie van het CPB genegeerd. Zo zijn er vele voorbeelden.

Het advies tot ontslag van de hoogleraren economie heeft diverse aspecten. In het kader van deze bespreking zou het te ver voeren om al deze aspecten te bespreken. Enkele zijn echter zinvol te noemen.

Waar ik sprak over 'hoogleraren economie' bedoel ik natuurlijk de Nederlandse hoogleraren en niet de hoogleraren in het buitenland. Er zijn complicaties wanneer iemand naar het buitenland verhuist. Een voorbeeld is Rick van der Ploeg, die gerust met naam en toenaam genoemd mag worden en die dat misschien zelfs wel leuk vindt. De Klerk en Van der Ploeg schrijven begin 1992 in het economenblad ESB:

In het voorstel tot een parlementaire enquête naar de voorbereiding van het beleid en naar de rol van het Centraal Planbureau klinkt iets van wantrouwen door, een wantrouwen dat er op zich op wijst dat de eens vrijwel onaantastbare positie van het bureau toch aan slijtage onderhevig is geweest. Het voorstel om van het bureau een echte onafhankelijke wetenschappelijke instelling te maken is wat dat betreft meer recht-door-zee en toe te juichen. (ESB 18/3/92 pag 280)

Van der Ploeg werkt nu aan het Europees Universitair Instituut te Florence en volgens een interview met *HP/De Tijd* (17 december 2004) heeft hij 'schaamte voor Nederland'. Van der Ploeg negeert de al vijftien jaar durende censuur van de wetenschap door de directie van het CPB, ook onlangs nog toen hij lid was van een visitatiecommissie die het CPB 'beoordeelde'. Van der Ploeg is als hoogleraar economie niet te handhaven. Vaststelling van die conclusie is vooralsnog voldoende, hoe het EUI daarvan te overtuigen valt is van later zorg.

Men kan de vraag stellen of het advies wel voldoende rekening houdt met de onzekerheden? Ontslag van de hoogleraren economie heeft als voordeel dat de censuurkwestie wordt opgelost. De voordelen die verloren gaan zijn echter ongekend, want men weet vooraf toch niet wat deze hoogleraren allemaal zullen verzinnen, of hun promovendi helpen te verzinnen, zolang zij in functie zijn? Het antwoord hierop is tweeledig.

Ten eerste kan hun bijdrage reeds bepaald worden voor de laatste vijftien jaar waarin de hoogleraren ten aanzien van de censuur van de wetenschap door de directie van het CPB verzaakt hebben. De hoogleraren economie kan gevraagd worden om zelf hun bijdrage te specificeren en men kan zich voorstellen dat commissies van deskundigen tot kritische evaluaties daarvan komen.

Ten tweede kan deze statistisch vaststelbare informatie gebruikt worden om een kansberekening te maken ten aanzien van de waarschijnlijke bijdragen in de toekomst. Uiteindelijk komt men zo tot

een afweging van de risico's. Goed vertaald naar zuivere termen komt mijn stelling er dan op neer dat men het totale risico minimeert en de verwachte opbrengst maximeert door de hoogleraren economie onmiddellijk te ontslaan.

Een punt is dat de samenleving denkelijk toch wel behoefte heeft aan hoogleraren economie. Er dienen derhalve nieuwe gezocht te worden. Het lijkt me onverstandig om een hoogleraar economie die bijvoorbeeld in Rotterdam ontslagen is dan maar weer in Amsterdam te benoemen, enzovoorts. Dus geen stoelendans. Een levenslange uitsluiting is ook weer cru. Mijn advies is derhalve om de ontslagen hoogleraren economie voor 15 jaar buiten de deuren van de universiteiten te houden en daarna weer aanstellingen toe te staan – een uitsluiting dus ongeveer zolang als de periode waarop we terugkijken. Vervolgens zouden commissies van buitenlandse hoogleraren economie kunnen helpen om de ontstane vacatures per direct op te vullen. Overigens lijkt het me vereist dat kandidaten ook een examen hebben afgelegd ten aanzien van mijn boek en de kwestie van de censuur van de wetenschap door de directie van het CPB, opdat de buitenlandse hoogleraren economie geen mensen benoemen die onmiddellijk weer zijn te ontslaan.

Dan is er het aspect van de negatieve gevolgen van het ontslag der hoogleraren economie voor hun persoonlijk welbevinden. Hun door incompetentie en gebrek aan integriteitsgevoel noodzakelijk ontslag is ook aan het eigen optreden verwijtbaar waardoor geen recht op uitkering bestaat. Zij en hun naasten zullen worden getroffen door een onverwachte ramp, een plotseling wegvallen van financiële en beroepsmatige zekerheid. Hoe valt deze negatieve last te verrekenen met de toename van het maatschappelijk welzijn, wanneer de leer van het maatschappelijk welzijn, en met name het concept van de (Pareto-) optimaliteit, juist stelt dat niemand erop achteruit zou mogen gaan?

Het antwoord is hier tweeledig. Ten eerste hebben de hoogleraren economie het niet bezwaarlijk geacht dat een wetenschapper van het CPB op soortgelijke wijze al vijftien jaar wordt geraakt in zijn bestaanszekerheid. Waar de hoogleraren economie dit voor een persoon klaarblijkelijk toelaatbaar achten dan toch zeker voor henzelf.

Nu acht ik dit voor een persoon niet toelaatbaar, dus zou ik dit ook niet voor de hoogleraren economie toelaatbaar moeten achten. Echter, er is ook het criterium van de rechtmatigheid van verworven rechten. Wanneer rechten niet langer rechtmatig verworven zijn, dan kan het wegvallen daarvan niet gerekend worden als een verlies.

Aldus, enerzijds wanneer iemand door censuur wordt getroffen, dan is het niet juist hem ook nog te ontslaan, ook al protesteert hij tegen die censuur; terwijl anderzijds wanneer hoogleraren economie al vijftien jaar lang niet tegen censuur protesteren, dan vormt dat een terechte ontslaggrond.

Een aspect in de kwestie is mijn onbevangenheid als wetenschapper. Als slachtoffer van de censuur word ik door velen als 'partij' gezien – wat op zich opmerkelijk is, alsof iemand niet meer objectief slachtoffer kan

zijn. Hoe dan ook, elders heb ik reeds uitgelegd dat er met mijn onbevangingheid in deze kwestie niets aan de hand is (zie *De ontketende kiezer*, 2003 p141-142). Ook ten aanzien van het onderhavige advies tot ontslag der hoogleraren economie kan men vaststellen dat het een creatief nieuw idee is dat op juiste wijze de wetenschappelijke toets kan doorstaan en dat niet is verkleurd door een partijdige stellingname.

Gegeven de empirische constatering van de censuur van de wetenschap door de directie van het CPB en de constatering van het verzaken van de hoogleraren economie is er voldoende morele waarborg tot het ontslag der hoogleraren. De enige vraag die resteert is hoeveel de werkloosheid in de wereld moet toenemen of hoever de sociale zekerheid in Nederland moet worden afgebroken voordat men bereid is dit verantwoorde empirische experiment van het ontslag der hoogleraren economie te verrichten.

[Opmerking juni 2012: Zelfs de crisis vanaf augustus 2007 blijkt niet genoeg ...]

Nee tegen de Europese Grondwet

(P / W) 21 mei 2005 ⁸⁶

Ik adviseer al langer dan een jaar tegen dit ontwerp voor een Europese Grondwet. Nu Nederland zelfs een referendum heeft en nu de dag van 1 juni 2005 nadert is het misschien nuttig om dit advies opnieuw te formuleren. Ik maakt daarbij gebruik van wat anderen inmiddels geschreven hebben. Het doet me deugd dat het weekblad Elsevier en prof. dr. R. Plasterk zich ook tegen dit ontwerp hebben uitgesproken, met standpunten die veel doordachter zijn dan die van andere tegenstemmers.

Het is van belang dat men tegen dit ontwerp voor een Europese Grondwet stemt en het is inderdaad van belang dat men dit met degelijke argumenten doet. Immers, wie flut-argumenten hanteert, zoals de SP geneigd is te doen, die heeft eigenlijk geen standpunt, en werkt de voorstemmers in de kaart. De voorstemmers hebben daarentegen juist veel uit te leggen omdat juist zij de problemen veroorzaken.

Het eerste punt dat duidelijk moet zijn is dat het echt om een Grondwet gaat. De officiële naam luidt “Verdrag tot vaststelling van een Grondwet voor Europa” met daarin “verdrag” als eerste woord omdat landen onderling alleen verdragen kunnen sluiten. Voorstanders willen nog wel eens stellen dat het daarom maar een verdrag is en geen echte grondwet. Echter, het punt is juist dat het verdrag die grondwet vaststelt. Wanneer het verdrag is aangenomen, is die grondwet vastgesteld. Hierna kunnen de instellingen van de EU steeds naar deze grondwet verwijzen. “U heeft toch voorgestemd ?” klinkt het dan. Wie voorstemt

---

⁸⁶ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/00000112.html>

geeft essentieel de nationale souvereiniteit op, en de EU neemt het over.

De voorlichtingsfolder die iedereen in de bus kreeg stelt: “Verdwijnt de Nederlandse Grondwet ? Nee, deze blijft van kracht.” Tja. Wat is dat nu voor een antwoord ? Onze grondwet blijft van kracht in de zin dat het de basis vormt op grond waarvan het Nederlandse Parlement bevoegd is om de macht aan Brussel over te dragen. Maar vervolgens is die macht overgedragen en geldt voortaan artikel I-6: “De Grondwet en het recht dat de instellingen van de Unie bij de uitoefening van de haar toegedeelde bevoegdheden vaststellen, hebben voorrang boven het recht van de lidstaten.” Dus je bent officieel nog eigenaar van je huis, maar je hebt je rechten aan de huurder overgedragen en die heeft het voortaan voor het zeggen.

Het tweede punt dat duidelijk moet zijn is dat dit Ontwerp geen democratie schept. Wanneer het Ontwerp zou bijdragen tot een grotere democratie, niet alleen in eigen land maar ook in Europa, dan zou je erover kunnen gaan denken om de nationale souvereiniteit op te geven. Maar de democratie neemt niet toe. De macht wordt overgedragen aan in belangrijke mate oncontroleerbare en ondemocratische lichamen. Het probleem is niet dat er een “super-staat” ontstaat (zoals leden van de SP nogal demagogisch willen stellen) maar het probleem is dat er dan geen echte democratie meer is.

Je kunt het al zien aan de Preamble. Het is niet *We, the People*, maar “Zijne Majesteit de Koning der Belgen, de President van de Tsjechische Republiek” en dus helemaal geredeneerd vanuit de overheid en niet vanuit de burger. Dit Ontwerp is daarmee precies weer een voorbeeld van de vertrouwenscrisis tussen burger, overheid en politiek die de laatste decennia is gegroeid.

Een kernpunt is dat dit Ontwerp in artikel I-11 een bepaalde invulling geeft aan de toedeling van bevoegdheden, met een eigen interpretatie van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid. “Subsidiariteit” betekent dat besluiten daar genomen worden waar alle belangen vertegenwoordigd zijn.

De democratische interpretatie van subsidiariteit is dat met machtsoverdracht ook een overdracht plaatsvindt van democratische vertegenwoordiging, zodanig dat een democratisch gekozen representatief lichaam toezicht houdt op de machtsuitoefening. In strijd met deze gedachte stelt lid 2 dat de EU alles gaat doen wat de lidstaten overdragen - zonder toets op die democratische controle. Een voorbeeld van hoe dit werkt is dit Ontwerp zelf, waarin al van alles wordt overgedragen zonder dat er navenante democratische controle is. Vervolgens geeft lid 3 een omgekeerde invulling aan het begrip van subsidiariteit, namelijk dat wanneer bevoegdheden niet worden overgedragen, het aan de EU is om te bepalen of men misschien toch niet moet ingrijpen.

Een ander kernpunt is het afschaffen van het generieke vetorecht en de vervanging daarvan door geclausuleerde en beperktere mogelijkheden tot een veto. Dit Ontwerp ziet “democratie” derhalve als

de dictatuur van de meerderheid en niet als de bescherming van de minderheden. Voor een echte democratie is het echter essentieel dat de rechten van minderheden beschermd blijven, in dit geval de nationale minderheden. Een veto-recht betekent immers dat overeenstemming bereikt wordt via de dialoog en niet via het machtswoord van de meerderheid. Maar volgens het voorliggende Ontwerp verliezen de minderheden hun bescherming en worden zij afhankelijk van de goedwil van de meerderheid op dat moment.

Het derde punt is dat gebleken is dat burgers hun politieke leiders niet meer goed kunnen vertrouwen. Ruud Lubbers als premier van Nederland bleek bij de EU onderhandelingen in Edinburgh 1992 bereid om de Nederlandse belastingbetaler te laten betalen voor het winnen van de gunsten van andere landen voor hemzelf: "Lubbers boog, volgens de huidige CDA-minister van Buitenlandse Zaken Ben Bot - die er als hoge diplomaat bij was - omdat hij graag voorzitter van de Europese Commissie wilde worden. De laatste tien jaar zijn er als gevolg van 'Edinburgh' tientallen miljarden euro's meer naar Brussel gegaan dan er naar Nederland zijn teruggekomen." Over de Belgische premier Guy Verhofstadt kunnen we lezen: "Maar België steunde Nederland totaal niet. (...) Verhofstadt had bovendien een verborgen agenda. Hij deed alles om in het gevele te komen bij president Chirac en kanselier Schröder. Hij wilde voorzitter worden van de Europese Commissie. Dat was bijna gelukt. Frankrijk en Duitsland stelden hun volging Verhofstadt vorig jaar officieel kandidaat. De Europese christen-democraten en premier Blair spraken hier echter hun veto over uit." (Jan Werts, NRC Handelsblad 19 mei 2005) De hoogste regeringsleiders kunnen ervan verdacht worden dat zij hun eigen ambitie zwaarder laten wegen dan het nationaal belang.

Vanzelfsprekend kunnen Lubbers en Verhofstadt stellen dat zij, indien zij Commissie-voorzitter waren geworden, wellicht beter de belangen van hun landen hadden kunnen verdedigen, maar, dat zou een problematisch standpunt zijn, want die voorzitter is er juist voor iedereen. Het is, al met al, zorgelijk dat in de EU Grondwet een hoofdrol wordt gegeven aan dergelijke ambitieuze regeringsleiders in de Raad van Ministers bij het vertegenwoordigen van het nationale belang en het eventueel uitspreken van het veto waar dat nog behouden is. Die rol zou juist moeten toevallen aan de parlementen – die daar dan ook de tijd voor moeten krijgen.

Het vierde punt, en voor mij het hoofdpunt, is dat dit Ontwerp tot stand is gekomen met censuur van de wetenschap. De Preambule stelt te handelen in de geest van "vrijheid, democratie, gelijkheid en de rechtsstaat" terwijl tegelijkertijd de Nederlandse overheid censuur pleegt van de wetenschap en misbruik maakt van het zwakke arbeidsrecht om iemand met leugens en laster te ontslaan. Die censuur bestaat inmiddels zo'n vijftien jaar.

Censuur gaat niet voorbij, die blijft bestaan totdat die is opgeheven. In mijn interne notities op het Centraal Planbureau in 1990 *Why a social welfare (meta-) function does exist: The Arrow Impossibility Theorem for*

Social Choice resolved, A better analysis suggested en *After 20 years of mass unemployment; Why we might wish for a parliamentary inquiry* ontwikkel ik een analyse die anders luidt dan de gangbare denktrant over democratie en economie. Ik laat zien dat die gangbare denktrant bepaalde denkfouten en inconsistenties begaat. Deze notities mochten van de directie echter niet besproken worden en werden zo ook van publicatie tegengehouden.

Die gangbare denktrant heeft nu met al zijn fouten ook zijn weerslag gekregen in dit Ontwerp. Maar die gangbare denktrant is juist heel discutabel, zoals ook bovenstaande bezwaren laten zien. Al vijftien jaar frustreert de Nederlandse overheid de wetenschappelijke vooruitgang en de voorlichting aan het publiek omtrent deze cruciale punten. Inmiddels heb ik genoemde notities uitgewerkt in twee boeken, met een Nederlandstalige samenvatting in het boekje *De ontketende kiezer* (2003).⁸⁷

Het is mooi dat die boeken er zijn maar het spreekt voor zich dat de bespreking van de analyse pas werkelijk doorgang kan vinden wanneer de censuur is opgeheven. Een probleem kan bijvoorbeeld zijn dat mensen huiverig zijn iemand serieus te nemen die op censuur wijst, bijvoorbeeld omdat men abusievelijk meent dat in Nederland geen censuur kan voorkomen, of omdat men meent dat de overheid toch te machtig is zodat zo'n probleem nooit opgelost kan worden. De beste oplossing blijft echter dat de censuur wel wordt opgelost.

Mijn advies is derhalve tegen dit Ontwerp te stemmen en vervolgens te zorgen dat er een parlementaire enquête komt naar de inmiddels vijftiendertig jaar voortdurende massale werkloosheid en de rol daarbij van de voorbereiding van het economisch beleid, in het bijzonder de rol van het Centraal Planbureau. Aan de andere EU landen adviseer ik een boycot van Nederland totdat de censuur in Nederland is opgelost.

Referenda zijn meestal dom en gevaarlijk

(W) 19 juni 2005⁸⁸

De uitkomst van het EU referendum laat weer eens zien dat referenda meestal dom en gevaarlijk zijn. Dat van referenda het onmogelijke gevraagd kan worden is zelfs een wiskundig-economische stelling, die in 1951 door Kenneth Arrow werd geformuleerd en bewezen. Dit theorema was een van de redenen om Arrow later de Nobelprijs in de economie toe te kennen.

Wanneer het gaat om een keuze uit twee logisch tegenstrijdige uitkomsten, zoals plus of min, of kop of munt, dan lukt het nog wel om te zeggen dat een uitkomst met meer dan 50 procent als gewonnen beschouwd kan worden. Maar zodra naast 'plus of min' ook nog 'nul'

---

⁸⁷ <http://thomascool.eu/SvHG/DOK/DOK-Aankondiging.html>

⁸⁸ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/00000128.html>

mogelijk is, of naast 'kop of munt' ook nog 'de zijkant' mogelijk is, dan kunnen de meningen van de kiezers verspreid raken, en is het onjuist te denken dat 'meer dan 50 procent' zou betekenen dat er werkelijk een meerderheid is. Er ontstaan dan paradoxen die beter opgelost kunnen worden door een proportioneel representatief parlement dan door zoiets als een noodzakelijkerwijs simpel ja/nee referendum. Politici die menen dat referenda en districtenstelsel gewenst zijn hebben niet alleen weinig van wiskundige economie begrepen maar laten ook zien dat ze eigenlijk niet weten wat democratie betekent.

In dit geval meende de Europese Raad van Ministers in al haar wijsheid dat er de keuze was tussen maar twee mogelijkheden, A = 'Alles houden zoals het is' (dat is nu het verdrag van Nice) en B = 'Het ontwerp Verdrag voor de Grondwet' (dat op 29 mei en 1 juni verworpen is). De keuze tussen deze twee mogelijkheden werd aan de Nederlandse kiezers voorgelegd en de uitslag was zo'n 60 procent voor A en zo'n 40 procent voor B . Was alles werkelijk zo eenvoudig ?

Stel nu eens dat we ook een derde alternatief in de overwegingen betrekken, bijvoorbeeld C = 'Er moet een Verenigde Staten van Europa (VSE) komen'. Stel nu eens dat de meningen over de drie alternatieven verdeeld zijn. Het is maar een denkvoorbeeld, er is niet onderzocht hoe die meningen werkelijk liggen, want die optie van een Verenigde Staten van Europa is ook maar een voorbeeld. In het voorbeeld is er een conservatieve groep van 20 procent die het liefst de huidige situatie heeft, als tweede het voorstel voor de grondwet, en dan pas die VSE als minste van alles. Een groep van 40 procent heeft het liefst de VSE, en wijst de grondwet af als het allerslechtste omdat die niet ver genoeg gaat. Een andere groep van 40 procent in de tabel vindt deze grondwet het beste, en vindt het verdrag van Nice zo onwerkbaar dat men indien nodig akkoord gaat met een VSE. In ieder geval laat dit voorbeeld zien dat een 'meerderheid' A beter vindt dan B , een 'meerderheid' B beter dan C , en een 'meerderheid' C beter dan A . Tel uit je winst. De eigenlijke conclusie is dat de stemmen staken. Wat een 'meerderheid' heet in de getalsmatige telling blijkt geen echte meerderheid die tot een besluit komt. Degene die bij het referendum kan bepalen waar de keuze tussen moet gaan, kan de uitkomst bepalen door het juiste paar in stemming te brengen. Zo'n manipulatie zal menigeen echter niet zo democratisch vinden. Wat het democratisch te nemen besluit is zal men dus op een andere manier moeten bepalen dan via zo'n referendum.

In mijn boek *Voting theory for democracy* (2001) beargumenteer ik dat de stemprocedure van een *Borda vast punt* door velen als de beste uitkomst gezien zou worden (met Borda's methode wanneer de stemmen staken). Het is bewerkelijk om zoiets met referenda te willen bereiken. Juist het model van de proportionele representatieve democratie biedt dan de oplossing. Het volstaat dat kiezers met hun stemmen de gewichten van de politieke partijen bepalen, zodat de beroepspolitici dan aan de slag kunnen met onderhandelingen en genoemde stemprocedure om tot de uiteindelijke keuze komen. De parlementaire representatie is ook het antwoord op vragen omtrent de

gekozen premier en burgemeester, want meestal zijn er ook meer dan twee kandidaten.

De suggestie van Boris van der Ham (NRC 8 juni 2005), om burgers de gelegenheid te geven om een referendum uit te breiden met eigen opties, is dus geen oplossing voor de inherente demagogie die met een referendum mogelijk is. Wanneer alle opties genoemd zijn en er is geen meerderheid van 50 procent voor een enkele optie, dan zijn ingewikkelder methoden nodig om tot een goede uitkomst te komen - want een besluit moet er altijd genomen worden. Het gevaar van referenda is bovendien dat de rechten van minderheden in de knel kunnen komen, en ook om die reden is de proportionele representatieve democratie te prefereren.

Wanneer de klacht luidt dat kiezers te weinig invloed hebben dan ligt de oplossing niet in referenda maar in het vaker houden van parlementaire verkiezingen. Een jaarlijkse stembus heeft het voordeel dat de discussie gewoner en zakelijker wordt, dat kiezers nog weten wat vorig jaar beloofd werd, en dat we het circus vermijden dat eens in de vier jaar langskomt en waar demagogie de boventoon voert. Parlementariërs die duurzaam opkomen voor de belangen van hun kiezers, ook de belangen op lange termijn, hebben in een volwassen democratie weinig te vrezen. Wie hieraan twijfelt doet er goed aan om deze mogelijkheid niet meteen te verwerpen, maar wetenschappelijk onderzoek en maatschappelijke experimenten mogelijk te maken om deze aanpak, en de enige echte oplossing, een kans te geven.

Na de afwijzing van het ontwerpverdrag richten velen zich op zaken die intern aan de EU zijn, en zij lijken daarbij de wereld buiten de EU te vergeten. Het is curieus dat een discussie over meer referenda ontstaat, alsof men de Stelling van Arrow niet kent, en terwijl de externe problematiek veel groter is. Sergei Karaganov betoogde terecht (NRC 1 juni 2005) dat Rusland moest nadenken over zijn toekomst ten opzichte van de EU, maar dit geldt ook voor de EU ten opzichte van Rusland. Wanneer het zo is dat de EU zichzelf herkent als een losser verband dan moet een EU lidmaatschap van Rusland tot de mogelijkheden behoren. Zo'n samengang zou heel veel bijdragen aan de vrede, veiligheid en welvaart en een beter milieu in de wereld. Het zou mooi zijn wanneer de parlementen van oost en west de aandacht hierop zouden richten.

Een les in democratie op de Nederlandse Antillen

(W) 22 oktober 2005 ⁸⁹

Democratie is moeilijker dan je denkt. De basislessen zouden eigenlijk op school geleerd moeten worden, zoals figuurzagen en het alfabet, zodat je het nooit vergeet. Maar een school is ook een (verlichte) dictatuur, dus ergens is het ook niet zo'n geschikte leerplek. De meeste mensen hebben pas ruimte voor democratie wanneer ze de school verlaten, maar, dan zijn ze weer druk met werk en inkomen, trouwen en kinderen, en zo komt het er nooit van.

Ikzelf kwam pas met de nodige vertraging tot een analyse van de democratie. Pas op mijn 36e – dat was in 1990 – had ik aanleiding om de paradoxen van Kenneth Arrow eens grondig te bekijken. Democratie bleek moeilijker dan ik ooit had gedacht. Met enige vertraging heb ik het in 2001 in mijn boek *Voting theory for democracy* nog eens toegankelijk uitgewerkt. Als wetenschapper had ik daarbij het voordeel van een onderzoekstraditie met de nodige wiskunde. Men vraagt zich af wat de gewone burger wel niet aanmoet, die in eigen huis en tuin de democratie moet beoefenen.

Wie geen wiskundige knobbel heeft en gewoon de krant leest of de televisie volgt wordt met allerlei verkiezingspropaganda doodgegooid waarin het dogma van *de meeste stemmen gelden* hoogtij viert. Je hebt *Idols*, *Big Brother*, de Gekozen Burgemeester, het Referendum over de Europese Grondwet, en wat al niet. Het lijkt wel of het paradijs van de democratie is aangebroken. Is dat werkelijk waar? Of is het eigenlijk zo dat de chaos steeds groter wordt?

Om daar helder over te zijn: Ja, de chaos wordt steeds groter. Dat komt omdat er op allerlei plekken mensen zitten die eigenlijk niet goed weten wat democratie is. De *Idols*-makers, de *Big Brother*-producenten, de EU Commissie. Ze organiseren iets met *de meeste stemmen gelden*, en dan lijkt het democratisch, maar eigenlijk is het dat niet. Het is alsof ze een mooie taart maken, vol met karton en namaak slagroom, het ziet er fantastisch uit. Ondertussen blijft het karton en geen cake, en het is een chemische goedje en geen echte slagroom.

Een tijdje terug heb ik het Europese Referendum gebruikt als voorbeeld hoe het niet moet. ⁹⁰ Maar er zijn meer voorbeelden. De Nederlandse Antillen – en daarbinnen Curaçao in het bijzonder – geven met hun recente referendum een nieuw voorbeeld van wat democratisch lijkt maar het eigenlijk niet is. Daaruit kunnen we leren wat juist wel democratisch zou zijn.

---

⁸⁹ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/00000203.html>

Ik was in 2005-2006 op Curaçao.

⁹⁰ <http://www.peterbreedveld.com/archives/00000128.html>

Curaçao – Korsou

Op 8 april 2005 kon de bevolking van Curaçao zich per referendum uitspreken over vier opties omtrent de gewenste staatkundige toekomst van het eiland. De uitslag was, in aantallen stemmen en percentage per optie:

42425 = 68 procent. Optie A: Autonom land binnen het Koninkrijk der Nederlanden (Status Aparte)

3014 = 5 procent. Optie B: Totale onafhankelijkheid

2342 = 4 procent. Optie C: Behoud van de huidige Nederlandse Antillen

14769 = 24 procent Optie D: Provincie van Nederland

Ongeldig 474 stemmen, met een opkomst van 55.04 procent.

Waar het mij om gaat is dat 68 procent voor optie A wel een meerderheid lijkt maar dat 55 procent opkomst maal 68 procent slechts een minderheid van 37 procent oplevert. De rest wil iets anders dan A of heeft een reden gehad om niet te komen stemmen.

Drie inzichten lijken mij democratisch belangrijk:

(1) Wanneer er meer opties zijn dan twee dan is het verstandig om te stemmen via rangordes zoals de methode van Borda, met als uitslag bijvoorbeeld het Borda Fixed Point. Immers, een optie kan altijd nog punten verzamelen wanneer het bijvoorbeeld vaak op de tweede plaats genoemd wordt. In het geval van Curaçao is dat niet waarschijnlijk omdat al zo'n groot aantal voor optie A bleek, maar, wanneer de stemmethode a priori fout is, blijft de uitslag ook dubieus, al was het maar omdat het gedrag van mensen kan veranderen.

(2) Je moet hoe dan ook in de gaten houden of er een absolute meerderheid is (dus opkomst maal preferentie geeft minstens 50 procent). Het volstaat niet altijd om een relatieve meerderheid van 50 procent te nemen van wie is komen opdagen. (PM. Soms maakt men het nog bonter om te zeggen dat 40 procent ook een meerderheid is wanneer andere opties nog minder krijgen.)

(3) Zeker bij wijzigingen van de grondwet wordt vaak een eis van tweederde meerderheid gevraagd. In het geval van Curaçao is 68 procent groter dan 66,7 procent maar alleen relatief. In absolute termen is 37 procent ver verwijderd van deze norm van 66,7 procent.

Democratie is vooral ook de bescherming van de minderheid tegen de meerderheid. De meest zuivere norm is dat mensen eerst aangeven welke voorstellen hun belangen schaden, welke voorstellen dan geschrapt worden, zodat alleen die voorstellen overblijven die Pareto-optimalerend zijn. De Pareto-regel biedt geen uitkomst wanneer er meer voorstellen overblijven, en dan kan de keuze verder bepaald worden met de meerderheidsregel. De regel van *de meeste stemmen gelden* is slechts een manier om het staken van stemmen te doorbreken, en niet echt een zelfstandig beslissingsmiddel. Wanneer de stemuitslag op deze manier verwerkt wordt dan kan een meerderheid nooit iets opleggen aan een minderheid.

Politiek schept zijn eigen realiteiten

Ondertussen is de politieke realiteit dat er op de Nederlandse Antillen veel te doen is over de ontmanteling van het Koninkrijks Statuut. De Land wordt opgeheven en de eilanden gaan ieder hun weg. Minister Pechtold reist tussen Nederland en de Antillen op en neer om te kijken hoe Nederland hiermee moet omgaan en zijn beste bijdrage kan leveren. Als wetenschappelijk ingesteld persoon zie ik het gebeuren met enige verwondering. Aan beide zijden van de oceaan valt er veel te leren van wat wel en niet democratisch is, denk ik dan af en toe. Maar het heeft ook iets moois, alles wat er zo gebeurt, zeker op *Dushi Korsou*.

Red de Antilliaanse democratie

14 januari 2006⁹¹ ⁹²

Op 27 januari 2006 zijn er op Curaçao verkiezingen voor de Staten van de Nederlandse Antillen. Een sleutelfiguur is Stanley Brown,⁹³ de lijsttrekker van Lijst 4, MOD.POR.⁹⁴ Dit is een beweging die wil proberen om de democratie op de Antillen te redden. Die democratie is namelijk nogal ernstig in gevaar.

Nederland lijkt zich nog van weinig bewust. Minister Pechtold van Koninkrijksrelaties lijkt zich vooral zorgen te maken of hij door het parlement en de media nog wel serieus wordt genomen, en daarbij speelt een rol hoeveel de Nederlandse burger nog voor de Antillen wil betalen. Maar het zou beter zijn wanneer het besef doordrong dat de democratie op de Antillen in gevaar is en dat dit kabinet Balkenende dreigt mee te gaan werken aan het ontstaan van een nieuw Suriname.

Het is wonderlijk gesteld met de Antillen. Hieronder staat een tabel met enkele kerngegevens. Inmiddels woont bijna de helft van de

---

⁹¹ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/00000290.html>

⁹² Bij het schrijven hiervan stond ik op nummer 2 van de lijst MOD.POR. Helaas presenteerde Brown een heel ambitieus sociaal economisch plan zonder eerst met mij te raadplegen. Er was een werkafspraken dat Brown vrijheid had om gezien de tijdsdruk zaken zelfstandig af te handelen maar zo'n 'plan' is heel ingrijpend en gaat zo'n mandaat te boven. Kiezers werden hier onverantwoorde beloften gedaan. Met name dat Nederland over de brug moest komen om alles te financieren. Brown was niet bereid het plan aan te passen of te reduceren tot iets als een ambitieus vergezicht. Derhalve heb ik samenwerking beëindigd en de Antilliaanse Dagblad geschreven dat men maar niet op MOD.POR moest stemmen. Heel opmerkelijk bleek Nederland in 2010 bereid bijna 2 miljard euro staatsschuld van de Antillen kwijt te schelden om de nieuwe landen Curaçao en St. Maarten een nieuwe start te geven. Brown kreeg hier veel meer gelijk of geluk dan ik voor mogelijk had gehouden. Maar de opsplitsing van het Koninkrijk en die kwijtschelding lijken me beide onverstandig, zie mijn boek <http://thomascool.eu/Papers/PENAFIC/Index.html>

⁹³ <http://www.stanleybrownthinktank.org/>

⁹⁴ <http://www.modpor.blogspot.com/>

Antillianen in Nederland, met een werkloosheid die nadert aan die op de eilanden. Elk jaar besteedt Nederland minstens zo'n 170 miljoen euro aan de Nederlandse Antillen en Aruba, dus ongeveer 1000 euro per Antilliaanse Antilliaan per jaar.

2003	Oppervlakte	Bevolking	Werkloosheid
Bonaire	288 km ²	10.800	9,1%
Curaçao	444 km ²	130.600	15,8%
Sint Maarten	34 km ²	30.600	12,8%
Sint Eustatius	21 km ²	2.300	8,4%
Saba	13 km ²	1.500	6,1%
Nederlandse Antillen	800 km²	175.000	14,6%
Antillianen in Nederland	n.v.t.	130.000	16,5%

Bron: CBS & Economic Program Central Government 2004-2007.

NB. De bevolking op de eilanden bestaat ook uit immigratie van elders.

PM. Je moet de cijfers wel in perspectief zien. In Nederland zijn er volgens <http://www.ikwilwerken.nl/> ook zo'n 1,7 miljoen mensen die ongewild baanloos zijn. Nederlanders die ooit een baan hadden konden bijvoorbeeld naar de WAO afvloeien, hetgeen een optie is die Antillianen niet hadden, wat zich vertaalt in werkloosheid.

Tot voor kort werkten de eilanden van de Antillen zo goed en kwaad als het ging met elkaar samen. In de Cariben zijn de Antillen een succesverhaal.⁹⁵ Op de website van het bestuurscollege van Curaçao staat (nog ongewijzigd van een paar jaar terug, dus gelukkig nog niet verwijderd door een al te ijverige ambtenaar):

Curaçao maakt deel uit van de Nederlandse Antillen, samen met het nabijgelegen Bonaire, en de in het Engelstalig oostelijk deel van het Caraïbisch gebied gelegen eilanden Sint Maarten, Saba en Sint Eustatius. Samen vormen deze vijf eilanden een autonoom deel van het koninkrijk der Nederlanden. Nederland en het nabijgelegen Aruba behoren ook tot het Koninkrijk. Aruba scheidde zich in 1986 af van de Nederlandse Antillen en werd autonoom deel van het Koninkrijk der Nederlanden met een eigen status. Onafhankelijkheid is geregeld onderwerp van discussie, maar bij een referendum in 1993 sprak 74 procent van de Curaçaose stemgerechtigden zich uit voor behoud van de status quo, zodat de vijf eilanden bij elkaar blijven en de banden met Nederland gehandhaafd blijven. De overige vier eilanden hadden een soortgelijke referendum uitkomst. Ondanks verschillen in taal en cultuur voelen mensen van de Nederlandse Antillen duidelijk een sterke verbondenheid met elkaar. (Bron: www.curacao.gov.an onder het kopje *Curaçao N.A.*, 16 december 2005)

Het uiteenvallen van de Antillen begon al toen Aruba op 1 januari 1986 de Status Aparte kreeg (d.w.z. een land met ministers werd) en de wens daartoe op Sint Maarten ook begon te groeien. Op 8 oktober 2004 stelde de Commissie Jesurun in het rapport "Nu kan het... nu moet het!" dat de "dubbele bestuurslaag" (van zowel de

⁹⁵ [http://users.bart.nl/~mmc/Antilliaanse economie.htm](http://users.bart.nl/~mmc/Antilliaanse%20economie.htm)

centrale overheid van de Antillen als de eilandelijke overheden van de afzonderlijke eilanden) contraproductief was:

Er bestaat grote ontevredenheid over het staatsverband van de Nederlandse Antillen. Het draagvlak daarvoor is nagenoeg verdwenen. De dubbele bestuurslaag belemmert bovendien een effectieve oplossing van maatschappelijke vraagstukken zoals armoedebestrijding, onveiligheid, economische ontwikkeling en beheersing van de openbare financiën. (p6)

Op 8 april 2005 was er een referendum op Curaçao. Met een opkomst van 55 procent stemde 68 procent voor een Status Aparte voor Curaçao, en daarmee voor de opheffing van de Antillen. De 'sterke verbondenheid' waarvan eerder sprake was lijkt zo te zijn verdwenen. Er is nu een proces ingezet tot fragmentatie waarbij Curaçao en Sint Maarten de Status Aparte zouden krijgen (dus het worden landen met ministers), en waarbij de kleine eilanden Bonaire, Saba en St. Eustatius tot 'Koninkrijkseilanden' (een nieuwe uitvinding) worden.

Belangrijk om te constateren is dan:

- 1) De politici maken misbruik van het referendum, zie mijn eerdere analyse, *Een les in democratie op de Nederlandse Antillen*.⁹⁶ Het kernpunt daarin is dat weliswaar 68 procent in het referendum voor de Status Aparte stemde, maar dat de opkomst slechts 55 procent was, zodat van de stemgerechtigde bevolking slechts 37 procent daarvoor was. Dit is geen basis voor constitutionele veranderingen.
- 2) Het Rapport Jesurun maakt geen sterke indruk. Wie kijkt naar de samenstelling van de Commissie ziet dignitarissen van de eilanden met daarnaast een vertegenwoordiging van Nederland bestaande uit: a) Mr Dr G.D. Dales, burgemeester van Leeuwarden, b) P. Rosenmöller, voormalig lid van de Tweede Kamer, c) Drs J.C. Blankert, oud-voorzitter VNO-NCW.

Een commissie met zo'n samenstelling heeft een geloofwaardigheidsprobleem.

Het kernpunt is dat de 'dubbele bestuurslaag' juist voor democratische controle zorgt. Ook in Nederland zijn er besturen van gemeente, waterschap, provincie, land, EU, en dat kan soms inderdaad inefficiënt zijn, maar, het kernpunt blijft dat besturen elkaar hierdoor controleren, dat er discussie ontstaat, dat er in de kranten over geschreven wordt, zodat uiteindelijk een beslissing onder democratische controle tot stand komt, en niet in de kleine kamertjes achteraf van een almachtige centrale overheid.

Het Rapport Jesurun gaat aan dit aspect voorbij. Het Rapport stelt wel dat het gaat om een democratische rechtsstaat, maar, het lijkt erop dat men nog niet goed begrijpt hoe de democratische rechtsstaat werkt. Dat hoeft niet te verbazen, want Dales, Rosenmöller en Blankert staan niet bekend als diepe vorsers van de democratie.

---

⁹⁶ <http://www.peterbreedveld.com/archives/00000203.html> boven p62.

De Antillen zijn zo klein dat een modern bestuur met al zijn specialistische details en eisen steeds moeilijker wordt. Dat de grotere politieke partijen op de eilanden dan toch voor de opheffing van de centrale bestuurslaag kiezen, kan alleen omdat het hun politiek goed uitkomt. Zij weten zich dan immers bevrijd van de kritische blik van de andere eilanden, terwijl zij ook weten dat Den Haag ver is. Tot nu toe houden de eilanden elkaar in de gaten en protesteren ze wanneer ze misstanden zien, maar dat zou straks wegvallen, en dan zijn de eilanden geheel afhankelijk van het kritische vermogen van Nederland, dat echter niet zo goed ontwikkeld is. Op de eilanden kunnen zo enkele machtige elites het dan voor het zeggen krijgen, waarbij de vriendjespolitiek, corruptie en het regeren over de rug van de armen, wat nu al problemen zijn (zie het citaat van het Rapport Jesurun), nog verder zullen kunnen toenemen.

Het is opmerkelijk dat het kabinet Balkenende en de Tweede Kamer tot nu toe de indruk wekken dit alles best te vinden.

De situatie rondom de Nederlandse Antillen doet me denken aan een passage in het boek *The enigma of Japanese Power* van Karel van Wolferen (1990). Deze vraagt aan Japanners of zij zich verantwoordelijk voelen voor de oorlog tegen Mantsjoerije die Japan in de jaren '30 begon. Het antwoord is *nee*. De gevraagde Japanners vinden dat een paar generaals de macht over het leger overnamen en dat dezen die oorlog zijn begonnen. Dus niet Japan als geheel maar slechts een klikje dat de macht greep. Het idee van een eenheidsstaat en een gezamenlijke verantwoordelijkheid ontbreekt. Voor Westerlingen is Japan aldus moeilijk te begrijpen. Westerlingen zijn geneigd om een regering of een land verantwoordelijk te houden terwijl Japanners meer geneigd zijn om de chaos van het leven te zien waarbinnen elk moment de machtsverhoudingen kunnen wijzigen.

Op dezelfde wijze kan de situatie rondom de Nederlandse Antillen beschreven worden. De gemiddelde Nederlander zal de Antillen worst wezen. Er zijn alleen wat ambtenaren in Den Haag die er een hobby aan hebben om die eilanden te administreren, reisjes te maken, te vergaderen, en gelden te verdelen, en er zijn wat politici die zich af en toe kunnen profileren op tv en in de krant, *en dat is het dan*.

Begrijp me goed, ik schets hier een beeld, slechts om een idee over te brengen. Het zou natuurlijk heel flauw van mij zijn om al die mensen die zich zeer serieus met de Antillen bezig houden zo te beschrijven als 'hobbyisten'. Dat doe ik dus niet. Ik wil slechts het beeld schetsen van een Nederlandse bevolking die zich weinig aantrekt van wat er op de Antillen gebeurt en van een Haagse Kaasstolp die ook vooral met zichzelf bezig is.

De Haagse Kaasstolp impliceert ook dat, wanneer de Antillen uiteenvallen, het twijfelachtig is dat Nederland de rol van democratische controleur zal overnemen. Wellicht keren oud-koloniale gewoonten terug? In alle waarschijnlijkheid zal er weinig democratische controle zijn, noch vanuit de eilanden noch vanuit Nederland.

Zoals het al wonderlijk is dat het kabinet Balkenende überhaupt meegaat in de ondemocratische uitleg van het referendum op Curaçao. Dit kabinet had ook al een probleem met het referendum omtrent de EU. Kortom, het beste is dat Nederlanders toch maar interesse krijgen voor de situatie en ook steun geven aan Stanley Brown. Het doel van MOD.POR is dat de Antillen als eenheid een provincie van Nederland kunnen gaan worden.

Het zijn dus hele cruciale verkiezingen en wie honderd euro of meer kan verspijkeren doet goed werk door deze over te maken naar RBTT Bank t.n.v. Stichting Chirino 01.01.47.713 (Swift code RBTTANCU, IBAN: NL.48.ABNA.052.650.7063). Of, wie de kassen van het internationale bankwezen niet wil spekken kan het bedrag ook overmaken op mijn giro bij de postbank 3736767 o.v.v. MOD.POR dan zorg ik dat het daar terecht komt.

Censuur in de kaartenkamer

(W) 28 januari 2006 ⁹⁷

De afgelopen zestien jaar hanteerde ik in het publieke domein een bedachtzaam zwijgen over de problematiek van de allochtonen. Gedurende al die jaren, met spraakmakers als Janmaat, Bolkestein, Fortuyn (zaliger), Van Gogh (zaliger) en Hirsi Ali, heb ik mij niet over dit onderwerp uitgelaten en in plaats daarvan heb ik gewacht.

Ik wachtte op het vallen van het kwartje.

Dat wil zeggen: het vallen van het kwartje, niet bij mij, maar bij de gebruikers van het Internet, dus bij de mensen die de wereld onder een muisklik hebben en die zich breed oriënteren.

Ik zweeg vanwege de zeer praktische reden dat ik in een rechtszaak betrokken ben waarin ook een kwestie speelt waarbij ook allochtonen betrokken zijn.

Wat ik over de kwestie der allochtonen zeg kan in deze rechtszaak verkeerd begrepen worden of door een advocaat van de andere kant verkeerd worden voorgesteld.

Mijn algemene punt is dat ik een oplossing voor de werkloosheid presenter. Ik doe dat in de hoedanigheid van econometrist en wetenschappelijk medewerker van het Centraal Planbureau (CPB). Ik heb een nieuw idee ontwikkeld, dat, omdat het nieuw is, nog niet bij anderen bekend is.

Ik zou het nieuwe idee graag presenteren, met de vakgenoten bespreken en met de modellen doorrekenen, zodat het gebruikt kan worden voor advies aan de regering en het parlement. Helaas heeft de directie van het CPB ervoor gekozen mij te censureren en mij het spreken onmogelijk te maken.

---

⁹⁷ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/00000305.html>

Wanneer de werkloosheid aangepakt kan worden, dan is een onderdeel daarvan dat het ook gunstig uitpakt voor de werkloosheid onder allochtonen. Wanneer allochtonen werk vinden dan kunnen veel spanningen in de samenleving hanteerbaar worden. Werk is de sleutel tot integratie. Het is niet voldoende, maar denkkelijk wel noodzakelijk.

De directie van het CPB stelt echter, als onderdeel van een klacht in 1991 waarom ik volgens de directie ontslagen moet worden, dat ik niet zou kunnen samenwerken met de allochtone medewerkers op mijn afdeling.

Ik meen dat de directie daarbij verkeerd is voorgelicht door mijn afdelingshoofd.

Om de kwestie op te lossen heb ik destijds verzocht om de situatie op de afdeling te laten onderzoeken door onafhankelijke deskundigen. Dit onderzoek is nooit gehouden en de rechter heeft vooralsnog mijn ontslag toegestaan.

Dit afdelingshoofd is inmiddels vanaf medio de jaren '90 ook verantwoordelijk voor het onderzoek op het CPB naar de werkloosheid onder migranten.

Mijn oordeel is dat het afdelingshoofd onvoldoende begrijpt (1) van de problematiek van de werkloosheid in het algemeen, (2) van de problematiek van de werkloosheid onder migranten, en (3) van het management van een afdeling met verschillende culturen.

Mijn oordeel is ook dat de directie van het CPB verantwoordelijk blijft voor de vrijheid van wetenschappelijk denken, ook al wordt men door een afdelingshoofd voorgelogen. Het is niet logisch dat een nieuw wetenschappelijke idee niet besproken zou mogen worden, omdat de wetenschapper, die dat nieuwe inzicht heeft ontwikkeld, (zogenoamd) niet met allochtone collega's zou kunnen samenwerken.

Er ontstaat zo een tamelijk zieke situatie. De Nederlandse economie is als een schip, met premiers Lubbers, Kok en Balkenende als schippers aan het stuur, terwijl in de kaartenkamer censuur van wetenschap wordt gepleegd zodat de verkeerde kaarten worden gebruikt. Het schip ploetert tegen de stroom in en loopt steeds op zandbanken. Ondertussen heeft de directie van de kaartenkamer onvoldoende inzicht in multiculturaliteit en misbruikt zijn macht om degene uit het schip te duwen die de correcte kaart heeft gevonden.

Aldus herhaal ik mijn advies tot een parlementaire enquête naar de massale werkloosheid en de rol daarbij van de voorbereiding van het economisch beleid, in het bijzonder de rol van het CPB.

Overigens is mijn analyse omtrent de werkloosheid in Nederland ook van toepassing op de voorsteden van Parijs en dergelijke. Het voert te ver om dat hier uit te leggen, dat reserveer ik voor het moment wanneer ik weer op het CPB mag werken en met de collega's mag praten.

Tegen de burgers van Nederland die zich zorgen maken over de problematiek van de immigranten zou ik willen zeggen dat zij beter de nadruk kunnen leggen op die parlementaire enquête. Het spreekt voor zich dat immigranten zich moeten aanpassen, maar, ach, bijvoorbeeld ook de joden hebben decennia lang in den vreemde toch hun eigen

cultuur gehandhaafd, dus, met passen en meten valt er heus wel met elkaar te leven. Een godsdienstig moslim is doorgaans een heel fatsoenlijk mens. Voor wie zich zorgen maakt is het kernpunt dat wanneer de massale werkloosheid verdwijnt dat dan de excessen van cultureel of godsdienstig extremisme hanteerbaar worden.

Voor de goede orde: Ik wachtte op het vallen van het kwartje en bewaarde ondertussen een bedachtzaam zwijgen. Wat is er veranderd waardoor ik nu deze publieke uitspraak doe ?

Ten eerste verkeert de rechtszaak in een soort afrondende fase. Na 16 jaar procedures en juristerij lijkt er weinig meer gedaan te kunnen worden. Via de rechtszaak is informatie naar boven gekomen, dus het was zo min of meer een nuttige exercitie. Bijvoorbeeld is zo ook gebleken dat een wetenschapper in rijksdienst geen bescherming heeft wanneer een directie machtsmisbruik pleegt en een afdelingshoofd gaat liegen. Bijvoorbeeld is er dus geen onafhankelijk onderzoek naar de situatie op de afdeling geweest, weigert de directie om dit te laten plaatsvinden, is er klaarblijkelijk geen expliciet recht daarop, en stelt ook de onafhankelijke rechter niet zo'n onderzoek in. Een wetenschapper met een nieuw idee is feitelijk vogelvrij.

Ten tweede lijkt het erop dat met 9/11 de nieuwe grote oorlog inmiddels kan zijn begonnen. Vijftien jaar geleden, bij de CPB-studie *Scanning the future* en *Nederland in Drievoud* 1990-2015 waaraan ik meewerkte, werden er vier scenario's doorgerekend, waarvan één *Global Crisis* heet. Momenteel telt de planeet 6 miljard mensen en over zo'n 20 jaar kunnen dat er 8 miljard zijn (tenzij AIDS en vogelpest toeslaan). Al deze mensen willen eten, wonen, zich kleden, elke dag een warme douche, een auto hebben. Al deze mensen willen dus grondstoffen, olie, ruimte, lucht. En ze hebben wapens.

Wanneer we de humane democratie willen redden dan moet het kwartje vallen.

Links:

- Over de CPB-kwestie kan men het beste beginnen bij *De Ontketende Kiezer*⁹⁸
- Over het onderdeel van de allochtonen op de afdeling, volg deze link,⁹⁹ punt 5c
- Een verzuchting bij de moord op Theo van Gogh¹⁰⁰
- Het belangrijke boek van Jared Diamond, *Collapse* (2005)¹⁰¹

[Opmerking juni 2012:

(1) Zie *Democratie & Staathuishoudkunde* (2012)

(2) Zie wetenschappers en het "immigratietaboe", hieronder p190.]

---

⁹⁸ <http://thomascool.eu/SvHG/DOK/DOK-Aankondiging.html>

⁹⁹ thomascool.eu/Thomas/Nederlands/TPnCPB/Collegas/200.html

¹⁰⁰ <http://thomascool.eu/Thomas/Nederlands/TPnCPB/Context/BijDeMoordOpTheoVanGogh.html>

¹⁰¹ us.penguin.com/nf/Book/BookDisplay/0,,0_0670033375,00.html

Antillen een Provincie van Nederland: onhaalbaar

25 februari 2006 ¹⁰²

Bij de verkiezingen voor de Staten van de Nederlandse Antillen op 27 januari 2006 nodigde Stanley Brown me uit op positie 2 van de lijst van MOD.POR te staan. ¹⁰³ “Maar ik ben het niet eens met de Provinciegedachte,” protesteerde ik. “De Antillen moeten het zelf doen. Het is onhaalbaar dat de Antillen ooit een provincie van Nederland worden. Als de mensen in Nederland al iets willen dan is het juist een afscheid van de Antillen.” Brown reageerde: “Geef niet. Die Provincie komt er ook niet voor ik sterf. We streven voorlopig alleen de provinciegedachte na opdat het, bij alle aandacht voor de Status Aparte, niet vergeten wordt. Maar jouw analyse over de werkloosheid is belangrijk voor de overgangperiode. De Antillen moeten welvarend en minder crimineel worden, de staatsschuld moet aangepakt. Met jouw aanpak hebben we een kans.” Mijn reactie was: “OK, ik heb er geen moeite mee om achter een nobel doel te staan dat toch niet realistisch is. Je hebt mijn steun.”

Aldus geschiedde. Totdat Brown en de lijst van MOD.POR kiezersbedrog pleegden door in de Amigoe van 24 januari 2006 een “plan” te presenteren dat Nederland 5.000.000.000 gulden investeert om de Provincie mogelijk te maken, oftewel 2.4 miljard euro, oftewel 27777 gulden per Antilliaan. De kiezers werd zo voorgespiegeld “stem op ons want dan komt er geld”. Zulk bedrog is natuurlijk ontoelaatbaar. ¹⁰⁴

Het doet me deugd nu in de Amigoe ¹⁰⁵ te lezen dat onze “nationale slaapkamer” (de Eerste Kamer der Staten Generaal) wakker is geschrokken zowel van het “plan” voor een Status Aparte voor Curaçao en St. Maarten als van het “plan” van minister Pechtold om een “oplossing” te bieden voor de staatsschuld van de Antillen, welk “plan” door vele Antillianen gezien wordt als een belofte om de schuld kwijt te schelden. Pechtold, die stuurloos heen en weer kaatst tussen nu eens beledigende confrontatie en dan weer slap meeheulen, wordt dus aan de lijn gelegd. Wanneer hij niet spoedig met een konijn uit de hoed komt dan zal het parlement niet rouwig zijn om hem als zondebok naar huis te sturen.

De belangstelling in de Eerste en Tweede Kamer voor de Antillen en het Koninkrijk komt nogal plotseling. De vragen van de volksvertegenwoordigers verduidelijken vooral dat men nog slecht op de hoogte is. Eerder ¹⁰⁶ heb ik de situatie al gekarakteriseerd als de belangstelling van de gemiddelde Japanner voor de oorlog tegen

---

¹⁰² <http://www.frontalnaakt.nl/archives/00000328.html>

¹⁰³ <http://www.modpor.blogspot.com/>

¹⁰⁴ <http://www.amigoe.com/cgi-bin/artikel/exec/view.cgi>

?archive=60&num=15858

¹⁰⁵ http://www.amigoe.com/artman/publish/artikel_16634.php

¹⁰⁶ <http://www.peterbreedveld.com/archives/00000290.html>

Mantsjoerije: een ver-van-mijn-bed-show, waar de Japanner zich niet verantwoordelijk voor voelt, want het waren een paar generaals die de macht in het leger grepen en die die oorlog voor zichzelf begonnen.

Mijn advies aan het parlement is een parlementaire enquête naar het Koninkrijks-Statuut op te starten. Het instrument van de enquête is oorspronkelijk ingesteld als een middel voor het parlement tot het verzamelen van informatie voor wetgeving. Laat de Kamer maar eens goed bestuderen hoe het Statuut gefunctioneerd heeft, wat de doelen ervan zouden moeten zijn, en wat mogelijke verbeteringen zouden zijn. Een dergelijke politiek gemotiveerde en grondig uitgevoerde studie is nog nooit gehouden, en zal ook nooit gehouden kunnen worden noch door het normale ambtelijk bedrijf, noch door wetenschappers, noch door een tweede garnituur ministers die de Antillen “erbij doen”. Het zou een goed moment zijn voor het Nederlandse parlement om de argumenten op orde te brengen, nu de eisen van de kant van de Antillen zich opstapelen.

Het is daarbij nuttig om op te merken dat het Referendum van 8 april 2005 op Curaçao een misleidende keuze aan de bevolking voorlegde. Van de vier opties waaruit men kon kiezen waren er twee uitermate onrealistisch: onafhankelijkheid (5 procent) en de Provincie van Nederland (24 procent). In feite ging het alleen tussen de Status Aparte (68 procent) en het behoud van de Nederlandse Antillen (4 procent). Maar ook de Status Aparte is tamelijk onrealistisch, want het is onduidelijk hoe die situatie eruit ziet en of Nederland wel wil helpen om Saba en St. Eustatius als een “Koninkrijkseiland” te ondersteunen. Bij een opkomst van 55 procent betekende de 68 procent voor de Status Aparte maar 37 procent van de bevolking, dus geen echte meerderheid. In feite is voor behoud van de Antillen gekozen want zolang een optie geen echte meerderheid krijgt blijft de Status Quo voortduren.

In plaats van die misleidende keuze was het beter geweest om opties te presenteren hoe de Nederlandse Antillen beter zouden kunnen gaan functioneren. Dit is het eigenlijke probleem: maar daar wordt wonderlijk genoeg niet over nagedacht. Sommigen (zoals Lionel Capriles, de oud-bestuurder van Maduro Curiel Bank) hebben daarom de verdenking geuit dat de Antillen alleen maar deze voortdurende discussie over het Statuut en de staatsorde kennen omdat politici liever de aandacht afleiden en niet over de eigenlijke problemen willen praten (of de deskundigheid ontberen om erover te kunnen praten).

Sommigen hebben ook wel eens gesteld dat de zogenaamde ‘dubbele bestuurslaag’ (zowel een eilandelijk bestuurscollege als een overkoepelende landsoverheid) zou leiden tot inefficiëncy. Bijvoorbeeld het Rapport Jesurun stelde dat. Groter larie is nooit geschreven. Is er werkelijk geen onderscheid te maken tussen burgemeesters en ministers ?

In feite zijn er twee modellen:

(1) In het eerste model krijgen de eilanden meer macht, worden de gedeputeerden gepromoveerd tot minister, en wordt de overkoepelende

laag (de Nederlandse Antillen) alleen een platform voor coördinatie, vergelijkbaar aan de Europese Unie.

(2) In het tweede model krijgen de eilanden minder macht, worden de Nederlandse Antillen meer een eenheidsstaat, en wordt, met behoud van eilandelijke identiteit, meer samenhang betracht. Bijvoorbeeld kan de voertaal overal Engels worden, (a) omdat zo een betere aansluiting bij het dollar-gebied ontstaat, (b) omdat Engels al op de Bovenwindse eilanden gebruikt wordt, en (c) omdat Curaçaoenaars dan minder geplaagd worden door hun ambivalentie ten opzichte van Nederland.

In beide gevallen hoeft het Statuut niet gewijzigd te worden en blijft Nederland aanwezig voor de rechtsstaat en de externe verdediging.

De keuze wat het beste is lijkt me eenvoudig. Bij de tweede optie zijn er meer checks and balances waarbij de eilanden elkaar controleren en in evenwicht houden. Dan is er ook meer democratie.

Zoiets lijkt me dus wel haalbaar.

[Opmerking juni 2012. Curaçao lijkt met de onverwachte verkiezing van Gerrit Schotte in ondemocratisch vaarwater gekomen.¹⁰⁷]

Rouvoet premier

(W) 29 november 2006¹⁰⁸

De Haagse reacties op de verkiezingsuitslag blijven verbazen. Onder Onze Grote Nationale Kaasstolp heet het dat het land onbestuurbaar wordt en dat de formatie lang zal duren. De politieke tegenstanders Balkenende en Bos gedragen zich daarbij wederom als onvervalste fundamentalisten die democratie gelijk stellen aan meerderheidsdwang en die alleen kunnen denken in zwart-wit tegenstellingen. Op dezelfde manier heeft het CDA de PvdA jarenlang buiten het landsbestuur gehouden waarbij het bij Paars even andersom lag. Een open en verlichte geest daarentegen die democratie beschouwt als een waarborg voor de rechten van minderheden zal echter vooral grijs tinten zien en voor zo iemand is deze verkiezingsuitslag niets anders dan een heilzame zegen omdat zulk ellebogenwerk der dinosauriërs stukken moeilijker gemaakt wordt.

De verkiezingsuitslag verheldert ook dat de noties van referenda, een gekozen premier of een districtenstelsel ondemocratisch zijn. De politieke partij D66 heeft jarenlang geijverd voor deze uitermate onverstandige en misleidende doeleinden en het valt te hopen dat nu D66 zo gemarginaliseerd is dat we er nooit meer last van hebben. Bij referenda worden beslissingen gesimplificeerd en gepoliceerd. Bij een districtenstelsel krijgen minderheden te weinig gehoor of het kan gebeuren dat een strategisch geplaatste minderheid juist de

---

¹⁰⁷ <http://www.antilliaansdagblad.com/nl/commentaar/5205-rode-kaart.html>

¹⁰⁸ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/00000726.html>

meerderheid kan overstemmen. Bij een gekozen premier ontstaan er verschillende legitimiteiten tussen premier en parlement, zodat er patstellingen kunnen ontstaan die moeilijk te overbruggen zijn. Juist bij proportionele en representatieve verkiezingen zoals bij het huidige parlement krijgt de democratie de volle ruimte. Zoals nu!

Wat ten allen tijde voor het parlement het beste is, is dat men door middel van rangordes de premier selecteert van een afspiegelingskabinet. Een afspiegelingskabinet omdat het niet democratisch is om minderheden (langdurig) buiten het landsbestuur te houden. Een selectie van de premier door het parlement doordat hij of zij zoveel mogelijk boven de partijen dient te staan maar wel daardoor gecontroleerd moet blijven worden. Een selectie via rangordes omdat de Borda Fixed Point kiesprocedure voorsnog de beste methode is.

Met de Borda Fixed Point kiesprocedure blijkt Rouvoet geselecteerd te worden.¹⁰⁹ Voor de goede orde: dit is geen 'statistische selectie': het zijn juist de andere partijen die hun waardering voor Rouvoet zouden uitspreken zodat hij op grond van die kwaliteiten wordt gekozen. De stemprocedure is slechts een manier om die waarderingen op de goede manier op te tellen.

Volgens deze methode zou het nu te adviseren zijn om Andre Rouvoet te vragen om premier te worden van een afspiegelingskabinet. Vanzelfsprekend ontstaat onmiddellijk de discussie over het beleid – maar dat is een inhoudelijke discussie waar verstandige mensen uit kunnen komen.

Overigens blijft het ook te adviseren om de verkiezingen jaarlijks te houden en te combineren met de verkiezingen voor gemeenten, provincies en Europa. Zoals alles nu gaat is het een onverantwoord ratjetoe uit het jaar nul (of uit het jaar van de dinosauriërs).

Dom als D66 zich niet opheft

12 december 2006¹¹⁰

Vanaf zijn oprichting heeft D66 er bij de kiezer op gehamerd dat het bestuur vernieuwd moest worden met een districtenstelsel, referenda, gekozen premier en gekozen burgemeester.

Ook het verkiezingsprogramma van 22 november 2006 stelt: 'En ook al durft bijna geen partij het aan, de gekozen premier en de gekozen burgemeester moeten er hoe dan ook een keer komen. Omdat steeds meer mensen zelf willen kiezen.'

Maar wie wetenschappelijk over de argumenten nadenkt komt tot de conclusie dat districtenstelsel, referenda, gekozen premier en gekozen burgemeester eigenlijk on-democratisch zijn.

---

¹⁰⁹ <http://thomascool.eu/Papers/SocialWelfare/BordaFP-DutchElections2006.pdf>

¹¹⁰ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/00000747.html>

D66 blijkt derhalve een ondemocratische partij te zijn.

Er bestaat binnen D66 ook geen ruimte om deze 'kroonjuwelen' van districtenstelsel, referenda, gekozen premier en gekozen burgemeester ter discussie te stellen. Voor D66-ers zijn dit dogma's geworden. Er is geen D66-er die zich in de wetenschap verdiept om de kroonjuwelen aan de democratie te toetsen en die het dan aandurft om de pijnlijke conclusie van de dwaling te trekken.

En zelfs al zouden D66-ers tot het inzicht komen dat ze de punten van districtenstelsel, referenda, gekozen premier en gekozen burgemeester eigenlijk zouden moeten laten schieten, dan nog zou dit tamelijk zinloos zijn, en wel omdat bij kiezers het beeld erin is gehamerd dat D66 daar toch vóór is. D66 is gebrandmerkt als de partij voor districtenstelsel, referenda, gekozen premier en gekozen burgemeester, en het label 'D66' zal daar nooit vanaf komen.

Beter is het derhalve D66 op te heffen. Het is dom als je dat niet doet.

Sociaal liberalen kunnen ook elders terecht (Sociaal Liberaal Forum ¹¹¹ of Liberaal Democratische Partij ¹¹²) of kunnen een nieuwe partij oprichten of zich omdopen tot zoiets als een 'Sociaal Liberaal Reveil' maar dan onder de expliete afspraak dat men afstand neemt van districtenstelsel, referenda, gekozen premier en gekozen burgemeester.

Hierbij komt dat D66 de laatste 15 jaar een economisch beleid heeft ondersteund dat helemaal niet zo sociaal liberaal was. Ook daar moet je je wetenschappelijk in verdiepen en ook daar heeft D66 het maar moeilijk mee. Er is maar één recept: pak het goede boek, ga studeren, en ga je schamen. Maar daar heeft D66 het maar moeilijk mee.

Kan D66 eindelijk eens verstandig worden en zich s.v.p. opheffen ?

Op 7 maart dit kabinet maar wegstemmen

24 februari 2007 ¹¹³

Het blijft ellebogenwerk. Met 80 zetels heeft de nieuwe regeringscoalitie maar 5 zetels meer dan een gewone meerderheid, en toch worden die resterende 70 zetels aan de kant geschoven. Dit kabinet wil 'samen' dingen doen, maar het is wel samen tegen die 70 andersdenkenden. Dit kabinet hanteert een wij-zij denken dat nog stamt uit de tijd van de grote oorlogen, en heeft dus niets begrepen van democratie en werkelijk samenwerken.

Het is natuurlijk zwak van die 70 andere zetels dat zij er zelf ook niet in geslaagd zijn om het democratische denken voor het voetlicht te brengen. Jan Marijnissen is teveel een dictator in eigen kring om ook naar buiten het ware democratische denken uit te dragen. Femke Halsema is vooral nog zoekende, naar de zin van het leven of naar haar

---

¹¹¹ <http://thomascool.eu/SLF/Program/SLF10Punten.html>

¹¹² <http://www.libdem.nl/>

¹¹³ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/00000862.html>

plaats in het bestaan of naar hoe het toch kan dat ze als leidster gekozen is of naar *whatever*. Mark Rutte wacht vooral totdat de echte VVD-kanonnen zijn verdwenen zodat hij bij gebrek aan beter wel de echte leider zal worden. Het is allemaal niet zo fraai wat we hier zien, en als zij de kans hadden gehad, hadden zij net gedaan zoals het kabinet. Maar toch, het is niet juist dat zij nu aan de kant staan, en hun handen in onschuld kunnen wassen.

Wat was dan wel juist geweest ? Het kernpunt van democratie is dat je minderheden niet uitsluit. Ook een minderheid met wie je het niet eens bent, heeft door zijn bestaan een recht op meedoen. Je hoeft niet alles te accepteren, maar wel een zekere hoeveelheid.

Het moderne verlichte model waar we naar al die wereldoorlogen zo langzamerhand aan toe zijn is dat van afspiegelingskabinetten. Hans Wiegel riep ooit 'een nationaal kabinet' maar dat was in een crisistijd en zulk een crisissfeer is niet aan de orde. Waar het om gaat is dat het normaal is om met mensen samen te werken, en voor de regering van een land betekent dit dat alle partijen van zekere omvang in het landsbestuur vertegenwoordigd zouden mogen zijn.

Het wonderlijke is dus dat het nieuwe kabinet er wel iets van begrepen heeft. De term 'samen' drukt inderdaad uit dat er samengewerkt zou moeten worden. Maar natuurlijk heb je het niet echt begrepen wanneer je met z'n 80-en die andere 70 eruit houdt.

Wat zijn de voordelen van zo'n afspiegelingskabinet ?

(1) Je hebt geen lange formatie en geen lang regeerakkoord nodig. De formatie beperkt zich tot wie welke portefeuille krijgt en vervolgens bestaat het bestuur uit een voortdurende onderhandeling hoe het beleid vorm moet krijgen. Die voortdurende onderhandeling geschiedt in alle openheid en niet in kamertjes achteraf (met maar beperkte informatie).

(2) De regering bestuurt en de kamer controleert. De scheidslijn loopt tussen regering en kamer en niet langer dwars door de kamer, waarbij regeringspartijen weigeren om de regering te controleren omdat dit hun eigen partijgenoten zijn. Het aantal doofpotten neemt snel af.

(3) Alle partijen kunnen hun beste bestuurlijke talenten benutten. Het is niet langer zo dat bestuurlijk talent van een zogenaamde oppositiepartij voor jaren op de bankjes moet zitten en verpietert. Doordat alle partijen bij het bestuur zijn betrokken krijgen zij ook meer begrip voor de realiteit en kunnen zij minder gemakkelijk wilde beloftes doen.

(4) Kongs'i's van kleine klikjes krijgen minder de kans en er ontstaan wisselende meerderheden waardoor de vrijheid voor de burger in het algemeen zal toenemen.

(5) Er kunnen eerlijke stemprocedures worden gebruikt om te bepalen hoe de meerderheid er werkelijk over denkt, in plaats van het dictaat van een regeerakkoord of het machtswoord van drie partijleiders. De mening van het individuele kamerlid wordt weer belangrijk.

(6) Het wordt acceptabeler om de verkiezingen jaarlijks te houden. Hierdoor neemt de invloed van de burger toe. Partijen die stelselmatig

opkomen voor de belangen van hun kiezers en dit ook goed weten te communiceren hebben weinig te vrezen. Anderen wel.

Toegegeven, deze moderne aanpak heeft ook nadelen. De partijleiders van een meerderheidskabinet verliezen hun macht en controle. Hun kamerleden verliezen de luxe en eenvoud van een kadaverdiscipline en moeten nu zelf gaan nadenken. De journalisten verliezen de helderheid van een meerderheid van 80 tegenover de resterende 70, en moeten echt gaan werken om helder te rapporteren hoe onderhandelingen lopen. Veel mensen die in clichés denken moeten plotseling rekening gaan houden met nuances. Inderdaad, je betaalt er wel een prijs voor.

De informateur had dus moeten zeggen: u heeft zoveel zetels, u heeft dan recht op zoveel ministers en/of staatssecretarissen, en welke posities hebben uw preferenties? Daarmee is de vraag niet langer of je wel of niet meedoet, maar doe je gewoon mee, en is de werkelijke vraag waar en hoe. Vervolgens is het een passen en meten om iedereen zijn plaats te geven, maar, wanneer we een raket op de maan kunnen plaatsen, is zo'n probleem ook oplosbaar.

Ondertussen nadert 7 maart 2007, waarbij er verkiezingen zijn voor de Provinciale Staten en indirect voor de Eerste Kamer.

Jan Peter, Wouter en André waren zo aardig om hun kabinet te presenteren vóór die komende verkiezingen. Wellicht om de prozaïsche reden dat hun wonden op de ziel snel genazen en dat ze er 'heel snel' in drie maanden in slaagden om tot een akkoord te komen.

Het kan allemaal weinig overtuigen. Deze drie partijen wekken vooral de indruk dat zij de kiezers willen laten zien dat zij tot regeren in staat zijn, met de onderhuidse implicatie dat je maar niet moet stemmen op degenen die niet 'samen' meedoen. Het is dan niet alleen ellebogenwerk maar ook achterbaks ellebogenwerk met een snier naar de minderheden in de kamer.

En wanneer je dat regeerakkoord ziet is het een lachertje.

En de personen die het gaan uitvoeren overtuigen niet.

Mijn suggestie is dat we doorgaan op de weg van 22 november 2006. Een beweging wég van de bekende partijen en nu wég van dit kabinet. 7 maart 2007 is een prachtig moment om te laten blijken wat je van dit ellebogenwerk vindt. Wanneer dit kabinet zich plots geconfronteerd ziet met een Eerste Kamer die geheel anders is samengesteld, dan komt de boodschap misschien over. De oude versleten praktijken worden dan niet langer geaccepteerd. Het kabinet kan dan vallen, met nieuwe verkiezingen en eindelijk een afspiegelingskabinet. Het wordt tijd voor een betere democratie.

Sollicitatie

(P / W) 3 maart 2007 ¹¹⁴

Aan de voorzitter van het curatorium van de WBS
Professor dr. mr. M. J. Cohen
Wiardi Beckman Stichting
Postbus 1310
1000 BH Amsterdam
wbs@pvdA.nl

2 maart 2007

Betreft: Sollicitatie naar de vacature voor directeur WBS

Geachte professor Cohen,

Tot u spreekt een econometrist die werkt in de traditie en geest van Jan Tinbergen. Ongeveer 800 miljoen mensen op de planeet lijden chronisch honger. De wereldbevolking van 6 miljard kan in 2025 zijn gegroeid naar 8 miljard en dit zal, naast dit al bestaande menselijk lijden, navenante problemen geven zoals milieuverniëting, infectieziekten, landen die 'preventieve' oorlogen beginnen om schaarse middelen (zoals reeds de USA deed t.o.v. Irak onder de dekmantel van terreurbestrijding), en dergelijke. Het recente IPCC rapport waarin de zeespiegelstijging op minder dan een meter wordt gesteld is niet overtuigend omdat het risico niet wordt uitgewerkt dat de ijskappen van Antarctica en Groenland zouden kunnen gaan smelten waardoor de zeespiegel met zes meter zou stijgen, wat ook voor Nederland rampzalig zou kunnen zijn. Het begrip 'risico' is hier het product van kans en effect; wellicht is de kans klein maar het effect is zeer groot.

Tegenover deze problematiek faalt de sociaal-democratie, faalt de PvdA, faalt de WBS.

Hierteenover staat het antwoord:

- Correctie van de fout in de Trias Politica dat wetenschappelijk advies niet tot zijn recht komt. Een grondwetsamendement tot een vierde macht, een Economisch Hof. Zie mijn 'Definition & Reality in the General Theory of Political Economy' (DUP 2005).

- Binnen die structuur aanpassing van de economische analyse die momenteel door politici en beleidsmakers wordt doorgedrukt welke echter in strijd is met de wetenschappelijk correcte analyse. Er zijn fouten in de modellen van het Centraal Planbureau welke fouten echter niet besproken mogen worden. Bij een werkelijk wetenschappelijk Economisch Hof ontstaat openheid en een wetenschappelijke sfeer waarin andere analyses wel besproken kunnen worden. Politici houden het recht om de doelen te bepalen maar verliezen de mogelijkheid om de informatie te manipuleren.

---

¹¹⁴ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/00000874.html>

- Wanneer alle democratieën dit doen ontstaat weer volledige werkgelegenheid zoals in de jaren '50 en worden de wereldproblemen hanteerbaar. Laat Nederland het voorbeeld geven. Ik verzoek u mij tot directeur WBS te benoemen zodanig dat de middelen vrijkomen om mijn analyse in de wetenschappelijke wereld en in beleidskringen te bespreken, zodat de argumenten voor en tegen gehoord worden, zodat het debat gaat waarover het gaan moet, en zodat maatregelen genomen kunnen gaan worden die genomen moeten worden.

Voor de komende twaalf jaar stel ik mij de volgende mogelijkheid voor: vier jaar kan ik werken op de WBS om het wetenschappelijk raamwerk dat reeds bestaat in wijde kring geaccepteerd te krijgen en om tegelijk de personele infrastructuur te scheppen. Daarna vier jaar partijleider en Premier, en daarna President van Europa. Het gaat daarbij niet om mijn persoon, het gaat zoals uitdrukkelijk gezegd om de mensen en met name de weerloze slachtoffers in de wereld, maar ik zie niet goed wie de kar anders kan trekken. Vooral, nu de situatie is dat anderen de kar in de verkeerde richting trekken en klaarblijkelijk niet de tijd nemen om de zaken goed door te denken.

De wetenschappelijke analyse is in hoofdlijnen uitgewerkt en staat op mijn website. Alleen koudwatervrees weerhoudt mensen om die analyse eens rustig te bestuderen en te bespreken. Voor de goede orde meld ik dat ik als wetenschapper natuurlijk alle bescheidenheid in achtting neem. Wanneer in bespreking zou blijken dat ik het ergens mis heb dan zal ik dat gaarne toegeven. Ik zeg slechts dat ik er goed over heb nagedacht en dat het lichtvaardig is wanneer je daar geen rekening mee houdt.

PM. Overigens, op dit moment gebruikt Nederland zijn aardgasbaten om werkloosheid te verbergen door mensen uitkeringen te geven, waardoor het CBS ze als 'nonparticipatie' telt, maar dat is statistisch onjuist. Dit is eenzelfde soort verloedering van het denken, zoals pensioengelden worden 'belegd' in activiteiten die het milieu vernietigen, zodat wanneer mensen met pensioen gaan er nauwelijks milieu meer is om in te pensioneren.

Ten aanzien van die personele infrastructuur bedoel ik met name het probleem van selectie van functionarissen. De politieke partijen hanteren momenteel een nog tamelijk primitief systeem waarbij de meest wonderlijke figuren en zelfs toneelspelers en beroepsleugenaars de kans krijgen. Een hoofdtak zou zijn om binnen de Europese sociaal-democratie/sociaal liberalen een structuur van werving en selectie op kwaliteit ingevoerd te krijgen.

Enkele opmerkingen over het verleden

U heeft me niet uitgenodigd om te solliciteren dus ik vermoed dat u een aantal zaken niet weet.

Aan de vooravond van de moord op Theo van Gogh ontmoetten wij elkaar bij het congresje rondom Bart Tromp. Ik gaf u toen een exemplaar van *De ontketende kiezer*. De gruwelijke moord op Van Gogh de dag erop is mogelijk ook fataal geweest met betrekking tot het lezen van dit boekje.

Als student econometrie maakte ik in 1980 de analyse dat de ontwikkelingshulp niet werkte. Mijn analyse was ook dat het kernprobleem zit bij de werkloosheid in de rijke landen. Uit angst voor werkloosheid schermen de rijke landen hun markten af. Wordt die angst weggenomen dan ontstaan er handelsmogelijkheden voor de arme landen.

Ik zond mijn rapport ¹¹⁵ naar econometristen Jan Tinbergen en Jan Pronk. De eerste reageerde dat ik best wel gelijk kon hebben, de tweede reageerde niet, terwijl deze juist in de positie zat om er iets aan te doen (zoals ook Tinbergen vond). S&D stuurde het rapport terug met het argument dat het te lang was, wat me een bureaucratisch argument is, gesteld tegenover de aard van de problematiek. Sinds 1980 is er natuurlijk wel iets veranderd aan de ontwikkelingshulp maar de kern blijft dat Nederland jaarlijks 1% van het nationaal inkomen verkeerd uitgeeft, een overdracht van arme mensen in het Noorden naar rijke mensen in het Zuiden die het geld misbruiken.

In 1982 solliciteerde ik bij de WBS en zonder met me te spreken koos men voor Paul de Beer. Wellicht een blessing in disguise want zo kwam ik in ieder geval op het Centraal Planbureau terecht om zo een misschien grotere basis in de econometrische praktijk te krijgen. Toen ik in 1989 mijn analyse omtrent de werkloosheid had gevonden (wellicht op de WBS eerder) hield Paul de Beer bespreking daarvan bij de WBS tegen, zie *De ontketende kiezer*. ¹¹⁶

Overigens werd die bespreking ook door de toenmalige CPB-directeur Gerrit Zalm van bespreking tegengehouden: een censuur van de wetenschap door de rijksoverheid waar ik nog steeds tegen protesteer. Censuur ook met gevolgen voor het rijksbeleid, want er zitten fouten in de modellen en de adviezen van de directie van het CPB kloppen niet. Ik heb mijn analyse overigens eerst naar de Tweede Kamer gezonden zodat alle partijen er kennis van konden nemen voordat ik ook aan de WBS voorstelde om e.e.a. te bespreken, zodat de wetenschappelijke zuiverheid vanuit mijn positie op het CPB bewaard bleef en de PvdA niet bevoordeeld werd.

Rond 1990 ontstond ook de vacature van directeur WBS. Ik solliciteerde en zonder met me te spreken (wellicht ook omdat Paul de Beer bespreking van mijn analyse tegenhield) koos men voor Paul Kalma. Mijns inziens heeft Kalma afgelopen 17 jaar een negatieve bijdrage gehad. Voor de PvdA en de WBS lag in de jaren sinds 1980 het veld open om te scoren. Maar nee, verzuring, kleingeestigheid, gerommel in de marge, vasthouden aan baantjes, koning spelen van een eigen steeds kleiner koninkrijkje. Het tekent de minachting voor het Parlement dat men in plaats van ontslag voor zo'n Kalma gekozen heeft om hem weg te 'promoveren' naar dat Parlement.

Overigens was ik lid van de PvdA in 1974-1991, zat ik in 1989-1991 in het bestuur van de Afdeling Scheveningen van de PvdA, zat ook Ad

---

¹¹⁵ <http://thomascool.eu/Thomas/Nederlands/Wetenschap/Artikelen/1981-07-20-NIEO-is-geen-BBS.pdf>

¹¹⁶ Nu opgenomen in *Democratie & Staathuishoudkunde* (2012)

Melkert in dat bestuur, adviseerde dat bestuur dat hij geen kamerlid zou worden, bleek ook Melkert onvoldoende van werkloosheid te begrijpen, en stelde hij later als kamerlid voor Flevoland geen vragen over de censuur door Gerrit Zalm. De Nederlandse politiek heeft een aantal jaren een raar tandem gehad van Zalm en Melkert, die onvoldoende begrepen van de werkloosheid en die samen censuur van de wetenschap voortzetten en toedekten.

Voorts moet ik opmerken dat toen ik van Groningen naar Scheveningen verhuisde, ik een Haagse PvdA aantrof die werd verscheurd door manipulaties door Adri Duivesteyn. Deze volksverlakker heeft met kapitaalvernietiging en wanuitgaven de stad Den Haag uiteindelijk tot een artikel-12 gemeente gebracht. Zijn trouwe medewerker Pierre Heijnen zit nu in de Kamer. In 1991, toen Lubbers en Kok hun WAO-voorstellen deden (waarbij zij op een verkeerde manier hun eigen beleidsfouten van het verleden probeerden aan te pakken) en er in de PvdA door alle chaos en tegenwerking geen ruimte was om mijn analyse omtrent de werkloosheid en mijn protest tegen de censuur door de directie van het CPB te bespreken (met chaos in de landelijke PvdA en in het Haagse gewest, vraag Marjanne Sint maar) heb ik met pijn in het hart de PvdA verlaten. Drees sr. en Drees jr. deden het ook, denk ik dan maar.

Sinds 1993 is er het Sociaal Liberaal Forum, met als wetenschappelijk bureau het Samuel van Houten Genootschap. Wanneer het SLF de ideeën biedt en de restanten van PvdA, D66 en VVD de achterban leveren, dan bestaat er weer hoop voor het land, Europa en de wereld.

Enkele opmerkingen voor de toekomst

Voor directeur WBS vraagt u:

- Is gepromoveerd of beschikt over een aan een promotie gelijkwaardige ervaring: Dat laatste dan, maar de kwaliteit van mijn werk is voor u wellicht moeilijk om te beoordelen wanneer de directie van het CPB mijn analyse censureert en wanneer economen de censuur negeren. Laat Paul Tang, nu ook kamerlid van de PvdA, en oud-medewerker van het CPB, maar eens zeggen wat hij van mijn economische analyse vindt, als hij die al bestudeerd heeft. Mutatis mutandis voor Ferd Crone, al jarenlang economisch specialist van de Tweede Kamer fractie. Het zou nuttig zijn wanneer het Curatorium van de WBS een gelegenheid schept waarin bijvoorbeeld Ferd Crone en Paul Tang en ik mijn analyse kunnen bespreken, waarbij ook de media aanwezig kunnen zijn om alle openheid te betrachten.

- Speelt een gezaghebbende rol in het wetenschappelijke discours en/of het publieke debat: Organiseer bovenstaande bespreking maar, dan zult u eens zien. En wanneer u me tot directeur WBS benoemt dan komt de trein echt op stoom.

- Heeft kennis van theorie en praktijk van de sociaal-democratie: Zeker weten. Zoveel kennis zelfs dat mijn voorstel is om er sociaal liberalisme van te maken.

- Beschikt over redactionele gaven: Denkelijk wel.

- Is onafhankelijk van geest: Denkelijk wel.

- Is een stimulerende en inspirerende persoonlijkheid: Moeilijk te zeggen wanneer mensen schrikken van de ideeën en hun kop in het zand steken. Een frequente opmerking is 'een aardig persoon maar met wonderlijke ideeën'. Maar via zo'n aanstelling bij de WBS kan men die gedachten natuurlijk niet meer negeren. Ik zal wel aardig blijven, vermoed ik.

- Heeft leidinggevende ervaring: Vier jaar les gegeven. Sinds de censuur door de directie van het CPB geef ik leiding aan het proces tot ongedaan maken van die censuur, en het oplossen van genoemde wereldproblemen. Alleen respect voor de wetenschap kan ons helpen. Eventueel via de band spelen, via massale werkloosheid en andere crises, totdat mensen wakker worden (wellicht met zeewater rond hun voeten) en ontdekken dat ze respect voor de wetenschap moeten hebben en moeten ophouden met censureren. Hier kunt u me beschouwen als iemand die een kudde naar een afgrond ziet afdwalen, en die alvast op de strategische plaats gaat staan om de schapen naar de goede weg te leiden wanneer ze de afgrond zien en in paniek raken.

- Heeft gevoel voor politiek-bestuurlijke verhoudingen: Ja, beslist. Gezien de huidige politiek-bestuurlijke verhoudingen voel ik aan dat de toneelspelers en de beroepsleugenaars in politiek en bestuur maar even flink moeten doorzien totdat het Nederlandse volk horendol is en ze allemaal eruit gooit. Er is werkelijk geen andere aanpak wanneer je fatsoen en degelijkheid voorop stelt. Neem nou Wouter Bos: heeft die geprotesteerd toen Ad Melkert Pim Fortuyn allerlei lelijks toevoegde ? Fortuyn was geen racist, Melkert wist dat, en toch suggereerde hij dat. En Wouter Bos hield zich stil. Nee, ik zie Wouter Bos niet als de juiste politiek leider voor een fatsoenlijke partij.

Waar mijn cv vooral de functies en de resultaten van mijn werk beschrijft en daardoor tamelijk technisch kan overkomen, benut ik graag deze plek om aan te geven dat ik ook sociaal en communicatief vaardig ben, graag in een team werk, goed schrijf en ook een goed manager ben.

De WBS lijkt me een prachtige plaats om te werken. Indien er mogelijkheden zijn voor een nader gesprek dan houd ik me gaarne aanbevolen.

Hoogachtend,
Thomas Cool / Thomas Colignatus

Balkenende heeft iets te verbergen

10 maart 2007 ¹¹⁷

Bij de presentatie van het regeerakkoord op 1 maart 2007 in de Tweede Kamer stelden de coalitie-partijen dat ook is afgesproken dat er geen parlementair onderzoek naar de politieke steun voor de oorlog in Irak zou komen.

In het regeerakkoord worden de termen 'parlementair onderzoek' en 'Irak' echter niet genoemd. Kijk zelf maar. ¹¹⁸ In het akkoord is dus *niet* terug te vinden dat er *geen* parlementair onderzoek naar de deelname aan de Irak-oorlog zou mogen plaatsvinden.

Het blijkt een afspraak te zijn die buiten de officiële tekst is gemaakt. Dit is zoals de *side letter* in de Ahold-fraude. ¹¹⁹ In het officiële contract staat iets anders dan via andere afspraken is geregeld. Het dagblad *Trouw* spreekt hier van een heren-akkoord. ¹²⁰

Andere kranten zijn minder secuur. Die schrijven dat dit in het regeerakkoord is afgesproken. Maar het regeerakkoord stelt slechts: 'Een adequaat volkenrechtelijk mandaat is vereist bij deelname aan missies met inzet van Nederlandse militairen.' Volgens Wouter Bos is dat de winst van de afspraak dat er geen onderzoek naar Irak wordt gehouden.

Wouter verzwijgt dan echter het onderscheid tussen (1) een 'regeerakkoord' dat voor de *regering* geldt en (2) het 'controleren van de regering' dat door het *parlement* moet geschieden.

De politieke leiders Balkenende, Bos en Rouvoet plegen daarmee een inbreuk op de dualiteit die tussen regering en parlement dient te bestaan. Ze voeren een monistisch stelsel in waarbij de regering bepaalt wat het parlement moet doen. En ze weten dat drommels goed want ze kijken wel uit om dit expliciet in het regeerakkoord op te nemen. Zouden ze dat wel doen, dan zouden ze formeel bevestigen wat nu alleen 'informeel' is afgesproken, en daarmee ze zouden allerlei slapende honden wakker maken.

Iemand als André Rouvoet die ooit aan een parlementaire enquête deelnam, stelt daarmee zeer teleur. Maar ook de nieuwe fractievoorzitters in het parlement laten zich hiermee muilkorven.

Tegelijkertijd is er een onderscheid tussen het materieel steunen van de oorlog en het politiek steunen daarvan. Nederland deed het tweede. De militairen kwamen pas nadat de Amerikanen de oorlog 'wonnen' en er 'vrede bewaard' moest worden. Door de nadruk op de militaire deelname te leggen en de politieke steun te verdoezelen plegen onze

---

¹¹⁷ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/00000886.html>

¹¹⁸ <http://www.minaz.nl/regeringsbeleid/regeerakkoord/index.html>

¹¹⁹ <http://www.nos.nl/nosjournaal/artikelen/2006/3/24/>

240306_meinema_week_drie.html

¹²⁰ http://www.trouw.nl/hetnieuws/nederland/article645634.ece/Verdeeldheid_in_PvdA_om_onderzoek_Irak

politieke voormannen andermaal een verdwyntruuk. De kern van de materie ligt altijd bij de politieke steun. Juist politici weten dat. De militaire steun is ook belangrijk, maar volgt de politieke keuze. Balkenende, Bos en Rouvoet doen alsof dat niet het geval is en niet relevant is.

De conclusie is dat de topbestuurders van het land het volk belazeren waar het bij staat.

Nu heeft Balkenende daar natuurlijk wel een reden voor.

(a) Volkenrechtelijk deugt de politieke steun voor de Amerikaanse inval in Irak niet. Het programma van controle werkte. Zoals wel bleek toen geen massavernietigingswapens werden gevonden.

(b) De zogenaamde bewijzen voor massavernietigingswapens waren flinterdun. Een goed politicus kon aan zijn water aanvoelen dat hij door de Amerikanen gemanipuleerd werd. En ook door de Engelsen, waar de Amerikanen verwezen naar Brits onderzoek en andersom. De rol van Tony Blair is uiterst curieus, en even curieus is dat Wouter Bos nooit veel kritiek op Blair heeft gehad.

(c) Het is wel erg toevallig dat Jaap de Hoop Scheffer na de Nederlandse politieke steun voor de Amerikaanse inval tot topman bij de NAVO is benoemd. Het is de vraag wat zich hier laat bewijzen maar het is wel het proberen waard. Vervolgens zou een parlementaire enquête-commissie kunnen adviseren dat in dit soort gevallen dit soort benoemingen geweigerd worden om alle schijn van vermenging te vermijden.

(d) Amerika had Irak nooit mogen binnenvallen zonder een goed plan voor de periode na de verovering. Wellicht hadden de Amerikanen daar nog niet zelf over nagedacht maar dan hadden de partners erop moeten wijzen.

Op alle punten heeft Balkenende zich gedragen als een schoothondje, dat uit de burelen van zijn wetenschappelijke bureau van het CDA werd geplukt, en dat plots bij Bush mocht opzitten en pootjes geven.

En nergens heeft hij de politieke analyse gemaakt dat Bush met een binnenlands politiek probleem zat om na de coup tegen Al Gore opnieuw verkiezingen te willen winnen, dat Bush na 9/11 een daad moest stellen en dat hij Osama Bin Laden niet kon vangen, dat Bush bevriend was met de olie- en wapenwereld, dat Bush een familiecomplex heeft, een vader en moeder die hem niet echt serieus nemen zodat hij hen graag het hoofd van Saddam brengt om eindelijk hun liefde en respect te winnen.

Irak is natuurlijk niet belangrijk. Het zijn in de ogen van Balkenende maar Soennieten en Shiieten, en wat Koerden, met wat grote olievoorraden, en nu een miljoen vluchtelingen en wat chaos en een paar doden per dag. Niet iets waar Balkenende zich druk over maakt of waarover hij verantwoording hoeft af te leggen, want hij is terzake kundig en hoeft niet vervangen te worden. Zoals hij alle problemen met zijn *born-again* christelijke geboorneerdheid blijmoedig van zich afschudt hoe groot de ellende ook is die hij veroorzaakt. Want met een meerderheid heb je de macht en wanneer je geen vragen beantwoordt

dan heb je het rustig. Hoewel hij de laatste tijd soms wat gepikeerd is en het durft de mondhoecken naar beneden te trekken.

Werkelijk boos was hij dat SP en VVD het aandurfd en nu al tegen de AOW-voorstellen te zijn terwijl er nog niet eens wetsvoorstellen lagen. De plannen worden volgens Balkenende nog maar slechts in het regeerakkoord genoemd en voordat je dan tegen kunt zijn moet je wel eerst wachten totdat er een wettekst ligt, vond hij. Dus bij een 'herenakkoord' dat niet eens in het regeerakkoord staat, kun je het wel helemaal schudden. Wonderlijk is het, in zo'n mate boos worden over zo'n bagatel terwijl je ijzig blijft ten aanzien van de situatie in Irak en daar helemaal alle mogelijkheid tot vragen stellen in de knop smoort, met een totale verkrachting van het parlementaire recht op onderzoek en controle.

De beste manier voor de oppositie om hierop te reageren is een geheime stemming te eisen. Zodat niet duidelijk is of voorstemmers uit coalitiepartijen of oppositie komen. Op deze wijze kan het parlement laten zien dat het niet de regering is die het moet controleren.

Werkloosheid en armoede

Hans Hulst en Auke Hulst¹²¹

Bij de eerste oliecrisis steeg de werkloosheid in Nederland enorm. Aanvankelijk reageerde het kabinet Den Uyl met een 'Keynesiaans' beleid van stimulering van de economie. Op de burelen van het Centraal Planbureau onstond twijfel of dat wel de goede aanpak was. De directeur C. A. van den Beld stelde zijn medewerker H. den Hartog een buitenlands artikel ter hand, en vroeg hem te onderzoeken of er iets in de daarin besproken 'jaargangenbenadering' zat. Samen met H. S. Tjan ontwikkelde Den Hartog toen het jaargangenmodel.

Dit model leidde toendertijd tot revolutionaire conclusies. Bij te hoge arbeidskosten werden bijvoorbeeld oudere kapitaalgoederen afgestoten. Het belang van dit verschijnsel is dat wanneer de loonkosten naderhand weer verlaagd worden, de afgestoten productiecapaciteit niet zomaar weer terugkomt, de werkloosheid blijft dus voortduren. Het leek aldus zaak om de loonkostenontwikkeling vanaf het begin goed te bewaken. Na een heftige wetenschappelijke en politieke discussie was dat de aanbeveling die overeind bleef, het Nederlandse beleid van loonkostenmatiging was geboren. In 1982 culmineerde dit in het 'akkoord van Wassenaar' tussen FNV voorzitter W. Kok en VNO voorzitter C. van Veen, het nu veelgeroemde fundament van het poldermodel.

Terwijl beleidsmakers voortdurend behoefte hebben aan simpele waarheden en het Vintaf-model van Den Hartog en Tjan zodoende in de ogen van de buitenwacht triomfen vierde, groeide binnen het CPB de

---

¹²¹ <http://www.frontalnaakt.nl/archives/00000897.html>

twijfel of deze aanpak wel zo zaligmakend was. Het probleem was dat ondanks het beleid van loonmatiging de werkloosheid (te) hoog bleef. De afkalving van de Nederlandse productiecapaciteit betrof ook vooral de neergang in de kleding- en textielindustrie, en het was niet correct om macro-economische conclusies alleen aan de ontwikkelingen in een enkele bedrijfstak op te hangen. Bovendien groeide de onevenwichtigheid op de lopende rekening van het betalingsbalans. Doordat Nederland een goedkoopte-eiland werd, werd er meer aan het buitenland verkocht dan er werd aangekocht, en tegelijk met loonmatigheden en werkloosheid zit Nederland nu al jaren opgescheept met een overschot op de lopende rekening.

In een artikel dat door sommigen nu geniaal wordt genoemd, analyseerde CPB-medewerker M. van Schaaik hoe deze verschijnselen van loonmatiging, werkloosheid en overschot met elkaar samenhangen. Op deze plaats is het voldoende om de samenvatting van diens artikel in *Economisch Statistische Berichten* (ESB) uit 1983 te citeren:

“Al enige jaren wordt er een economisch beleid gevoerd gericht op matiging van de lonen in de hoop aldus via winstherstel investeringen uit te lokken en de werkgelegenheid te bevorderen. De effectiviteit van dit beleid wordt echter voor een deel tenietgedaan doordat de loonmatiging leidt tot binnenlandse vraaguitval en een opwaartse druk op de gulden die de export bemoeilijkt. Deze bezwaren zouden kunnen worden voorkomen als de gemiddelde loonstijging onberoerd zou worden gelaten, maar er in de loonvorming een differentiatie zou plaatsvinden naar inkomenshoogte, waarbij die inkomensgroepen die de hoogste werkloosheidskans hebben ook de grootste loonmatiging zouden moeten ondergaan. Omdat de werkloosheid vooral bij de lagere-inkomenscategorieën is geconcentreerd zou een dergelijk beleid echter sterk denivellerend werken en daardoor op gespannen voet staan met het inkomensbeleid. Het is evenwel mogelijk door middel van verschuivingen in de belasting- en premiedruk te verhinderen dat denivellering in de primaire sfeer leidt tot een aantasting van de laagste netto-inkomens. Denivellering van de bruto-inkomens zou dus gepaard kunnen gaan met nivellering van de werkloosheidskans. In dit artikel werkt de auteur enkele varianten uit waarin deze gedachte centraal staat. Daarbij wordt berekend welke de consequenties zijn voor de marginale lastendruk en voor de inkomensverdeling.”

De analyse van Van Schaaik werd om onduidelijke redenen niet door het CPB omarmd. Er gebeurde weinig mee. Was het mogelijk dat Den Hartog, die inmiddels onderdirecteur was kritiek op zijn model niet leuk vond? Was het de regering, die nu zoveel had geïnvesteerd in het concept van de loonmatiging, die zich geen gezichtsverlies kon permitteren? Moeilijke vragen waarop ook wij het antwoord niet weten. We kunnen alleen concluderen dat er nauwelijks iets met de analyse van Van Schaaik gebeurde.

Januari 1988 verscheen er in ESB een verwant artikel van CPB-collega A. Bakhoven. In zijn artikel, Een marktgerichte oplossing voor het werkloosheidsprobleem, schetste Bakhoven de situatie dat het inkomensbeleid de marktwerking frustreert, en dat mede hierdoor een te hoge werkloosheid bestaat, die vooral de lagere inkomensgroepen treft. Tevens deed hij voorstellen om verbetering in deze situatie te brengen. Bakhovens voorstel kreeg de nodige aandacht in de pers en trok ook de aandacht van Rudolf de Korte, toendertijd minister van Economische Zaken. Toch deed de bewindsman niets met de voorstellen.

Interne stukken van het ministerie van Economische Zaken uit die tijd werpen een bizar licht op het bij De Korte ontbreken van animo om iets met de plannen te doen. Wat was er gebeurd? Nadat De Korte lucht had gekregen van de ideeën van Bakhoven liet hij zich over het plan voorlichten door de directeur economische politiek Gerrit Zalm, de huidige minister van Financiën. In de notitie die Zalm hiertoe voor de minister schreef, werden het plan en de effecten ervan op de werkloosheid somber geschetst. Opvallend is dat Zalms notitie een verkeerde voorstelling van zaken geeft ten aanzien van de merites van het plan-Bakhoven. De negatieve toonzetting van Zalm, die ook doorklonk in een concept-antwoord op een brief van Bakhoven die hij voor de minister voorbereide, maakte dat de interesse van De Korte wegebede. En dus bleef het voorstel op de plank liggen.

Niet veel later, we schrijven 1990, hield Zalm, die ondertussen directeur van het CPB was geworden, een aan Bakhoven verwante analyse tegen, en voorkwam publicatie onder CPB-vlag. De analyse die Zalm blokkeerde is de analyse die ten grondslag ligt aan dit boek, en dezelfde misvattingen die toendertijd ten grondslag lagen aan de negatieve beoordeling van 'Bakhoven' kwamen ook nu weer bovendrijven. Zalm speelde dankzij de grillige wegen van het toeval zo twee keer een hoofdrol in het niet in het beleid laten doorsijpelen van vernieuwende gedachten ten aanzien van het werkgelegenheidsbeleid. Anno 1998 werken zowel Van Schaaijk als Bakhoven niet meer bij het CPB. Met hun gedachten is niets gebeurd. Het CPB geeft nog steeds het advies tot loonmatigen, en dat is wat Nederland ook is blijven doen.

Het bovenstaande is een fragment uit Werkloosheid en armoede, de oplossing die werkt ¹²² van Hans Hulst en Auke Hulst met medewerking van econometrist Thomas Colignatus. Deze laatste en journalist Hans Hulst schreven De ontketende kiezer(2003). ¹²³

---

¹²² <http://thomascool.eu/SvHG/Hulst/Persaankondiging.html>

¹²³ <http://thomascool.eu/SvHG/DOK/TEO-2003-06.html>

Voorjaarsschoonmaak

19 maart 2007 ¹²⁴

Nu de lente aanbreekt en iedereen overal de kriebels krijgt om het huis schoon te maken of een nieuwe relatie te beginnen, valt mijn oog op een doos waarin nog exemplaren zitten van het boek van Hans Hulst en Auke Hulst uit 1998, *Werkloosheid en armoede, de oplossing die werkt*, ¹²⁵ waaraan ik heb meegewerkt. Deze doos moest ook maar eens leeg, ontstaat zo de gedachte.

Het is alweer negen jaar geleden, bedenk je ook. Mijn zoon van vijf is net veertien geworden, het is niet te geloven, de tijd vliegt. De wereld is danig veranderd, we moeten nu Chinees, Hindi en Arabisch leren, dijken verhogen of leren zwemmen, alles is Internet tegenwoordig.

De analyse in het boek is echter actueel gebleven. Het boek leest nog steeds lekker weg. Het heeft goede recensies ¹²⁶ gehad en terecht. Het heeft bijvoorbeeld goed verkocht bij het Dickensmuseum. ¹²⁷ In de tekst is sprake van guldens maar dat maakt niet uit want aangepaste cijfers in euro's zijn in de PDF van *De ontketende kiezer* (2003) ¹²⁸ te vinden. Dit laatste boek tilt de analyse naar het niveau van het functioneren van de democratie, terwijl *Werkloosheid en armoede* zich op werkloosheid en armoede concentreert en ook een langere geschiedenis en context daarvan geeft. Wie wil weten hoe (jeugd-) werkloosheid ontstaat, waarom kinderopvang zo duur is en waarom de zorg in het verzorgingshuis zo duur is, moet *Werkloosheid en armoede* maar eens lezen.

Werkloosheid en armoede is uniek in meer opzichten. Hans en Auke hebben inspiratie geput uit mijn *Trias Politica & Centraal Planbureau* (1994), ¹²⁹ ze hebben daar hun eigen research aan toegevoegd, en in overleg is een tekst ontstaan die zowel journalistiek als wetenschappelijk verantwoord is. Door deze combinatie en aanpak bevat het boek passages die nergens anders te vinden zijn.

Hoe krijg ik die doos leeg? Ik heb inmiddels exemplaren weggegeven maar voel me daar ongemakkelijk bij omdat vaak de associatie 'gratis = waardeloos' ontstaat. Met Internet komt daar gelukkig geleidelijk aan verandering in, met veel gratis maar toch zinvolle websites, maar toch. Oplossing: laat ik er vijf euro per stuk voor vragen, met 2,50 aan verzendkosten. Wie 7,50 overmaakt op mijn giro 3736767 t.n.v. Thomas Cool te Scheveningen, krijgt een exemplaar toegezonden, zolang de

---

¹²⁴ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/00000898.html>

¹²⁵ <http://thomascool.eu/SvHG/Hulst/Persaankondiging.html>

¹²⁶ <http://thomascool.eu/SvHG/SvHG.html>

¹²⁷ <http://www.dickensmuseum.nl/>

¹²⁸ <http://thomascool.eu/SvHG/DOK/DOK-Aankondiging.html>

¹²⁹ <http://thomascool.eu/Thomas/Nederlands/TPnCPB/Record/1994/11/30/TPenCPB.html>

voorraad strekt. Vermeld je emailadres voor eventuele terugmelding (bijv. adres onduidelijk of voorraad op).¹³⁰

Lees hier¹³¹ een fragment uit het boek over een cruciale ontwikkeling in de geschiedenis van het Centraal Planbureau¹³² en van de voorbereiding van het rijksbeleid ten aanzien van werkloosheid en armoede.

Het monster van Frankenvrij

(P / W) 14 april 2007¹³³

Planet.nl zond op 5 april dit bericht de wereld in:

Anonieme VVD'er: herschrijf Koran

De oproepen tot haat en tot het plegen van misdrijven moeten verwijderd worden uit de Koran. De 'beschaafde' versie van het boek dat dan ontstaat kan in Nederland worden vrijgegeven. Iemand die zich verbergt achter het pseudoniem M.S.H. Frankenvrij schrijft dat in Liberaal Reveil, het blad van de Teldersstichting, het wetenschappelijk bureau van de VVD.

De anonieme auteur doelt op passages in de Koran die oproepen tot moord en doodslag tegen niet-islamieten. Die vormen volgens hem (of haar) een 'ernstig misdrijf' tegen het Wetboek van Strafrecht. 'Daaraan dienen bijbehorende consequenties te worden verbonden.' De Koran zou dus in zijn huidige vorm niet in Nederland verspreid mogen worden.

Hoofdredacteur Heleen Dupuis van Liberaal Reveil zegt dat ze het artikel heeft geplaatst als bijdrage aan het debat dat de VVD voert over godsdienstvrijheid. Het artikel weerspiegelt niet de mening van Dupuis of de redactie. Op verzoek van de redactie is het stuk anoniem gepubliceerd.

VVD-Tweede Kamerlid Henk Kamp laat weten het niet eens te zijn met de strekking van het stuk. Volgens Kamp vertaalt de auteur ten onrechte een geschrift uit de zesde eeuw naar de wetten van deze tijd.

Nu sprak ik iemand die Frankenvrij blijkt te kennen. Deze is klaarblijkelijk een antropoloog die niet zomaar iets schrijft en die een naam in het onderzoekersveld te verliezen heeft. Dr. Frankenvrij is verontwaardigd dat zijn naam is misbruikt: (1) zijn idee is gestolen, (2) zijn idee is verminkt, (3) zijn idee wordt gebruikt precies voor het tegendeel van wat hij bepleit. Hij vindt het maar een misselijke politieke truuk.

Wat is er werkelijk gebeurd ?

Op 9 maart las Frankenvrij de open brief¹³⁴ van Arne van der Wal (hoofdredacteur van *FEM Business Magazine*) aan VVD-leider Mark

---

¹³⁰ Dit gold tot dat moment, er zijn geen exemplaren meer, zie de pdf.

¹³¹ <http://www.peterbreedveld.com/archives/00000897.html>

¹³² <http://www.cpb.nl/>

¹³³ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/00000928.html>

Rutte (VVD) over diens liberale gezicht. Van der Wal vindt het noodzakelijk te stoppen met vreemdelingenhaat en wil dat Rutte meer opkomt voor de liberale verworvenheden. Geïnspireerd door deze open brief zond Frankenvrij op 11 maart 2007 een email aan Geert Wilders, dat hij later aan een aantal andere mensen liet lezen. Dit is het per email verzonden briefje:

Geachte heer Wilders (Beste Geert),

Ik zou het bijzonder op prijs stellen als je stopt met het doelloos schoppen naar de Islam. Je kwetst een grote groep die zich niet kan verdedigen, zoals Thomas Lepeltak reeds zei. Een grote groep is altijd de dupe van het wangedrag van 1 kleine groep.

De koran verscheuren lijkt mij zinloos dan moet je ook de helft van de bijbel verscheuren; herschrijven of filteren lijkt mij een betere optie d.w.z. alle vervuiling afvoeren.

Daar we allemaal loten van 1 stam zijn kan onze cultuur niet superieur zijn aan die van de Islam.

Daar ging P. Fortuijn destijds de fout in; de islam is geen achterlijke cultuur; wat hij wou zeggen was: de arabische cultuur is achterlijk; en daar ben ik het helemaal mee eens (ik heb dit in 1990 zelf mogen aanschouwen tijdens 1 vakantie in Egypte).

Daar je't druk hebt hou ik 't kort: Pak aanwassen aan maar blijf van het geloof af van mensen die zich niet kunnen verdedigen.

*Ik wens je veel wijsheid toe, vergeet je liberale wortels nooit,
(Getekend met echte naam)*

Klaarblijkelijk is deze email via-via op de burelen van *Liberaal Reveil* beland en zag de redactie er een mooi item in om als 'bijdrage aan het debat' te dienen. Vervolgens kon men niet van de dikke duim afblijven.

Wanneer de politieke pers op deze manier te werk gaat dan kunnen we elkaar natuurlijk tot Sint Juttemis bezig houden. De liberale *reminder* aan Wilders wordt verminkt tot een aanklacht aan de islam, precies het tegenovergestelde van wat de auteur bedoelt. Het subtiel punt dat je dan ook de Bijbel moet aanpassen wordt weggelakt. Wanneer je moslim bent en dit leest dan wordt ingepeperd dat je wordt omringd door allerlei anonieme personen die zo over je denken. En Henk Kamp kan er een mooi nummertje van maken dat de VVD een redelijke partij is die de vrijheid van godsdienst zal respecteren en de Koran niet zal herschrijven. Alsof het nodig is om zo iets te zeggen.

Ondertussen heeft de affaire ook al het *NRC-Handelsblad* gehaald. Daar schrijft columnist Bas Heijne (8 april 2007): '(...) stop met infantiele oproepen in het partijblad tot een verbod op de koran (...)'. Helemaal correct, hij verwoordt precies wat Frankenvrij schreef, maar de infantiliteit kwam niet van Frankenvrij maar uit de koker van de anonieme verminker.

Na deze affaire blijft Frankenvrij volbloed liberaal maar is diep teleurgesteld in een VVD die zijn liberale principes en puur fatsoen teloor laat gaan.

---

¹³⁴ <http://www.fembusiness.nl/fembusiness/content/nieuws/53792/article.html>

Dr. Frankenvrij heeft *Liberaal Reveil* gevraagd hem de naam te noemen van de persoon die zijn email vermint heeft. Sindsdien heeft hij niets van de redactie vernomen. Hoofdredacteur Heleen Dupuis is hoogleraar medische ethiek en lid van de Eerste Kamer. Van haar mag echter toch wel een nette reactie worden verwacht. Wordt vervolgd.¹³⁵

Jullie hebben het mis

26 juli 2007¹³⁶

In 1970-1975, toen ik student-assistent bij W.F. Hermans in Groningen was en meemaakte hoe hij door collega-wetenschappers met haat en nijd onderuit geschoffeld werd (zie daarvoor WFH's eigen werk maar zie ook mijn eigen verslag in boekvorm *Zonder professoren*,¹³⁷ dat mede is gebaseerd op diens aantekeningen die hij op een gegeven moment met een hopeloos gebaar aan me wegschonk), ontdekte ik ook dat deze auteur van *Ik heb altijd gelijk*¹³⁸ bij anderen het bloed door de ogen kon doen lopen met de al te nuchtere opmerking dat hij gewoon gelijk had en dat niemand daar een iota aan kon veranderen.

W.F. Hermans was een beminnelijk mens en een groot diplomaat, die met grote precisie zijn diplomatieke missie kon verwoorden, en uit het aantal conflicten dat regelmatig rondom hem ontstond, valt af te leiden hoe slecht de mensheid in zijn dagen kon luisteren. Wanneer men hem gewoon gelijk gegeven had was er geen vuiltje aan de lucht geweest, was hij meteen tot de orde van de dag overgegaan en had hij zijn aandacht aan nog mooiere wetenschap en literatuur kunnen wijden. Maar de ego's van zijn inmiddels vergeten verpesters waren te opgeblazen om het grote talent te onderkennen dat Hermans was.

Waar de egodrift in 1970-1975 al niet te houden was lijkt er anno 2007 nog weinig veranderd. Ik heb er weinig behoefte aan om eenzelfde lot als W.F. Hermans te ondergaan al was het maar omdat ik niet diezelfde pen hanteer en omdat ik het me ook daardoor niet kan permitteren naar Parijs te verhuizen. Ook al heb ik nogal vaak gelijk dan zal ik het maar niet zo helder zeggen en de boodschap voorzichtiger formuleren door aan te geven dat jullie het mis hebben. Wanneer de lezer nu in de spiegel wil kijken of er bloed door de ogen loopt dan kan het effect van deze behoedzaamheid meteen gecontroleerd worden.

Mijn hoop is altijd dat wetenschap, politiek en literatuur elkaar kunnen vinden en versterken. Die gedachte probeer ik ook vorm te geven in mijn eigen schrijven. Overigens was ik natuurlijk niet echt student-

---

¹³⁵ De initialen van Frankenvrij blijken gelijk aan die van voornamen van medewerkers van de Telderstichting die zich met integratie hebben beziggehouden, Mark van de Velde, Sabine Bierens en Heleen Dupuis.

¹³⁶ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/00001051.html>

¹³⁷ <http://thomascocool.eu/Literature/ZP/Index.html>

¹³⁸ http://www.wfhermansvolledigewerken.nl/index.php?option=com_content&task=view&id=55&Itemid=102

assistent bij WFH maar ik heb er desondanks een leuk boek over kunnen schrijven. Wellicht kan dat verslag van mijn student-assistentschap en literair contact met WFH voor Joost Zwagerman een aanknopingspunt zijn om eens wat van mijn werk te gaan lezen. Wanneer hij het boek *Zonder professoren*¹³⁹ amusant vindt en misschien zelfs heeft kunnen lachen dan zou hij ook een ander boek kunnen proberen, met name *De ontketende kiezer*¹⁴⁰ zodat hij vervolgens kan gaan huilen. Een breed spectrum aldus, maar het vereist wel dat een auteur ook eens leest, en dat kan teveel zijn gevraagd.

Zwagerman heeft een pamflet *De schaamte voor links*¹⁴¹ aan 'vrienden en dierbaren' cadeau gedaan. Daar behoor ik niet toe en het is te koop bij Querido voor EUR 6,95 per stuk. Klaarblijkelijk kost het politieke debat nu geld. Ik heb daar moeite mee. Het staat buiten kijf dat een auteur zijn inkomen moet verdienen maar het is gangbaar aan te bevelen dat men zijn dagelijks brood verdient met een eerzaam beroep en dat het politieke debat vervolgens laagdrempelig wordt gehouden. Voor mijn werk ontkom ik er niet aan om *royalties* te vragen omdat er tenslotte werk in zit maar meestal zet ik toch een leesbare tekst op het internet. Er wordt zoveel gepubliceerd en een burger zou geld tekort komen als hij voor al die meningen zou moeten gaan betalen. Ik neem aan dat Zwagerman nog teveel een literair auteur is en nog te weinig vertrouwd is met politiek om dit te beseffen.

Het gevolg is wel dat mijn commentaar op Zwagerman's positie noodzakelijkerwijs beperkt moet blijven. Ik heb de beschikking over een krantenartikel en enkele websites waarin van het pamflet sprake is. De kritiek van de schrijver richt zich op de onderwerpen van het onderwijs, de multiculturaliteit en de moraliteit. Met een titel die doet denken aan *De schaamte voorbij*¹⁴² richt hij zich nu tot 'links' waaronder hij blijkbaar de PvdA, SP, GroenLinks en D66 rekent zodat Mark Rutte weer goed wekomt. Wie met name deze recensie¹⁴³ en dit discussieverslag¹⁴⁴ leest, komt tot de conclusie dat hier grote en complexe onderwerpen aangesneden worden en dat Zwagerman weliswaar ontevreden is zoals velen met hem maar nog niet echt het antwoord heeft gegeven.

We mogen er blij mee zijn dat het Sociaal Liberaal Forum,¹⁴⁵ dat stevig in het midden is genesteld niet de toorn van deze literair-politieke auteur op de hals heeft gehaald.

---

¹³⁹ <http://thomascool.eu/Literature/ZP/Index.html>

¹⁴⁰ <http://thomascool.eu/SvHG/DOK/TEO-2003-06.html>

¹⁴¹ <http://www.joostzwagerman.nl/boekboek/show/id=104191>

¹⁴² http://www.nl.bol.com/is-bin/INTERSHOP.enfinity/eCS/Store/nl-/EUR/BOL_ParametricSearch-Start;sid=5QWxckLqvfxaeRCqPyPR0lyqeXQiCbGtZw=

¹⁴³ <http://www.parool.nl/boeken/2007/recensies/053107-zwagerman.html>

¹⁴⁴ <http://schaduwinnovatieplatform.pvda.nl/renderer.do/menuld/37298/sf/200006510/returnPage/200006510/itemId/220191601/realItemId/220191601/pageId/200006510/instanceId/37907/>

¹⁴⁵ <http://thomascool.eu/SLF/SLF.html>

Het valt toe te juichen dat burgers nadenken over politiek en dat ook schrijvers die dagelijks beroepsmatig nadenken over het schrijven zelf van zich doen laten horen. Dit pamflet is een beginnening en geeft enkele wankelende stappen weer op het moeilijke terrein van de politiek waarin beleidskeuzes gemaakt worden en vorm gegeven wordt aan de maatschappij. Laten we hopen dat Joost Zwagerman zich door deze eerste mislukking niet laat weerhouden en ons na duchtige studie verrast met een analyse waar we wat mee kunnen.

Wat met name nuttig zou zijn is dat Zwagerman, of wie dan ook, die het in zijn hoofd krijgt om kritiek te hebben op wat links of rechts los of vast zit, eerst eens kijkt naar wat er in het verleden al aan kritiek is uitgeoefend, en nagaat wie het mis heeft gehad en wie er inmiddels gelijk heeft gekregen. Voortdurend zelf het ei proberen uit te vinden leidt tot een geschiedenis en een inhoud van niets en je verliest de inzichten van verstandige mensen die het regelmatig bij het rechte eind hebben gehad. Het probleem met de kritiek op de politiek, en dan niet alleen Zwagerman's 'links', en niet alleen de Nederlandse politiek, is dat er te weinig respect is voor inzichten van de wetenschap. Daar ligt de kern van de problemen.

Jullie hebben het weer eens mis. Zwagerman met zijn pamflet, de recensies met hun analyses en de 'linkse' partijen met hun replieken. We hebben weer even een zomerztheid gehad, het ging nergens over, het was geen literatuur, het was geen politiek. Rituelen van gemanoeuvreren op de vierkante millimeter. De dames en heren dronken een glas, deden een plas, en lieten alles zoals het was. Maar goed, Hitler moest ook eerst half Europa veroveren en Engeland aanvallen voordat de Engelse verantwoordelijke politici bedachten dat Churchill toch wel een beetje gelijk had en voordat ze zich zover konden zetten om eens naar hem te luisteren.

Migrantenbanen

(W) 29 januari 2008 ¹⁴⁶

In de Krant der Kranten, *NRC-Handelsblad*, heeft econome Heleen Mees een column waarin zij meestal kritisch van zich laat horen. Vrijdag 25 januari 2008 schreef ze over *Banen die migranten een kans bieden*.

¹⁴⁷ Kern van het betoog is dat het kabinet Balkenende-Bos symboolpolitiek betreft en dat men de crux verwaarloost, die bestaat uit werk, werk en nog eens werk. De website van deze Krant der Kranten geeft lezers de kans om te reageren: maar heeft zoiets zin?

Ikzelf ben econometrist en schrijf al sinds jaar en dag dat werk de crux is. Sterker nog, sinds 1990 adviseer ik tot een parlementaire enquête naar de voorbereiding van het economisch beleid en de rol daarbij van

---

¹⁴⁶ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/00001258.html>

¹⁴⁷ <http://weblogs.nrc.nl/weblog/mees/>

het Centraal Planbureau, omdat burgers en beleidsmakers aantoonbaar onjuiste informatie krijgen. Zie ook mijn website.¹⁴⁸

Had men in 1991 geluisterd, die parlementaire enquête gehouden, en de censuur van de wetenschap opgeheven, dan had vanaf 1992 een op werk gericht beleid gevoerd kunnen worden, en had Nederland zich veel ellende kunnen besparen. Heleen Mees noemt enkele punten:

'Wie het multiculturele drama wil doorgronden, hoeft alleen maar te kijken naar de lage participatiegraad en de hoge uitkeringsdruk onder Turken en Marokkanen in Nederland. Tegenover 46.000 mannen van Marokkaanse afkomst tussen de 15 en 65 jaar die in 2004 betaald werk hadden, stonden 32.000 Marokkaanse mannen tussen de 15 en 65 jaar die dat jaar een uitkering ontvingen. De uitkeringsdruk onder Marokkaanse mannen is daarmee vier keer zo hoog als onder autochtone mannen. Mannen van Turkse afkomst doen het iets beter dan Marokkaanse mannen. Turkse en Marokkaanse vrouwen doen het nog een stuk slechter dan de mannen. In 2004 hadden 36.000 vrouwen van Turkse afkomst tussen de 15 en 65 jaar betaald werk, tegenover 37.000 Turkse vrouwen die een uitkering ontvingen. Van de Marokkaanse vrouwen hadden er 26.000 een uitkering en 25.000 een betaalde baan. Dat wil zeggen dat de uitkeringsdruk, dat is het aantal uitkeringsontvangers uitgedrukt als percentage van het aantal werkenden, meer dan 100 procent bedraagt.'

Ik kan er niet koud of warm van worden. Zulke misstanden bestaan al twintig jaar en zolang men mijn suggestie niet opvolgt zullen ze blijven voortduren. Het probleem zijn niet de Turkse of Marokkaanse migranten maar de Nederlandse beleidsmakers. Mees schrijft ook:

'Volgens de Emancipatienota (2007) bevindt maar liefst 79 procent van de Turkse en Marokkaanse vrouwen in Nederland zich in een kansarme positie voor wat betreft deelname aan de Nederlandse samenleving, omdat ze de taal onvoldoende beheersen en/of niet in bezit zijn van de benodigde arbeidsmarktkwalificaties. Zonder omhaal van redenen wordt gesteld dat voor deze vrouwen de afstand tot de arbeidsmarkt te groot is.'

Inderdaad, het zijn dus niet de Turkse en Marokkaanse vrouwen die het probleem vormen maar de beleidsmakers en nota-schrijvers die een blinde vlek hebben, die niet goed nadenken, die slappe verhalen houden en problemen toedekken. Want wie ook maar een greintje logisch kan nadenken zal inzien dat wanneer deze vrouwen in het land van herkomst zouden kunnen werken dat zij dan beslist ook in een hoog-ontwikkelde economie kunnen werken: met toegesneden banen. Het is precies zoals Heleen Mees schrijft: 'Een betaalde baan als waterschenker, schoenpoetser of liftbediende zou minder mensonterend zijn geweest, denk ik dan.'

Terwijl we Heleen Mees dus mogen prijzen voor haar accurate observatie moeten we wel realistisch blijven en ook constateren dat zij het *werkelijke* probleem niet ziet. Zij ziet de oorzaak in de voorkeuren

---

¹⁴⁸ <http://thomascool.eu/Thomas/Nederlands/TPnCPB/TPnCPB.html>

van Nederlanders, die zulk werk 'mensonwaardig' zouden vinden, en die om die reden zulke banen hebben afgeschaft

Niets is minder waar. Een Nederlander op vakantie in Turkije of New York heeft er geen enkele moeite mee om zulke diensten te accepteren. Het is een eerste keer even wennen omdat je het niet gewend bent, maar spoedig accepteert je dat zulk werk ook gedaan kan worden, en respecteer je de mensen die dat werk verrichten.

Het werkelijke probleem in Nederland ligt anders. Het is een probleem dat Heleen Mees niet wil zien. Het is een probleem dat al zo'n twintig jaar op mijn website staat en de drie boeken die ik inmiddels in verschillende varianten over heb geschreven. Heleen Mees heeft last van diezelfde blinde vlek die bij de Nederlandse beleidsmakers bestaat. Het is het onvermogen om het werkelijke probleem te zien, te benoemen, ter discussie te stellen en op te lossen.

Dat werkelijke probleem is censuur van de wetenschap door de directie van het Centraal Planbureau. Welk probleem hopelijk opgelost kan worden via genoemde parlementaire enquête.

Laat ik een persoonlijk woord tot Mees richten:

(a) Het misstaat dat u schrijft over de problematiek van de arbeidsmarkt van de migranten zonder dat u de daarvoor beschikbare literatuur adequaat heeft gelezen – want u maakt geen gebruik van mijn analyse omtrent laagproductieve arbeid. Mijn analyse geldt niet alleen migranten maar juist ook veel breder, en geldt niet slechts Nederland maar ook daarbuiten, bijvoorbeeld de Franse Banlieux.

(b) Het zal van u niet alleen kennis maar ook moed vragen om het probleem van de censuur door de directie van het CPB ter discussie te stellen. Het CPB is een internationaal gerespecteerd instituut en men moet van goede huize komen om een aspect daarvan ter discussie te stellen. Misschien is een extern econoom daar niet goed toe in staat en is deze kritische positie slechts voorbehouden aan CPB-ers zelf, zoals voor mij geldt (ook al levert dit niet meteen internationaal respect op). Desondanks lijkt het me dat u het in ieder geval dient te proberen. Want wanneer u het werkelijke probleem ontkent dan vormen uw columns slechts gelegenheidsstukjes die wel aardig lijken maar die wezenlijk nergens over gaan.

Hamer en Spijkers

(W) 28 april 2008 ¹⁴⁹

Geachte mevrouw Mariëtte Hamer, u bent vorige week gekozen tot voorzitter van de fractie van de PvdA in de Tweede Kamer van de Staten Generaal. Wilt u aan Fred Spijkers denken ?

Wie Google gebruikt op 'Mariette Hamer' krijgt 42.100 *hits*. Voor 'Fred Spijkers' is het 61.600. Het zegt allemaal weinig, want het woord 'patat' krijgt 740.000 *hits*. Hoe dan ook, mevrouw Hamer, u heeft bij uw verkiezing gesteld op te komen voor sociale rechtvaardigheid, en op uw website ¹⁵⁰ stelt u over uw motivatie: 'De idealen van de PvdA zoals gelijke kansen, solidariteit, spreiding van kennis, macht en inkomen spreken mij aan. Het idee dat iedereen het waard is betrokken te worden. De PvdA is een partij links van het midden. Daar voel ik mij bij thuis. Ik wil ook graag mijn idealen bereiken en realiseren.'

Voor iemand met zulke idealen en zo'n nieuwe machtspositie moet de kwestie van Fred Spijkers de vingers doen jeuken. In Wikipedia kunnen we lezen: ¹⁵¹

Het vakblad Openbaar Bestuur publiceert vrijdag 7 maart 2008 de uitkomst van een wetenschappelijk onderzoek, uitgevoerd door een team van elf academici onder leiding van de Universitair docent prof. dr. Joep van der Vliet naar de klokkenluidersaffaire. Van der Vliet constateert dat Spijkers leven 'verwoest' werd 'door toedoen van politieke, bestuurlijke, rechterlijke en ambtelijke gezagsdragers namens de Nederlandse staat'. Sommige gezagsdragers hebben volgens de onderzoekers hun politieke verantwoordelijkheden en natuurlijke plichten ten opzichte van Spijkers 'op een reeks van manieren grof geschonden'.

De kwestie van Fred Spijkers lijkt me een uitgelezen moment voor u om te laten zien dat u geen spijkers op laag water zoekt, maar spijkers met koppen slaat. Fred Spijkers is de nagel aan de doodskest van het Ministerie van Defensie. Zodra men moet toegeven dat de overheid structureel machtsmisbruik heeft gepleegd en dat vele onschuldige militairen zijn gestorven door een bekende maar verzwegen fabricagefout, dan zal de overheid diep door het stof moeten en diep in de buidel moeten tasten en vele verschillende families om excuses moeten vragen.

Mochten J.P. Balkenende (72.900 *hits*) en E. van Middelkoop (2.930 *hits*) hierom dwars gaan liggen, zeg hen dan dat ook hun Christus aan het kruis is genageld, en dat zij hier deemoedig diens voorbeeld moeten volgen. Sla uw vuist op tafel, en hamer het erin: "Het idee dat iedereen het waard is betrokken te worden.

---

¹⁴⁹ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/00001383.html>

¹⁵⁰ <http://www.mariettehamer.pvda.nl/renderer.do/clearState/true/menuld/21819/returnPage/21811/>

¹⁵¹ http://nl.wikipedia.org/wiki/Fred_Spijkers

Tijd voor een nieuwe ARP

(W) 28 mei 2008 ¹⁵²

De gebeurtenissen van de laatste jaren geven wel te denken. Te overwegen is de oprichting van een Atheïstisch Republikeinse Partij (ARP) die in het parlement expliciet tegenwicht geeft tegen de toenemende gevoeligheid voor religie en zaken die daar mee te maken hebben zoals het op religie gebaseerde koningshuis.

Het is jarenlang goed gegaan. In de praktijk van alledag is de religie op zijn terugweg met wereldwijd steeds meer mensen die van hun geloof vallen. Tegelijk trekken de professioneel-politiek-religieuze in deze dagen steeds meer aandacht naar zich toe in een poging zoveel mogelijk van hun bestaansbasis te redden, waarbij ze natuurlijk wel het beste met iedereen voorhebben omdat ze toch vooral zielen willen redden. De hernieuwde professioneel-politiek-religieuze drang, van mensen die hun boterham verdienen door politiek te bedrijven met beroep op religieuze gevoelens, behoeft een expliciet tegengewicht.

Terwijl de christelijke partijen zoals KVP, CDA en CU in hun naam toch altijd hun religieuze oorsprong benoemen, waren partijen als VVD, PvdA en D66 geneigd om neutraal te blijven ten aanzien van de religie. Het heeft iets pacificerends: jullie wel religie, wij laten ons niet meeslepen, we gaan niet opnieuw een godsdienststrijd beginnen. Bij deze partijen kan iedereen terecht, het geloof maakt niet uit, en het verschil met de partijen op confessionele grondslag wordt beschreven in termen van specifiek beleid en niet in termen van religie.

Deze pacificerende houding heeft in een bepaald opzicht grote voordelen, alleen al strategisch omdat je zo meer leden kunt krijgen, maar tegelijk is er het nadeel dat er in het parlement geen expliciet scherpe houding ten opzicht van religie wordt getoond. Religie en de religieuze medemens worden met respect behandeld terwijl een atheïst natuurlijk de mens zelf zal respecteren, maar de denkbeelden als waanvoorstellingen zal zien en dit laatste soms zal willen zeggen. In een parlement zonder expliciete atheïstische partij krijgen de gelovigen geen expliciet weerwoord, leven zij in een cocon van warme zelfgenoegzaamheid, en worden zij gesterkt in de gedachte dat het kwetsend zou zijn wanneer de irrationaliteiten van een geloof aan de kaak worden gesteld.

In andere landen zoals Frankrijk, Engeland en de VS is er minder neiging om zich op confessionele grondslag te organiseren. Hier kan de ene partij meer flirten met een religieuze stroming dan een andere, zoals de Ierse katholieken destijds met de democraat Kennedy, maar het punt speelt minder expliciet dan dit in Nederland is gaan spelen.

Zou wereldwijd de godsdienstoorlog worden aangewakkerd wanneer enkele atheïsten zich expliciet in politiek verband zouden manifesteren? Denkelijk niet. In de eerste tijd zal het effect vergelijkbaar zijn aan het

---

¹⁵² <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/00001422.html>

optreden van de Partij voor de Dieren. Zo snel verandert het allemaal toch niet. De politieke effectiviteit van een ARP zal toch ook beperkt zijn, wegens de huiver van de confessionele partijen tot samenwerking en wegens de wens van de andere, gemengde, partijen om met de confessionelen samen te werken. Toch kan het principiële en verbale tegengeluid zuiverend werken.

Persoonlijk zal ik niet aan de oprichting van deze ARP meedoen. Ik ben al voorzitter van het Sociaal Liberaal Forum, politieke partij in oprichting, dat zich baseert op sociale en liberale denkbeelden en dat geen expliciet standpunt over religie inneemt. Maar ik wil wel signaleren dat zo'n ARP een nuttige functie in het speelveld kan vervullen. Wanneer zo'n ARP een net partijprogramma heeft en met capabele mensen komt kan het SLF best samenwerken. Wanneer die ARP een wetenschappelijk bureau krijgt kan ik me voorstellen dat ik daar zou kunnen werken.

Pamela Hemelrijk veroordeelde de Haagse Junta.¹⁵³ Haar betoog houdt geen stand. Hemelrijk heeft gelijk dat de drempels voor het opzetten van een nieuwe partij hoog zijn, maar daar houdt haar gelijk dan ook mee op. Nederland is een van de rijkste en meest open landen ter wereld, met hoog opgeleide bevolking, redelijke media en ruime kansen. De opkomst van LPF, Wilders, Verdonk, Partij voor de Dieren, e.d. bevestigen dat de toegang tot de Tweede Kamer open is. De verschuivingen van zetels van de ene partij naar de andere toont dat er wat te kiezen valt en dat er ook gekozen wordt.

Dat de mooie initiatieven van Libdem¹⁵⁴ en Nederland Transparant¹⁵⁵ nog weinig harten sneller doet kloppen, komt geheel en al voor rekening van het politieke krachtenveld zelf. Wanneer mensen liever kranten lezen die veel over sport schrijven en minder kranten kopen die schrijven over politiek en hun verzekeringen voor zorg en pensioen, het zij zo. Natuurlijk, het kan allemaal beter, maar het is gebazel om over een 'Junta' te spreken. Hemelrijk kan fraai schrijven maar ze kan zich beter beperken tot onderwerpen zoals in *Hart van Nederland*, waar de emoties centraal staan en de feiten er niet zoveel toe doen. Maar goed, Pamela Hemelrijk is dus onderdeel van precies dat probleem dat ze beschrijft: met zulke kakeltantes is het natuurlijk moeilijk om tot politiek effectieve resultaten te komen.

Kortom, de verantwoordelijkheid ligt bij u, lezer. Bent u atheïst, ziet u bijgevolg geen reden tot een koningshuis dat op een god is gebaseerd, en wenst u zulks ook niet om opportunistische redenen te accepteren, en ziet u een politieke weg naar de Tweede Kamer, zamel dan geld in bij vrienden en kennissen, verhoog de hypotheek op uw huis, zoek gelijkgestemden, bel eens met geldschieters, wees aanwezig op tv en radio, laat uw stem resoneren zoals Barack Obama, en zend rillingen van Staphorst tot Capelle aan de IJssel.

---

¹⁵³ <http://www.peterbreedveld.com/archives/00001412.html>

¹⁵⁴ <http://www.libdem.nl/>

¹⁵⁵ <http://www.nederlandtransparant.nl/>

En, twijfelt u over zo'n ARP, maar bent u ook niet onder de indruk van de huidige politieke partijen, ach, overweeg dan eens het Sociaal Liberaal Forum.¹⁵⁶

Boycot Nederland

(W) 25 februari 2009¹⁵⁷

(1) In 1989 kwam ik op het Centraal Planbureau (CPB) tot een herziening van een punt in de economische theorie.¹⁵⁸ (2) Deze herziening werd getroffen door censuur door de directie van het CPB. (3) Sindsdien wacht ik totdat de censuur wordt opgeheven. (4) Het is altijd mogelijk dat iemand anders tot een zelfde inzicht komt, maar waarschijnlijk is het niet. (5) Zolang die herziening niet besproken kan worden, ontberen de collega-economen over de hele wereld het juiste inzicht en sleuren zij ons mee van de ene mode naar de andere, waarbij rampen niet zijn uitgesloten.

Sinds 2004 adviseer ik tot een boycot van Nederland totdat de wetenschappelijke censuur door de directie van het Centraal Planbureau (CPB) is opgeheven.¹⁵⁹ Het CPB meldt nu dat de export inklapt met zo'n tien procent. We zijn dus op de goede weg. Laten we hopen dat het allemaal nog veel erger wordt. Ergens moet er een moment komen dat Nederland bereid is om een parlementaire enquête te houden naar de werkloosheid en de rol daarbij van het CPB.

Let op de nuance. De export klappt in omdat de hele wereldeconomie instort. En niet omdat de wereld nu gehoor geeft aan mijn advies tot een boycot van Nederland. Het lijkt er dus op dat ik nog geen gehoor krijg. Dat laat mijn redenering echter onaantast. Want de wereldeconomie stort in omdat ik geen gehoor krijg.

Toen het advies tot de boycot niet hielp adviseerde ik in 2005 tot het ontslag van de hoogleraren economie (ook gepubliceerd in het blad van de VECON – leraren economie).¹⁶⁰ Als dat advies toen niet overtuigde, misschien nu wel, nu het voor iedereen hopelijk duidelijk is hoezeer zij met hun verkeerde adviezen de economie zo hebben laten ontsporen. Maar het gaat er niet om dat zij ongelijk hebben gehad. Het gaat erom dat zij de vrijheid van wetenschappelijk denken niet hebben verdedigd.

Het zijn allemaal wat dramatische conclusies van een op zich eenvoudige redenering. Wanneer een redenering je brengt tot dramatische conclusies dan is het wel zo nuttig om die conclusies te blijven trekken. Het zijn maar conclusies en zij kunnen voor anderen verhelderend werken.

---

¹⁵⁶ <http://thomascool.eu/SLF/SLF.html>

¹⁵⁷ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/00001775.html>

¹⁵⁸ <http://www.rozenbergps.com/files/CoolDEF1.pdf>

¹⁵⁹ <http://thomascool.eu/AdviceToBoycottHolland.html>

¹⁶⁰ <http://www.peterbreedveld.com/archives/00000100.html> boven p53

Als een wetenschapper tot de conclusie komt dat de wereldtemperatuur twee graden Celsius gaat stijgen dan is dat een denkkelijk dramatische conclusie. Maar die wetenschapper doet slechts zijn werk. Het resultaat wordt gerapporteerd en anderen kunnen een en ander gaan controleren. Dat is vrijheid van wetenschappelijk denken.

Verantwoord je werk doen en conclusies trekken zonder dat er iemand met dictatoriale neigingen op je nek gaat zitten, iemand die zonder argumenten denkt het beter te weten.

Hier staat een bundel van artikelen over de kwestie: CPB-censuur en de crisis 2008+ (PDF).¹⁶¹

Ik kan het natuurlijk mis hebben. Bij een goed tegenargument zal ik dat meteen toegeven. Maar wanneer er censuur is, zal ik die tegenargumenten niet horen, want de argumenten krijgen überhaupt al geen kans dus de discussie helemaal niet. Volgens mij heb ik het uiteraard niet mis, anders zou ik het betoog niet zo opbouwen. Wat de uiteindelijke situatie is, daar komt de wereld pas achter wanneer de censuur wordt opgeheven.

Wanneer de censuur wordt opgeheven en de wetenschappelijke discussie vrij gevoerd kan worden, zullen het natuurlijk de economen en de collegae van het CPB zijn die moeten aangeven dat zij tot nader inzicht zijn gekomen. Dat maakt de situatie natuurlijk precair.

Het is al geweldig dat het CPB kan melden dat de export dit jaar met tien procent instort en dat politiek Den Haag dit serieus neemt in plaats van hartelijk te gaan lachen. Er is dus al een grote vooruitgang geboekt ten aanzien van de reputatie van economen en het belang van economen voor de beleidsdiscussie. Het gaat nu om de kwaliteitsslag die gemaakt kan worden wanneer de censuur is opgeheven.

In ieder geval een hernieuwd advies: a) koop geen Nederlandse waar meer, b) zet je advies groot op je website en schrijf emails aan uw vrienden in het buitenland met hetzelfde advies, c) schrijf aan je kamerlid dat men moet ingrijpen, en dat men maar een parlementaire enquête moet houden hoe dit alles zo is kunnen gebeuren en al achttien jaar voortduurt, d) word lid van een partij die enquête in het verkiezingsprogram zet, e) *mutatis mutandis* voor je vakbond. De vakbonden hebben een aardig plan *Samen de crisis te lijf*¹⁶² maar, ach, wat kan ik zeggen zolang ik door die censuur ben geketend. Beter een miljoen mensen op het Malieveld om de censuur ongedaan te maken, hopelijk dat dat helpt.

PS: Enkele wiskundigen bij de Vereniging Beter Onderwijs Nederland zijn weer begonnen met liegen en bedriegen.¹⁶³ Kunnen de leraren talen, aardrijkskunde en geschiedenis misschien corrigeren ?

---

¹⁶¹ <http://thomascool.eu/Thomas/Nederlands/TPnCPB/Record/2008/12/2008-12-CensuurCPBenCrisis.pdf> nu ook in *Democratie & Staathuishoudkunde*

¹⁶² http://www.fnv.nl/defnv/actueel/nieuws/samenvatting_investeringsplan_vakcentrales.asp

¹⁶³ <http://thomascool.eu/Thomas/Nederlands/Wetenschap/Brieven/2009-02-19-BON-Gedoe.pdf>

Sleutelfiguur

(W) 9 maart 2009 ¹⁶⁴

Het *Appèl van Antwerpen* ¹⁶⁵ ondertekend door Lou Keune, Herman Wijffels, Jan Pronk en anderen, roept op tot een economisch herstel via 'duurzaamheid, solidariteit en vrede' in plaats van gedachteloos meer materiële consumptie, ongelijkheid en oorlogsuitgaven. Lezing van het betoog roept de verzuchting van Frank Ankersmit in gedachten: 'Economisten zijn niet de oplossing van de huidige problemen, maar zelf een deel daarvan'. ¹⁶⁶

Malcolm Gladwells *The tipping point* ¹⁶⁷ geeft ons hier een belangrijk inzicht. Een infectieziekte kan in een samenleving een sluimerend bestaan leiden maar door de bijdrage van een enkel individu, een 'sleutelfiguur' met veel contacten, kan een kritische massa ontstaan waarna de infectie uitbarst in een epidemie. Epidemiologen hebben geleerd dat bestrijding van een epidemie vaak vraagt om die sleutelfiguren te localiseren en te neutraliseren.

Gladwell maakt aannemelijk dat dit epidemiologische model ook van toepassing is op mode-verschuiven. Naar mijn inzicht is Lou Keune zo'n sleutelfiguur die een epidemie van misleide economie op ons kan afroepen. Ik richt me op Keune want hij is niet alleen wetenschapper maar ook een duchtige netwerker. Laat ik proberen diens rol te neutraliseren met een paar heldere tegenargumenten.

De eerste misvatting is dat er nu pas zo'n crisis is waarvoor nu pas zulke verklaringen van Tilburg of Appèls uit Antwerpen nodig zijn. Genoemde problemen bestaan al decennia en zijn onderwerp van uitvoerig wetenschappelijk onderzoek. Keune kan handig netwerken en de omstandigheden natuurlijk gebruiken tot meerdere glorie van zichzelf, dat kan niet weerlegd worden.

De tweede misvatting is te denken dat je op zo'n crisis moet wachten. Zoals de langetermijnstudie *Scanning the future* ¹⁶⁸ (CPB, 1992 – PDF) heeft laten zien, kon je in het verleden met serieuze economische modellen ook al een *Global Crisis*-scenario verzinnen waarbij het vreselijk uit de hand liep. Sterker nog, je kon toen die resultaten ook gebruiken om oplossingsmogelijkheden aan te dragen. Heel concreet ook en niet via die vage praat van genoemd Appèl.

Het probleem is dus niet dat er geen kennis is. Het lijkt me ook dat de meeste mensen wel voorstander zijn van 'duurzaamheid, solidariteit en vrede', dus dat is het probleem ook niet. Het probleem ligt heel ergens anders.

---

¹⁶⁴ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/00001793.html>

¹⁶⁵ <http://www.trouw.nl/opinie/podium/article2045202.ece/>

¹⁶⁶ <http://www.trouw.nl/opinie/letter-en-geest/article2041864.ece/>

¹⁶⁷ http://en.wikipedia.org/wiki/The_Tipping_Point

¹⁶⁸ http://www.cpb.nl/nl/research/sector6/scan_intro.pdf

Het probleem ligt in de censuur van de wetenschap ¹⁶⁹ door de directie van het CPB in 1990 en het onvermogen van de Nederlandse samenleving om die censuur te corrigeren. Over die censuur door de directie van het CPB hoef ik het hier niet te hebben, zie mijn website. ¹⁷⁰

Hier is nu alleen de reactie van Lou Keune relevant. Hoe reageert deze koene ridder voor 'duurzaamheid, solidariteit en vrede' wanneer hij verneemt dat de directie van het CPB censuur pleegt? Van belang is dat de inmiddels gepensioneerde Keune gepromoveerd is in de sociale wetenschappen en aangesteld was als wetenschappelijk hoofdmedewerker aan een universiteit, zodat je mag verwachten dat hij de wetenschappelijke integriteit hoog in het vaandel heeft staan.

Maar dan blijkt dat spreken over die censuur ook weer door censuur te worden getroffen op een cruciaal moment op het Nederlands Sociaal Forum ¹⁷¹ terwijl Keune daarna niet helpt corrigeren.

Vervolgens blijkt het boekje *De ontketende kiezer* ¹⁷² getroffen te worden door een lasterlijke recensie door een collega van Keune terwijl Keune daarna niet helpt corrigeren.

Dus de wetenschapper die door de directie van het CPB is mishandeld, wordt daarna ook door Keune cs. gemangeld. De lezer moet niet verbaasd zijn dat ik inmiddels adviseer tot een boycot van Nederland ¹⁷³ en dat het me genoeg doet te zien dat de export al met tien procent is ingestort. Ik ben benieuwd welk niveau nodig is om de integriteit op het CPB te herstellen.

Mijn vermoeden is dat wanneer Keune als 'sleutelfiguur' mijn analyse en protest tegen de censuur serieus had genomen, hij anderen in zijn netwerk daarvan op de hoogte had kunnen stellen en dat de Nederlandse samenleving de weg had kunnen inslaan om de censuur door de directie van het CPB te corrigeren. Het is slechts een vermoeden, het laat zich niet bewijzen.

Bovendien hangt het niet van Keune alleen af, er zijn ook anderen en ook andere 'sleutelfiguren'. In ieder geval kan wel het volgende gezegd worden. Ten eerste is het Appèl economische wartaal omdat het niet op een degelijke economische analyse is gebaseerd. Ten tweede is het Appèl wetenschappelijk-ethisch verwerpelijk omdat het zowel censuur van de wetenschap verzwijgt als aan die gecensureerde analyse voorbij gaat. Ten derde adviseer ik de ondertekenaars van het Appèl om hun ondertekening terug te trekken. Ten vierde adviseer ik de media om aandacht te geven aan de censuur van de wetenschap door de directie van het CPB en niet aan de producten van een bevlogen maar klaarblijkelijk ook narcistische netwerker.

---

¹⁶⁹ <http://www.peterbreedveld.com/archives/00000305.html>

¹⁷⁰ <http://thomascool.eu/>

¹⁷¹ thomascool.eu/Thomas/Nederlands/TPnCPB/NSF/Index.html

¹⁷² <http://thomascool.eu/SvHG/DOK/DOK-Aankondiging.html>

¹⁷³ <http://thomascool.eu/AdviceToBoycottHolland.html>

Mea Culpa

(W) 19 maart 2009 ¹⁷⁴

In het kielzog van voormalig FED-voorzitter Alan Greenspan ¹⁷⁵ maar ook van de fatsoenlijke bankier Floris Deckers ¹⁷⁶ bied ook ik mijn welgemeende excuses aan. Greenspan erkende zijn misvatting dat de markt wel zelf zou corrigeren, een beetje zoals een verantwoordelijk minister wanneer het drugsbeleid faalt achteraf toch liever drugs binnen de wet had willen brengen. Bankier Deckers ziet geen juridische aansprakelijkheid maar heeft Madoff links laten liggen in plaats van vragen nader te onderzoeken en aangifte te doen. Zulke voorbeelden inspireren tot navolging.

In 1990 formuleerde ik als econometrist en wetenschappelijk medewerker van het Centraal Planbureau een analyse die juist nu ook voor deze crisis van cruciaal belang is. Zie mijn tekst *The current economic crisis: A solution that lies buried and obscured in a mass of false theory*. ¹⁷⁷ Deze analyse werd echter door toenmalig CPB-directeur Gerrit Zalm gecensureerd en ik zag me met machtsmisbruik ontslagen.

Vanaf 1990 heb ik de fatsoenlijke weg gevolgd: intern bezwaar, bezwaar bij de rechter, protest bij de Tweede Kamer, protest voor het forum der wetenschappers, twee boekjes van/met journalisten voor het grote publiek, een website. ¹⁷⁸

Het is niet mals wat me allemaal overkwam: inhouden periodiek en dreigementen t.a.v. promotie, misplaatste dienstbevelen alsof dat nodig zou zijn, leugens ten aanzien van het functioneren, uit werk en afdeling geplaatst worden, het niet onderzocht krijgen van die leugens, tegenhouden van interne notities en een publicatiegang, onheus ontslag en de gevolgen daarvan. En wanneer je in arren moede in openbaarheid protesteert, en de relevante organen niet reageren, dan sta je natuurlijk ook te kijk als een Don Quijote. Het meisje heeft de verkrachting natuurlijk aan haarzelf te wijten.

Recentelijk schreef iemand me nog: 'Helaas bleek het uiteindelijk weer te gaan om je gekwetste ego, en het niet ophoudende gezeur over 'censuur'. (...) Zonde dat je je energie en tijd besteedt aan dit verongelijkte en stomvervelende gezeur over die keer in 1992, dat je geen gelijk kreeg.'

Maar de schrijver hiervan leest verkeerd en plakt me etiket op: het was 1990 en het gaat niet om mijn gekwetste ego, het gaat om de correcte wijze waarop een wetenschappelijk gesprek gevoerd wordt en de confrontatie van een analyse met de feiten. Wanneer in dat gesprek zou blijken dat ik ongelijk heb dan zal ik dat meteen toegeven.

---

¹⁷⁴ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/00001808.html>

¹⁷⁵ <http://online.wsj.com/article/SB122476545437862295.html>

¹⁷⁶ <http://www.nrc.nl/economie/article2182577.ece/>

¹⁷⁷ <http://www.voxeu.org/index.php?q=node/3087>

¹⁷⁸ <http://thomascool.eu/>

Ik kom er regelmatig op terug en ook nu omdat die analyse niet alleen toen maar ook nu relevant is. Het econometrisch gesprek moet ook met de collegae van het CPB gevoerd kunnen worden, al wat daarbuiten gezegd wordt is daarvoor geen substituut, dus ik ben in mijn functie te herstellen. Zonder die analyse zal de aanpak van de crisis tot een nieuwe crisis leiden, zoals een dokter zonder de goede diagnose de patient vaak alleen maar zieker zal maken.

En wat moet je met een rechter ? De rechter heeft me teruggeplaatst maar het ontslag wordt niet ongedaan gemaakt terwijl het op die onheuse verplaatsing is gebaseerd. Bij Lucia de B. hebben we ontdekt dat rechters kunnen dwalen maar het besef is nog niet gerijpt dat dit ook voor bestuursrechters kan gelden.

Maar mijn excuses. Ik kan het mis hebben maar zie niet zo goed wat ik fout heb gedaan. Behalve één ding. Ik heb een beoordelingsfout gemaakt. Ik dacht dat Nederland een land was met een open en vrijheidslievende geest. Vandaar ook mijn onbekommerde bijdrage op het CPB en daaropvolgende publieke protest.

Sorry dat ik het verkeerd heb gezien: Nederland is niet zo. Bij gebrek aan een Afdeling Voorlichting heb ik alles zelf gedaan. Dat kunnen jullie niet aan. Sorry. Maar ligt hier geen mooie taak voor de hervonden verantwoordelijkheid en daadkracht van onze bankiers ? Geachte heer Deckers, zou u mij alstublieft willen helpen ?

De Afghanistan-sudoku

20 februari 2010 ¹⁷⁹

Als iedere Nederlander heb ik met stijgende verbazing gekeken naar de onwezenlijke discussie die in Den Haag werd gevoerd door onze belangrijkste politici. Jan Peter was even weg naar Vancouver, maar het gedoe werd er niet minder om, en na zijn terugkomst was het gekrakeel niet van de lucht.

Het blijkt om een logische puzzel te gaan. Een soort sudoku voor wie ondersteboven in de wastobbe naar het stukje zeep zoekt. Wel van leven en dood, of je om zeep gaat.

In de coalitie van CDA, PvdA en CU zijn ministers Middelkoop en Verhagen voorstander van voorzetting van de missie in Afghanistan, en zij accepteren de veranderde en verminderde inzet zoals gewenst door de PvdA. Omdat je in een coalitie niet alleen moet nemen maar ook mag geven, lijkt het me dat de PvdA in de handen kan wrijven dat er zo goed naar hen geluisterd wordt.

Hopelijk kunnen de PvdA-ministers zich daarna concentreren op hun eigen ministeries, want daar is nog veel te doen. Begrijpelijkerwijs hebben zij en een kamermeerderheid de visie dat er aan de missie in Afghanistan een einde moet komen, maar zij hebben een jaar gehad om

---

¹⁷⁹ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/de-afghanistan-sudoku.html>

anderen te overtuigen en wanneer dat niet gelukt is kun je overwegen om je verlies te nemen. President Obama help je, denk ik, met een prachtig economisch herstel en niet met betweterigheid ten aanzien van die o zo moeilijke kwestie van 9/11. Ikzelf zou weg willen uit Afghanistan, maar zit niet in de positie dat Obama me uitnodigt in het *Oval Office* dus ik kan het hem niet uitleggen.

De kern van de kwestie richt zich op de brief van Rasmussen.¹⁸⁰ Dit heeft me enig hoofdbrekens gekost. Waarom stellen de geachte leden van de Tweede Kamer en hun kritische journalisten niet de juiste vragen?

Er is een logisch verschil tussen (a) De verkenningfase waarin een inventarisatie plaatsvindt die een palet van mogelijkheden beschrijft van wat voor de NAVO acceptabel is, en (b) De afronding van het besluit met een brief van de NAVO die heel specifiek een gericht verzoek doet. Dus een brief van de NAVO die (a) geeft is anders dan een brief van de NAVO die (b) doet.

Onze verdwaalde Tweede Kamer heeft er tot middernacht van donderdag 18 februari over vergaderd maar het cruciale verschil tussen twee soorten brieven niet aan de orde gesteld. Het blijkt ook dat de digitale versie van *De Pers*¹⁸¹ meer informatie geeft dan de gedrukte versie. Het blijkt dan ook dat je het hele filmpje van politiek24¹⁸² moet uitzitten voordat je de tekst van Verhagen krijgt te horen. Verhagen zegt om en nabij (mijn weergave) dit:

“Voorzitter. Zoals de viceministerpresident heeft verklaard, is op basis van de gesprekken tussen de ministerpresident, de viceministerpresident, de ministers van Defensie, Ontwikkelingssamenwerking en Buitenlandse Zaken contact onderhouden met de NAVO, teneinde een beeld te krijgen van de prioriteiten en de posterioriteiten van ISAF, en van de mate waarin eventueel door Nederland te stellen voorwaarden voor bepaalde opties zouden kunnen worden vervuld. Wat ik heb gemeld aan de secretaris-generaal van de NAVO, heb ik gemeld op basis van goed overleg met de betrokken bewindslieden.” (Mijn weergave.)

Er is goed overleg geweest. Dat was een basis. Wat daarna gebeurde was de vrije keuze van Verhagen.

“In dat overleg werd onder andere gesteld dat een van de voorwaarden voor verdere discussie over de opties was dat er een expliciet verzoek van de NAVO moest komen.” (Mijn weergave.)

Het is een logische conditie. Ergens moeten knopen worden doorgemaakt. Je moet weten wat de opties voor de NAVO zijn, voordat je kunt kiezen. Ook als je de missie eventueel niet wilt voortzetten maar bezig bent om op open wijze de opties te verkennen dan is het zinvol om te weten wat de mogelijke opties voor de NAVO zijn. Wanneer dat

---

¹⁸⁰ http://content1b.omroep.nl/5142fe30675025409bc2c9e09380c529/4b730018/nos/docs/brief_kamer.pdf

¹⁸¹ <http://www.depers.nl/binnenland/443169/Kabinet-zonder-eer-of-schaamte.html>

¹⁸² <http://nos.nl/nieuws/live/politiek24/wmv/>

allemaal achter de rug is en je wilt iets met de NAVO dan is een expliciet verzoek van de NAVO nodig.

“Dat heb ik aan de secretaris-generaal van de NAVO laten weten. Er was een expliciet verzoek nodig om de discussie te kunnen voortzetten. Dat er een expliciet verzoek van de secretaris-generaal van de NAVO zou komen, was derhalve geen verrassing.” (Mijn weergave.)

Nou ja, geen verrassing voor Verhagen. Zie wat er aan zijn melding aan de NAVO verandert: wat een inventarisatie (a) had moeten zijn werd plotseling een expliciet verzoek (b). Weliswaar is het logisch dat er ooit zo’n expliciet verzoek moet komen maar het is niet perse logisch om te denken dat de besluitvorming al in dat stadium zou zijn.

Kortom, het lijkt erop dat Verhagen zijn discretionaire positie al dan niet bewust heeft gebruikt om een sterkere brief van de NAVO te krijgen dan waar het PvdA-smaldeel aan toe was.

Je kunt wel zeggen dat Wouter Bos daarna tamelijk onhandig heeft geëpereerd. In plaats van zijn onkunde te etaleren had hij beter kunnen analyseren hoe e.e.a. gegaan was en vervolgens de coalitiegenoten het probleem voorleggen. De duistere aandrang om het kiezersvolk puzzels voor te leggen, verdient niet altijd de schoonheidsprijs.

Het is een opluchting dat de puzzel nu in ieder geval is opgelost. Wat het kabinet vervolgens gaat doen, is maar beperkt interessant. (Er blijken horden journalisten op het Binnenhof rond te lopen maar sudoku’s zie ik ze niet doen.) Verhagen zou kunnen aftreden maar zal waarschijnlijk voor de lieve vrede blijven zitten om daarna te kijken welke aanvaardbare post elders beschikbaar komt.

De beleidsmatige keuze is: (1) Het kabinet kan gerust besluiten om de manschappen eind dit jaar thuis te laten komen. Na de “rechte rug” van Balkenende t.a.v. Irak kan men zich zo’n “rechte rug” van Bos voorstellen. Het argument is ook helder: een signaal aan de Afghaanse regering om zelf orde op zaken te stellen. En vanzelfsprekend, wanneer het terugtrekken op 1 november begint, is er alle ruimte om op 1 november te besluiten toch maar te blijven. Het kan geen kwaad om er eens zo over te denken. (2) Er komt een positieve reactie op de brief van Rasmussen maar ook een intensivering van de diplomatie om te laten zien dat de wereld helemaal verkeerd bezig is ten aanzien van 9/11. (3) Den Haag lost de puzzel op geheel eigen wijze op.

Enquête

(W) 22 februari 2010 ¹⁸³

Na de val van het kabinet Balkenende IV staat Nederland verkiezingen te wachten in een periode van economische en sociale crisis die na de Tweede Wereldoorlog nog nooit is vertoond. Het draagvlak van de middenpartijen is weg. Ten aanzien van de kwestie

---

¹⁸³ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/enquete.html>

Uruzgan lijkt de internationale positie van Nederland en de relatie met de NAVO geschaad.

Dat zijn de geringste problemen. Het echte en grote probleem is anders. Leidende politici Wouter Bos en Maxime Verhagen worden woordbreuk en onwaarheden ten aanzien van de NAVO-brief verweten (zie de bijlagen hieronder). Beide politici zouden minister-president kunnen worden en een kabinet kunnen leiden. Waar deze politici gedurende een lange periode het politieke klimaat meebepalen en bindende factoren zouden moeten zijn, vormen de verwijten nu een splijtzwam voor de Nederlandse samenleving.

Waar het maatschappelijk klimaat na de moorden op Pim Fortuyn en Theo van Gogh al op scherp staat, gaat Nederland op deze manier zware jaren tegemoet. De geloofwaardigheid van politiek en bestuur en de vorming van stabiele regeringen en de kwaliteit van de Nederlandse samenleving staan op het spel.

De officiële reden voor de val van het kabinet betreft de eenheid van kabinetsbeleid. Dat het vertrouwen binnen het kabinet Balkenende IV weg is, hoeft niet onderzocht te worden. Partijen mogen van alles over elkaar zeggen, daarvoor leven we in een democratie. Wel is het nodig dat in ieder geval de feiten boven water komen. Voor de kwaliteit van onze democratie is het erg belangrijk dat er duidelijkheid komt over gebeurtenissen die nog erg schimmig zijn.

In de komende verkiezingsmaanden moeten gewone burgers zich een mening gaan vormen of zij de uitleg van oud-vice-premier Wouter Bos geloven of de uitleg oud-minister van Buitenlandse Zaken Maxime Verhagen. Dit is een taak die niet aan burgers gevraagd kan worden wanneer hen inzicht in de elementaire feiten wordt onthouden. Zonder informatie krijgen roddel en achterklap vrij spel en worden er andere zaken in meegesleurd en komen partijen scherp tegenover elkaar te staan, zodat van goed bestuur in goed overleg met maatschappelijk draagvlak geen sprake kan zijn. Slechts waarheidsvinding door een betrouwbare bron kan het maatschappelijk klimaat en de democratie van deze giftige twistappel verlossen.

De Tweede Kamer heeft in het debat van donderdag 18 februari getoond amper in staat te zijn om de juiste vragen te stellen. Partijen verbonden hun eigen waarnemingen aan onmiddellijke politieke conclusies. Waarheid en transparantie waren het slachtoffer. Onduidelijkheid over de NAVO-brief bleef bestaan¹⁸⁴ en ook de minister-president hoefde niet uit te leggen wat hij had gedaan om die onduidelijkheid weg te nemen.

De Eerste Kamer is bevoegd een enquête te houden en daarbij getuigen onder ede te verhoren. De Eerste Kamer is prudent met het gebruik van dat recht, te meer daar senatoren maar in deeltijd functioneren. De enquête, waar ik de Eerste Kamer om verzoek, is daarom beperkt van omvang maar blijft cruciaal.

---

¹⁸⁴ http://www.trouw.nl/nieuws/nederland/article2992295.ece/Onduidelijkheid_over_NAVO-brief_blijft.html

Heeft Rasmussen zelf besloten om Nederland voor het '*fait accompli*' van het 'request' te stellen of heeft hij dit gezien als een verzoek van de Nederlandse minister van Buitenlandse Zaken ?

Heeft minister Verhagen in zijn contact met NAVO secretaris-generaal Rasmussen al dan niet bewust ertoe bijgedragen of erop aangestuurd dat er een *fait accompli* tot stand kwam waarbij de NAVO een direct verzoek aan Nederland richtte ?

Of heeft minister Bos gelijk dat hij en zijn smaldeel van niets wisten, zodanig dat Verhagen hier buiten zijn bevoegdheid trad ?

Wat hebben minister Verhagen en minister Koenders van Ontwikkelingssamenwerking besproken ? Wanneer het PvdA-smaldeel aangaf dat er geen *commitment* was waarom meende Verhagen dan dat de mogelijkheid van een veto van tafel was ? Zag Verhagen een beleidswijziging van de PvdA ? Of was e.e.a. niet zo belangrijk dat het niet nodig was om dit bij minister Bos te verifiëren ?

Wat heeft premier Balkenende zelf aan waarheidsvinding gedaan om de onduidelijkheden over het ontstaan van de brief op te lossen ? Heeft hij contact gehad met Rasmussen om de gang van zaken na te gaan ?

Voor het begrip en de beoordeling van de situatie zijn de antwoorden op deze vragen van cruciale betekenis. Deze zaken overstijgen het partijpolitieke belang. Hoe men ook denkt over politieke voorkeur, richting van het beleid of politiek-filosofische inspiratie, van belang zijn hier de vakmatige bekwaamheid en de waarachtigheid en transparantie in het optreden voor 's lands belang.

Waarheidsvinding brengt duidelijkheid. Wanneer het zo zou zijn dat Bos en Verhagen elk gelijk blijken te hebben in hun vooralsnog tamelijk tegenstrijdige getuigenissen, dan zou sprake zijn van een bijzonder noodlot maar blijft Nederland een heilloze slijtzwam bespaard. Wanneer het zo zou zijn dat één van beiden zich heeft laten meeslepen, dan kunnen burgers zich daarover beraden. Wanneer het zo zou zijn dat beiden steken hebben laten vallen, dan zou het een opluchting zijn om ook dat te weten. Het zou een opluchting zijn wanneer niemand verplicht is tot blinde loyaliteit en wanneer de ene burger tegen de andere burger kan zeggen: "Ik heb me in hem vergist."

Welke instantie in Nederland kan zorgen voor zo'n waarheidsvinding, op zo'n korte termijn, zodanig dat belangrijke gezagsdragers verplicht zijn te komen en onder ede gehoord kunnen worden ? Op welke wijze kan secretaris-generaal Rasmussen zelf een getuigenis geven zodanig dat diens lezing van de zaak boven twijfel verheven kan zijn ?

De onafhankelijke pers kan de ontwikkelingen reconstrueren ¹⁸⁵ maar kan ook weer bron zijn van maatschappelijke discussie. Een parlementaire enquête door de Tweede Kamer bergt risico's in zich in een periode waarin juist verkiezingen voor die Tweede Kamer worden gehouden.

---

¹⁸⁵ http://www.rtl.nl/%28actueel/rtlnieuws/binnenland/%29/components/actueel/rtlnieuws/2010/02_februari/12/binnenland/reconstructie-ophef-navo-brief.xml

De Eerste Kamer is bij uitstek geschikt om hier boven het dagelijks gewoel der partijen te staan en bij te dragen tot zuiverheid in het democratisch proces.

Bijlage A

De kern van de kwestie richt zich op de brief van Rasmussen.¹⁸⁶ Er is een verschil tussen (a) De verkenningsfase waarin een inventarisatie plaatsvindt die een palet van mogelijkheden beschrijft van wat voor de NAVO acceptabel is, en (b) De afronding van het besluit met een brief van de NAVO die heel specifiek een gericht verzoek doet. Dus een brief van de NAVO die (a) geeft is anders dan een brief van de NAVO die (b) doet.

Verhagen zegt om en nabij (mijn weergave) dit:

“Voorzitter. Zoals de viceministerpresident heeft verklaard, is op basis van de besprekingen tussen de ministerpresident, de viceministerpresident, de ministers van Defensie, Ontwikkelingssamenwerking en Buitenlandse Zaken contact onderhouden met de NAVO, teneinde een beeld te krijgen van de prioriteiten en de posterioriteiten van ISAF, en van de mate waarin eventueel door Nederland te stellen voorwaarden voor bepaalde opties zouden kunnen worden vervuld. Wat ik heb gemeld aan de secretaris-generaal van de NAVO, heb ik gemeld op basis van goed overleg met de betrokken bewindslieden.” (Mijn weergave.)

Er is goed overleg geweest. Dat was een basis. Wat daarna gebeurde was de vrije keuze van Verhagen.

“In dat overleg werd onder andere gesteld dat een van de voorwaarden voor verdere discussie over de opties was dat er een expliciet verzoek van de NAVO moest komen.” (Mijn weergave)”

Het is een logische conditie. Ergens moeten knopen worden doorgehakt. Je moet weten wat de opties voor de NAVO zijn voordat je kunt kiezen. Ook als je de missie eventueel niet wilt voortzetten maar bezig bent om op open wijze de opties te verkennen dan is het zinvol om te weten wat de mogelijke opties voor de NAVO zijn. Wanneer dat allemaal achter de rug is en je wilt iets met de NAVO dan is een expliciet verzoek van de NAVO nodig.

“Dat heb ik aan de secretaris-generaal van de NAVO laten weten. Er was een expliciet verzoek nodig om de discussie te kunnen voortzetten.” (Mijn weergave.)

Dit lijkt een oordeel van Verhagen zelf waarin hij het brede deel van de trechter vervangt door de pijp van de trechter met voorbijgaan van de mogelijke schuif daartussen. Zie wat er aan zijn melding aan de NAVO verandert: wat een inventarisatie (a) had moeten zijn werd plotseling een expliciet verzoek (b). Weliswaar is het logisch dat er ooit zo'n expliciet verzoek moet komen maar het is niet perse logisch om te denken dat de besluitvorming al in dat stadium zou zijn.

---

¹⁸⁶ http://content1b.omroep.nl/5142fe30675025409bc2c9e09380c529/4b730018/nos/docs/brief_kamer.pdf

“Dat er een expliciet verzoek van de secretaris-generaal van de NAVO zou komen, was derhalve geen verrassing.” (Mijn weergave.)

Althans, geen verrassing voor Verhagen. Kortom, het lijkt erop dat Verhagen zijn discretionaire positie al dan niet bewust heeft gebruikt om een sterkere brief van de NAVO te krijgen dan waar het PvdA-smaldeel aan toe was. Dit is een hypothese en nader onderzoek verdient de voorkeur.

Bijlage B

Terwijl het bovenstaande een inhoudelijke beschrijving geeft, staat mijn politieke visie hierboven op pag 104.

PvdA schept geen banen maar armoede

(W) 2 maart 2010 ¹⁸⁷

De werkloosheid en armoede zijn in Nederland ontspoord onder het kabinet Den Uyl met minister van Financiën Wim Duisenberg. Dit is een waarheid die de PvdA maar moeilijk onder ogen kan zien. Marcel van Dam heeft een paar schuchtere stappen in kritiek op de PvdA gezet maar dit punt negeert hij nog.

Hoe gaat de nieuwe generatie politici in de PvdA met die waarheid om ? Lodewijk Asscher in Amsterdam en Marco Florijn in Leeuwarden zijn nieuwe talenten in de PvdA. Tot mijn spijt moet ik constateren dat ook zij nog steeds hun ogen sluiten en dat zij met hun beleid juist de oude fouten herhalen en zo werkloosheid en armoede blijven scheppen.

Iedere nieuwe generatie wordt aangetrokken door de idealen van solidariteit en verbetering van de wereld. Geleidelijk aan zien ze het verleden en de dwalingen van hun voorgangers. Willem Drees sr. voerde een koloniale oorlog met Indonesië. Anne Vondeling en Joop den Uyl steunden aanvankelijk de Amerikaanse oorlog in Vietnam. ¹⁸⁸ Wim Kok werkte in zijn FNV-tijd mee aan de leugen van de WAO, trad niet meteen af bij Srebrenica maar verschool zich eerst achter een commissie van ‘onderzoek’ alsof dat nodig was, en onlangs zagen we hem over de bonussen bij ING.

Waren de dwalingen van de leiders onvermijdelijk of hadden ze voorkomen kunnen worden met meer interne ruimte voor discussie ? De geschiedenis van de PvdA is bezaaid met personen die het niet binnen de PvdA hebben gered maar die toch een deel van het gelijk aan hun kant hadden. Noem maar eens Willem Drees jr. met DS’70 ¹⁸⁹ en niet te

---

¹⁸⁷ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/pvda-schept-geen-banen-maar-armoede.html>

¹⁸⁸ http://books.google.nl/books?id=D60CX6QDfE0C&pg=PA60&lpg=PA60&dq=PvdA+Vietnam-oorlog&source=bl&ots=-x-X2PtjC&sig=MnbnrN9DGW1opDGQXVFHOQoxSE7A&hl=nl&ei=XRiIS4-EK4_d-Qaa4JTkDQ&sa=X&oi=book_result&ct=result&resnum=3&ved=0CAwQ6AEwAg

¹⁸⁹ <http://www.nrcboeken.nl/recensie/een-rem-zetten-op-het-radicalisme>

vergeten professor dr. W.S.P. Fortuyn. De verdeeldheid met GroenLinks, SP en D66 is ook een teken dat het in die domeinen van idealen en verbetering van de wereld nog flink aanmodderen is.

Cruciaal blijft de openheid van geest, voor iedere generatie van politici opnieuw. Luister je nog naar je eigen mensen ? Luister je naar mensen die niet van de PvdA zijn of die de PvdA juist verlaten hebben omdat er te weinig ruimte voor interne kritiek was ? Die vragen zijn belangrijk voor ons vertrouwen in de nieuwe politieke leiders.

Asscher en Florijn lijken alleen de *officiële* geschiedenis van hun partij te kennen, die inhoudt dat Joop den Uyl, Wim Kok, Ad Melkert en Wouter Bos voortreffelijke politieke leiders zijn. Dit is het ééndimensionale denken van het PvdA-instituut voor politieke vorming waar de overheid subsidie voor geeft. Maar willen we reclame en propaganda of juist een open discussie en verkenning van de feiten ?

Van 1974-1991 was ik lid van de PvdA, van 1982-1991 werkte ik als wetenschappelijk medewerker en econometrist bij het Centraal Planbureau, en zat ik in het bestuur van de PvdA-afdeling Scheveningen van de PvdA, samen met Ad Melkert. Op het CPB, waarvan toen Gerrit Zalm directeur was, ontwikkelde ik in 1989-90 een analyse over de werkloosheid.¹⁹⁰ De directie weigerde deze analyse te bespreken en te publiceren.

Ik presenteerde de analyse op een wetenschappelijk congres en zond hem naar de Tweede Kamer, en had daarna mijn handen vrij richting PvdA. De analyse mocht niet besproken worden bij de Wiardi Beckman Stichting, het wetenschappelijk bureau van de PvdA. Ad Melkert, inmiddels kamerlid voor Almere, stelde geen kamervragen over de censuur. Van een PvdA die werkloosheid en armoede schept en die bijdraagt tot censuur van de wetenschap kan ik natuurlijk geen lid zijn.

Lodewijk Asscher is een rijzende ster in de PvdA en schreef een boek over Amsterdam en ook de werkloosheid en armoede daar. Ik schreef hem een open brief.¹⁹¹ Marco Florijn kwam in het nieuws als 'beste lokale bestuurder van Nederland'¹⁹² en 'als arbeidsmarktambassadeur (...die verder kijkt ...) dan de eigen gemeentegrenzen.' Asscher reageerde niet, Florijn informeerde nog naar de kern van het betoog, maar liet het daarna ook afweten.

Natuurlijk, ook andere politieke partijen doen niets. Toch blijft het triest te constateren dat juist ook de jonge talenten van de Partij van de

---

¹⁹⁰ In het kort komt die analyse hier op neer: de belastingvrije voet is achtergebleven bij het bestaansminimum, daardoor moeten minimumverdieners ook belasting betalen, daardoor zijn de minimumloonkosten te hoog geworden, en juist daardoor zijn zij werkloos. Omdat die belasting zo toch niet betaald wordt – men is werkloos – kan hij veel beter geschrapt worden. Een volstrekt gratis oplossing, met grote gevolgen voor werkgelegenheid, economische zelfstandigheid en persoonlijke vrijheid. Juist deze aanpak brengt de stagflatie onder controle.

¹⁹¹ <http://thomascoll.eu/Papers/Drgtpe/Crisis-2007plus/2010-02-15-Asscher.html>

¹⁹² www.leeuwarden.pvda.nl/nieuws/nieuws/2009/12/Beste+bestuurder.html

Arbeid ondanks de naam van die partij geen boodschap hebben aan werkloosheid en armoede, en geen oog voor de integriteit van de wetenschap. Mijn conclusie is dat ook deze jongere generatie van politici niet te vertrouwen is. De zaak zit helemaal dicht. Ik adviseer tot een boycot van Nederland tot de censuur door de directie van het CPB is opgelost.

Bij de dood van HAFMO

13 maart 2010 ¹⁹³

Hans van Mierlo heb ik eenmaal ontmoet, namelijk toen wij, van het net opgerichte Sociaal Liberaal Forum, ¹⁹⁴ begin 1994 bij hem in de Tweede Kamer op bezoek mochten om ons voor te stellen. Het was een aangenaam gesprek maar onze suggestie dat het SLF ideeën bood waarmee een vruchtbare samenwerking tussen PvdA, VVD en D66 mogelijk zou worden bracht slechts een verzuchting en geen warme instemming teweeg en vormde klaarblijkelijk geen reden om een vervolgafpraak te maken. In de zomer speelde Van Mierlo die coalitie zelf klaar maar helaas niet met gebruikmaking van onze goede ideeën.

Over Hans van Mierlo als mens kan ik dus niets zeggen. Over de doden ook niets dan goeds. Wel is zijn overlijden ¹⁹⁵ aanleiding bij zijn politieke erfenis stil te staan. Van Mierlo speelde een opmerkelijke rol in de nationale politiek en bij zijn verscheiden verdient hij daarvan duiding. Zelf kan hij daarop niet meer reageren maar er is een hele partij D66 die zich er rekenschap van kan geven.

In december 2006 schreef ik al dat het dom zou zijn wanneer D66 zich niet ophief – zie het artikel en de bijbehorende discussie. ¹⁹⁶ Van Mierlo wierp die vraag ook zelf op, al in oktober, ¹⁹⁷ en bij de verkiezingen in november 2006 kreeg men de drie zetels waar Pechtold het de laatste vier jaar mee gedaan heeft.

Van Mierlo's ideeën over districtenstelsel, referenda en gekozen premier en burgemeester waren wetenschappelijk gezien contraproductief maar konden met zijn charisma en welsprekendheid blijkbaar zo verkocht worden dat menigeen erin ging geloven. Het blijft zeer wenselijk dat hoogleraar econometrie Alexander Rinnooy Kan ¹⁹⁸ zich eens uitspreekt over mijn econometrische analyse in mijn boek *Voting Theory for Democracy*. ¹⁹⁹ Van Mierlo, met zijn persoonlijke

---

¹⁹³ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/bij-de-dood-van-hafmo.html>

¹⁹⁴ <http://thomascool.eu/SLF/SLF.html>

¹⁹⁵ <http://www.depers.nl/binnenland/462201/Hans-van-Mierlo-78-overleden.html>

¹⁹⁶ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/00000747.html> boven p74

¹⁹⁷ <http://www.eenvandaag.nl/politiek/31165/>

van_mierlo_twijfelt_over_toekomst_d66

¹⁹⁸ <http://www.parlement.com/9291000/biof/09331>

¹⁹⁹ <http://thomascool.eu/Papers/VTFD/Index.html>

uitstraling, sprak voor het partijkader vaak juristen in diverse bestuursorganen aan die schrikken van het stoere taalgebruik van SP en GL en de welzijnswerkers in de PvdA. Het partijkader van D66 vormt zo een reservaat dat zich afzondert van contact met andere delen in de samenleving terwijl een politieke partij juist bedoeld is om de verschillende geledingen onder een gezamenlijk ideaal te verzamelen. Dit is een deel van het probleem van Nederland met de migratie.²⁰⁰

Momenteel geeft Maurice de Hond de partij 18 virtuele zetels.²⁰¹ Nederland heeft nu dus het probleem van een partij die de fout maakte zich niet op te heffen, die wederom allerlei protest-stemmen heeft verzameld, zoals men ook bij de Rattenvanger van Hamelen kan zien, en die straks bij de coalitiebesprekingen weer als een stoorzender de chaos gaat vergroten.

Het zal een raadsel zijn waarom mensen nu weer D66 hebben gestemd, uit een of ander protest of juist wegens die 'kroonjuwelen' van de 'bestuurlijke vernieuwing', maar vanwege de 'herkenbaarheid' van D66 zal er weer over die 'kroonjuwelen' vergaderd moeten worden. En zo zullen de 'democraten' ervoor zorgen dat de democratie in Nederland weer verder wordt afgebouwd. De scène van Gerd Leers op het plein in Maastricht, die bijna dreigde zich kandidaat voor gekozen burgemeester te stellen, doet een werkelijk democraat huiveren (want hier ziet men een demagoog) maar D66 kan het niet snel genoeg gebeuren.

Na de tweede wereldoorlog vormden de Sociaal Democratische Arbeiders Partij (SDAP)²⁰² en de Vrijzinnig Democratische Bond (VDB)²⁰³ gezamenlijk de Partij van de Arbeid (PvdA). Deze partij zou het gezamenlijke huis moeten zijn ook voor versplinteringen als D66, SP en GL. Regeren gaat van 'au' en wanneer de PvdA regeert, kunnen de splinters groeien met de proteststem, zodat de PvdA eerst weer een periode van oppositie nodig heeft om voldoende sterk aan te treden. Hierdoor ontstaat een jojo die uitermate slecht uitwerkt voor de stabiliteit van het land, de groei van de welvaart en de zorg voor de zwaksten.

Ik ben faliekant tegen de PvdA zoals die sinds 1990 ontwikkeld heeft. Maar evenzeer dus tegen D66 en SP en GL. Zie bijvoorbeeld ook dit artikel over de SP.²⁰⁴ Wanneer de splinters de moed zouden hebben binnen het bedoelde huis de discussie aan te gaan en streng door te redeneren naar de juiste aanpak (zie tenslotte de ideeën van het SLF die zo zijn ontstaan) dan kan het ideaal van na de oorlog mogelijk weer opbloeien. Er zijn ideeën genoeg, er ontbreekt alleen de wil te studeren en de eigen dogma's ter discussie te laten stellen.

Kustaw Bessems en Dirk Jacob Nieuwboer gaven gisteren in *De Pers* een herdeling in vijf nieuwe partijen.²⁰⁵ Libertijnen, Conservatieven,

---

²⁰⁰ <http://www.imes.uva.nl/staff/documents/GeertMakenGeertWilders.pdf>

²⁰¹ <http://maurice.oop.nl/wp-content/uploads/2010/03/Landelijke-uitslag-Gemeenteraadsverkiezingen-2010.pdf>

²⁰² <http://www.parlement.com/9291000/modulesf/g6yfgor6>

²⁰³ <http://www.parlement.com/9291000/modulesf/g6yfgor6>

²⁰⁴ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/00000028.html> boven p48

²⁰⁵ <http://www.depers.nl/binnenland/462241/Vijf-frisse-nieuwe-partijen.html>

Biefstusksocialisten, Christelijk, Algemeen. Het is aardig om er zo over te denken. Het is inderdaad ongewenst (als het al mogelijk zou zijn) om in Nederland naar een tweepartijensysteem te gaan want dat schept tegenstellingen die er niet zijn.

Een oplossing voor de historisch gegroeide en klaarblijkelijk onuitroeibare versplintering is ervoor te pleiten dat we in ieder geval afspiegelingskabinetten krijgen.²⁰⁶ Wanneer een partij met bijvoorbeeld minimaal vijf procent van de stemmen buiten een regering wordt gehouden dan moet daar wel een hele goede reden voor zijn. De meeste partijen zijn inmiddels bereid te regeren en zouden op een deelterrein hun bestuurlijk vermogen kunnen tonen. Met zo'n aanpak krijgen splinters als D66, SP en GL het heel wat moeilijker om te bankieren op de proteststem. En de Tweede Kamer herwint zijn positie van controleur van de regering omdat coalitiedwang vervalft.

En zo strompelen we naar 9 juni en daarna weer verder.

Wil de echte Gerrit Zalm opstaan ?

16 maart 2010 ²⁰⁷

De media richten zich op het woekerbankje DSB en de reputatie van Gerrit Zalm. Heeft men niets beters te doen ? Laten we het in perspectief zien. De wereld verkeert in een economische, sociale en ecologische crisis met veel oorlogsgeweld. De wereldbevolking was in 1989/90 5,3 miljard, wordt dit jaar 6,9 miljard en stevent af op acht miljard in 2025.²⁰⁸ Mensen die gevoed moeten worden of werkloos raken, waarbij sommigen gaan vechten.

Ik presenteer daarvoor een economische analyse die echter sinds 1989/90 gecensureerd wordt door de directie van het Centraal Planbureau. Publicatie van mijn analyse in een wetenschappelijk tijdschrift is niet zo zinvol wegens de complexiteit van de analyse en omdat redacties schrikken wanneer je protesteert tegen censuur en onheus ontslag.

Dus moet de censuur hier bij het CPB ongedaan gemaakt worden. Journalisten moeten de politici bevragen die het allemaal laten gebeuren. Dan kan ik gewoon getuige zijn en word ik niet geforceerd om een artikel als dit te schrijven. De berichtgeving rondom DSB is bizar. Hoeveel decadenter kan het nog worden, wanneer je je realiseert dat Gerrit Zalm de censuur in 1989/90 begon toen hij directeur van het Centraal Planbureau was ?

Ik wil in vrijheid en waarheid te leven. In een vrije en ware samenleving mag je verwachten dat de media rapporteren zodat er een parlementair onderzoek kan komen. Ik ben eigenlijk getuige en geen

---

²⁰⁶ <http://thomascool.eu/SvHG/DOK/DOK-Aankondiging.html>

²⁰⁷ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/wil-de-echte-gerrit-zalm-opstaan.html>

²⁰⁸ <http://esa.un.org/unpp/index.asp>

pleitbezorger. Ik moet hier eigenlijk niet over schrijven, dat moeten anderen doen. Maar de media falen. Daar past een krachtig protest tegen. Met deze tekst steek ik voor de zoveelste keer mijn nek uit. Laat ik hopen dat de lezer de situatie een beetje begrijpt en niet de boodschapper gaat veroordelen. Dan, de volgende kanttekeningen.

Economie

Zie het artikel 'Financiële prikkels in het overheidsbeleid en in de financiële sector' in het *Tijdschrift voor Politieke Economie* 2009 (de PDF schrijft 2008) voor Zalm's reactie op de kredietcrisis.²⁰⁹

Ik ben het met hem eens dat de ontsporing bij Den Uyl begon maar verschil in analyse hoe dat gebeurde. Waar Zalm voor de jaren '90 een succes bij de werkgelegenheid ziet, is er volgens mij een belangrijk falen alsmede een verbergen van het onderliggende probleem van stagflatie. Via de lage-lonen-politiek heeft Nederland zijn werkloosheid naar het buitenland geëxporteerd, en dat is natuurlijk niet netjes. Zalm had dit allemaal kunnen weten wanneer hij mijn analyse bestudeerd had cq. de kans had gegeven tot discussie en publicatiegang. Bij zijn bespreking van de financiële sector is er weinig aandacht voor zijn eigen rol.

Voor de DSB kwestie

(1) Voordat Zalm bij het CPB aantrad had hij (lid VVD) als directeur Algemene Economische Politiek (AEP) van het Ministerie van EZ al onjuiste informatie verschaft aan minister Rudolf de Korte (lid VVD) over het Plan Bakhoven (CPB, lid VVD). Toen Zalm bij het CPB kwam vertrok Anton Bakhoven naar Brussel. Publicist Arie de Goederen legde via journalist Kees Tamboer de hand op een interne notitie van EZ en schreef in de kantlijn "Wie is deze bedrieger?". Na mijn ontslag ontmoette ik De Goederen en kreeg ik een kopie van die notitie die ik nog niet kende. Daaronder herkende ik de handtekening van degene die me ontslagen had. Dit is beschreven door Hans Hulst en Auke Hulst in "Werkloosheid en armoede, de oplossing die werkt" pag 64-66.²¹⁰

(2) Kan Zalm zich wel wetenschappelijk opstellen? Toen hij aantrad had ik nooit van hem gehoord. Toen hij als directeur CPB ook hoogleraar aan de VU werd heb ik hem daarmee gefeliciteerd omdat ik nog in de veronderstelling verkeerde dat het met de wetenschappelijke gesteldheid blijkbaar goed ging. Maar toen kwamen er de censuur en het machtsmisbruik bij het ontslag.²¹¹ Er is laster.²¹²

Mijn evaluatie is dat Zalm eerder ambtenaar en bestuurder is dan wetenschapper en nooit directeur van het CPB had mogen worden. De vraag is of degenen die hem benoemd hebben er zicht op hadden kunnen hebben. Zijn benoeming is opgehouden omdat er vragen

---

²⁰⁹ http://www.tpedigitaal.nl/archief/8_-1-2009.pdf

²¹⁰ <http://thomascool.eu/SvHG/Hulst/WerkeloosheidEnArmoede.pdf>

²¹¹ <http://thomascool.eu/Thomas/Nederlands/TPnCPB/TPnCPB.html>

²¹² <http://thomascool.eu/Thomas/Nederlands/TPnCPB/Artikelen/ZalmEnDeLeugen.html>

werden gesteld. Hij is wel populair binnen het CPB geworden omdat hij een andere, frisse wind bracht. M.i. is het een ramp geworden.

(3) De vraag van Ad Melkert over de rol van Zalm bij de WAO kwestie is nog niet onderzocht. Maar het kan ook een probleem bij Melkert zijn.
²¹³

(4) Zalm was minister van Financiën tijdens het Kabinet Kok I (1994-1998) toen in 1995 ca. 8000 mensen bij Srebrenica werden vermoord die waren toevertrouwd aan Nederlandse militairen onder de VN. Het kabinet had direct af moeten treden. Dat gebeurde pas na het NIOD rapport aan het einde van Kok II (1998-2002). Zalm kan niet doen alsof hij niet betrokken was. Voor een politicus geldt altijd de politieke (mede-) verantwoordelijkheid. Bovendien, mijn analyse over de werkloosheid schreef ik juist in de context van de val van de Berlijnse Muur en mogelijke ontwikkelingen in Oost Europa.

(5) Het belastingplan van Zalm en Vermeend is gebaseerd op een leugen.²¹⁴

(6) Er is de insinuatie bij Pim Fortuyn ("een gevaarlijk man")²¹⁵ en een vreemde positie bij Theo van Gogh en de film *Cool!!*.²¹⁶ Dat Zalm de stekker uit het kabinet met de LPF trok is alleen te prijzen. (Frappant is dat de "interne" clash tussen Bomhoff en Heinsbroek ging over het CPB.)

(7) Hoogleraar Arnoud Boot waarschuwt al sinds 1995 tegen de woekerpolissen waar Zalm te weinig aan deed en die zelfs vandaag de dag in een iets ander jasje doorgaan.²¹⁷ Recentelijk vergelijkt Zalm een provisie van 60% nog steeds met eenzelfde provisie bij de schoenen²¹⁸ die zijn broer Sjirk verkoopt, alsof een koopsompolis net zo duur is en zoveel werk vraagt als een paar schoenen. (Maar Arnoud Boot zegt niets over de censuur van de wetenschap door de directie van het CPB.)

(8) Zalm heeft vanaf zijn tijd bij EZ en ook gedurende het ministerschap bijgedragen tot de neoliberale economische aanpak, die juist door mijn analyse ontkracht is, en nu ook door de kredietcrisis. Hetzelfde voor de financiële sector. President Obama probeert zijn land en de wereld uit de crisis te leiden maar ontbeert de juiste economische analyse omdat die op het Nederlandse CPB van bespreking en publicatiegang wordt tegengehouden. Zalm heeft dus meegewerkt aan het ontstaan van de kredietcrisis. Waar hij zegt binnen het IMF geen

---

²¹³ <http://thomascool.eu/Thomas/Nederlands/TPnCPB/Artikelen/VerknoopteProblemen.html>

²¹⁴ <http://thomascool.eu/Thomas/Nederlands/Wetenschap/Artikelen/Heffingskorting.html>

²¹⁵ <http://thomascool.eu/Thomas/Nederlands/TPnCPB/Record/2008/12/2008-12-CensuurCPBenCrisis.pdf>

²¹⁶ <http://thomascool.eu/Thomas/Nederlands/TPnCPB/Context/BijDeMoordOpTheoVanGogh.html>

²¹⁷ <http://www.depers.nl/economie/440424/Woekerpolis-woekert-voort.html>

²¹⁸ http://www.nrc.nl/economie/article2496385.ece/Zalm_producten_DSB_niet_verwerpelijk

invloed op anderen te hebben gehad gebruikte hij natuurlijk ook niet de volledige argumentatie. Hij heeft meegewerkt aan de grotere gevoeligheid van Nederland toen in Amerika de banken vielen. Waar Wim Kok nog sprak over de 'verrijking' (en later bij ING wat anders deed) had Zalm blijkbaar vrede met de bonuscultuur.

DSB

Zalm was nieuw in de bancaire wereld. Als oud-minister had Zalm een stevige positie maar binnen de bankwereld moest hij zich nog waarmaken. Voorafgaand aan zijn betrekking als Chief Financial Officer (CFO) had hij eisen kunnen stellen maar daarna was hij sterk aan Dirk Scheringa overgeleverd. Als het bij DSB fout ging, hoe zou dat gezien worden ? Zalm had geen sterke positie, wist dat, en gedroeg zich ernaar.

Scheltema: ²¹⁹ "Hij moest zijn werk wel doen vanuit een zwakke positie in een onevenwichtige bestuursstructuur die de toezichthouders zelf als een groot punt van zorg beschouwden." (p14) "Hij zou zich harder hebben moeten opstellen en het meer op een confrontatie met de andere leden van de raad van bestuur moeten laten aankomen. (...). Die onderbouwing is in de aanbeveling van de AFM onvoldoende aan te treffen." (p15) Zie ook De Pers ²²⁰ en Rens van Tilburg. ²²¹

Scheltema zegt eigenlijk dat de AFM hem niet in Jip-en-Janneke taal uitlegt: (a) Dat er een groot verschil is tussen "het gezag van een oud-minister (die zich nog in de bancaire wereld moet waarmaken)" en "het gezag van een deskundig (ervaren) CFO"; (b) Dat Zalm zich zo'n CFO gezag heeft aangemattigd; (c) Dat DNB de onervaren Zalm voor zichzelf had moeten beschermen en eventueel alleen op proef had moeten toelaten wanneer de bestuursstructuur aangepast was. DNB had alleen een CFO moeten accepteren die zijn deskundigheid toonde door zo'n structuur te eisen.

Dit alles laat onverlet dat Zalm inmiddels voldoende geleerd kan hebben om ABN-AMRO te leiden. Ik help het hopen. Maar kunnen we na twintig jaar eens de censuur centraal stellen ?

---

²¹⁹ http://www.minfin.nl/Actueel/Kamerstukken/2010/03/Eerste_bestuurdersonderzoek_DSB

²²⁰ <http://www.depers.nl/binnenland/454857/Zalm-blijft-met-een-blauw-oog-zitten.html>

²²¹ extra.volkskrant.nl/opinie/artikel/show/id/5304/Zalm_deskundig%3F_

Roze Bril

(W) 10 april 2010 ²²²

In Nederland struikel je over de fatsoenlijke en belezen publicisten, die met zorg nadenken over een betere toekomst voor de mensheid. De artikelen die zij publiceren, lijken zeer betrouwbaar want komen over als goed gedocumenteerd en doordacht. De argeloze lezer laat zich graag verleiden tot dat vertrouwen en meent zo goed geïnformeerd te raken.

Dit proces gaat echter hopeloos mis wanneer de publicisten dwalen. Op deze manier hebben we de kredietcrisis gekregen. Er waren signalen die op rood stonden, maar met hun roze bril zagen vele publicisten de stoomwals niet aankomen.

Een treffend voorbeeld vormen Ronald Plasterk, Paul Bordewijk, Thomas von der Dunk en Jouke de Vries. Zij zijn niet-economisch-onderlegde publicisten uit PvdA-kring: met Plasterk oud-minister, Bordewijk oud-wethouder en De Vries oud-kandidaat-voorzitter. Het aardige is dat de heren elkaar op verschillende momenten ontmoeten en spreken, dat zij hun best doen om onafhankelijk hun mening te vormen, en het onaardige is dat zij desondanks ook gezamenlijk kunnen dwalen en zich afsluiten voor nieuwe gedachten.

Aanleiding tot dit artikel is een boek van De Vries en Bordewijk (red.) dat gaat over het volgende onderwerp: 'consensusdrang, het verschijnsel dat mensen bang zijn om te waarschuwen voor op handen zijnde beleidsfiasco's, door psychologische, sociale, morele of politieke factoren.'

Deze wervende tekst noemt alleen neutrale factoren en spreekt niet openlijk over censuur en machtsmisbruik zoals een onheus ontslag. De auteurs rapporteren niet over een misstand ten aanzien van het Centraal Planbureau terwijl zij ervan (kunnen) weten. Zelfs wanneer de kredietcrisis heeft toegeslagen zijn ze nog niet bereid om hun roze bril af te zetten.

De columns en artikelen van Paul Bordewijk ²²³ zijn gangbaar heel leesbaar en getuigen van een goede smaak. Hier en daar kan men (fundamentele) kritiek hebben maar daar gaat het hier even niet om. Relevant is dit citaat in NRC Handelsblad: "Paul Bordewijk en Ronald Plasterk zijn al jaren bevriend. In de jaren tachtig waren ze samen namens de Partij van de Arbeid actief in de lokale politiek van Leiden. Bordewijk was lange tijd wethouder van die stad. Hij las altijd alle columns van Plasterk voor publicatie." ²²⁴

Bordewijk is ook docent aan de Campus Den Haag van de Leidse universiteit waar Jouke de Vries wetenschappelijk directeur is. ²²⁵ De

---

²²² <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/roze-bril.html>

²²³ <http://www.paulbordewijk.nl/index.php>

²²⁴ <http://www.nrc.nl/nrcweekblad/article2342225.ece/>

Politicus_Ronald_Plasterk_maakt_verwachtingen_nog_niet_waar

²²⁵ <http://www.joukedevries.com/>

Vries en Bordewijk redigeerden het boek “Rijdende treinen en gepasseerde stations”,²²⁶ waarvan zij afgelopen december het eerste exemplaar²²⁷ aanboden aan, hoe kan het eigenlijk anders, (inmiddels oud-) minister Plasterk.

Een ander contact²²⁸ van Bordewijk is Thomas von der Dunk jr. die onlangs in zijn column “De crisis kwam van rechts”²²⁹ in de Volkskrant breed uitpakt tegen alles en iedereen, behalve tegen het Centraal Planbureau en de neoliberale koers van de PvdA die zo met de crisis in verband staan.

Ooit heb ik Bordewijk verteld van de censuur van de wetenschap door de directie van het CPB. Een reactie is uitgebleven, hij schreef er niet over. Mij is onduidelijk of hij er met Plasterk over gesproken heeft. Ik heb ook Plasterk direct aangeschreven en geen respons ontvangen. De minister van Onderwijs en Wetenschap accepteert censuur van de wetenschap. Ook Von der Dunk en De Vries stelde ik op de hoogte maar klaarblijkelijk leidde het tot niets.

In geding zijn logica en respect voor de feiten. Er heeft wel/niet censuur plaatsgevonden, die is wel/niet relevant voor de kredietcrisis en de aanpak daarvan, en dit is wel/niet relevant voor het betoog van de publicist. Wanneer er censuur is en deze is relevant voor de crisis, dan is dit ook relevant voor wat de publicisten aan hun lezers melden. Dan deugen die publicaties niet. De publicisten veronderstellen dat er geen censuur is of dat die niet relevant is. Maar dat zuigen ze uit hun duim. Dat weten ze niet, dat veronderstellen ze. Zuiver zou zijn dat ze adviseren tot een onderzoek, maar dat doen ze niet.

De heren zijn m.a.w. behept met de ‘consensusdrang’ dat over de censuur van de wetenschap door de directie van het CPB niet gesproken wordt. Het lijkt allemaal fatsoenlijk maar ondertussen is het naar mij toe beledigend alsof mijn melding van die censuur niet serieus genomen hoeft te worden. Een land dat zijn wetenschappers zo behandelt, verdient een flinke crisis en een stevige boycot.²³⁰

Ik mag bekennen dat ik destijds op het CPB een zekere huiver heb gevoeld bij het waarschuwen voor de beleidsfiasco's die door de fouten op het CPB (kunnen) ontstaan. Op dezelfde wijze voel ik huiver bij het waarschuwen voor de blindheid bij de heren Plasterk, Bordewijk, Von der Dunk en De Vries. Deze huiver is in beide gevallen te overwinnen. Wanneer ik me bang laat maken door de blindheid van anderen, ontstaat een heel onvrije samenleving. Laat ik derhalve met kracht protesteren tegen zowel de censuur als zulke publicisten die censuur doodzwijgen.

---

²²⁶ <http://www.paulbordewijk.nl/artikelen/435>

²²⁷ <http://www.joukedevries.com/index.php/publicaties/132-vernissage-een-groot-succes>

²²⁸ http://www.denhaag.pvda.nl/fractieblog_reacties/811

²²⁹ <http://extra.volkskrant.nl/opinie/artikel/show/id/5532>

²³⁰ <http://thomascool.eu/Papers/Institute/After35YearsOfMassUnemployment.html>

CPB-model deugt niet

(W) 21 mei 2010 ²³¹

Gisteren heeft de directie van het Centraal Planbureau de doorrekeningen van de verkiezingsprogramma's gepubliceerd. Pijnlijk is dat het gebruikte model niet deugt. Burgers die op 9 juni gaan stemmen krijgen apert onjuiste informatie en de verkiezingen zijn zo in karakter aangetast. Niet de vrijheid van keuze zal voorop staan maar de invloed van misinformatie.

Nog pijnlijker is dat de buitenwacht hier de ogen voor sluit. De directie van het CPB wordt boven kritiek geplaatst terwijl juist discussie wenselijk is. De onaantastbare status van de directie van het CPB is extra bizar omdat zij de wetenschap censureert en het ambtenarenrecht misbruikt voor onheus ontslag van ondergetekende. Franz Kafka en Lucia de Berk zouden hier een nieuw boek over kunnen schrijven.

Sinds circa 1970 is de situatie op de arbeidsmarkt ontspoord waarbij het advies door het CPB een rol speelt. Ik werkte van 1982-1991 als econometrist en wetenschappelijk medewerker op het CPB en ontwikkelde in 1989/90 een nieuwe economische analyse zodat de situatie hier cruciaal verbeterd kan worden. Volledige werkgelegenheid bij stabiele lonen en prijzen is mogelijk terwijl CPB-modellen (ook het Athena-model dat ik heb helpen maken) dit gangbaar uitsluiten.

Die analyse mocht echter niet besproken worden en ik zag me met onwaarheden ontslagen. Het ambtenarenrecht biedt geen bescherming wanneer de rechter al te gemakkelijk geloof hecht aan het bevoegde gezag en geen nader onderzoek doet. De stelling van de directie is dat ik niet in de hiërarchie en het team zou passen, wat innerlijk tegenstrijdig is maar wat de rechter toch accepteert.

Met zulk misbruik van het ambtenarenrecht is wetenschap onmogelijk en zijn de pretenties van de directie ten aanzien van het wetenschappelijk karakter van het CPB onhoudbaar. Ik ben daarentegen een net en bescheiden wetenschapper en houd vast aan die normen. De kwestie loopt al 20 jaar en inmiddels zijn al drie betrokken CPB-ers overleden. Het lijkt me dat de kwestie nog steeds waard is om opgelost te worden, ook gezien de huidige economische situatie.

Om de werkloosheid te bestrijden en bij gebrek aan inzicht in de juiste analyse is sinds circa 1980 gekozen voor een neoliberale aanpak met deregulering, ook op financiële markten. Dit heeft uiteindelijk de kredietcrisis veroorzaakt. In het CPB-boek *De grote recessie* (Balans 2009) en het Centraal Economisch Plan 2010 scheidt de CPB-directie een te rozig beeld van de eigen rol. Men vergelijkt zich met andere grote instituten die ook slecht raamden.

Maar de juiste vergelijking is met economen die waarschuwden en graag ook met de onheus ontslagen medewerker die al twintig jaar een

---

²³¹ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/cpb-model-deugt-niet.html>

andere analyse geeft. Men stelt dat het omvallen van Lehman en de daaropvolgende crash niet te voorzien zouden zijn. Maar dit miskent dat men een fragiele situatie als fragiel moet onderkennen. Niemand verlangt dat exact wordt geraamd wanneer de bel klappt maar dát het moet gaan gebeuren, dat moet de economisch adviseur voor het landsbeleid toch kunnen aangeven.

Het CEP 2010 waarschuwde afgelopen maart voor Griekenland en risico's ten aanzien van andere landen maar de tekst miskent de ernst van de situatie. De CPB-directie houdt zich niet aan wetenschappelijke normen en faalt zo ook op economisch terrein.

De kwestie is complex, met zowel vragen van economische theorie en werkelijkheid, beleidskeuzen en inmiddels dus ook vragen van wetenschappelijke integriteit. Ik adviseer derhalve tot een parlementaire enquête naar de werkloosheid en de rol daarbij van het CPB.

Restzetels

2 juni 2010²³²

Bij de verkiezingen krijgen grote partijen de bonus van de zogenaamde restzetels, en hoe groter hoe meer. Het ging in 2006 uiteindelijk om 10 van de 150 zetels, geen klein aantal, vooral wanneer een coalitie kan afhangen van marges rondom de 76 zetels. De vorige coalitie van CDA, PvdA en CU haalde slechts 75 zetels maar met de restzetels werd het 80. In politiek Den Haag bestaat er weerstand tegen bankiers met bonussen maar zelf kan men er dus ook wat van.

Dit betoog heeft een politieke en technische kant. Technisch gaat het om het verdelen van zetels aan de hand van de stemuitslag. Doorslaggevend is de kiesdeler: het gemiddeld aantal stemmen per zetel, in 2006 waren dat circa 65000 stemmen. Een groot aantal kleine partijtjes haalde deze kiesdeler niet en kreeg dus geen zetel. Samen met blanco en ongeldige stemmen ging het in totaal om 2 van de 150 zetels. Daarnaast halen partijen gewoonlijk niet genoeg stemmen om een zetel vol te maken. Bijvoorbeeld haalde de Partij voor de Dieren net niet genoeg stemmen voor een derde zetel. Al met al ging het hier om 8 zetels. In totaal waren zo 10 zetels niet gedekt door een hele kiesdeler. In Nederland worden deze restzetels verdeeld via de methode van de grootste gemiddelden. Dit is ten voordele van de grote partijen. In 2006 kreeg het CDA er 2 zetels bij, de PvdA ook 2 en de CU 1 zetel, samen dus 5. Een nipte minderheid van 75 zetels werd een comfortabele meerderheid van 80 zetels.

Het voorgaande is een technische aanpak maar er liggen natuurlijk politieke keuzes aan ten grondslag. Klaarblijkelijk is het een bewuste politieke keuze om grote partijen te bevoordelen. Je kunt ook redeneren dat iemand die op de Partij voor de Dieren stemt beslist niet zal willen

---

²³² <http://www.frontalnaakt.nl/archives/restzetels.html>

dat die stem naar CDA of elders doorgeschoven wordt. Dan is de zuivere conclusie dat die 10 zetels beter leeg kunnen blijven, of vervangen door een gekwalificeerde meerderheid van $50\% * 150 / 140 = 53.6\%$ of 81 zetels. Bij zo'n zuivere aanpak had de coalitie nog net te weinig gehad: ofwel een aantal van 75 zetels in een parlement met 10 lege zetels ofwel een aantal van bijv. 80 zetels maar met gekwalificeerde stem van 81 zetels. De conclusie is dat de vorige coalitie eigenlijk te weinig draagvlak had zodat het ook niet verwonderlijk is dat het kabinet impopulair werd.

Wat ik hier de zuivere aanpak noem gaat uit van respect voor de uitgebrachte stem. Vanuit deze aanpak kunnen kiezers een proteststem uitbrengen zonder de angst dat deze stem verloren gaat. De gekozen partijen worden scherper gedwongen om met elkaar samen te werken en oplossingen te verzinnen die breder gedragen worden. Tegenover deze zuivere aanpak staat de huidige situatie waarin bevorderd wordt dat grotere partijen nog groter worden. Het gaat in de huidige situatie minder om het zoeken naar een breed draagvlak maar om het bereiken van een zo klein mogelijke coalitie vanaf 76 zetels om dan de eigen politieke wensen erdoor te drukken.

In de huidige discussie wordt vaak geklaagd dat het moeilijk zal zijn om een "werkbare coalitie" te vormen. Afgelopen maart klonk deze klacht luider maar nu de kiezers weer wat naar de grotere partijen toekruipen horen we het iets minder. In een bepaald opzicht is het een rare klacht. Willen we echt dat een kleine meerderheid er een beleid doordrukt waarin een grote minderheid tegen is? Zou het niet veel logischer zijn om juist naar afspiegelingskabinetten te streven waarin partijen hun accenten kunnen bijdragen en waarbij het parlement de controle kan uitoefenen zonder coalitiedwang en de dictatuur van een coalitieakkoord waarin bijna alles voor vier jaar wordt vastgelegd? Vaak wordt gesteld dat een brede coalitie niet mogelijk zou zijn: maar dat ligt aan de eisen die er gesteld worden. Bij een hogere lat zullen politici hoger springen, anders kan men geen minister worden.

Ik heb al vaker gesteld dat mensen die over democratie schrijven vaak ernstig verdwaald zijn, D66 voorop, en dat blijkt weer wanneer we naar deze kwestie van de verloren stem en de restzetels kijken. Verbetering van de democratie is niet zo moeilijk maar je moet het wel willen, en die wil moet er vooral uit blijken dat je de zaak bestudeert.

*Details in Colignatus (2010), "Single vote multiple seats elections. Didactics of district versus proportional representation, using the examples of the United Kingdom and The Netherlands".*²³³ Zie ook "De ontketende kiezer".²³⁴

---

²³³ <http://mpira.ub.uni-muenchen.de/22782/>

²³⁴ <http://thomascool.eu/SvHG/DOK/DOK-Aankondiging.html>

Mestadvies

4 juni 2010²³⁵

Eens in de vier jaar mogen we mesten om de democratie te laten bloeien. De meeste kiezers gebruiken hun mest voor zittende partijen en dan ontstaat een wedstrijd wie de meeste mest krijgt. Op die manier krijg je partijen met zeg 20% of zelfs 35% van de mest.

Die fracties van 30 of 50 personen moeten schipperen tussen enerzijds kadaverdiscipline, zoals de "liberaal" Gerrit Zalm ooit Geert Wilders aan het Turkije-standpunt van de VVD wilde houden, en anderzijds vrijheid à la Hero Brinkman maar dan ook onenigheid, kritische vragen van journalisten en het risico van een scheuring.

Een andere manier om je mest te besteden is nieuwe spruiten een kans te geven. Alle partijen zijn klein begonnen en hebben een kans gehad. Nieuw bloed, een fris geluid, begeesterde sprekers, luizen in de pels, nieuwe wegen die worden opengemaakt.

Wanneer de VVD er een 40e zetel verkrijgt is dat mogelijk heel belangrijk voor betrokkene maar ook marginaal voor het politieke landschap, vooral wanneer je weet dat het wel iemand zal zijn die juist op de lijst staat omdat hij of zij de partijlijn, die al door de 39 voorgangers verdedigd wordt, goed kan verdedigen. Het kan geen kwaad wanneer per verkiezing eens wat nieuws te melden valt. Wat zou het bij de huidige verkiezingen kunnen zijn ? Wat wordt het experiment van de verkiezingen van 2010 ?

Het mestbiljet biedt de volgende spruiten: een Nieuw Nederland,²³⁶ een "spirituele" (wat dat ook moge zijn) Partij voor Mens en Spirit (MenS),²³⁷ een "holistisch" (wat dat ook moge zijn) Heel NL,²³⁸ iets met ondernemers Partij één,²³⁹ dan Lijst 17²⁴⁰ met leuke Lot Feijen, de digitale Piratenpartij,²⁴¹ en de niet aan de dierenpartij verbonden evangelisten van lijst 19.²⁴²

Ik veroorloof me een beetje nurks te zijn. Het kost veel tijd om e.e.a. te bekijken en mogelijk heb ik er al meer tijd aan besteed dan een gemiddelde kiezer. Ik hoef hier niet wetenschappelijk verantwoord te zijn maar kan op mijn instincten afgaan.

Naar mijn smaak, en het is puur smaak, gaat de keuze tussen nieuwen en digitalen. De digitalen zijn een one-issue partij en hebben dus nog grote potentie om te groeien naar een echte partij. De nieuwen hebben al een poging gedaan om wat samen te werken en iets breder te presenteren. Het is een wat rare partij, ze willen bijvoorbeeld een

---

²³⁵ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/mestadvies.html>

²³⁶ <http://www.nieuw-nederland.nu/nn2/>

²³⁷ <http://www.mensenspirit.nl/>

²³⁸ <http://www.heelnederland.org/>

²³⁹ <http://www.partijeen.nl/>

²⁴⁰ <http://www.lijst17.nl/>

²⁴¹ <http://piratenpartij.nl/>

²⁴² <http://www.evangelischepartijnederland.nl/>

basisinkomen, waar ik apert tegen ben, maar het is wel een soort discussie die beter is dan die over de hypotheekrenteaftrek. Mijn mestadvies wordt: Nieuw Nederland !

Thomas Cool is voorzitter van het Sociaal Liberaal Forum dat sinds 1993 probeert uit te groeien tot een serieuze politieke partij. Er zijn al drie leden.

PS. Nu ik toch in een nurkse stemming ben ... Wie op een van de zittende partijen wil stemmen moge het volgende bedenken:

(1) De discussie over de hypotheekrenteaftrek gaat nergens over. Het is vestzak-broekzak voor de rijken, een verschuiving van de ene rijke naar de andere maar ze blijven rijk. Belastingen en aftrek zijn communicerende vaten. Je kunt die aftrek ook houden maar dan de tarieven verhogen (zodat het lijkt alsof er zelfs “meer” afgetrokken wordt). Het is raar van de PvdA om dat niet direct te zeggen en het is manipulatie van CDA en VVD om die aftrek zo te verdedigen, en in feite is het een politiek spelletje voor deze partijen om hun nest een geurtje te geven en de aandacht van serieuze vragen af te leiden.

(2) De discussie van Janmaat, Bolkestein en Wilders over de migranten gaat nergens over. Wanneer er voldoende werkgelegenheid is dan kiezen migranten er standaard voor om in eigen land te blijven. De migranten die door verkeerd beleid inmiddels hier zijn kunnen ook hier gaan werken, scholieren kunnen gewoon gaan leren in plaats van rondhangen, en we kunnen op een vriendelijke maar effectieve manier zorgen dat een net evenwicht komt tussen integratie en behoud van eigenheid. Ja, er zijn excessen zoals 9/11 en de moord op Theo van Gogh maar dat vraagt een verstandige reactie en niet zoals van genoemd drietal.

(3) Rutte zou zich diep moeten schamen. De VVD heeft met neoliberalisme en deregulering bijgedragen tot de economische crisis. Wie denkt dat dit alleen voor de financiële markten geldt is abuis: het geldt voor alle markten ! Rutte biedt geen excuses aan en herzielt zijn wereldbeeld niet maar gaat gewoon door. Hij is in goed gezelschap van het Centraal Planbureau. Ook daar faalde de economische analyse en hebben de oud-collegae niet herzien. Het economisch programma van de VVD werkt alleen op lange termijn wegens fouten in de modellen, de lange termijn is sowieso een andere kwestie, en het programma zal op korte en middellange termijn grote nadelen voor de economie hebben.

(4) Wie overweegt CDA te mesten maar wegens Balkenende naar de VVD gaat kan natuurlijk ook overwegen om op nummer twee te mesten, zoals Ruud Lubbers ooit al adviseerde, of wellicht een werkelijk capabel persoon lager op de lijst. Organiseer het. Alles is beter dan zo'n gedachtenloze switch.

(5) Door het lijsttrekkerschap te accepteren heeft Cohen meteen al getoond incompetent te zijn. Zijn politieke bestaan staat in het licht van de migratieproblematiek die een non-issue is, en dat hij dat niet begrijpt is een dodelijk manco. Als wetenschapper, rector magnificus en burgemeester had hij op een veelheid van terreinen kunnen tonen een denker en leidsman te zijn, die druk bezig is met de noden van onze tijd. Ik ben geen jurist en kan niet oordelen over zijn bijdragen op dat vlak maar ten aanzien van de maatschappelijke vraagstukken zie ik niets overtuigends. PM. Ik heb de bundel "Binden" niet gelezen, zou dat werkelijk moeten ?

(6) Balkenende, Rutte en Cohen zijn toneelspelers. Het beleid komt uit de koker van de ministeries en de planbureau's, er wordt wat op gevarieerd door de partij-economen en portefeuillehouders, de partijleider heeft de eer om er nog een persoonlijk woord aan te wijden, en het resultaat moet vervolgens aan de man of vrouw gebracht worden. Balkenende is wat mechanisch in het opdreunen van zijn lesje en bot in het platwalsen en daardoor irriterender maar verschilt is essentie niet van Rutte of Cohen. Rutte was vroeger klaarblijkelijk wat vrijzinniger maar heeft zijn mening ingeruild om partijleider te worden en dreunt het oude VVD-liedje nu met verve, en als een goed toneelspeler zal hij het waarschijnlijk nog geloven ook want anders komt het niet echt over. Het parlement is vooral een oefenschool voor toneelspelers en dat lijkt de prijs te zijn van het hebben van beroepspolitici. Er zijn alternatieven maar het belangrijkste is zulk gedrag niet met je mest te belonen.

(7) Partijen als SP en GL zijn wat zielig. Hun economen dreutelen nog achter de neoliberale economische visie van twintig jaar geleden aan. Jarenlang hebben zulke economen als Kees Vendrik en Ewout Irrgang hun best gedaan om buiten hun partij serieus genomen te worden en derhalve hebben ze binnen hun partij gevochten voor zulke neoliberale inzichten. Eindelijk zijn ze daarin geslaagd maar vaagt de economische crisis het neoliberale gedachtengoed weg. Komen zij nu tot inkeer ? Nee, natuurlijk niet. Zij redden hun gezicht en drukken de neoliberale gedachte er weer door, en opgelucht genieten zij van de geur van de kadaverdiscipline.

Rouvoet premier

(W) 24 juni 2010 ²⁴³

André Rouvoet kan premier worden, en met grote waarschijnlijkheid wanneer de Tweede Kamer meer aandacht geeft aan een nieuw wetenschappelijke inzicht, namelijk de keuzetechniek van de *Borda Fixed Point* methode. Net als in 2006 komt de naam van Rouvoet uit

---

²⁴³ <http://www.frontalnaakt.nl/archives/rouvoet-premier.html>

mijn computermodel rollen.²⁴⁴ De huidige conventie dat de grootste fractie in de coalitie ook de premier aanlevert heeft iets middeleeuws. Het zou beter zijn om een persoon te kiezen die over breder draagvlak beschikt, niet alleen in de coalitie maar zelfs in de hele Kamer. Zo'n premier heeft meer handelingsruimte en is ook geneigd boven de partijen te staan. Wie premier wordt is momenteel onderdeel van de onderhandelingen omdat een partijleider een coalitie kan vormen waarin zijn partij de grootste is, en je zou dit oneigenlijke effect liever niet zien. Ook de fractiedwang dat bijvoorbeeld iedereen in het CDA met de meerderheid in het CDA moet meestemmen heeft iets archaïsch en oud-communistisch. Wat het kiezen van de premier betreft leven we nog in barbaarse tijden.

De afgelopen jaren is Jan Peter Balkenende premier geweest niet vanwege de gekozen coalitie of zijn vermeende kwaliteiten maar door deze middeleeuwse toestanden. Het CDA-blok koos hem en de andere partijen legden zich daarbij neer. Vier jaar geleden had het waarschijnlijk Rouvoet moeten zijn en ik heb de indruk dat die meer boven de partijen zou hebben gestaan. Heeft de val van het CDA daar mee te maken? Niet alleen met de performance van Balkenende maar ook de dreiging dat hij weer premier zou worden? Oordelen als deze worden snel beschouwd als politieke oordelen maar dat zou in dit geval een misvatting zijn. De keuzetechniek geldt ook voor dropjes, sokken, vakantielanden of wat dan ook. Je kunt deze techniek beoordelen op zijn eigenschappen en tot de conclusie komen dat het de beste techniek is.

De huidige conventie dat de grootste partij de premier levert heeft het voordeel dat de methode inzichtelijk lijkt. Dat is echter alleen maar zo omdat we daaraan gewend zijn. Aan die andere methode kun je ook wennen zodat het ook inzichtelijk wordt en daarna wil je niet meer terug naar de barbarij. Je moet alleen aandurven om iets nieuws te leren. De Tweede Kamer heeft de mond vol over innovatie maar heeft op dit punt geen belangstelling. Innovatie is natuurlijk wel een beetje eng. Zodra de Kamer merkt dat het stemmen beter kan dan zal spoedig blijken dat dit niet alleen voor de premier geldt maar ook voor vele andere terreinen.

Waar we op dit moment voor moeten vrezen is dat Job Cohen vasthoudt aan zijn nationaal democratieakkoord²⁴⁵ en in ruil een aantal extra bezuinigingen en ingrepen in de sociale zekerheid accepteert. VVD en CDA zien de ingrepen in de economie als essentieel en de PvdA zou die vermeende democratisering kunnen krijgen om aan de achterban te verkopen dat men toch iets heeft binnengesleept. Beide zouden echter verslechteringen zijn. Bezuinigen als het kan is mooi maar bezuinigen alleen wegens de staatsschuld is onverstandig, we moeten juist investeren en de schuld via groei verminderen – en dan bedoel ik de groei zoals berekend op de methode van Roefie Hueting.

---

²⁴⁴ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/00000726.html> boven p73

²⁴⁵ http://www.trouw.nl/opinie/commentaar/article3035503.ece/Doelstellingen_PvdA_rond_bezuinigingen_overtuigen_niet_.html

²⁴⁶ De aloude kroonjuwelen van D66 zijn juist ondemocratisch en die partij zou zich mogen opheffen ²⁴⁷ – en de PvdA dus ook. Het zou prachtig zijn wanneer de ChristenUnie de positie van Rouvoet zou gaan ondersteunen door de wetenschappelijke basis daarvan over het voetlicht te brengen. Zijn er zulke wiskundigen en economen die daarvoor belangstelling hebben ?

Zie elders voor de berekening. ²⁴⁸ Zie voor de onderbouwing het boek *Voting theory for democracy*. ²⁴⁹

Dikke min voor 50PLUS

17 januari 2011 ²⁵⁰

Voor Jan Nagel heb ik beslist ook enige bewondering. Met zijn diverse politieke partijen heeft hij beslist enig succes gehad en het lijkt erop dat de 6e keer met 50PLUS weer raak is. ²⁵¹ Nagel speelde een belangrijke rol bij de politieke lancering van Pim Fortuyn waar Nederland hem zeer veel dank voor verschuldigd is. Mijn poging sinds 1993 met het *Sociaal Liberaal Forum* daarentegen is tot op heden slechts een filosofische exercitie gebleven. ²⁵² Petje af, dus.

Wanneer we kijken naar programma en kandidaten dan gaat dat petje snel weer op. Nagel mikt op teleurgestelde CDA-ers en VVD-ers en op kiezers voor wie de PVV achteraf toch te extreem is. Zijn gemelde doel is een sleutelpositie om bij de regering een verbetering van de positie van de ouderen te krijgen. ²⁵³ Waar Jan Nagel eerst afstand nam van Pim Fortuyn wegens de positie van de allochtonen, lijkt hij nu misschien wel bereid om zijn ziel aan deze huidige regering te verkopen.

Het lijkt me helder dat diegenen die alleen AOW hebben er nu bekaaid vanaf komen. Maar wanneer dat betekent dat we zo de VVD-CDA-PVV constructie houden met alleen een verbetering van de ouderen ten koste van weer een andere bevolkingsgroep, dan zie ik geen voortuitgang. De inzet van de verkiezingen op 2 maart moet zijn om dit kabinet te laten vallen, niet om er een beetje aan te sleutelen.

De kandidatenlijst van 50PLUS wekt enige verbazing. Nieuwe partijen hebben altijd last van gelukzoekers en gladjakkers en wanneer iemand gezien de bovenstaande argumentatie toch op de lijst van deze 50PLUS komt is het al een waarschuwing dat het fout kan zitten. Misschien kent de kandidatenlijst echter ook het bestuurlijk talent dat het land zo

---

²⁴⁶ <http://www.sni-hueting.info/>

²⁴⁷ <http://thomascool.eu/SvHG/LDZO/Index.html>

²⁴⁸ <http://mpira.ub.uni-muenchen.de/23240>

²⁴⁹ <http://thomascool.eu/Papers/VTFD/Index.html>

²⁵⁰ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/dikke-min-voor-50plus.html>

²⁵¹ <http://50pluspartij.nl/>

²⁵² <http://thomascool.eu/SLF/SLF.html>

²⁵³ http://www.trouw.nl/nieuws/politiek/article3373983.ece/Nagel__we_kunnen_met_50plus_een_sleutelpositie_krijgen_.html

dringend nodig heeft. Opvallend is de aanwezigheid van voormalig DSB-Bank-voorlichter Klaas Wilting uit het kiesdistrict Lelystad.²⁵⁴

Gaarne vraag ik echter aandacht voor prof. dr. C.A. de Lange, die tijdens de persconferentie in Nieuwspoort prominent naast Jan Nagel zat. Kees de Lange is natuurkundige en voormalig voorzitter van de Nederlandse Bond voor Pensioenbelangen.²⁵⁵ Het lijkt me dat de wetenschappelijke statuur van De Lange en diens jarenlange ijveren voor de pensioenen doorslaggevende overwegingen voor Jan Nagel waren om hem zo naar voren te schuiven. Mogelijk zullen dit ook overwegingen voor kiezers zijn om hun stem aan 50PLUS te gunnen.

Helaas moet ik echter melden dat ik vorig jaar contact had met De Lange, dat zijn kennis over de pensioenproblematiek onder peil bleek en dat er geen verstandig gesprek met hem was te voeren. Ik heb dat hier uitgelegd.²⁵⁶ Natuurkundigen, Nagel en Nederland zijn gewaarschuwd: 50PLUS is geen goede manier om uw AOW en pensioen veilig te stellen.

Niet onbelangrijk in deze context lijkt me de positie van Dick Sluimers, de zwaar overbetaalde bestuursvoorzitter van APG Groep (ABP)²⁵⁷ alsmede medeschrijver²⁵⁸ aan het VVD verkiezingsprogramma en ongetwijfeld nog steeds adviseur voor Mark Rutte. Kan de VVD wel kritisch naar de pensioenen kijken zonder dit prominente lid te ontslaan ?

Ook is te denken aan de positie van Xander den Uyl.²⁵⁹ In deze kringen zijn er teveel handen op één buik terwijl het beter zou zijn wanneer kennis, bestuur en democratische verantwoording veel transparanter werden. Hoe dat te bereiken ? Te vrezen valt dat 50PLUS hier geen oplossing maar een nieuwe stoorzender vormt.

Wat dan ? Kernpunt lijkt me dat dit minderheidskabinet met steun van de verwerpelijke PVV gewoon dermate ondemocratisch en onfatsoenlijk is dat iedere rechtgeaarde democraat wel weet wat er in het stemhokje moet gebeuren. Het argument van Piet Hein Donner dat ook een minderheid als de PVV gehoord moet worden, heeft veel waarde, maar dan is de vraag aan Donner waarom minderheden als PvdA, GroenLinks, D66 en SP niet gehoord worden.

Het argument dat de onderhandelingen daarmee mislukten en dat het land toch een regering nodig heeft, is onhoudbaar want is het overduidelijk dat Mark Rutte en Maxime Verhagen koste wat het koste

---

²⁵⁴ <http://www.plusonline.nl/geldenrecht/weblog/webloggeldenrecht/92/de-10-leugens-van-dsb>

²⁵⁵ <http://www.pensioenbelangen.nl/2010/12/voorzitter-nederlandse-bond-voor-pensioenbelangen-treedt-terug/>

²⁵⁶ <http://thomascool.eu/Papers/Drgtpe/Crisis-2007plus/2010-02-07-Natuurkundigen.pdf>

²⁵⁷ <http://managementscope.nl/magazine/artikel/359-dick-sluimers-apg>

²⁵⁸ http://www.google.nl/search?q=Sluimers+Verkiezingsprogramma&sourceid=ie7&rls=com.microsoft:en-us:IE-SearchBox&ie=&oe=&redir_esc=&ei=CFssTejXEcaYOufMqdsK

²⁵⁹ <http://vacatures.digitaalbestuur.nl/abp-bestuur-wij-maakten-geen-fouten.318113.lynxk>

liever de macht hielden dan wezenlijk met de andere middenpartijen te onderhandelen. Begrijp me goed: ik heb al eerder beargumenteerd waarom het beter zou zijn om naar afspiegelingskabinetten te streven waarin zoveel mogelijk partijen deelnemen.²⁶⁰ Het is uitstekend dat kiezers vrijheid en ruimte krijgen op de PVV te stemmen en een fatsoenlijk persoon kan ook minister worden ook al krijgt deze steun bij de PVV.

Maar ik trek een grens bij termen als “kopvoddentax”²⁶¹ en het wegzetten van burgers op de manier die bij de PVV gemeengoed is geworden. Voor de meeste moslims gaat het slechts om hun godsdienst en slechts voor een deel is er die politieke islam en ideologie. Het geeft geen pas om deze met elkaar gelijk te stellen. Hier dienen de fatsoenlijke partijen krachtig in discussie te gaan met de kiezers die hier verdoemd raken – en ook aandacht te besteden aan de dieperliggende redenen.

De traditionele partijen falen aan alle kanten, ik heb niet voor niets mijn eigen politieke partij. Dat de PVV zo groot is geworden is een teken aan de wand maar het juiste antwoord is dan toch iets anders dan wat Mark Rutte en Maxime Verhagen nu hebben verzonnen. Hopelijk heeft Nederland maar kort van hun misvatting te lijden. Overigens is ook hun economisch beleid een ramp voor het land, maar dat is een ander verhaal.

Is economie, domkop !

(W) 24 januari 2011²⁶²

In een lange mars van toga's liepen ongeveer duizend hoogleraren in protest rond het Binnenhof (foto²⁶³). Het was niet eerder vertoond, want het landsbestuur heeft dat eigenwijze volk altijd van de stoep weten te houden door te voorkomen dat Den Haag een universiteitsstad werd. Sinds 1 januari 2011 echter heeft de academische wereld met de Campus Den Haag²⁶⁴ een landingsplaats veroverd en je ziet wat ervan komt.

Weten de hoogleraren echter wel waar ze mee bezig zijn ? Officieel gaat het ze om de redding van onderzoek en innovatie, Nederland Kennisland, de geleerde banen die op de tocht staan, en de mogelijkheid voor studenten om iets rustiger dan in een moordtempo te studeren. Het blijft eigenbelang met een doorzichtig sausje dat het beter voor het land zou zijn. Maar het is ook kortzichtige kletspraat.

---

²⁶⁰ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/restzetels.html>

²⁶¹ <http://www.nu.nl/politiek/2161141/wilders-vond-kopvoddentax-ver-gaan.html>

²⁶² <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/is-economie-domkop.html>

²⁶³ <http://www.nrc.nl/nieuws/2011/01/21/hoogleraren-steunen-studentenprotest-tegen-bezuinigingen/>

²⁶⁴ <http://www.campusdenhaag.nl/actueel/campus-is-faculteit.html>

Wanneer je je met het landsbestuur bemoeit geeft dat ook enige plicht om je daarin te verdiepen. Zeker een hoogleraar die voor Nederland Kennisland zegt op te komen zou dat mogen doen. De hoogleraar biologie of psychologie of nanotechnologie zou bijvoorbeeld aan de hoogleraar economie kunnen vragen hoe dat nou zit met die noodzaak tot bezuinigen. Tja, hoogleraren economie, nu snijden we een pijnlijk onderwerp aan ...

In 2005 adviseerde ik ze allemaal te ontslaan.²⁶⁵ Met de crisis sinds 2007²⁶⁶ is het niet beter geworden. De crisis bevestigt mijn gelijk en je zou denken dat economie een empirische wetenschap is, maar nee hoor, de hoogleraren economie volharden in hun ontkenning van de werkelijkheid.

De Commissie De Wit van de Tweede Kamer onderzocht de kredietcrisis en hen heb ik het verzoek gedaan ook mijn analyse te horen. Helaas achtte De Wit dat niet nodig. De uitkomst is dan ook treurig en Jos Collignon maakte de prachtigste politieke spotprent over de crisis.²⁶⁷ Pijnlijk is wel dat de academische wereld zich daarbij neerlegt en alleen nu en met de verkeerde argumenten met de benen en de toga's gaat wapperen.

Het is tijd voor een kleine cursus economie voor hoogleraren in andere vakken dan economie. Onderstaande tabel valt te maken uit de *Macro Economische Verkenning* 2011 van het Centraal Planbureau (CPB).²⁶⁸ Het gaat hier om de verdeling van het nationaal inkomen, $Y = \text{BBP} = \text{bruto binnenlands product tegen marktprijzen}$. Kernpunt is dat het inkomen Y bestaat uit particuliere consumptie (C), overheidsconsumptie (G), investeringen (I) en het netto exportoverschot (NX), dus $Y = C + G + I + NX$. Het inkomen kan ook worden berekend als Expenditures minus Import, $Y = E - M$. Voor 2010 en 2011 verandert er niet zoveel. Voor 2011 bedragen de investeringen I (ook voor innovatie) 18%. De binnenlandse besparingen S zijn 22%. Het exportoverschot NX bedraagt 10%.

De tabel geeft ons de ruwe gegevens, van belang is nu de analyse die er achter ligt. Terwijl China groeit als een tierelier houden Nederland en Europa de koek klein en gaat het gevecht om die kleine koek.

Punt 1. Tien procent van ons inkomen lekt dus weg naar het buitenland. Het overschot NX wordt in principe ook weer belegd in het buitenland – het is vooral export van kapitaal. Bijvoorbeeld door pensioenfondsen of als overnames door Nederlandse bedrijven in het buitenland. Het kan lijken dat zulke beleggingen hoog renderen (“emerging markets”) maar het risico is navenant. Denk aan het dollarrisico, Argentinië, Thailand, Bernie Madoff. Wat voor ons statistisch een “buitenlandse investering” heet is voor de Griekse overheid een

---

²⁶⁵ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/00000100.html> boven p53

²⁶⁶ <http://thomascool.eu/Papers/Drgtpe/Crisis-2007plus/Index.html>

²⁶⁷ <http://opinie.volkskrant.nl/artikel/show/id/5131/>

Jos Collignon_en_de_kredietcrisis

²⁶⁸ <http://www.cpb.nl/publicatie/macro-economische-verkenning-mev-2011>

consumptieve besteding en je moet maar zien of je het terugkrijgt. Nederland spaart veel (32%) maar onveilig, en de binnenlandse investeringen zijn maar iets over de helft (18%).

Bron: CPB, MEV 2011		Niveau		Aandeel	
		2010	2011	2010	2011
Bestedingen	Symbol	Mrd Euro	Mrd Euro	% BBP	% BBP
Consumptie	C	267	274	45	45
Overheidscons.	G	167	169	28	28
Investerings	I	108	111	18	18
Export	X	462	494	78	80
Totaal	E	1004	1049	169	170
Middelen					
Invoer	M	410	434	69	70
BBP	$Y = E - M$	593	615	100	100
Belastingen	T	145	145	25	24
Afgeleid					
Exportoverschot	$NX = X - M$	51	60	9	10
Overheidstekort	$G - T$	22	25	4	4
Sparen	$S = Y - C - T$	181	196	30	32
Binnenlandse S	$SH = S - NX$	130	136	22	22

Punt 2. We zien hier de keerzijde van het overheidsbeleid tot algemene loonmatiging. Dit leidt zelfstandig al tot een exportoverschot. Duitsland is het Nederlandse voorbeeld van loonmatiging gaan navolgen en de Duitse export stimuleert de Nederlandse toeleveranciers. De overschotten van Duitsland en Nederland leiden tot de bekende spanningen in de eurozone. Een overschot is tenslotte ook export van werkloosheid. De tekortlanden moeten nog meer bezuinigen en de lonen matigen dan Nederland en Duitsland al doen, en zo komt de economie van de EU in een neerwaartse spiraal. Na de Eerste Wereldoorlog verduidelijkte John Maynard Keynes dat juist ook overschotlanden (destijds de geallieerden) grote medeverantwoordelijkheid hebben om de tekortlanden (destijds Duitsland) op weg te helpen. Na de Tweede Wereldoorlog was de USA het enige overgebleven overschotland en was de UK ook een tekortland geworden, en Keynes herhaalde zijn pleidooi bij de oprichting van Wereldbank en IMF. Ook voor niet-economen zijn de biografie van Keynes door Skidelsky en deze recensie verhelderend.²⁶⁹ Of zie een tekst van me uit 2009²⁷⁰ en recentelijk De Nardis op VoxEU *German imbalance and European tensions*.²⁷¹

²⁶⁹ http://www.j-bradford-delong.net/econ_articles/reviews/skidelsky3.html

²⁷⁰ [http://thomascool.eu/Papers/Drtppe/Crisis-2007plus/2009-03-31-](http://thomascool.eu/Papers/Drtppe/Crisis-2007plus/2009-03-31-MacroLesson.pdf)

MacroLesson.pdf

²⁷¹ <http://www.voxeu.org/index.php?q=node/5873>

Punt 3. Hoogleraren en journalisten economie doen badinerend over economen die waarschuwingen hebben geuit voorafgaand aan de crisis, zie bijvoorbeeld dit artikel in De Groene 2008.²⁷² Mishandeld wordt ook Alfred Kleinknecht van de TU Delft. Zijn analyse is echter degelijk. Vanaf 1994 stelt hij het beleid van loonmatiging aan de kaak, zie deze tekst bij de recessie van 2001 toen Nederland Kennisland ook al in het geding was.²⁷³ In april 2007 waarschuwt hij in de NRC voor de dreigende crisis, verkoopt zijn aandelen en lost zijn hypotheek af.²⁷⁴ In 2008 bespreekt hij de problemen met de euro die in 2009 tot een crisis leiden.²⁷⁵ Door Nederlandse economen wordt Kleinknecht behandeld als een soort pariah.²⁷⁶ Volkomen ten onrechte. Ik heb wel een punt van kritiek, zie mijn opstel uit 1996.²⁷⁷ Een tweede punt betreft zijn recente suggestie de euro te splitsen in een noordelijke en zuidelijke variant. Mij lijkt het beter dat Duitsland en Nederland het algemene loonmatigingsbeleid verlaten en hun binnenlandse investeringen verhogen; denkkelijk wil Kleinknecht dat ook maar ziet hij dat niet gebeuren.

Punt 4. Wil je evenwicht op de betalingsbalans, adequate binnenlandse investeringen en gepaste loonvorming, dan heb je een coördinatiekader nodig. De vrije markt zal nooit voldoen en de overheidsbureaucratie heeft niet de wetenschappelijke middelen en de politieke onafhankelijkheid om tot goed advies te komen. Na de Tweede Wereldoorlog is het CPB opgericht om het juiste anker te verschaffen. Dit is echter geheel ontregeld. In feite geldt dit voor alle westerse democratieën, zie mijn recente paper hierover.²⁷⁸ Westerse democratieën zijn slachtoffer van een weeffout in het politieke bestel. In de Trias Politica van Montesquieu worden weliswaar de wetgevende, uitvoerende en gerechtelijke machten gescheiden, maar hierin is geen plaats voor onafhankelijk wetenschappelijk advies over het economisch beleid. Bij de oprichting van het CPB is hier onvoldoende rekening mee gehouden. Beleid wordt nog steeds de slaaf van dogma's waarbij kritiek gesmoord wordt. In Nederland zijn we slachtoffer van het algemene loonmatigingsbeleid zoals verzonnen door het CPB. Het is als succes verkocht maar de keerzijde is verdonkermaand. Nu Duitsland ons voorbeeld navolgt zien we de rekening in de spanningen rond de euro. En nu wordt gesproken over de vermindering van de nationale souvereiniteit om dit soort zaken op te lossen. Het CPB heeft in Nederland groot respect maar er zijn ook twee gezichten bij het CPB: enerzijds de directie die stelt dat het bureau aan wetenschap doet en

²⁷² <http://www.groene.nl/2008/42/voorzien-maar-nog-lang-niet-verholpen>

²⁷³ <http://www.mt.nl/1/576/home/het-gelijk-van-kleinknecht.html>

²⁷⁴ <http://forum.fok.nl/topic/1239620>

²⁷⁵ <http://www.tbm.tudelft.nl/live/pagina.jsp?id=4519644e-ea95-4385-9750-997f6928662a&lang=nl>

²⁷⁶ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/roze-bril.html>

²⁷⁷ <http://thomascool.eu/Thomas/Nederlands/Wetenschap/Artikelen/KruisendeAnalyses.html>

²⁷⁸ <http://mpira.ub.uni-muenchen.de/27873/>

anderzijds ondergetekende die als CPB-econometrist protesteert tegen de censuur van de wetenschap door die directie.²⁷⁹ Als men respect heeft voor het CPB, waarom dan niet voor mij, ben ik geen CPB-er ? Wie gelooft men: ondergetekende die empirisch gelijk krijgt, en wetenschap gaat toch om empirie, of de directie die onwaarheden gebruikt om mij bij de rechter zwart te maken en te ontslaan, en die alleen als argument heeft dat men de baas is ? Waar zijn de externe wetenschappers die opkomen voor de integriteit van de wetenschap ?

Wanneer de hoogleraren deze les economie ter harte nemen dan is duidelijk waar het wetenschappelijk oog zich op zou moeten richten.

Pinksteren

(W) 12 juni 2011²⁸⁰

Op deze mooie Pinksterdag, terwijl Mark Rutte, Maxime Verhagen en Geert Wilders het land met hun wanen en bezuinigingen onveilig maken, is het misschien aardig om Nederland eraan te herinneren dat ieder het allemaal aan zichzelf te danken heeft. De religieuze betekenis van Pinksteren is dat de Heilige Geest zich over de apostelen uitstortte, waarna zij eindelijk begrepen hoe het allemaal in elkaar zat.²⁸¹ Wanneer dat in Nederland zou gebeuren dan zal het net zo'n gedenkwaardige dag zijn en dan zouden we niet één dag maar een hele feestweek moeten kiezen.

Er gaat bezuinigd worden op de salarissen, de zorg, de pensioenen en de kunst, om maar enkele hoofdonderwerpen te noemen. Zullen de werknemers, de zorgers, de verzorgden, de gepensioneerden, de kunstenaars, etcetera, het allemaal accepteren, of zal men een boek pakken, de zaak bestuderen, lessen trekken, een alternatief formuleren, en via de stembus zorgen dat er een ander beleid ontstaat ? Frans Weerts kritiseert de Tweede Kamer, *Pauw en Witteman*, andere media en eigenlijk heel Nederland, dat het vanaf juni komkommertijd is waarbij er drie maanden lang niet gewerkt en nagedacht wordt.²⁸² Als lammen naar de slachtbank en geen hete herfst.

Rutte, Verhagen en Wilders zijn nog onveranderd het neoliberale gedachtengoed toegedaan dat ook de oorzaak van de huidige economische crisis was. In plaats van dat de crisis heeft geleid tot bezinning en heroriëntatie hebben de boosdoeners hun macht weten te behouden en gebruiken ze de crisis als motief om hun invloed zelfs te versterken. Wanneer je als dokter eenmaal in aderlaten gelooft dan zal je bij een patiënt die zieker wordt nog meer de aderen open snijden, net

---

²⁷⁹ <http://thomascool.eu/Thomas/Nederlands/TPnCPB/TPnCPB.html>

²⁸⁰ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/pinksteren.html>

²⁸¹ <http://nl.wikipedia.org/wiki/Pinksteren>

²⁸² <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/kwamkwammersloeg.html>

zo lang tot de patiënt genezen is of er geen ader meer gevonden kan worden en het geen zin meer heeft.

Van de oppositie hoeven we het niet te hebben. Job Cohen zou moeten terugtreden, dat is waar, maar het is wel heel erg zielig wanneer dat gezegd moet worden door Michiel van Hulten. Wanneer nota bene een zwangere Mei Li Vos aantreedt om Cohen te beschermen ²⁸³ dan zou deze naar verluid toch intelligente man toch wel moeten weten hoe laat het is. In dezelfde uitzending zien we hoe pedofielen zich proberen voor te doen als jagers op pedofielen, en we zijn weer terug bij het oud-Nederlandse patroon van de Vos Reinaerde die de passie preekte ... We hebben hier een politieke oppositie die er niet in is geslaagd om de grote beurskrach en crisis vanaf 2007 tot op heden goed uit te leggen en om te zetten naar degelijk economisch beleid. Zelfs de Commissie De Wit en de ingestelde parlementaire enquête ²⁸⁴ hebben zichzelf roze brillen en oogkleppen opgezet.

Van de gangbare wetenschappers in Nederland hoeven we het ook niet te hebben. Economisch geschiedkundige Jan Luiten van Zanden legt ons nog eens uit wat de “zegeningen van die vervloekte euro” zijn. ²⁸⁵ Zijn advies aan Nederland is: “Laten we dus ophouden met het wijzen van beschuldigende vingers naar elkaar, en een scenario bedenken hoe we op een beheerste manier deze problemen het hoofd kunnen bieden – met of zonder de euro.” Ja, dank je de koekoek. Geef eens een scenario hoe dan ! Van Zanden heeft juist de Grote Prijs van een miljoen euro ontvangen van de inmiddels volstrekt belachelijke Robbert Dijkgraaf met zijn Koninklijke Academie van Wetenschappen. ²⁸⁶ Het is natuurlijk mooi dat er geld is voor nader onderzoek maar wanneer het advies is dat er nagedacht moet worden over “scenario’s” dan zijn de werkenden, zorgers, verzorgden, gepensioneerden en kunstenaars tamelijk bekocht.

Het scenario wat we zouden moeten kiezen is tamelijk eenvoudig. Dat heb ik al lang beschreven. ²⁸⁷ Europa zou moeten investeren. Griekenland, Spanje, Portugal, Ierland, maar ook Oost-Europese landen zouden hier het voortouw kunnen nemen, en investeringsgebieden kunnen aanwijzen met denkkelijk internationale controle. China groeit omdat het investeert en dat zouden wij dus ook moeten doen. Wanneer Jan Luiten van Zanden eens de oogkleppen afzette en de economisch wetenschappelijke literatuur goed zou bekijken dan zou hij kunnen lezen

---

²⁸³ http://www.eo.nl/programma/knevelenvandenbrink/2009-2010/page/Michiel_van_Hulten_Mei_Li_Vos_Henk_van_der_Kolk_Bastiaan_Ragas_Moeder_Priscilla/episode.esp?episode=12312195&programs=8312154&page=4

²⁸⁴ http://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/dossiers/kabinetsreactie_commissie_de_wit.jsp

²⁸⁵ <http://www.mejudice.nl/artikel/620/de-zegeningen-van-die-vervloekte-euro>

²⁸⁶ <http://www.knaw.nl/Pages/DEF/29/543.bGFuZz1OTA.html>

²⁸⁷ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/is-economie-domkop.html>

*Trias Politica & Centraal Planbureau*²⁸⁸ uit 1994 en *Definition & Reality in the General Theory of Political Economy*²⁸⁹ uit 2000 en tweede editie 2005. De Europese Unie moet ook van Obama eisen dat die werk gaat maken van het opbreken van de grote Amerikaanse banken, zoals Roubini ook al beschrijft.²⁹⁰ Juist in deze tijden van economische stagnatie zou een investering in de culturele sector juist goed kunnen werken omdat dit niet concurrentie-vervalsend is (zoals wel geldt voor bijv. steun aan de auto-industrie). Van Zanden weigert stelselmatig mijn boeken te lezen en een reactie daarop te formuleren. Die boeken zijn relevant voor zijn historisch onderzoek en advies over de euro, maar hij vertikt het om ze te bestuderen. Hij zegt dat hij een moderne dokter is maar zijn receptuur bevat nog steeds het aderen en het zwavelen met kikkerdril. Hij liegt dat we een scenario moeten “bedenken” terwijl de waarheid is dat het voorgestelde scenario aandacht moet krijgen.

Op deze mooie Pinksterdag zien we aldus het panorama van Rutte, Verhagen en Wilders die Nederland naar de zandbanken sturen terwijl de matrozen en passagiers zich neervlijen in hangmatten en dekstoelen, en terwijl de academische gidsen zich aan de achtersteven verzamelen en hun verrekijkers derwaarts richten. Misschien dat een historicus over honderd jaar onderzoekt wat er verkeerd is gegaan, wanneer zijn Mandarijns sprekende broodheren dat althans nog interessant zouden vinden.

Απο την ελλαδα

2 juli 2011²⁹¹

Ik ben ‘t van nature met iedereen eens. Ieder heeft van alles meegemaakt en heeft reden om iets te vinden. Wie ben ik om daar anders over te denken?

Bovendien houd ik van het goede leven. Op vakantie op een Grieks eiland nam een vriendin deze foto van me. Het paspoort is nog goed herkenbaar. Dat ik genoeg aan het leven ontleen, lijkt me duidelijk. Een voldane uitdrukking, het mag gezegd worden. Pijnlijk is dat ik van een bepaald merk bier geniet. Ik had nog zo opgeroepen tot een boycot van Nederland en daar houd ik me zelf niet aan!²⁹² Nou ja, het was vakantie, verontschuldigd ik me maar. Ook als ik bier bestel ben ik het graag met de ober eens.

²⁸⁸ <http://thomascool.eu/Thomas/Nederlands/TPnCPB/Record/1994/11/30/TPenCPB.html>

²⁸⁹ <http://thomascool.eu/Papers/Drtppe/Index.html>

²⁹⁰ http://www.penguin.co.uk/nf/Book/BookDisplay/0,,9781846142871,00.html?/Crisis_Economics_Nouriel_Roubini

²⁹¹ <http://www.frontalnaakt.nl/archives/%ce%b1%cf%80%ce%bf-%cf%84%ce%b7%ce%bd-%ce%b5%ce%bb%ce%bb%ce%b1%ce%b4%ce%b1.html>

²⁹² <http://www.frontalnaakt.nl/archives/00001775.html>

Frappant is wel het volgende. Onder mijn stuk over oudtante Tine,²⁹³ gingen de reacties over Griekenland. Ik hou heel veel van dat land en zijn mensen, cultuur en muziek, dus de opmerkingen raken me. Nu ben ik kandidaat voor het presidentschap van Europa, dus ik moet de Engelsen, Spanjaarden en Kroaten niet vergeten. Het leven sleept zich van vakantieland naar vakantieland. Toch is het veel te gemakkelijk om nu juist over de Grieken te klagen.

Het gaat om deze punten:

(1) Europa moet investeren, investeren en investeren. In plaats van zichzelf de put in bezuinigen. Ook China investeert. Het blijft fundamenteel een beslissing om gelden daarvoor vrij te maken. Wij laten dit nu aan 'de markt' over, maar onze markt bestaat uit radeloze *investment bankers* die allemaal bang zijn voor hun hachje. Het minst slechte is dat onze overheden aan de slag gaan.

(2) Overschot-landen zoals Duitsland en Nederland zijn een deel van het probleem²⁹⁴ en niet alleen tekortlanden zoals Griekenland of Ierland. Wanneer we schuld toewijzen, dan zijn wij net zo schuldig als Griekenland. Ja, Rutte is de boeman, en niet Papandreu.

(3) Het fundamentele probleem is economisch inzicht en niet alleen corruptie. De economische domheid van Mark Rutte is aan vernietigende kracht vergelijkbaar met een atoombom, vergeleken met het gedreutel van Giorgos Papandreu. Natuurlijk moet de Griekse corruptie aan gepakt worden, alsmede het Griekse onvermogen om gewoon belastingen te innen.²⁹⁵ Maar ondertussen is de blinde kortzichtigheid van Rutte zoveel vernietigender.

Ik las tot mijn genoegen dat het Griekse parlement de bezuinigingsmaatregelen heeft geaccepteerd zodat de financiële hulpstromen van EU en IMF zullen toevloeien. De crisis is weer een aantal maanden vooruitgeschoven. Ondertussen is niets geregeld omtrent investeringen en echte aanpak van corruptie, dus de ellende blijft voortduren.

Rutte, Verhagen en Wilders zijn met hun economische waanideeën uit de regering weg te jagen, ze kunnen zelfs de Griekse crisis niet oplossen.

---

²⁹³ Hieronder p180

²⁹⁴ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/is-economie-domkop.html>

²⁹⁵ <http://www.depers.nl/economie/576912/Het-innen-van-belastingen-blijft-een-Griekse-tragedie.html>

Schamen

1 augustus 2011²⁹⁶

De moorden door A.B. in Noorwegen zijn ook een signaal voor Nederland. De eerste reacties gaan er momenteel over dat A.B. in zijn teksten naar Geert Wilders verwijst.²⁹⁷ Dat is te goedkoop.²⁹⁸ In feite gaat het om ons allemaal. Ons land faalt collectief in het samen oplossen van de problemen waar we mee te maken hebben. Heel Nederland moet zich schamen.

Eerder hebben leidende politici van PvdA, VVD, D66 en Groenlinks Pim Fortuyn gedemoniseerd.²⁹⁹ De partijen hebben geen excuses aangeboden en kiezers zijn op die partijen blijven stemmen. De VVD als partij van Orwelliaanse "vrijheid" hanteerde zo'n kadaverdiscipline dat Geert Wilders wegens zijn afwijkende mening omtrent Turkije kon vertrekken. Menigeen heeft hem daarna belachelijk proberen te maken. In dit klimaat van haat en nijd is Wilders geradicaliseerd met als dieptepunt het voorstel van een "kopvoddentax" hetgeen diep grievend en vernederend is. Waar Marcel van Dam³⁰⁰ Fortuyn wegzette als een "buitengewoon minderwaardig mens" maar daarvoor later zijn excuses aanbodde moet Wilders zijn weg naar het democratisch fatsoen nog terugvinden. Maar de andere partijen maken een herstel niet gemakkelijk door ofwel in een coalitie te gedogen ofwel op verkeerde wijze oppositie te voeren.

De demonisering van Fortuyn was cruciaal fout. Iedere serieuze politicus weet dat er altijd malloten in de coulissen schuilen om de daad bij het woord te voegen. De radicalisering door Wilders is eveneens cruciaal fout om dezelfde reden. Waar Ad Melkert, Gerrit Zalm,³⁰¹ Thom de Graaf³⁰² en Paul Rosenmöller hun V. van der G. kregen heeft Wilders nu zijn A.B. Wie de demonisering van Fortuyn afwijst moet om dezelfde reden instemmen met de recente conclusie van zelfs een conservatief als Bart Jan Spruyt om Wilders te vragen om expliciet geweld af te keuren en zich voortaan verstandiger uit te laten.³⁰³ Maar dan zijn we er nog lang niet. Ook de andere partijen dienen zich grondig rekenschap te geven dat Nederland in zijn geheel faalt. Ook de andere

---

²⁹⁶ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/schamen.html>

²⁹⁷ <http://www.volkskrant.nl/vk/nl/6177/Malou-van->

Hintum/article/detail/2822472/2011/07/29/Wilders-uncensored.dhtml

²⁹⁸ www.volkskrant.nl/vk/nl/3184/opinie/article/detail/2817802/2011/07/26/

Wilders-kan-niet-de-vermoorde-onschuld-spelen-over-daden-Breivik.dhtml

²⁹⁹ <http://thomascool.eu/Thomas/Nederlands/TPnCPB/Record/2008/12/2008->

12-CensuurCPBenCrisis.pdf

³⁰⁰ <http://thomascool.eu/SvHG/IB/Index.html>

³⁰¹ <http://thomascool.eu/Thomas/Nederlands/TPnCPB/Record/>

1994/11/30/TPenCPB.html

³⁰² <http://thomascool.eu/SvHG/LDZO/Index.html>

³⁰³ <http://www.dagelijksestandaard.nl/2011/07/bart-jan-spruyt-heeft-in-wezen-gelijk>

partijen moeten inzien dat zij zich jarenlang verkeerd hebben opgesteld. Met bijvoorbeeld als begin van inzicht dat huidige coalitie en oppositie op de verkeerde uitgangspunten stoelen. Maxime Verhagen wil macht, zeker, maar tegen deze prijs ?

A.B. lijkt geen krankzinnige maar een psychopaat, d.w.z. iemand die empathie ontbreekt. Kun je op grond van zo'n enkele misdadiger zulke vergaande conclusies trekken over de hele Nederlandse samenleving als geheel ? Wie deze vraag stelt begrijpt het niet. Ik trek mijn conclusies over de Nederlandse samenleving op grond van die Nederlandse samenleving zelf. Mijn website bevat een uitvoerige analyse wat er mis is met ons land. Die analyse schreef ik al jaren voor Fortuyn, Van der G., Wilders en A.B. Hun opkomst past binnen de analyse maar vormt niet het doorslaggevende bewijsmateriaal.

De doden in Noorwegen verdienen meer respect dan dat de ogen in Nederland zich richten op de radicalisering van Wilders. De hoofdconclusie is dat Nederland faalt in zijn democratie, in zijn respect voor de medemens, in de kwaliteit van onderwijs en media, in de omgang van politici en burgers. We zijn zo gewend om ons op de borst te kloppen maar wie de juiste conclusie trekt zal schrikken van de lange weg die we nog moeten gaan.

Milieu en migratie

(W) 8 juli 2011 ³⁰⁴

Geachte professor Hartog, u bent op 29 juni met pensioen gegaan. Gaarne richt ik me tot u als econometrist en wetenschapper. In uw afscheidscollege ³⁰⁵ en video-interview ³⁰⁶ betoogt u dat bevolkingsdruk schade doet aan het milieu, en u noemt migratie als een van de aspecten. Frappant is dat u zegt bang te zijn geweest in het maatschappelijk klimaat:

“Beleid met betrekking tot immigranten was inderdaad primair welzijnsbeleid. Zulk beleid sloot naadloos aan bij een breed levend politiek sentiment dat racisme en discriminatie moesten worden voorkomen en bestreden. Een volslagen terecht sentiment natuurlijk. Maar het elimineerde en verlamde de economen. Wijzen op de nadelen van immigratie zette je in de verkeerde hoek, je was niet politiek correct. Ik dacht dat ik de enige was die bang was om van xenofobie verdacht te worden (en daarom zo naarstig op zoek ging naar steekhoudende argumenten tegen bevolkingsgroei), maar tot mijn verrassing en

---

³⁰⁴ <http://www.frontalnaakt.nl/archives/milieu-en-migratie.html>

³⁰⁵ <http://www1.fee.uva.nl/pp/bin/popularpublication239fulltext.pdf>

³⁰⁶ http://www.z24.nl/economie/artikel_227416.z24/_Economen_zwegen_over_kosten_immigratie_.html

opluchting leverde Jan van de Beek ³⁰⁷ mij een mooi rijtje lotgenoten, sommigen prominent, sommigen inmiddels zeer prominent, en sommigen vanmiddag aanwezig in deze zaal. Allemaal bekenden ze aan biechtvader Jan dat ze geremd werden door het heersende politieke klimaat.” (p22)

(1) U spreekt over een “volslagen terecht sentiment”. Toch “verlamde” het economen. Hoe kan iets wat terecht is toch verlammen ?

(2) U stelt het zo voor dat u “ondanks” deze grote maatschappelijke druk toch uw best hebt gedaan om argumenten aan te dragen. Sta me toe dit te betwijfelen. In uw lijst publicaties ³⁰⁸ en curriculum vitae (19 okt. 2010) zie ik het milieu verder niet genoemd. Wel migratie.

Mijn vermoeden is dat u eigenlijk in uw maag zit met migratie en dat u de bevolkingsdruk er met de haren bij sleept. Ik zie wel een paar keer uw naam genoemd in het publieke debat, bijv. bij de waterlanders 2005 ³⁰⁹ of door Jan Pen 2003, ³¹⁰ en het op het internet niet meer terug te vinden “*Immigratie reduceert de welvaart*” in *Opinio*, 1, 2007. ³¹¹ Maar onderzoek naar het milieu, nee, dat is er niet bij.

U laat u bijstaan door een Vlaamse milieu-econoom die u “Breys” noemt – dit zal dan Brent Bleys ³¹² zijn. U komt met een klein knullig modelletje terwijl u de uitvoerige berekeningen van de internationaal beroemde Nederlandse milieu-econoom Roefie Hueting ³¹³ niet noemt.

Kortom, we zien u zijdelingse argumenten hanteren om onder een sentiment uit te komen, en nu wilt u ons doen geloven dat u zo moedig en slim was de druk van “sociologen en cultureel antropologen” te weerstaan.

(3) Het lijkt me onjuist om het voor te stellen alsof economen zich zomaar laten “verlammen”. Economen zijn heel goed in staat om een standpunt te verwoorden. Wanneer andere argumenten dan “kosten” de doorslag geven dan is dat onderdeel van het democratisch proces. Of heeft u kritiek op de democratie ?

(4) Op pag 22 maakt u gewag van oneigenlijke manieren om meningen en uitlatingen van mensen te beïnvloeden. Was dit sporadisch of stelselmatig ? U noemt bijvoorbeeld: “Een onderzoeker van het SCP die zeer kritisch is over de kring van minderheden-adviseurs, maar alleen onder pseudoniem zijn kritiek ventileert en op verzoek van een minister een rapport over kosten en baten van immigranten schrijft dat niet officieel wordt gepubliceerd en dat hem de hoon van de minderheden-adviseurs oplevert.”

---

³⁰⁷ <http://www.uva.nl/actueel/agenda.cfm/16BA4A5F-60A5-46FC-A209A1DC26D2713E>

³⁰⁸ <http://www1.fee.uva.nl/pp/jhartog/>

³⁰⁹ www.waterlandstichting.nl/index.php?p=artikelen&s=bekijken&id=1215

³¹⁰ <http://www.volkskrant.nl/vk/nl/2844/Archief/archief/article/detail/693707/2003/08/12/Aantal-inwoners-moet-eerder-omlaag.dhtml>

³¹¹ <http://nl.wikipedia.org/wiki/Opinio>

³¹² http://economie.fgov.be/nl/modules/digibib/leefmilieu/1349_the_index_of_sustainable_economic_welfare_for_belgium_1970_2006.jsp

³¹³ <http://www.sni-hueting.info/>

Hoogleraar Hartog, u noemt dit slechts. Maar u bent lid van de KNAW,³¹⁴ en moet u dan niet navragen bij de directie van het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) hoe het staat met het onderzoeksklimaat, de bescherming van andersluidende inzichten, en de betrouwbaarheid van de rapporten ?

We hebben niet alleen bankiers maar ook hoogleraren die ten onrechte hoge salarissen en bonussen hebben geïnd. Er is machtsmisbruik, incompetentie en het toedekken daarvan. Waarin verschilt dat van een ander misdrijf ? Misdrijven hebben verjaringstermijnen³¹⁵ maar die zijn goed te kiezen.

Geachte professor Hartog, zolang het Openbaar Ministerie niet begrijpt dat u incompetent was en dat zelf beseft, en dat u zich niet hield aan het arbeidscontract, en dat nu probeert toe te dekken, bent u bereid het teveel ontvangen salaris terug te storten ?

Marianne Vaatstra

(W) 7 augustus 2011³¹⁶

Wetenschappers die bij de officiële instanties werken, moeten natuurlijk hun werk goed doen.

Wanneer het onverhoopt fout gaat, zoals bij Lucia de B., blijkt maatschappelijk protest te helpen, en dan blijken externe wetenschappers een bijdrage te kunnen leveren. De bijdrage bestaat eruit de officiële instanties van advies te dienen: want uiteindelijk moet alles natuurlijk toch via de officiële instanties geregeld worden. Het is voor de officiële instanties gemakkelijker om te reageren op vragen die door wetenschappelijke kritiek gefilterd zijn, maar ook uitdagender omdat wellicht scherpere vragen gesteld zouden kunnen worden.

Hoe het kan

Bij de zaak van Lucia de B. was er een hele goede website,³¹⁷ er was hoogleraar Ton Derksen die het cruciale boek schreef, er was hoogleraar Aart de Vos die de statistiek in twijfel trok en Richard Gill die zich dat aantrok en die mensen bij elkaar probeerde te brengen. Bijzonder was de familieband tussen aanklagers en verdedigers, welke situatie denkelijk het best is beschreven door Huub Mous "Onder professoren",³¹⁸ maar het mooie is wel dat het recht heeft gezegevierd (en te hopen valt dat men het binnen de familie weer goed weet te maken).

Bij de zaak van Marianne Vaatstra zien we dit alles niet. Juist een beetje het tegendeel. Er zijn, voorzover ik kan zien, geen hoogleraren

---

³¹⁴ <http://www.knaw.nl/>

³¹⁵ <http://nl.wikipedia.org/wiki/Verjaring>

³¹⁶ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/vaatstra.html>

³¹⁷ <http://www.luciadeb.nl/>

³¹⁸ <http://www.huubmous.nl/2010/04/15/onder-professoren/>

actief. De website van de familie is niet ontwikkeld.³¹⁹ De kwestie is overgeleverd aan journalisten waarbij vooral Micha Kat opvalt met zijn dubieuze methoden. Er lijkt een situatie te bestaan waarbij wetenschappers graag afstand houden in plaats van zich betrokken te voelen. [Ietwat curieus heet de persofficier in Leeuwarden Henk Mous: familie ?]

Hoe het niet moet

Twee voorbeelden van het dubieuze aan de site van Micha Kat:³²⁰

(1) De behandeling van Stephanie door Micha Kat en Wim Dankbaar, zie de Leeuwarder Courant³²¹ en journaliste Jantien de Boer³²² van de Leeuwarder Courant.

(2) N.a.v. een uitzending van Een Vandaag³²³ van 2010-03-08 heeft het OM een uitvoerige reactie geplaatst.³²⁴ Op de licht chaotische website van Kat is voor zover ik kan zien geen correctie te vinden waarin de eerdere onjuiste teksten zijn weggehaald en vervangen door nieuwe inzichten. Dankzij Google vind ik uiteindelijk deze bespreking³²⁵ met pdf³²⁶ maar dit leidt bij mij tot grotere verwarring. Is het werkelijk onmogelijk om helder uit te leggen waar het OM de mist in gaat ?

Er is ook website van Hilly Veenstra en Klaske Ferwerda (mariannevaatstra.com)³²⁷ die getuigenissen³²⁸ van medewerkers van het AZC zou bevatten die echter ook niet sporen met boven aangehaalde uitleg van het OM.

Een punt van aandacht

In zijn rede uit 2006 waarin hij ook de zaak Vaatstra noemt zegt professor De Knijff over zijn DNA onderzoek:³²⁹

“Ik concludeerde dat naar mijn mening, op grond van het Y-chromosoomonderzoek de moordenaar zeer waarschijnlijk een NW-Europeaan, en niet iemand uit het Midden-Oosten was. (...) Nu, anno 2006, staat deze conclusie nog steeds overeind. Onze conclusie toen, hoe illegaal dan ook, was voldoende aanleiding om het onderzoek onder asielzoekers te minimaliseren.”

Echter, wanneer je alleen naar het Y-chromosoom kijkt, dan kan het heel goed dat bijvoorbeeld een Duitser (of Duits-Amerikaan) ergens

---

³¹⁹ <http://www.mariannevaatstra.nl/>

³²⁰ <http://www.klokkenluideronline.nl/artikel/category/vaatstra-files>

³²¹ <http://www.lc.nl/friesland/regio/article13125931.ece/Kollumse-stopt-strijd-tegen-speurders>

³²² <http://www.jfkmurdersolved.com/vaatstra/LC.doc>

³²³ <http://www.eenvandaag.nl/criminaliteit/35728/>

[afkomst_dader_zaak_vaatstra_ter_discussie](#)

³²⁴ http://www.om.nl/actueel-0/strafzaken/@154893/onderzoek_ali_h/

³²⁵ <http://www.klokkenluideronline.nl/artikel/6965/het-vaatstra-rapport-van-om-ontkracht.html>

³²⁶ <http://www.klokkenluideronline.nl/wp-content/uploads/2011/02/Tegenrapport-zaak-Vaatstra.pdf>

³²⁷ <http://www.mariannevaatstra.com/index.html>

³²⁸ <http://www.mariannevaatstra.com/informatie.html>

³²⁹ <http://www.lumc.nl/0000/12296/80804012111221/80805101133185/80805030810185/>

rond 1900 in het Midden-Oosten verzeild raakt, met een achterkleinzoon dat daar geboren wordt en hier in een AZC terecht komt. Zie inderdaad ook weer de EenVandaag uitzending: "Er moet altijd rekening worden gehouden met de mogelijkheid dat iemand met een West-Europees DNA profiel niet persé geboren hoeft te zijn in West Europa."³³⁰

Wanneer er onrust bestaat omtrent een mogelijke dader in het AZC lijkt het me logischer om dan van ieder aldaar het DNA te toetsen, dan om dit juist niet te doen.

Kwesties rondom asielzoekers liggen blijkbaar politiek gevoelig. In aangehaalde websites wordt een beschuldiging geuit dat mogelijke daders door enkele beambten zijn weggesluisd naar andere plaatsen om te voorkomen dat de lokale bevolking zou ontploffen. Zo'n beschuldiging wordt gevoed wanneer het officiële onderzoek niet voldoende zorgvuldig is.

Gezien het optreden van Harm Brouwer in de zaak van Lucia de B. verdient hij veel vertrouwen doch voor het OM lijkt het te adviseren om iedere schijn te vermijden, waar Brouwer eerst hoofd OM te Leeuwarden was tot op de avond van de moord op Marianne Vaatstra (30 april op 1 mei 1999), daarna president van de rechtbank te Utrecht, en voorzitter van de procureurs generaal van het OM van 2004-2011, zodat hij in die laatste periode ook kritisch naar het functioneren van zichzelf en/of naaste collegae moest kijken.

Conclusies

* De mogelijke dader kan nog steeds een West-Europeaan zijn die 's nachts rondrijdt om willekeurig slachtoffers te maken. [Ko van Dijk houdt het op een taxichauffeur.³³¹]

* Het is wenselijk dat professor De Knijff nog eens over de zaak nadenkt en zich uitsprekt, en een voetnoot plaatst bij die rede uit 2006.

* Om zorg omtrent het AZC weg te nemen kan het beste van ieder aldaar op dat moment DNA getoetst worden.

* De familie Vaatstra kan zich het beste distantiëren van Micha Kat cs. en hen vragen om teksten over haar van de website te halen. Integere personen die aan de site van Kat hebben meegewerkt zouden de familie Vaatstra kunnen helpen om een goede website op te zetten.

* Enkele wetenschappers zouden de handen ineen kunnen slaan om de officiële instanties kritisch te volgen en *group think* te voorkomen.

* Het advies van Ton Derksen uit 2010 lijkt nog steeds zinvol: dat het OM een geheel nieuw team op de zaak zet om fris naar de zaak te kijken. Met ook oog voor gemaakte blunders, en inderdaad ook voor de beschuldiging dat de daders zouden zijn weggesluisd.

---

³³⁰ http://www.eenvandaag.nl/criminaliteit/35728/afkomst_dader_zaak_vaatstra_ter_discussie

³³¹ <http://www.kovandijkvertelt.nl/2009/03/marianne-vaatstra-een-drievoudige-politieke-moord/>

Plasterk

14 augustus 2011 ³³²

Zie hem daar staan: de gepromoveerde bioloog, het oud-gemeenteraadslid uit Leiden, de oud-minister van onderwijs in 2007-2010. Oorspronkelijk begon Ronald Plasterk met een propedeuse economie en na lange omzwervingen heeft hij klaarblijkelijk de ambitie bereikt: de financieel woordvoerder voor de Partij van de Arbeid in de Tweede Kamer van de Staten-Generaal. Krachtig roept hij de premier tot de orde: had Mark Rutte zich nu 50 miljard euro verrekend of niet ? ³³³ Ongeveer 8,5% van het nationaal inkomen, dat is een ernstige zaak! De Kamer komt terug van het reces, dit moet tot op de bodem worden uitgezocht !

De toeschouwer weet niet of hij moet lachen of huilen, en doet het dan maar beide tegelijk, want Plasterk boezemt angst in.

Niet bij Mark Rutte die boven het gewoel staat en voor wie geld geen rol speelt. ³³⁴ Niet bij het coalitiepartner CDA en gedoogpartner PVV die vooral op de eenheid letten. Meewarig kijkt men naar het zielige manneke en zijn pogingen om ook aan politiek te doen. Waaraan hebben wij zulke oppositie verdiend, vragen zij zich somber af. Waarom deze zuurhannes ? Waarom wordt het ons niet gegund om lekker scherp te debatteren over zaken die er toe doen ?

Niet daarom maar hierom: Plasterk boezemt angst in omdat hij staat voor het complete Niets, de totale Afwezigheid, de alomtegenwoordige Incompetentie, het dodelijk lege Geklets.

Grote Fout Nummer 1 van Plasterk is dat hij geen alternatief heeft. De wereld is in crisis, de werkloosheid in de meeste landen is enorm, de armoede in Nederland stijgt, grote bezuinigingen staan op stapel, het milieu wordt vernietigd, bankiers lopen weg met vette bonussen, en, de partij der verdrukten aller landen staat met een mond vol tanden en een beetje zurig te zuigen.

Grote Fout Nummer 2 van Plasterk is dat hij de strategische consequenties klaarblijkelijk niet heeft doordacht. De PVV is tegen het Europees akkoord en meer steun aan Griekenland, dus Rutte heeft de steun van de PvdA nodig om Europa te redden. Wanneer Nederland het akkoord afwijst dan zal er wederom paniek op de financiële markten ontstaan. Wat kan Rutte doen ?

(a) Rutte kan Wilders aanbieden om in ruil voor diens steun een aantal van diens ideeën te accepteren. OK, dan maar een kopvoddentaks. De winst voor Plasterk is dat er nog meer maatregelen komen die hij niet wil. In je voet schieten noemen we dat.

---

³³² <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/plasterk.html>

³³³ <http://www.trouw.nl/tr/nl/4500/Politiek/article/detail/2844880/2011/08/10/Kamer-terug-van-vakantie-voor-debat-over-Griekenland.dhtml>

³³⁴ <http://www.nu.nl/politiek/2588348/rutte-biedt-tweede-kamer-excuses.html>

(b) Rutte kan een ramkoers volgen waarbij hij de zwarte piet bij Plasterk legt. Wanneer Plasterk niet ophoudt dan komt die paniek er, en dat is niet gunstig voor de Nederlandse export. Wanneer Plasterk inbindt en uiteindelijk een lullig antwoord van Rutte slikt dan moet het rode hoofd genoeg zeggen.

(c) Rutte kan door de pomp gaan en erkennen dat hij een zin over het hoofd zag of een rekenfout heeft gemaakt, en dat zijn smoes daarover eigenlijk een leugentje voor bestwil was. Plasterk triomfeert en Rutte is afgebrand als een lulletje rozewater dat niet kan rekenen en gaat liegen wanneer hij daarop betrapt wordt. Zal dit de meest waarschijnlijke aanpak zijn die Rutte kiest? Je kunt natuurlijk alles verwachten van een lulletje rozewater maar vermoedelijk zullen zijn ambtenaren adviseren dat het voor het landsbelang beter is uit (a) of (b) te kiezen.

Wordt het een spannend politiek debat? Nee. Als de VVD verstandig is dient men aan het begin een motie in dat men de lezing van de premier accepteert en dat een debat verder weinig zin heeft. Vervolgens komt het Europees akkoord in stemming, en kan de PvdA moeilijk weigeren om het af te stemmen. Plasterk staat dan in zijn hemd. Zie daar staan: en het hemd past hem prachtig.

Persoonlijk zou ik het akkoord wel afstemmen, maar ja, ik heb natuurlijk een alternatief, dat ook aan de financiële markten uitgelegd kan worden.³³⁵

Prinsjesdag

(W) 20 september 2011³³⁶

Ik heb het op verschillende plaatsen tot vervelens toe herhaald. 200 jaar voor Christus was er Cato Maior die iedere speech tot ergernis van zijn toehoorders afsloot met "Overigens vind ik dat Carthago vernietigd moet worden".³³⁷ Uiteindelijk gebeurde dat pas na zijn dood, wellicht heeft men er even mee gewacht om hem terug te pesten.

Op deze Prinsjesdag in 2011 hangt de dreiging van een nieuwe economische crisis in de lucht. Het praten over koopkrachtplaatjes doet onwezenlijk aan. Het consumentenvertrouwen is sterk gedaald, bericht het CBS heel trouw.³³⁸ Dat blijft toch altijd experimentele statistiek en je kunt je erover verwonderen dat er met alle berichten over crises überhaupt nog vertrouwen is. Al die maatregelen die Merkel en Sarkozy nemen, die eerst als laatste waarheid worden verkondigd en die dan weer niet genoeg blijken te zijn, daar wordt de burger niet blij van. Een tsunami aan onheilsberichten, net zo irritant als Cato Maior, maar met meer impact dan een ouwe Romein. Zorgelijk is vooral de Recessie-

---

³³⁵ <http://thomascool.eu/Papers/Drgtpe/Crisis-2007plus/Index.html>

³³⁶ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/prinsjesdag.html>

³³⁷ nl.wikipedia.org/wiki/Ceterum_censeo_Carthaginem_esse_delendam

³³⁸ <http://nos.nl/artikel/274209-recorddaling-consumentenvertrouwen.html>

index van The Economist die stijgt.³³⁹ Belangrijk is de redenering van Kees M. Paling dat de Amerikaanse economie minder groeit zodat Obama nog voor de verkiezingen in budgetproblemen kan komen.³⁴⁰

Schokkend vind ik deze beelden van een Griek die zich voor een bank in brand steekt.³⁴¹ Mogelijk is er meer aan de hand dan alleen het uiting geven aan gekmakende wanhoop. Zo moet een overheid in ieder geval niet met zijn burgers omgaan. En bij het Europese navelstaren voltrekt zich ook de ramp in de Hoorn van Afrika.³⁴² Zo moet de wereld niet met mensen omgaan. Ook Afrikanen hebben recht op een gezond leven in eigen land, zonder honger of de noodzaak naar elders te vluchten.

Ik heb twee cadeautjes voor deze Prinsjesdag.

(1) Voor de collega-economen is er mijn analyse en oplossingsvoorstel voor de euro crisis.³⁴³

(2) Voor burgers van Nederland een internet intekenlijst³⁴⁴ voor een burgerinitiatief tot een parlementaire enquête naar de werkloosheid en het Centraal Planbureau (CPB) en nu ook de euro.

Ja, ik heb er tot vervelens toe over geschreven (zoek maar³⁴⁵). Wanneer 40.000 mensen achter het burgerinitiatief gaan staan dan gaat het balletje rollen, kan het kwartje vallen, en hebben we een constructieve manier gevonden om de risico's van de crisis af te wenden, de banen, inkomen en pensioenen veilig te stellen, de Grieken en Italianen geholpen zodat ze kunnen gaan terugbetalen, en ook perspectief voor Afrika geboden.

Rutte snapt het niet

(W) 17 oktober 2011³⁴⁶

Als gewoon burger zou ik zeggen dat Rutte het schoothondje van Merkel is maar als wetenschapper blijft men beleefd en concludeer ik maar dat premier Rutte het blijkbaar nog niet snapt.

Merkel, Sarkozy en Barroso bewegen langzaam naar een Europese economische regering waarbij Rutte voor de muziek uitloopt met de roep om een sterke EU-commissaris die de begroting van landen gaat controleren en die sancties kan uitdelen.³⁴⁷

---

³³⁹ <http://www.economist.com/blogs/dailychart/2011/09/r-word-index>

³⁴⁰ <http://www.volkskrant.nl/vk/nl/3184/opinie/article/detail/2918057/2011/09/20/Hebben-we-de-politieke-leiders-die-we-nodig-hebben.dhtml>

³⁴¹ <http://www.volkskrant.nl/vk/nl/7264/Schuldencrisis/article/detail/2914201/2011/09/17/Griek-met-schulden-steekt-zich-in-brand-voor-bank.dhtml>

³⁴² <http://www.unicef.nl/wat-doet-unicef/noodhulp/hoorn-van-afrika.aspx?gclid=CLzsouqPrKsCFQck3godjy765g>

³⁴³ <http://mpira.ub.uni-muenchen.de/33476/>

³⁴⁴ http://www.ipetitions.com/petition/pe_werk_cpb/

³⁴⁵ <http://www.frontaalnaakt.nl/?s=colignatus>

³⁴⁶ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/rutte-snapt-het-niet.html>

³⁴⁷ http://ecfr.eu/content/events/die_wurzeln_der_eurokrise_anpacken

Nederland gaat weer soevereiniteit inleveren aan het bureaucratisch complex in Brussel dat juist de crisis veroorzaakte. Meneer, u heeft mij geslagen, dit moet worden goedge maakt, en de oplossing lijkt me dat u nu een grotere stok pakt om mij nog harder te kunnen slaan.

Van een liberale premier uit de euro-sceptische stal van Bolkestein valt dat toch tegen. Mogelijk is Rutte beneveld door de aandacht die hij nu van deze EU-hoofdfiguren krijgt. Het meest waarschijnlijke antwoord is dat Rutte sowieso een windvaantje is, eerst wat sociaal-liberaal en daarna weer rechts maar fatsoenlijk liberaal en nu weer samen met machts politicianus collega-historicus Verhagen en de niet zo fatsoenlijke Wilders. Een windvaan zijn gaat het best zonder ballast wanneer je er weinig van snapt.

(1) Rutte zou Merkel moeten bekritisieren over het Duitse exportoverschot. De Duitsers concurreren de Zuid-Europeanen de tent uit. Geen wonder dat de zaak instort. De oplossing is dat de Duitsers fors in eigen land gaan investeren.

En staar je niet blind op techniek en machines. Kunst en cultuur zijn ook een investering, kijk eens naar mooie gebouwen of naar wat er in de musea hangt. Je leeft niet om te werken maar je werkt om te leven. Het probleem van Rutte is dat Nederland ook zo'n exportoverschot heeft. Hij zou dus ook moeten begrijpen dat ook hijzelf deel van het probleem is en Nederland de put in exporteert.³⁴⁸

(2) Rutte zou Merkel en Sarkozy moeten kritisieren dat men Griekenland zo ruimhartig te hulp is geschoten: de eigenlijke reden lag in de Duitse en Franse banken.³⁴⁹

Beter was geweest om de schulden en de banken meteen te saneren. Door de gekozen aanpak zijn de Grieken nog dieper in schuld gestoken en lijkt het alsof zij de schuld van alle problemen zijn, terwijl een niet onbelangrijke rol gespeeld wordt door (a) Duitse en Nederlandse export overschotten, (b) banken die graag een hogere Griekse of Italiaanse rente incasseren maar niet het risico willen dragen, (c) het Amerikaanse stelsel met de financiering van de Irak-oorlog en frauduleuze methoden, (d) een gemankeerd vormgegeven euro.

Merkel heeft gesteld: een overheid in de eurozone zal niet 'zomaar' afschrijven op de leningen,³⁵⁰ maar Rutte zou haar mogen uitleggen dat het onderscheid tussen 'zomaar' en 'geleid' alleen juridisch betekenis heeft terwijl afschrijven een wezenlijk onderdeel moet zijn om het marktproces te laten werken.

(3) Rutte had Merkel en Sarkozy mogen uitleggen dat de nieuwe *European Financial Stability Facility* (EFSF) tamelijk heilloos is. Inmiddels hebben alle 17 eurozone landen inclusief denkkelijk Slowakije

---

³⁴⁸ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/is-economie-domkop.html>

³⁴⁹ <http://www.presseurop.eu/nl/content/topic/787431-griekenland-een-crisis-zonder-einde>

³⁵⁰ <http://www.businessweek.com/news/2011-09-13/merkel-rejects-greek-default-defends-euro-area-integrity.html>

de EFSF geaccepteerd, zelfs Rutte die zich verrekende en die daarmee Ronald Plasterk de kans gaf zich weer eens belachelijk te maken.³⁵¹

Kernpunt is dat de regels omtrent de Europese Centrale Bank (ECB) herzien hadden moeten worden. Met de EFSF stelt men een plafond aan kredieten in die door de overheden gedragen worden en waarover veel gepalaverd moet worden, terwijl de ECB in principe over willekeurige hoeveelheden geld beschikt en die zo nodig snel ter beschikking kan stellen.

De EFSF is een wanproduct dat een monetair probleem op fiscale manier probeert te regelen, vermoedelijk omdat politici weinig van monetaire zaken begrijpen en niet denken vanuit de euro maar nog vanuit nationale munten en daarom elkander niet vertrouwen. Wanneer Rutte zijn geschiedenisboekjes over de Crisisjaren '30 goed gelezen had, dan had hij bij de EU de show gestolen. Nu is het weer Colijn met "Ga maar rustig slapen".³⁵²

(4) Rutte had de Griekse burgers in bescherming kunnen nemen. Max van der Stoep kreeg een straat naar zich genoemd omdat deze zich tegen de Griekse dictatuur uitsprak.³⁵³ Enig invoelingsvermogen van Rutte t.a.v. de bizarre eisen van de EU en het IMF was ook gewaardeerd geweest. Griekse burgers heb je in soorten en maten, bijv. 700.000 ambtenaren die blijkbaar volgens de grondwet niet ontslagen kunnen worden, gepensioneerde defensie-medewerkers die het Ministerie bezetten en de beveiligingspoortjes kapotslaan, politici die klagen hoe zij door de bezuinigingen getroffen worden, maar ook gewone burgers die geen gezondheidszorg meer krijgen of die zelfmoord plegen.³⁵⁴ Mijn suggestie is dat de EU vooral betekenis heeft wanneer die er voor de burgers is, en niet vooral voor de dikbetaalde bankiers en incompetente EU bureaucraten.

Er is een alternatief voor de huidige chaos en autoritaire impuls met de roep om een Sterke Man uit Brussel. Student Protesilaos Stavrou uit Cyprus interviewde me over mijn suggesties voor de aanpak van de crisis.³⁵⁵ Wanneer premier Rutte door het voorgaande tot inkeer komt en de vrijheid en democratie opnieuw ontdekt dan zal hij het met veel plezier lezen en misschien wel aan Plasterk vragen het nu eindelijk ook eens serieus te gaan bekijken.

Nederland is een gidsland. In het regionaal rapport van het IMF pagina 63 wordt Nederland als voorbeeld voorgehouden aan de EU.³⁵⁶ In het schuldenrapport van CEPR pagina 110 wordt het Centraal Planbureau beschreven als een van de weinige succesvolle instituten

---

³⁵¹ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/plasterk.html>

³⁵² http://nl.wikipedia.org/wiki/Hendrikus_Colijn

³⁵³ http://nl.wikipedia.org/wiki/Max_van_der_Stoep

³⁵⁴ [http://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736\(11\)61556-0/fulltext](http://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736(11)61556-0/fulltext)

³⁵⁵ <http://protes-stavrou.blogspot.com/2011/10/plan-for-europe-interview-with-thomas.html>

³⁵⁶ <http://www.imf.org/external/pubs/ft/reo/2011/eur/eng/ereo1011.htm>

die de overheid op orde houden.³⁵⁷ Het is geen toeval dat IMF en CEPR het helemaal mis hebben. Het is geen toeval dat we een wereldwijde crisis hebben.

Witteboordencriminaliteit

(W) 22 oktober 2011³⁵⁸

Bij alle manoeuvres van onze leiders van land en EU omtrent de banken blijft het verbazen dat er nog weinig onderzoek wordt gedaan naar fraude en misleiding.

Minister Wouter Bos maakte er geen hoofdzak van en diens opvolger Jan Kees de Jager heeft ook nog geen reputatie opgebouwd als (flauw) een echte jager op bankiers die zich oneigenlijk hebben zitten verrijken. Rijkman Groenink zit nog steeds in zijn villa te kijken naar de miljoenen die hij denklijk ten onrechte aan het debacle heeft overgehouden. Wie is het aan het uitzoeken, wanneer is daar de klopp op de deur ?

Bij een uitzending van Maybrit Illner op ZDF³⁵⁹ zat een zaakwaarnemer van de banken, Michael Kemmer, die met een stalen gezicht (als, weer flauw, Boele Staal)³⁶⁰ beweerde dat inderdaad 2008 een bankencrisis was maar dat het nu om een landencrisis ging. Hierbij veege hij onder de tafel dat de landen in crisis zijn gekomen doordat zij de banken hebben geholpen. Kemmer is met andere woorden een beroepsleugenaar die met zijn verdraaien van feiten en gelobby probeert een nette en zakelijke discussie te frustreren. U mag eens raden wie zijn salaris in feite betaalt: inderdaad, de belastingbetaler die de banken overeind houdt.

De EU als geheel zit nog steeds als een konijntje te kijken in de felle koplampen van de Amerikanen, die met hun deregulering een financieel kaartenhuis hebben geschapen, en die hun leugenachtige Irakoorlog deels gefinancierd hebben door Europa frauduleuze papieren te verkopen. Ondanks zijn beloften heeft Barack Obama nog nauwelijks iets gedaan om de schuldigen te pakken, maar er is geen EU-leider die hem ronduit zegt dat de financiële producten uit de USA niet langer te vertrouwen zijn wanneer daar geen orde op zaken wordt gesteld.

Een probleem is dat spraakmakende economen meestal bang zijn om over fraude te spreken. Het is een moeilijk onderwerp. Het juridisch verschil tussen “oneigenlijk gebruik” en “misbruik” is vooral door rechters te bepalen. Voordat iemand veroordeeld is, is het alleen “oneigenlijk” (“verdachte”), en pas bij een daadwerkelijke veroordeling mag je van “misbruik” (“moordenaar”) spreken. Voor economen is het veel

---

³⁵⁷ <http://www.voxeu.org/index.php?q=node/6982>

³⁵⁸ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/witteboordencriminaliteit.html>

³⁵⁹ <http://maybritillner.zdf.de/ZDFde/inhalt/18/0,1872,8357266,00.html>

³⁶⁰ http://nl.wikipedia.org/wiki/Boele_Staal

gemakkelijker om dan maar over iets anders te beginnen. Aan zulke economen heb je dus weinig wanneer het crisis wordt. Ik spreek altijd netjes over “censuur door de directie van het CPB” maar wellicht wordt het ooit “valsheid in geschrifte” en moet men in de gevangenis. Erover spreken lijkt me in ieder geval beter dan erover zwijgen.

James Galbraith, zoon van John Kenneth Galbraith, is verbonden aan de Universiteit van Texas en stelt de blindheid en het falen van zulke economen aan de kaak. In een lezenswaardig artikel³⁶¹ uit alweer 2009 herinnert hij eraan dat volgens een analyse van Hyman Minski het ontstaan van fraude eigenlijk een standaard effect is. Geen enkele analyse is compleet zonder zich daarvan rekenschap te geven. In dit verband mag William Black³⁶² als een echte held gezien worden. Zie eventueel ook dit artikel in de Huffington Post³⁶³ en ook het recente interview³⁶⁴ naar aanleiding van de *Occupy*-beweging. Bij het *Savings & Loan*-schandaal van 1980/90 lukte het wel om frauderende bankdirecteuren achter de tralies te krijgen, maar anno 2011 is er nog nauwelijks iemand bij het Openbaar Ministerie aangemeld. Waarom ? Volgens Black omdat hoofdfiguren als Ben Bernanke and Timothy Geithner boter op hun hoofd hebben, teveel deel uitmaken van het *old boys network*, en zich, als standaard economen, misschien zelfs niet kunnen voorstellen dat er bij deze crisis ook bij bankdirecteuren fraude een rol speelde. Barack Obama blijft een hoogleraar staatsrecht die voor economische vragen op deze hoofdfiguren steunt. Ja, ik heb er in 2009 ook voor gewaarschuwd.³⁶⁵

En waarom houdt Europa geen grote schoonmaak ? Het vroegere gemeentekrediet in België moest als Dexia opgestoten worden in de vaart der volkeren, en de bestuurders moesten bijpassende inkomens krijgen, zie bijv. het inkomen van oud-premier Dehaene.³⁶⁶ Wat is hier het werkelijke verhaal ? En bij banken die *too big to fail* zijn: hoever is Europa met het opknippen in kleine stukken, met flinke onderlinge concurrentie waardoor de salarissen binnen de perken blijven ? Voorzeker mensen als Wouter Bos en Jan Kees de Jager en Ronald Plasterk hebben belangrijkere zaken aan hun hoofd dan hier aandacht aan besteden.

Zie bijvoorbeeld de Tien Punten van Plasterk.³⁶⁷ Zij tonen geen benul van het belang van het terugdringen van de wanpraktijken in de financiële wereld. Ook wil hij in navolging van Rutte en Jan Kees de

---

³⁶¹ <http://www.nakedcapitalism.com/2011/08/james-galbraith-on-fraud-and-how-bad-economic-thinking-got-us-in-this-mess.html>

³⁶² http://en.wikipedia.org/wiki/William_K._Black

³⁶³ http://www.huffingtonpost.com/william-k-black/the-two-documents-everyon_b_169813.html

³⁶⁴ <http://www.bearishnews.com/post/4628>

³⁶⁵ <http://thomascool.eu/Papers/Drgtpe/Crisis-2007plus/2009-04-06-Depression.pdf>

³⁶⁶ <http://www.jobat.be/nl/artikels/hoeveel-verdient-jean-luc-dehaene-als-bestuurder-van-dexia/>

³⁶⁷ <http://nu.pvda.nl/berichten/2011/10/Tien-punten-plasterk-financiele-beschouwingen.html>

Jager “een Eurocomissaris aan wie de lidstaten de bevoegdheden overdragen om een streng toezicht te houden op tekorten en schulden bij Eurolanden”. Dus, een zwakke EU functionaris zou slagen waar de huidige zeer machtige nationale ministers van Financiën tot nu toe falen ? Niet alleen Rutte snapt het niet maar ook Plasterk niet, en hij voert bovendien geen oppositie.³⁶⁸

Paljas

26 oktober 2011³⁶⁹

Met dit stukje hoop ik hoogleraren in Nederland duidelijk te maken dat hun lievelingsknuffel professor dr. Ronald Plasterk, financieel woordvoerder van de Tweede Kamer fractie van de PvdA, als gevaarlijke paljas gezien kan worden.

Hoogleraren biologie, scheikunde, taalkunde, archeologie, wiskunde of wat dan ook: niet alleen uw pensioen maar ook de intellectuele integriteit staat op spel. Een professor die verdwaalt in de politiek op een vakgebied dat hij niet beheerst brengt de toga tot schande. Verhef uw stem en stuur hem een email, en doe niet alsof u geen normen heeft.

Het kamerlidmaatschap is een politieke positie en de volksvertegenwoordiger richt zich op controle van de regering. Iedere burger, ook Bridget Maasland, zou financieel woordvoerder van de PvdA kunnen worden wanneer het volk haar op het schild heft. Dat is niet het punt. Het mag. Maar je moet het niet willen. Je mag een gaatje in je hoofd boren maar doe het toch maar niet. Het punt is dat het een keuze is toch maar kwaliteitseisen te stellen.

De bestuurder van de auto heeft een rijbewijs. De chirurg heeft op lijken geoefend, en is niet alleen maar een slager die goed tegen bloed kan. Plasterk mag als wetenschapper hoge eisen stellen in zijn laboratorium maar valt als politicus door de mand doordat hij deze eisen laat vallen en met voeten treedt voor wat hij nu aan het doen is. De kern van mijn betoog is dus dat Plasterk niet als econoom is opgeleid en toch zo'n functie op zich genomen heeft.

Men kan stellen dat Plasterk zich met adviseurs omringt. Ja, er is een team dat hem ondersteunt. In de coulissen staan hoogleraren economie die hem met hun vaak tegenstrijdige adviezen bestoken. Het is voldoende voor een politicus om daaruit met gezond verstand te kiezen, is althans de theorie. Dit is eigenlijk een herhaling van het voorgaande met andere woorden. Gezond verstand klinkt beter dan pijljes gooien zoals Bridget misschien graag zou doen. Maar het antwoord blijft hetzelfde. Je hebt een degelijke opleiding nodig om verantwoord te bepalen naar welke adviseur je luistert. Gezond verstand is niet genoeg.

---

³⁶⁸ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/rutte-snapt-het-niet.html>

³⁶⁹ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/paljas.html>

Dat is jammer voor Bridget maar ook voor professor Plasterk. Misschien was gezond verstand voldoende in de oertijd maar de maatschappij is een beetje ingewikkeld geworden.

Daar komt nog iets bij. Met iemand die iets snapt kun je in principe een verstandig gesprek voeren. Met iemand die gedwongen is om later bij anderen na te vragen hoe een en ander zit, raak je verzeild in een schimmenspel waarin vooral de partijlijn wordt verdedigd. Je praat dan eigenlijk met een persvoorlichter. Je moet ook maar hopen dat het geheugen en de interesse groot genoeg zijn dat hij later inderdaad navraagt hoe een en ander zit.

De PvdA, en daarmee dit land, wordt al jarenlang gegijzeld door hoogleraren economie van neoliberale slag zoals Rick van der Ploeg, Sweder van Wijnbergen, Bas Jacobs, die de oorspronkelijke PvdA-idealen de grond in boren alleen maar omdat zij bevangen zijn door de neoliberale mode die uit de USA is komen overwaaien en die vervolgens niet open staan voor andere gedachten. Je moet econoom zijn om te zien dat de ballon met overtuigende tegenargumenten doorgeprikt kan worden. Omdat er niet geluisterd werd wordt de ballon nu met een gigantische crisis doorgeprikt. Tel uit je winst met het geweldige advies van Alan Greenspan en in diens navolging Rick van der Ploeg, Sweder van Wijnbergen en Bas Jacobs.

Zie mijn boek *Iedereen Blij*,³⁷⁰ mijn antwoord aan socioloog Marcel van Dam. Maar dit weerwerk kan Ronald Plasterk niet leveren, en de kans is groot dat hij het niet eens snapt of wil proberen te snappen. Hij is met handen en voeten gebonden aan iets dat hij niet begrijpt. Hij heeft zijn ziel verkocht aan een voortdenderende mode in de hoop op een politieke machtspositie, met zijn ellebogen een econoom verdringend die het beter had kunnen proberen. Hij loopt nog steeds achter neoliberalen aan die de crisis laten voortduren. Zijn ijdelheid maakt hem tot een paljas.

Neem bijvoorbeeld de tegenbegroting van de PvdA.³⁷¹ Het verschil met het kabinet bedraagt maar liefst 3,6 miljard euro. Op een bruto binnenlands product van rond 600 miljard euro is dat bijna 0,6 procent. Een grijpstuiver, gerommel in de marge. De politieke tegenstellingen met het kabinet gaan natuurlijk ook over discriminatie van minderheden en de benoeming van Piet Hein Donner, maar gegeven de wereldwijde crisis werkt deze tegenbegroting op de lachspieren.

Bij *De Wereld Draait Door* van 24 oktober traden Mathijs Boman en Willem Vermeend op.³⁷² Vermeend is fiscaal jurist en wordt in deze uitzending ten onrechte voorgesteld als econoom. Vermeend heeft als staatssecretaris gelogen en bedrogen ten aanzien van het

---

³⁷⁰ <http://thomascool.eu/SvHG/IB/Index.html> opgenomen in *Democratie & Staathuishoudkunde*

³⁷¹ <http://nu.pvda.nl/berichten/2011/09/Tegenbegroting-2012.html>

³⁷² http://dewerelddraaitdoor.vara.nl/Video.video.0.html?&no_cache=1&kalender=1237461283&cHash=c11177da4f

'Belastingplan voor de 21e eeuw'.³⁷³ Je kunt je afvragen of iemand, die iets niet snapt, wel echt kan liegen maar in dit geval is er duidelijk een valse voorstelling van zaken.

Dit is dus waar Plasterk zich in begeven heeft. Het verbaast me niets dat Vermeend bij de woekerpolissen van AFAB betrokken was, ook al laat Nederland hem ermee weggelopen.³⁷⁴ Zo'n optreden als hier is lachwekkend maar het is ook ontluisterend hoe zulke personen de maatschappij onveilig maken en toch applaus krijgen.³⁷⁵ Zoals nu ook met Ronald Plasterk begonnen is.

Op de webpagina van Bouman lezen we: 'In 2009 was Bouman als adviseur en eindredacteur betrokken bij het boek *De Grote Recessie* van het Centraal Planbureau.'³⁷⁶ Dit boek deugt niet.³⁷⁷ We hebben Bouman nog niet horen berichten dat een parlementaire enquête naar de werkloosheid en de rol daarbij van het CPB te adviseren is. Hoe degelijk en onafhankelijk is zijn berichtgeving ?

Er vallen slachtoffers, sommigen in Griekenland plegen zelfmoord. Ronald Plasterk eist van Zuid Europa forse bezuinigingen om zich aan in steen gegrifde begrotingsnormen te houden (ik neem althans aan dat een niet-econoom zo tegen 'begrotingsnormen' aankijkt) en wil daarop streng toezicht vanuit Brussel, dat extra macht moet krijgen.³⁷⁸

Plasterk is Europeaan maar de Zuid-Europese arbeidersgezinnen zijn toch wat anders dan de Noord-Europese arbeidersgezinnen. De Zuid-Europese arbeidersgezinnen, die je deze economische crisis nauwelijks kunt verwijten, moeten zwaar bloeden voor het overeind houden van Duitse en Nederlandse bankiers.

Ja hoor, de bankiers worden hard aangepakt met een belasting op flitskapitaal... Fantomen najagend, ziet Plasterk de ellende niet die hij aanricht. Onverantwoord, lachwekkend, slachtoffers, de conclusie is dat Plasterk als gevaarlijke paljas gezien kan worden.

Zou Job Cohen, wellicht incompetent maar door velen toch gezien als integer, niet beseffen dat het weinig integer is om een niet-econoom over economie en financiën te laten orenen ? Benoem een econoom, dan kunnen we vervolgens bekijken of het een goed econoom is.

---

³⁷³ <http://thomascool.eu/Thomas/Nederlands/Wetenschap/Artikelen/Heffingskorting.html>

³⁷⁴ <http://www.vn.nl/Archief/Economie/Artikel-Economie/Willem-Vermeend-stapt-op-als-commissaris-bij-Afab.htm>

³⁷⁵ <http://www.talkedo.tv/index.php?videoid=Ck9onGxR>

³⁷⁶ <http://www.mathijsbouman.nl/overmij.html>

³⁷⁷ <http://mpira.ub.uni-muenchen.de/10831> PM. Een vervolg CPB-boek is *Europa in Crisis*, en zie dan <http://thomascool.eu/Papers/Drgtpe/Crisis-2007plus/2011-11-21-RecensieEuropaInCrisis.html>

³⁷⁸ <http://nu.pvda.nl/personen/Tweede+Kamer/Ronald+Plasterk.html+target=>

Federaal Europa

(W) 31 oktober 2011 ³⁷⁹

Professor Arnoud Boot adviseert het parlement het jongste euro-plan af te wijzen. ³⁸⁰ Ook dit akkoord is een lapmiddel. Goed gedrag van Griekenland en Italië is nog steeds niet af te dwingen. Dat kan volgens hem alleen met de hulp van het IMF. Een krachtig Nee van Nederland is nodig om een akkoord te krijgen met een rol voor het IMF. Afwijzing zal geen paniek veroorzaken want de Europese Centrale Bank (ECB) kan de economie draaiende houden en sinds kort hebben we ook dat EFSF fonds. Aldus professor Boot.

VVD en CDA zullen Mark Rutte, die in Brussel met Merkel akkoord is gegaan, echter niet laten vallen. Wilders twitterde tegen het akkoord omdat het een deel van de Griekse schuld kwijtscheldt. Wanneer de PvdA tegenstemt, heeft het kabinet een groot probleem. Maar als de PvdA tegenstemt, kan Wilders de PvdA pesten door toch voor te stemmen. Dan is hij de staatsman die zijn verantwoordelijkheid neemt en de PvdA de onverantwoordelijke onnozelaar. Wilders kan van Rutte en Verhagen dan ook wisselgeld vragen om de PvdA nog meer te jennen. Aldus Henk en Ingrid.

Het ligt zelfs iets ingewikkelder. Er zit een systeem in Merkels aanpak door steeds maatregelen te nemen die net niet werken. Een voortdurende crisis houdt alles vloeiend. Het euro-verdrag mist dwingende maatregelen en alleen onder druk van crisis en hoge rentestanden kunnen Griekenland en Italië gedwongen worden om orde op zaken te stellen. De geesten worden rijpgemaakt voor de totaaloplossing van een federaal Europa.

The Economist bericht dat Merkel in kleine kring al heeft opgemerkt dat ze de Duitse grondwet wil aanpassen om souvereiniteit aan Brussel over te dragen. ³⁸¹ Daar gaat het om. Wanneer de PvdA ook voorstander van zo'n federaal Europa is, kan men de aanpak van Merkel slechts steunen. Aldus Merkel en Rutte.

De redenering van Boot kan niet overtuigen. Ook het IMF kan falen. Wanneer *iemand* de wereldcrisis had moeten voorzien, dan toch wel de monetaire en financiële deskundigen van het Internationaal Monetair Fonds, zou je toch denken ? Maar niet heus. Griekenland is in recessie gestort, ten aanzien van IJsland is er forse kritiek geuit, ³⁸² en ook in het recente *Regional Report* over Europa slaat men de plank zwaar mis – zie mijn commentaar. ³⁸³

---

³⁷⁹ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/federaal-europa.html>

³⁸⁰ <http://www.mejudice.nl/artikel/698/zonder-sterke-rol-imf-blijft-het-akkoord-een-lege-huls>

³⁸¹ <http://www.economist.com/node/21533392?fsrc=rss>

³⁸² <http://www.voxeu.org/index.php?q=node/7162>

³⁸³ <http://thomascool.eu/Papers/Drgtpe/Crisis-2007plus/2011-10-16-Ghost-1989.html>

Professor Boot was een van de degenen die, voorafgaand aan de crisis, waarschuwde, maar ten aanzien van de oplossing staat hij niet sterk. Zoals iemand met een hamer overal spijkers ziet, ziet de hoogleraar financiële markten vooral financiële aspecten. Exit professor Boot.

Economen neigen al tot het oordeel dat dit nieuwe akkoord inderdaad een stoplap is en dat we spoedig weer in de stress zitten. Zie bijvoorbeeld Richard Baldwin.³⁸⁴ Veel details zijn nog niet ingevuld. De ronde langs de parlementen zal niet eenvoudig zijn. Het noodfonds van 1000 miljard euro bestaat uit een hefboom zoals die welke de crisis veroorzaakte. De herkapitalisatie van banken zal zwakke banken noodzaken minder krediet te geven terwijl we juist moeten groeien.

De oplossing zit in het versterken van de Europese Centrale Bank, maar in plaats daarvan komt er een kerstboom van Presidenten die met elkaar moeten overleggen (EU, Commissie, Eurozone, ECB, EFSF). Merkel heeft haar hand overspeeld en schept teveel risico voor een echte Depressie. De PvdA kan verantwoord tegenstemmen. Exit Merkel en Rutte.

Dan blijven Henk en Ingrid over. Wilders komt inderdaad in de verleiding zich met het imago van staatsman te tooien. Het kleineren van de PvdA kan meer stemmen opleveren dan het afgeven op Griekenland. In het gek maken van mensen kun je ver komen. Als wetenschapper kan ik hier verder weinig over zeggen.

Het masochisme in Europa blijft verbazen. De commentator van *El Pais*³⁸⁵ vindt het dubieus dat om de Duitse banken te redden ook de Spaanse banken onnodig hard worden aangepakt. Spanje, met vijf miljoen werklozen, zou juist groei nodig hebben. *El Pais* ziet de echte oplossing in overdracht van soevereiniteit aan een Europees Ministerie van Financiën zitten, precies zoals Merkel wil. Onder druk wordt alles vloeibaar, zelfs de trotse Spanjaard.

Wie een federaal Europa wil, kan een politieke keuze maken en daar kan ik als wetenschapper niets over zeggen. Maar het is onjuist om daarvoor het argument te gebruiken dat het economisch noodzakelijk is. Als econoom en wetenschapper kan ik opmerken dat de huidige politieke keuzes plaats vinden in de context van onvoldoende inzicht in de economische mogelijkheden.

De Europese politici zitten gevangen in een kokervisie. Binnen de economische wetenschap bestaat er een neoliberale denkrichting. Economen zoals Alan Greenspan zijn destijds door politici als Ronald Reagan op het schild getild en deze wind is via Margaret Thatcher naar Europa gewaaid. In samenspraak is het beleid bepaald dat tot de huidige crisis heeft geleid. Zulke adviseurs staan nog steeds op dat schild. Zij zijn de Cesar Millans van onze politici. Mark Rutte volgt een economische theorie die aantoonbaar heeft gefaald. Toch volhardt hij.

---

³⁸⁴ <http://www.voxeu.org/index.php?q=node/7176>

³⁸⁵ http://www.elpais.com/articulo/english/Hindering/growth/elpepueng/20111028elpeng_4/Ten

Er is een alternatieve analyse. Zie mijn opstel voor de G20: *Yes we can, in Cannes*.³⁸⁶

Clockwork Orange

2 november 2011³⁸⁷

Clockwork Orange is de gruwelijkste film ooit gemaakt. Ik werd onpasselijk bij het zien ervan, lang geleden. Zinloos geweld. Met name de scene waarin willekeurig wordt ingebroken, verkracht en vermoord, met clownsmaskers op, acht ik volstrekt immoreel. Zo'n film maak je niet. Zo'n film is een verkrachting van de beschaving en wat het leven waardevol maakt. De term 'moorddadige clown' beschrijft voor mij het dieptepunt waartoe een mens kan zinken.

Oud-hoogleraar moleculaire biologie en genetica Ronald Plasterk, oud-minister voor de wetenschap en nu financieel woordvoerder voor de Tweede Kamer-fractie van de PvdA, kan op die horrorschaal van 0 tot 10 gezien worden als een misdadige paljas. Hij draagt geen clownsmasker en de misdaad is geen wettelijke zodat de politie er niets mee heeft. Volksvertegenwoordigers hebben een essentiële vrijheid om bij hun pogingen het volk te vertegenwoordigen tot malloterie en grove fouten te vervallen. In het publieke domein is het echter nuttig te onderkennen dat de professor als een misdadige paljas gezien kan worden.

Eerder beschreef ik hem reeds als zo'n paljas.³⁸⁸ In het kamerdebat gisteravond over crisis en euro werd de geest hem weer vaardig. Het gebrek aan economisch inzicht werd weer breed onder de aandacht gebracht.

Vervolgens beging hij de misdaad het reddingspakket geen rode kaart te geven. Plasterk ziet niet dat het pakket onverantwoord is.³⁸⁹ Rutte vroeg geen groen en kwam daarmee weg. Het tv-journaal snapte het precies: "De PvdA trok niet aan de noodrem." Het pakket staat nu in hoofdlijnen vast en de PvdA zit in de fuik dat hierna alleen over details kan worden gesproken. Van zulke details snapt Plasterk ook weinig en ook hier kan hij alleen aan de leiband van het kabinet meelopen.

De kranten noemen als optie voor het pakket te stemmen in ruil voor nieuwe verkiezingen, zoals men in Slowakije deed. Maar je moet iets onverantwoords nooit goedkeuring geven. Hoogleraren Arnoud Boot en Sweder van Wijnbergen willen Griekenland en Italië aan het IMF overdragen maar dit is de neoliberale aanpak die ons juist in problemen heeft gebracht.

---

³⁸⁶ <http://thomascool.eu/Papers/Drgtpe/Crisis-2007plus/2011-10-28-YesWeCan-in-Cannes.html>

³⁸⁷ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/clockwork-orange.html>

³⁸⁸ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/paljas.html>

³⁸⁹ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/federaal-europa.html>

Er is een alternatief.³⁹⁰ Natuurlijk, er is corruptie en incompetentie, ook in het Zuiden, maar die bestrijd je niet met nog meer werkloosheid en armoede die corruptie en incompetentie in de hand werken. Premier Papandreou is van de PASOK, de Griekse zusterpartij van de PvdA. Plasterk vond zijn sociaaldemocratische broeder onbetrouwbaar. Plasterk begrijpt dus niet dat de Griekse samenleving in ontbinding verkeert. De Griekse arbeidersgezinnen die zuchten onder werkloosheid, bezuinigingen en belastingverhogingen ten behoeve van graaiende Noord-Europese bankiers krijgen van Plasterk geen sympathie. Misschien wel een uitnodiging voor een voetbalwedstrijd.

Gabor Steingart, hoofdredacteur van het Duitse *Handelsblatt*, kan het wel begrijpen: *'Had we treated our brothers and sisters in the East Germany like the Greeks are treated now, the people there would still drive "Trabant" cars and wait for bananas.'*³⁹¹

Natuurlijk, de hele Tweede Kamer heeft boter op het hoofd. Voor de VVD is het pijnlijk dat Rutte zoveel souvereiniteit weggeeft aan Brussel onder de leugen 'dat hadden we al gedaan maar we wisten het nog niet'. Elly Blanksma van het CDA richt verstand en barmhartigheid ook op de bankiers. Enzovoorts.

Maar een hoogleraar en minister van wetenschap: dan hoop je dat hij beseft dat je voor deze functie kennis van economie moet hebben, en inzicht hoe maatregelen op gewone burgers uitwerken. Misdadige clowns die inbreken hebben dat natuurlijk niet, die doen maar wat.

PS. Overigens is de manier waarop Nederland met wetenschap omgaat vaak curieus. Bij 'professor' Diederik Stapel schreven jonge mensen proefschriften op grond van door hem verzonnen data. Professor Levelt van de onderzoekscommissie:³⁹²

"Eventueel moet een proefschrift teruggetrokken worden. Maar er is geen enkele reden om doctorsgraad terug te trekken. We raden de universiteiten aan om buitengewoon genereus met de auteurs van de proefschriften om te gaan. Ze waren niet op de hoogte van de fraude, dit is een ramp voor hen. Hun onderzoek is nu waardeloos. Maar voor het verkrijgen van een graad moet iemand laten zien dat hij of zij zelfstandig onderzoek uit kan voeren en zelf een artikel kan schrijven. Aan die eisen is voldaan."

Dit is onlogisch. Het onderzoek is waardeloos omdat het niet wetenschappelijk was. Levelt verzint een oordeel van promotiecommissies die zorgvuldiger werk hadden mogen plegen. Hier proberen de Colleges van Bestuur onder de kosten uit te komen.

Correct zou zijn dat men de promovendi een vergoeding geeft voor de geleden schade aan de loopbaan, en dat zij in staat worden gesteld om tegen hun huidige salaris alsnog binnen vier jaar te promoveren op een serieus proefschrift. Logica is een beetje moeilijk, vooral wanneer er geld en integriteit en groepsdwang bij zijn betrokken.

---

³⁹⁰ http://ekathimerini.com/4dcgi/_w_articles_wsited3_1_23/10/2011_411466

³⁹¹ www.ekathimerini.com/4dcgi/_w_articles_wsited3_1_28/10/2011_412321

³⁹² <http://universonline.nl/2011/10/31/voorgelogen-door-eigen-promotor/>

Meerderheid

(W) 12 december 2011³⁹³

President Sarkozy wil dat de EU Raad van Ministers vaker bij meerderheid gaat besluiten.³⁹⁴ De huidige regel is dat ieder land instemming moet geven zodat ieder land ook vetorecht heeft. Het afschaffen van het vetorecht raakt direct aan de nationale soevereiniteit. Zijn we landen *in* Europa of landen *van* Europa ? De unanimiteit is op een paar punten al afgeschaft en volgens Sarkozy moeten we nu veel verder gaan.

Afgelopen oktober dreigde het kleine Slowakije het reddingspakket van de euro te torpederen.³⁹⁵ De regering viel en premier Radicova vormde een nieuwe coalitie met een partij die als tamelijk opportunistisch te boek staat. Wanneer het vetorecht niet had bestaan dan had Radicova formeel “tegen” kunnen stemmen om daarna te zeggen “het moest van de meerderheid”. Had Slowakije maar tegengestemd, want die *haircut* voor Griekenland was contraproductief.³⁹⁶

Het klinkt democratisch: stemmen bij meerderheid. Het is dat niet altijd.

Stel, je hebt een huis met een tuintje, en de overheid laat daar een trein door lopen. Dit gebeurde in de Betuwe met de Betuwelijn. De meeste mensen spraken hun veto uit. “In mijn tuin geen polonaise en zeker geen trein.” Deze mogelijkheid tot verdediging ligt vastgelegd in hun recht op bezit. De overheid kan dan compensatie aanbieden. Nu ontstaat een moeilijk punt. Stel dat veel mensen een redelijke compensatie accepteren maar de familie Janstzens weigert totale medewerking. De overheid moet bepalen of dit misschien een principekwestie is of misschien een poging een onredelijke vergoeding te krijgen. Zelfs bij een principekwestie kan het algemeen belang toch zwaarder wegen. Aldus ontstaat het leerstuk van de onteigening.

Kortom, het besluiten met algemene instemming is in beginsel het meest democratisch. Het vetorecht biedt een bescherming voor het individu.

Stemmen bij meerderheid ontstaat in een andere situatie. Stel dat Angela, Nicolas, Mark en Elio besluiten samen op vakantie te gaan in ofwel Griekenland ofwel Italië. Bij niemand is sprake dat rechten worden geschonden. De vakantie is een verbetering ten opzichte van de huidige situatie (“*status quo*”). Wie een veto uitspreekt, gaat buiten het boekje. Maar er zijn twee opties en er moet besloten worden. Je kunt een munt opgooien, of een touroperator laten besluiten, of wat dan ook. Wanneer

---

³⁹³ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/meerderheid.html>

³⁹⁴ www.volkskrant.nl/vk/nl/2668/Buitenland/article/detail/3060407/2011/12/01/

Toespraak-Sarkozy-Europa-moet-bij-meerderheid-gaan-beslissen.dhtml

³⁹⁵ <http://nos.nl/artikel/302880-moeizaam-beraad-slowakije-over-efsf.html>

³⁹⁶ <http://www.roeljanssen.nl/wp/archives/536>

het van belang wordt gevonden om aan te sluiten bij de voorkeuren, dan is stemmen bij meerderheid denkkelijk de beste manier.

Het stemmen bij meerderheid kennen we vooral uit situaties waarin geen sprake is van het schenden van rechten. Dit verschilt fundamenteel van situaties waarin rechten geschonden kunnen worden. Presidenten van grote landen willen het verschil soms niet zien.

Wiskunde

(W) 3 januari 2012 ³⁹⁷

Het volgende beschrijft een aparte reis van de geest die voert langs de krochten van menselijke geschiedenis en door versteende instituties met eigen belangen. Het gaat nu, kortom, over wiskunde.

Ik ben econometrist en in dit vak maken we economische modellen van de werkelijkheid met behulp van wiskunde en statistiek. Aan de universiteit in Groningen hadden wij onze colleges wiskunde samen met de studenten wis-, natuur- en sterrekunde. Na een diploma econometrie in Groningen 1982 heb ik nog een didactische aantekening wiskunde gekregen aan de universiteit in Leiden 2008. Mijn boek over de didactiek van wiskunde heeft onlangs een gunstige recensie gekregen. ³⁹⁸ Hopelijk accepteert de lezer dat ik iets van wiskunde snap, ook al kan het lijken of ik wonderlijke uitspraken doe.

Als docent wiskunde heb ik alleen bekwame en prettige collegae ontmoet. Er is een eindexamen waaraan gewerkt wordt en er is de oprechte poging leerlingen ook wiskunde bij te brengen. Als ik al kritiek zou hebben, dan niet daarop. Mij gaat het nu om de andere kant, de feitelijke constatering dat het fundamenteel en structureel fout gaat.

Er is een groot probleem in het onderwijs in wiskunde. Wiskundigen worden opgeleid voor abstracte theorie. Komen zij voor de klas te staan dan zien zij daar reëel bestaande leerlingen. Oei, au, oef. Een pijnlijk besef: wiskundigen hebben niet de empirische instelling die voor onderwijs nodig is. Wiskundigen lossen dit op door vast te houden aan een bepaalde traditie. Doe het maar zoals het altijd gedaan is, dan werkt het een beetje, denken ze dan. Wanneer de leerling het niet snapt, is het de schuld van die leerling zelf. En zo gaat het al eeuwen.

Ik overdrijf een beetje. Wiskundigen veranderen wel eens iets. Hans Freudenthal verzon de “realistische wiskunde”. Hier was dus een theoreticus met het hoofd in de wolken die meende een beeld van de werkelijkheid te hebben. Nu was het voorgaande onderwijs in wiskunde nogal erg on-didactisch met “definitie, stelling, bewijs”, dus misschien lukte het alleen daarom dat anderen zich lieten overtuigen om iets anders te proberen, in de richting van toegepaste wiskunde.

---

³⁹⁷ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/wiskunde.html>

³⁹⁸ <http://www.euro-math-soc.eu/node/2081>

Maar empirisch onderbouwd was het niet. Recentelijk constateert Ben Wilbrink: ³⁹⁹ “ik heb geen serieus empirisch toetsend onderzoek door de wiskobas-groep kunnen vinden, dus geen onderzoek op basis waarvan Hans Freudenthal terecht zijn claim kon doen. En dit is niet de enige claim die de wiskobas-groep heeft gedaan.” Ben Wilbrink snapt daarbij nog niet hoe erg het écht is.

Een voorbeeld. Voor “twee en een half” is de officiële schrijfwijze $2\frac{1}{2}$. Voor “twee maal A” is de schrijfwijze 2A. Bijvoorbeeld $2\sqrt{2}$. De schrijfwijze $2\frac{1}{2}$ is dus als “twee maal een half”. Voor boeken of bij typen is het nog wel te leren. Maar met de hand geschreven kan het fout gaan en kan een leerling plots denken $2\frac{1}{2} = 1$.

Er zit veel onderwijstijd, bloed, zweet en tranen in aanleren bij leerlingen dat $2\frac{1}{2}$ eerst “en” is en vervolgens dit weer een beetje afleren omdat 2A “maal” is. Waarom? Alleen omdat het traditie is. Je kunt ook gewoon $2 + \frac{1}{2}$ schrijven voor “twee en een half”, dan staat die “en” er ook precies. Vanuit didactisch oogpunt is dat ook logischer omdat het beter aansluit bij algebra.

Het is ook een belangrijk wiskundig inzicht dat een symbool zowel passieve als actieve betekenis kan hebben. Bijvoorbeeld bij $\sqrt{2}$ kun je de rekenmachine pakken om actief de decimalen te bepalen, maar je kunt het ook passief laten staan om daarmee exact door te rekenen.

De notatie van breuken toont dus hoe wiskundigen hechten aan traditie en geen zicht hebben op de empirische onderwijssituatie. In wezen doen ze afbreuk aan de wiskunde zelf. Het is een voorbeeld van een veel en veel langere lijst.

Wanneer je wiskundigen hiervan vertelt, krijg je glazige gezichten en sommigen gaan schelden. De verkeerde “wiskunde” wordt nu tegen hoge kosten in allerlei computerprogramma’s ingeprogrammeerd en Nederland heeft een hele kerstboom opgetuigd om kinderen “beter te laten rekenen”.

Een ander voorbeeld. De wiskundigen hebben zich verenigd in het Platform Wiskunde Nederland (PWN). Ze zijn een publiciteitscampagne ⁴⁰⁰ van plan waar het nodige geld in gaat zitten. Dus: men heeft vanaf de kleuterschool tot het eindexamen ontvankelijke kinderen beschikbaar om de schoonheid van wiskunde te laten zien, die kans wordt verknald, veel leerlingen gaan wiskunde haten, en vervolgens moet dit met reclame hersteld worden ...

Directeur Wil Schilders van PWN schrijft: “In het afgelopen jaar is gebleken dat het lastig is om ‘out of the box’ te denken, derhalve zullen hiervoor nieuwe stimulansen worden gegeven. Er zal hier veel ruimte en aandacht aan worden gegeven, iedere commissie zal nadrukkelijk worden gevraagd nieuwe ideeën aan te dragen. Zulke initiatieven zijn van groot belang voor het welslagen van de missie van PWN.” (*Euclides*, december 2011, pagina 127; als ook *Nieuw Archief voor Wiskunde*, december 2011, p289 ⁴⁰¹)

³⁹⁹ <http://beteronderwijsnederland.net/node/7485>

⁴⁰⁰ <http://www.platformwiskunde.nl/publiciteit.htm>

⁴⁰¹ <http://www.nieuwarchief.nl/serie5/deel012/dec2011/nawdec286.pdf>

Dit is een grove onwaarheid en de wiskunde onwaardig. Ik heb PWN, de commissie voor het onderwijs en ook professor Schilders zelf wel degelijk op de hoogte gesteld van mijn analyse en mijn boeken over het onderwijs in wiskunde. Niet meer van gehoord.

De onwaarheid van professor Schilders maakt me boos. Het is geschiedvervalsing. Het is de vos die de passie preekt. Het zijn de gekken die het gesticht, farizeeërs die de tempel, ondemocraten die het parlement hebben overgenomen.

Nederland heeft het onderwijs in wiskunde toevertrouwd aan halve autisten die halfblind zijn voor de werkelijkheid. Het is als paters in internaten maar dan geen sexueel misbruik maar geestelijke mishandeling. Het is als borst-implantaten met industriële in plaats van medicinale siliconen. Het is als de woekerpolissen van DSB of de rommelhypotheken in de USA.

De sector heeft geen zelfreinigend vermogen want is erop gericht zichzelf in stand te houden. De vorige minister van onderwijs en wetenschappen Ronald Plasterk deed niets. Nu doet hij alsof hij iets van economie snapt, en gezien het menselijk leed in Zuid-Europa heeft hij zich in mijn analyse ontpopt als misdadige clown.⁴⁰² Pff. Dat lucht een beetje op.

Wanneer professor Schilders zo de onwaarheid spreekt, hoop ik dat ik even naar waarheid met woorden mag reageren die duidelijk schetsen om welke spanning het gaat. Pff. Terug naar alledaags taalgebruik. Er is dus iets ernstig mis. Laat het parlement ingrijpen (of kies er een dat wel functioneert).⁴⁰³

Waar ik spreek over geestelijke mishandeling in het onderwijs in wiskunde, is het onjuist dat als literaire overdrijving te beschouwen want het is wel degelijk bedoeld als een empirische constatering.

Iemand constateert bijvoorbeeld hier:⁴⁰⁴ "Bovendien is er een grote groep studenten die bij $a^2 + b^2 = c^2$ al rode vlekken in hun nek krijgt." Momenteel wordt het succes van het onderwijs in wiskunde gemeten als de *performance* van leerlingen, uitgaande van de onjuiste gedachte dat de onderliggende wiskunde goed is, met een instrument als PISA.⁴⁰⁵

Juister zou het zijn om daar een statistische indicator naast te zetten voor de veroorzaakte overmatige stress, vergelijkbaar aan de instrumenten als van de Onderwijszorg Nederland⁴⁰⁶ of de Stichting Benchmark GGZ.⁴⁰⁷ Voor dierenwelzijn⁴⁰⁸ is er al statistisch onderzoek maar huilende kinderen hebben hun onvoldoende zelf verdiend en krijgen een zakdoek, zo is althans het huidige rare gedachtenpatroon.

---

⁴⁰² <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/paljas.html>

⁴⁰³ Ik heb er inmiddels met professor Schilders over gesproken en ik begrijp dat het allemaal niet zo bedoeld is. Er blijft een verschil in analyse en inzicht.

⁴⁰⁴ <http://beteronderwijsnederland.net/node/7330>

⁴⁰⁵ <http://www.oecd.org/dataoecd/58/41/33917867.pdf>

⁴⁰⁶ <http://onderwijszorgnederland.nl/>

⁴⁰⁷ <http://www.sbggz.nl/>

⁴⁰⁸ http://www.nwo.nl/nwohome.nsf/pages/NWOA_7CFDSR

Het is, zoals gezegd, een apart verhaal. Ik werkte als econometrist en wetenschapper bij het Centraal Planbureau, ontwikkelde een analyse over werkloosheid, en zag mij met onwaarheden ontslagen.⁴⁰⁹ Een alternatief was leraar wiskunde worden. Als student had ik al een boek over logica en methodologie geschreven. De creativiteit staat niet stil en als empirisch wetenschapper kijk ik blijkbaar iets verder dan pure wiskundigen. Vervolgens ontdek je weer een en ander.

En dan begint weer zo'n circus: de boodschap is onwelgevallig maar je kunt de boodschapper pakken. Wat vreselijk jammer is, is dat mooie inzichten plotseling belast worden met het gescheld en gemanipuleer door anderen. Ik weet geen betere oplossing dan netjes verslag doen van wat er gebeurt.

Bijzonder is dat wiskundigen ook een rol hebben gespeeld bij het ontstaan van de crisis in economie en democratie. Ze hadden een beschermende rol kunnen spelen bij de ontsporing door de directie van het CPB maar blijken een eigen probleem te vormen. De reis van econometrie naar logica en wiskunde heeft zo ook wel weer tot nieuwe inzichten geleid.

Vernis

26 januari 2012⁴¹⁰

Zo dun is het laagje vernis. Anderhalf jaar in de Tweede Kamer is ook voor Job Cohen voldoende het te laten slijten. Zelfs het pluche van EUR 95.000 per jaar is niet genoeg om de beschaving in stand te houden. Wie had gedacht op een fatsoenlijke hoogleraar en burgemeester te hebben gestemd die vooral boven de partijen wil staan, ziet plots de malende armen die het op straat willen uitvechten. "Ja, ik zeg nee,"⁴¹¹ roept hij demagogisch, nog een beetje schichtig kijkend of het inderdaad lukt om mensen op deze manier te intimideren, of dat ze van die engerd weglopen. "Wilders is een pure machtspoliticus," scheldt hij alsof de eerdere kritiek niet meer relevant is dat Wilders onbehoorlijke maar toch wel degelijk politieke doelen had.

Is het Cohen zelf die als kapitein het schip stuurt, of steunt hij op de rampkoers van zijn collega-hoogleraar Ronald Plasterk, het financiële boegbeeld dat zich eerder als misdadige paljas ontpopt had?⁴¹² O, had Plasterk als financieel woordvoerder maar vleugels gekregen en de harten van achterban en kiezers gestolen, Cohen had met liefde de hamer aan hem overgedragen. Maar nu in de modder blijken zij zuur tot

---

⁴⁰⁹ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/00000066.html>

⁴¹⁰ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/vernis.html>

⁴¹¹ <http://www.volkskrant.nl/vk/nl/2824/Politiek/article/detail/3132022/>

2012/01/21/Komt-val-kabinet-dichterbij-nu-Cohen-nee-zegt.dhtml

⁴¹² <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/paljas.html>

elkander veroordeeld en 's nachts huilen zij soms zacht in het hoofdkussen.

In zomer en herfst 2011 wilde Plasterk samen met Rutte dat Europa zich aan begrotingsdiscipline hield en dat er zelfs een eurocommissaris kwam.⁴¹³ Nu Nederland zelf (zoals te voorzien was) in de problemen komt en de begroting moet aanpassen, roepen Cohen en Plasterk: "Ja, ik zeg nee".

De o zo lief kijkende Mariëlle Tweebieke snapte er in deze uitzending⁴¹⁴ met Plasterk ook weinig van. Plasterk: (a) Het gesloten akkoord van 9 december 2011 is "slap". (b) Er zit een verborgen overdracht van soevereiniteit in (en dus is het eigenlijk sterk). (c) Rutte stelt dat die overdracht er niet is (want vroeger al is gedaan) en spreekt onwaarheid. (d) De PvdA wil ook overdracht van soevereiniteit en vindt het dus een goed akkoord, maar is ook weer tegen omdat het "verborgen" is. (e) De Grieken mogen geen referendum houden maar Nederland wel verkiezingen ongeacht de urgentie van recessie hier en depressie in Zuid-Europa. (f) Verkiezingen pas in maart te bekijken wanneer duidelijk is wat de afspraken precies zijn. Mariëlle, een *damsel in distress*.

Wanneer Plasterk nu had gezegd dat hij het akkoord "slap" vond omdat er geen grondwetgevende vergadering wordt uitgeschreven voor de vorming van een federale EU, en dat hij de verkiezingen dan maar wil verliezen omdat weinig kiezers een federale EU willen, en dat een recessie in de EU dan maar moet omdat hij toch geen alternatief heeft, dan had ik het nog begrepen. Nu verdoezelt hij dit zelf, en de paljas verdwaalt in zijn eigen rookgordijnen. Mensen die de zaak belazeren vertonen vaak een neiging tot masochisme, de al dan niet heimelijke wens betrapt te worden en vreselijk op de genade te krijgen.

Job en Ronald hebben van die uitzending met Mariëlle onthouden dat hun argumenteren weinig zin heeft. Voortaan mag het ook zonder argumenten en met enig doel het kabinet weg te krijgen. Jammer genoeg maken zij een uitzondering voor de EU-crisis. Hier hoeft geen alternatief ontwikkeld te worden en steunt men het kabinetsbeleid. De arbeidersgezinnen in Nederland blijven belangrijker dan de arbeidersgezinnen in Griekenland, Italië, Spanje en Portugal. Of eigenlijk maken die arbeidersgezinnen überhaupt niets uit, zolang Job en Ronald maar aan het pluche vasthouden en bij de beweging van eb en vloed van de kiezersgunst of volkswoede omhoog kunnen worden getild. Minister President Plasterk en Eurocommissaris Cohen, wow, dat hadden zij in hun bescheidenheid nooit durven denken !

---

⁴¹³ <http://www.volkskrant.nl/vk/nl/7264/Schuldencrisis/article/detail/2988861/2011/10/25/Kan-Plasterk-zijn-harde-woorden-waarmaken.dhtml>

⁴¹⁴ <http://nieuwsuur.nl/video/321201-wat-doet-de-pvda-met-de-uitkomsten-top.html>

Beter wiskunde-onderwijs, nu!

(W) 8 februari 2012 ⁴¹⁵

Voor een website die zich lijkt te richten op de vrijheid van denken is er bij Frontaal Naakt niet alleen ruimte voor tweedimensionele afbeeldingen van geometrische vormen maar soms ook dieper gravende wiskunde.

Duns Ouray brak het ijs door te constateren dat wetenschap mensenwerk is. ⁴¹⁶ Hard werken ook, met timmeren, schaven en schuren: “Wiskundigen gaan met elkaar op de vuist over het correcte begrip van 0. Op hun wetenschappelijke symposia rollen ze vechtend over de grond over het begrip ‘oneindigheid’.”

Inderdaad heb ik hier een nieuwe aanpak met een weerlegging van Cantor’s diagonaalbewijs, ⁴¹⁷ waardoor Cantor’s “trans-oneindigheden” verdwijnen als luchtspiegelingen. Yezkilim ⁴¹⁸ besprak de stelling van Pythagoras, waarbij door de verhuizing van de website de plaatjes helaas zijn verdwenen.

De eerste reactie onder dat stuk is van ‘rena’: “ik dacht nog wel de rest van mijn leven van wiskunde verlost te zijn”, en zij tekent het wijdverbreide maatschappelijke ongemak ten aanzien van dit vak. Peter Breedveld *himself* gaf een lovende bespreking van *Logicomix* ⁴¹⁹ over de crisis in de grondslagen van de wiskunde door de paradox van Russell. Dat is inderdaad een prachtige strip en zeer te genieten.

Laat ik de kantekening plaatsen dat ik de paradox van Russell alwel had opgelost ⁴²⁰ voordat dit stripboek verscheen, zodat het een beetje in de lucht hangt. Zie mijn boek *A Logic of Exceptions* (1981, 2007, 2011), ⁴²¹ met het onderscheid tussen waar, onwaar en onzin.

De paradox van Russell is als onzinnig te zien. Logici blijken zeer onlogisch te kunnen zijn. Ook leugenaarsparadoxen in driewaardige logica blijken oplosbaar. Duns Ouray spreekt een waar woord: “u werd verteld dat de wiskunde absoluut zeker was. Wat u op school heeft geleerd, was pure indoctrinatie. U werd voorgelezen uit de bijbel van de wiskunde. Uw leraar liet geen ruimte voor twijfel, net zomin als er op catechismus ruimte was voor twijfel.”

Overigens steun ik Duns Ouray alleen t.a.v. dit inzicht t.a.v. wiskunde, voor zijn andere inzichten is twijfel ⁴²² juist te overwegen...

Recentelijk beschreef ik mijn geestelijke reis ⁴²³ aan de kapstok van de wiskunde. Ik was aangenaam verrast door de reacties op *Frontaal*

⁴¹⁵ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/beter-wiskunde-onderwijs-nu.html>

⁴¹⁶ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/00000264.html>

⁴¹⁷ <http://thomascool.eu/Papers/ALOE/2011-08-07-ContraCantorProOccam.pdf>

⁴¹⁸ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/00001891.html>

⁴¹⁹ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/magische-momenten.html>

⁴²⁰ <http://thomascool.eu/Papers/ALOE/2010-02-14-Russell-Logicomix.pdf>

⁴²¹ <http://thomascool.eu/Papers/ALOE/Index.html>

⁴²² <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/dunce.html>

⁴²³ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/wiskunde.html> boven p158

Naakt die veel positiever van toon waren dan welke ik eerder had bij "Beter Onderwijs Nederland".⁴²⁴ Het verzet bij BON tegen het Freudenthal instituut maakt hen blind voor dieper gravende verbeteringen.

Een probleem is dat wiskundigen worden opgeleid tot abstractie, maar dat wanneer zij voor de klas komen te staan, daar plotseling reëel bestaande leerlingen zitten. Dat sluit niet aan. Wiskundigen lossen dit op door vast te houden aan de traditie. Doe maar als vroeger, dat werkt, denken ze dan. Maar de wiskunde is ontwikkeld als mensenwerk, de stof is omslachtig en soms zelfs onlogisch.

Ik heb dit in 2008 beschreven en de suggestie gedaan tot een parlementair onderzoek, plus de oprichting van een 'Simon Stevin Instituut' om het onderwijs in wiskunde in de toekomst in te bedden in degelijk empirisch onderzoek. Ik schreef de boeken *Elegance with Substance* (2009) en *Conquest of the Plane* (2011). Helaas toont de wiskundewereld geen belangstelling.

Een belangrijk lichtpuntje is de recente boekbespreking⁴²⁵ door Richard Gill, hoogleraar wiskundige statistiek te Leiden en lid van de KNAW, en bekend door zijn analyse van de statistieken rondom Lucia de B. Gaan wiskundigen nu eindelijk eens lezen en op hun websites commentaar plaatsen?

Ik zie de wiskundigen in 2008-2012 wezenlijk falen t.a.v. deze analyse over het onderwijs. Dat Richard Gill een open geest toont, is geen excuus voor de anderen om zich zo gesloten op te stellen. Het lijkt me tijd voor ouders, andere vakken zoals natuurkunde, economie, etcetera, studenten en bedrijfsleven, om zich voor verbetering van het onderwijs in wiskunde uit te spreken.

Sinds vandaag staat hier een petitie aan de Tweede Kamer.⁴²⁶ Ja, er is ernstige kritiek mogelijk op een disfunctioneel parlement en kamerleden die wellicht allemaal individueel falen. Maar met deze democratie moeten we het doen en een voordeel is dat de discussie iets transparanter kan worden. Geert Wilders met een geodriehoek, wellicht krijgen we nog creatieve televisie.

---

⁴²⁴ <http://thomascool.eu/Papers/Drgtpe/Crisis-2007plus/2012-01-11-FatsoenMoetJeDoen.html>

⁴²⁵ <http://www.math.leidenuniv.nl/~gill/reviewCOTP.html>

⁴²⁶ <http://www.ipetitions.com/petition/tk-onderzoek-wiskundeonderwijs>

Nobelprijs

(W) 13 maart 2012 ⁴²⁷

Ronald Plasterk denkt dat hij de Nobelprijs zou hebben kunnen winnen. In deze DWDD ⁴²⁸ op minuut 6.05 (de eerste 3 minuten gaan sowieso over niets) stelt Matthijs Nieuwkerk: "Als u nog vijf jaar in de wetenschap was gebleven dan had u de Nobelprijs gewonnen, dat was zo ongeveer uw status". Plasterk zwijgt maar ontkent niet en glimlacht op minuut 6.19 breed.

Op de cursus *Kremlin Watching* wordt uitgelegd dat zo'n reactie eigenlijk een bevestiging is.

De meeste mensen die de Nobelprijs winnen, weten heus wel dat ze heel belangrijk werk hebben geleverd. Een typische uitzondering was winnaar economie Haavelmo (spreek uit Hovelmoë). Deze was zo beduusd dat hij een eindje ging rijden en pas na enig zoeken teruggevonden kon worden. Maar diens werk lag dan ook op het terrein van de kansrekening.

De meeste mensen die weten dat ze een Nobelprijs zouden kunnen krijgen gaan dat niet ontkennen. Dat is valse bescheidenheid en onwaarsachtig. Wetenschap is juist gericht op waarheid. De juiste reactie is echter niet te zwijgen, dat op allerlei manieren kan worden uitgelegd, maar te zeggen: "Daar ga ik niet over dus daar kan ik niets over zeggen."

Wanneer je mij bijvoorbeeld vraagt of ik denk dat ik de Nobelprijs zou kunnen krijgen voor mijn oplossing van de werkloosheid, dan ga ik dat niet ontkennen en zeg ik netjes: "Daar ga ik niet over dus daar kan ik niets over zeggen."

Vervolgens heb je op de wereld een heleboel ijdeluiten die denken dat ze een Nobelprijs zouden kunnen winnen. Die hebben onvoldoende niveau, snappen niet hoe het werkt en die gaan bij zo'n vraag zwijgen en glimlachen.

De formulering van Matthijs doet er ook toe. Nog vijf jaar om werkelijk iets te vinden, en dan pas die prijs. Dus niet voor al geleverd werk in het verleden dat aanwijsbaar cruciaal is gebleken. Die status, maar niet de aanwijsbare prestatie waarom die prijs dan toegekend zou moeten worden. Klaarblijkelijk heeft Plasterk geen doorbraak gepleegd maar denkt hij dat hij dat zou "kunnen". Ja, alles kan. Nog ijdel er dan tuit.

De zelfvoldane glimlach maakt een beetje benieuwd hoe iemand zo is kunnen ontsporen. Hoogleraar Gezinssociologie (dus geen biologie) Kees de Hoog (op 4 maart 2008 overleden) schreef: "Het Haagse beschavingsoffensief neemt bizarre vormen aan. Neem de olijke Plasterk, de man waarvan gefluisterd wordt dat hij op het nippertje een Nobelprijs is misgelopen." ⁴²⁹

---

⁴²⁷ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/nobelprijs-2.html>

⁴²⁸ http://www.joop.nl/politiek/detail/artikel/plasterk_ik_ben_de_beste/

⁴²⁹ <http://www.sch.wur.nl/UK/Column+Kees+de+Hoog/>

Iets deskundiger is Piet Borst die hier ⁴³⁰ wordt aangehaald: "Toch, zelfs Plasterks goede vriend en vroegere baas Piet Borst, die superlatieven tekort komt om zijn ontzag te beschrijven, meent dat Plasterks vele nevenwerkzaamheden invloed hebben op zijn wetenschappelijke prestaties. 'Hij is slim en origineel genoeg om een Nobelprijs te winnen als hij zich honderd procent zou inzetten voor de wetenschap. Maar zo zit hij niet in elkaar.'"

Verder ben ik natuurlijk geen bioloog maar deze journalisten hebben hier ⁴³¹ de kans gemist om een cruciale bijdrage van Plasterk te noemen die in het artikel zou thuishoren: dus die zal er dan wel niet zijn, bereken ik de kansen.

Loonmatiging

(W) 16 februari 2012 ⁴³²

De Delftse hoogleraar Alfred Kleinknecht zegt al enkele decennia dat het Nederlandse loonmatigingsbeleid negatief uitpakt op de innovatie in het land. Vakbonden zouden moeten knokken voor hogere lonen, de bedrijven zouden gestimuleerd worden tot innovatie, en we zouden er allemaal op vooruit gaan, met meer cash en betere producten. Het Centraal Planbureau (CPB) kan het niet geloven en adviseert de regering sinds 1977 dat een loonmatigingsbeleid beter is.

Bij de invoering van de euro en in de huidige crisis heeft Kleinknecht een extra argument. Duitsland is het Nederlandse beleid gaan kopiëren en samen concurreren zij de Zuid-Europese landen de tent uit. Onze handelsoverschotten zijn hun tekorten. Onze winsten worden hun leningen, die ze misschien niet meer kunnen terugbetalen want ze hebben tenslotte handelstekorten.

Eerder waren onze opbrengsten al verloren gegaan in Argentinië, Azië-crisis, de *dotcom*-crisis, de *subprime mortgage*-crisis, enzovoorts, want verhoopte hoge rendementen kunnen zelden waar zijn. Waar eerst goud blonk, blijkt een kat in de zak te zijn, en de banken vinden dat niet erg want die strijken hun provisie op.

Op *Sargasso* mocht Kleinknecht zijn pleidooi recentelijk herhalen. ⁴³³ Vorig jaar januari beschreef ik het probleem van de handelsoverschotten ook al op *Frontaal Naakt*. ⁴³⁴

Dat Europa in ernstige crisis verkeert, is zelfs tot het Centraal Planbureau doorgedrongen. In het boek *Europa in crisis* ⁴³⁵ houdt men

---

⁴³⁰ <http://www.inoverheid.nl/artikel/artikelen/1110676/ronald-plasterk-de-man-die-alles-kan.html>

⁴³¹ <http://www.wetenschap24.nl/nieuws/artikelen/2002/oktober/Drie-mannen-en-een-wormpje.html>

⁴³² <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/loonmatiging.html>

⁴³³ <http://sargasso.nl/archief/2012/01/26/een-alternatieve-visie-op-de-eurocrisis/>

⁴³⁴ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/is-economie-domkop.html> boven p129

⁴³⁵ Zie hieronder p185

vast aan het loonmatigingsbeleid (maar met enige versoepeling). Wel achten de CPB-ers het nuttig dat landen enige soeveriniteit aan Europa overdragen. Om de crisis te bestrijden, kan Europa bijvoorbeeld belasting heffen in Nederland om het leed in Zuid Europa te verzachten. We hebben dan het CPB-voordeel van lagere lonen plus meer belasting. Of Europa kan het loonmatigingsbeleid van Duitsland en Nederland verbieden, maar dan is de afschaffing gelukkig niet de verantwoordelijkheid van het CPB. We kunnen niet denken, maar zijn verslaafden.

Je ziet eenzelfde spagaat bij PvdA en SP, het vasthouden aan vroeger gemaakte fouten, in de hoop dat in ieder geval het gezicht is gered. De PvdA noemt zich niet socialistisch maar is lid van de *Party of European Socialists* (PES).⁴³⁶ De SP noemt zich socialistisch maar is nationaal-socialistisch en geen lid van de PES.

De SP is onverbloemd egoïstisch. De PvdA is ook egoïstisch maar met verhuullende hypocrisie. De SP wil geen overdracht van bevoegdheden aan Brussel en is keihard voor de arbeidersgezinnen in Zuid-Europa die zullen boeten voor het falen van anderen. Ieder land moet zijn eigen tomaten gooien.

De PvdA is ook keihard naar de arbeidersgezinnen in Zuid-Europa, maar wil bevoegdheden aan Brussel afstaan. Wanneer de bevoegdheden zijn overgedragen, is het oké wanneer Brussel de arbeidersgezinnen ook in Nederland flink laat boeten voor de PvdA.

Met deze crisis is het falen van neoliberale economen in de PvdA als Sweder van Wijnbergen, Rick van der Ploeg en Bas Jacobs overduidelijk. Nu de bal voor open doel ligt, heeft de PvdA een draaitol als financieel woordvoerder en een houten pop als inspirerend leider. Hun doel is de wereld laten zien dat hun incompetentie nog ongekende mogelijkheden heeft.

Sommige kiezers denken dat de goedlachse Emile Roemer uitkomst biedt. Zij zien dan de kadaverdiscipline⁴³⁷ van Jan Marijnissen niet, die achter de schermen nog aan de touwtjes trekt. De SP heeft Ewout Irrgang als topeconoom, wiens ouders het socialistisch paradijs in Oost Duitsland zijn ontvlucht, en hij kan niet wachten om hier een socialistisch paradijs te vestigen. Zie ook het boekje *Hoe dan, Jan*.⁴³⁸

Professor Kleinknecht toont moed.⁴³⁹ In deze uitzending van RTLZ schoffeert Sweder van Wijnbergen hem meermalen, zie ook de lichaamshouding, en aan het eind van de uitzending weet Roland Koopman niet hoe hij moet kijken. Inhoudelijk heeft Kleinknecht een punt. Vaak wordt hij doodgezwegen, maar wanneer hij zichtbaar naast je zit, kan dat moeilijker. Maar dan kun je altijd nog zijn woorden verdraaien.

---

⁴³⁶ <http://www.pes.org/en/pes-members>

⁴³⁷ <http://www.depers.nl/entertainment/598037/Dames-Schuurman-trekken-aandacht.html>

⁴³⁸ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/00000028.html> boven p48

⁴³⁹ http://www.rtl.nl/components/financien/rtlz/miMedia/2010/week12/vr_1320_kaz_totaal.avi_plain.xml

Ik heb ook een “Economisch Plan voor Europa”⁴⁴⁰ gepresenteerd, waarin een natuurlijke plaats wordt gegeven aan de kwesties van loonmatiging en handelsoverschotten, overheidsschulden, en al dan niet overdracht van soevereiniteit. Wanneer ieder land de *Trias Politica* uitbreidt tot een *Tessera Politica* met een Economisch Hof, is overdracht van macht aan Brussel niet nodig.

Vragen

9 maart 2012⁴⁴¹

Diederik Samsom, Martijn van Dam, Nebahat Albayrak, Lutz Jacobi en Ronald Plasterk zijn kandidaat voor het leiderschap van de PvdA. Ik noem mijn eigen volgorde van voorkeur ook al behoort ik tot degenen die sinds 1991 vol ontzetting naar die partij keken en zich tot opzegging gedwongen zagen. De partij ging van honderdduizend naar vijftigduizend leden, ook door natuurlijk verloop, maar men miste de natuurlijke aanwas.

Voor de kandidaten zijn er de volgende vragen. De gemakkelijke vragen worden iedere dag gesteld door de andere politieke partijen. De moeilijke vragen hebben betrekking op het functioneren van de PvdA zelf.

Een politiek leider geeft zijn eigen partij gezicht via de inhoud van het partijprogramma maar ook in de interactie met de andere partijen. Er is een spanningsveld waarin je kritiek op die andere partijen hebt maar ook gedwongen bent een coalitie te vormen. Hoe gaan de kandidaten met dit spanningsveld om?

(1) De SP hanteert een kadaverdiscipline. De interne regel is “boeien, binden, benutten” waarbij sympathisanten eerst een aansprekende ontvangst krijgen, vervolgens ingelijfd en *gebrainwashed*, en vervolgens ingezet. Jan Marijnissen is de onbetwiste leider. Er is de historische context van de Bende van Oss.⁴⁴² De NRC publiceerde op 27 februari een opinie-artikel van twee voormalige sympathisanten.⁴⁴³ Ikzelf gaf in 2005 een reactie op het boekje *Hoe dan, Jan ?*.⁴⁴⁴ De vraag voor de kandidaten: Hoe ga je dit karakter van de SP ontmaskeren, ook zodat SP-leden ontdekken hoe ze voor een karretje worden gespannen?

(2) D66 is Amerikaans populistisch, anti-democratisch, niet-groen, en asociaal ten aanzien van het ontslagrecht.

---

⁴⁴⁰ http://ekathimerini.com/4dcgi/_w_articles_ws3_1_23/10/2011_411466

⁴⁴¹ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/vragen.html>

⁴⁴² <http://www.depers.nl/entertainment/598037/Dames-Schuurman-trekken-aandacht.html>

⁴⁴³ http://digitaleeditie.nrc.nl/NH/2012/1/20120227___/1_14/article4.html

⁴⁴⁴ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/00000028.html>

Wat de democratie betreft, zie mijn eerdere column ⁴⁴⁵ en het daar genoemde concept-boek. Voor een goede aanpak van de milieuproblematiek, zie de website van Roefie Hueting. ⁴⁴⁶

Versoepeling van het ontslagrecht in een tijd van werkloosheid is asociaal. Het juiste beleid is vergroting van de werkgelegenheid, zodanig dat modernisering met vrijheid gepaard gaat. Vraag voor de kandidaten: Hoe ga je de schone schijn van Pechtold doorprikken ?

(3) GroenLinks is niet groen en niet links. Voor het milieu, zie wederom de website van Roefie Hueting. Ook GL slaagt er niet in het begrip “economische groei” te nuanceren. De econoom Hueting doet dat wel door naast het “nationaal inkomen” ook het “milieu-duurzame nationaal inkomen” te definiëren. De “milieugebruiksruimte” van Hans Opschoor is een andere naam voor de milieufuncties van Hueting. De “ecologische voetafdruk” is daar weer een inverse naam voor.

Het lijkt wel alsof niemand gewoon eerlijk naar Hueting wil verwijzen. Dit artikel ⁴⁴⁷ van Bram van der Lek verwijst wel naar hem en toont de verwarring bij GroenLinks. Het enige verstandige is je vierkant achter het onderzoek van Hueting stellen maar dat doet GL niet.

De economen in GroenLinks doen bijna alles om door neoliberale collegae gerespecteerd te worden. Ook zij willen versoepeling van het ontslagrecht. Dit is dom rechts en niet links. Persoonlijk lijkt het me dat de PvdA niet “links” moet willen zijn maar een brede middenpartij met een goede mix van conservatisme op het ene vlak en progressiviteit op het andere vlak in de zin dat je niet bang bent voor experimenten.

Vraag voor de kandidaten: Hoe ga je de schizofrenie bij GroenLinks aan de kaak stellen ?

(4) Het CDA zit in zijn maag met Lans Bovenberg. Een christendemocraat wil een naaste behandelen zoals zichzelf, zorgen voor de zwakkeren, ruim baan geven aan de erediens van het leven, en de natuur beheren als een rentmeester voor het nageslacht. Een CDA-er zou een belastingtarief van 75 procent voor de hoogste inkomens ondersteunen.

Maar Lans Bovenberg heeft een kortzichtige en enge neoliberale economische analyse omarmd die dit alles afbreekt. Hij heeft een onvolledige analyse over belastingen – zie dit artikel ⁴⁴⁸ uit 1994 -, waardoor solidariteit onmogelijk wordt en waardoor hij blind is voor het tweesnijdend zwaard ten aanzien van het milieubeleid.

Het CDA loopt achter Angela Merkel aan in boekhoudkundige dwalingen. Nu Duitsland bang is voor anti-Duitse sentimenten leent Jan Kees de Jager zich als spreekbuis voor de Duitsers in plaats van Zuid-Europa in bescherming te nemen. Vraag voor de kandidaten: Hoe ga je ervoor zorgen dat het CDA van Saulus tot Paulus wordt ?

(5) VVD en PVV beschermen de hypotheekrenteaftrek (HRA). Dit is altijd een vestzak-broekzak discussie geweest. Of de rijken nu (a) HRA

---

⁴⁴⁵ http://www.joop.nl/opinies/detail/artikel/laat_d66_zich_opheffen/

⁴⁴⁶ <http://www.sni-hueting.info/NL/index.html>

⁴⁴⁷ <http://www.dehelling.net/artikel/344/>

⁴⁴⁸ <http://thomascool.eu/Thomas/Nederlands/TPnCPB/Hoodrand.html>

met hogere belastingtarieven hebben of (b) dat de HRA wordt afgetoet op 400.000 euro (een miljoen gulden!) en dan de tarieven verlaagd: dat maakt per saldo weinig uit. Dit is een politiek spelletje voor de bühne, nuttig om de achterban tot campagnebijdragen te bewegen.

Politici zijn er wel in geslaagd er een potje van te maken. De aflossingsvrije hypotheek is een goed middel voor het pensioenbeleid. Immers, wanneer je 70 bent, dan wil je niet altijd dat je geld in het huis vast zit voor later alleen je erfgenamen. Nu echter is de aflossingsvrije hypotheek in de ban gedaan en de HRA tot 30 jaar beperkt zodat je als het ware gedwongen bent te gaan aflossen.

Omdat de huidige woningmarkt vastzit valt er veel voor te zeggen de overdrachtsbelasting om te zetten naar een overdrachtssubsidie. Vraag voor de kandidaten: Hoe ga je de goedkope retoriek en irrationaliteit van VVD en PVV blootstellen ?

Dit waren de gemakkelijke vragen. De moeilijke vragen hebben zoals gezegd betrekking op het functioneren van de PvdA zelf.

(a) Zo'n verkiezing als deze is eigenlijk grote onzin. Een politiek leider heeft natuurlijk gezag opgebouwd en diverse hete vuren doorstaan. De kamerfractie had gewoon zelf de opvolger kunnen aanwijzen en het mandaat kunnen formuleren als tussenpaus of nieuwe held.

Blijkbaar ontbreekt het de PvdA aan interne discussiefora en deelname aan externe fora waarin zulk gezag kan worden gevestigd. Vraag aan de kandidaten: Vind je dit ook en doe je alleen aan het circus mee omdat je nog niet tegen het populisme van Hans Spekman opkunt ?

(b) Het is van belang dat het parlement het spectrum van de samenleving bestrijkt maar het is ook van belang dat er veel economische kennis is. Kamerleden gaan over het huishouden van de staat.

Een belangrijke vooropleiding is staathuishoudkunde, oftewel economie. Een partijleider van de PvdA is bij voorkeur een econoom. De PvdA is al decennia tamelijk vijandig naar economen toe, want het zijn tenslotte neoliberale economen zoals Rick van der Ploeg, Bas Jacobs of Paul de Beer.

Economen binnen de PvdA zijn weer vijandig naar wie niet liberaal denkt, met ellebogenwerk bij de Wiardi Beckman Stichting (WBS). Momenteel telt de PvdA-fractie denklijk maar een enkele econoom: Ed Groot.

Vraag aan de kandidaten: Onderken je je manco, beschouw je je inderdaad als een tussenpaus, en ben je bereid er hard aan te werken dat vroegere leden weer bij de partij binnengehaald worden, en dat er bij de komende verkiezingen een economisch ruimdenkende lijsttrekker is ?

Journalisten

(W) 22 maart 2012 ⁴⁴⁹

Economisch journalist Roel Janssen stelt: 'De PvdA pikt het PVV-rapport tegen de euro op', zie diens eigen website ⁴⁵⁰ en FTM ⁴⁵¹ en *NRC Handelsblad* 19 maart ('Samsom nam visie PVV-rapport over').

Het PVV-rapport ⁴⁵² van *Lombard Street Research* over de gulden zou deels dezelfde analyse geven die ik al eerder op *Frontaal Naakt* gaf, zie hier. ⁴⁵³

De analyse van de huidige crisis luidt: (a) dat Duitsland en Nederland met hun loonmatiging zorgden voor exportoverschotten, (b) dat deze overschotten elders belegd moesten worden en dat Zuid Europa deze gelden leenden en verkeerd besteedden terwijl de EU en de banken onvoldoende toezicht hielden, (c) dat strenger toezicht op de begrotingen dus maar een klein deel van het verhaal is, (d) zodat ook investeringen voor groei nodig zijn met wellicht hogere tekorten.

Het kost me teveel tijd dit PVV-rapport te controleren terwijl mijn analyse op zich al helder genoeg is. Roel Janssen verwijst ook naar Paul Krugman, Martin Wolf, Alfred Kleinknecht en Ewald Engelen. Het is wel nuttig te melden dat ook het Centraal Planbureau er wel een beetje voor voelt maar nog niet helemaal over de streep is, zie mijn boekbespreking ⁴⁵⁴ (Dit CPB-boek is overigens geredigeerd door economisch journalist Mathijs Bouman ⁴⁵⁵).

Wat ik wel wil controleren, is dat Janssen ten onrechte stelt dat 'de PvdA het gangbare Nederlandse standpunt dat de eurocrisis een kwestie van begrotingdiscipline is, bij monde van Plasterk en Samsom heeft losgelaten'. Dit is onjuist. Plasterk onderschrijft die discipline nog steeds maar wil alleen iets meer tijd voor aanpassing gezien 'bijzondere omstandigheden'. Plasterk heeft helemaal geen moeite met overdracht van soevereiniteit en verlies van budgetrecht aan de EU (terwijl me dat zeer onverstandig lijkt).

Plasterk was uitermate verontwaardigd toen Papandreou een referendum wilde houden om de Griekse bevolking aan de bezuinigingen te committeren, ook al zit Griekenland zwaar in de recessie of zelfs depressie. Plasterk vindt nu dat het rijkere Nederland in de couveuse gelegd moet worden.

---

⁴⁴⁹ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/journalisten.html>

⁴⁵⁰ <http://www.roeljanssen.nl/wp/archives/605>

⁴⁵¹ <http://www.ftm.nl/followleader/pvda-omarmt-het-linkse-lombard-street-rapport-van-de-pvv.aspx>

⁴⁵² http://www.pvv.nl/images/stories/Netherlands_and_the_Euro_-_Full_Report_Final.pdf

⁴⁵³ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/is-economie-domkop.html> boven p129

⁴⁵⁴ <http://thomascool.eu/Papers/Drtppe/Crisis-2007plus/2011-11-21->

[RecensieEuropaInCrisis.html](http://www.mathijsbouman.nl/RecensieEuropaInCrisis.html)

⁴⁵⁵ <http://www.mathijsbouman.nl/>

Het lijkt me ook een verkeerde interpretatie dat Plasterk het beleid van loonmatiging wil verlaten. Het probleem met Plasterk is dat hij weinig van economie begrijpt. Via deze link naar het PVV-rapport raakt de goede economische analyse inderdaad ietwat besmet door een xenophobe omgeving, maar zelfs voor de PvdA blijft gelden dat incompetentie en ijdelheid altijd allerlei onprettige gevolgen hebben.

Het stelt teleur dat Roel Janssen zo tendentiekus bericht. Ik ben weinig te spreken over journalisten economie. Met Egbert Kalse van de NRC maakte ik een afspraak en hij kwam niet opdagen. Na een nieuwe afspraak bleef hij weer weg. Kon hij niet netjes vertellen dat hij geen interesse had ? Kees Tamboer van *Het Parool* sneerde dat ik een 'geniale lastpak'⁴⁵⁶ ben.

Maar ik ben een bescheiden mens, dat een paar nieuwe inzichten ontwikkelde, en er is geen enkele reden het vreemder voor te stellen dan het is. Frank Kalshoven⁴⁵⁷ bij *de Volkskrant* splitst zijn lezers al twee decennia waanzin in de maag. Met zulke journalisten mag het niet verbazen hoe Nederland op de economische crisis reageert.

De salarisschalen⁴⁵⁸ voor de dagbladpers zien er aantrekkelijk uit. Het stimuleringsfonds voor de pers⁴⁵⁹ heeft jaarlijks vier miljoen euro te verdelen aan, wel, 'stimulering'.

Volgens de *Evaluatie Stimuleringsfonds voor de Pers 2006-2010*⁴⁶⁰ heeft *Research voor Beleid* gesproken met 24 partijen waaronder 'deskundigen', maar ze hebben niet met mij gesproken, en ik denk dat ik inmiddels toch zeer deskundig ben ten aanzien van het falen van de journalisten economie.

Kunnen we geen salariskorting voor onzin instellen, en stimuleren dat er eens geschreven gaat worden over mijn mooie nieuwe weblog⁴⁶¹ waar je nu al kunt lezen waar anderen later research naar gaan doen ? Ik ben vooral trots op de zelfgemaakte foto's (anders dan die van Peter).

---

⁴⁵⁶ <http://thomascool.eu/Thomas/Nederlands/Taakverdeling/>

Taakverdeling.html

⁴⁵⁷ <http://thomascool.eu/Papers/Drgtpe/Crisis-2007plus/2011-07-30-FrankKalshovenBegrotingautoriteit.html>

⁴⁵⁸ <http://www.nvj.nl/caos/cao-dagbladjournalisten/>

⁴⁵⁹ http://nl.wikipedia.org/wiki/Stimuleringsfonds_voor_de_Pers

⁴⁶⁰ http://www.stimuleringsfondspers.nl/binarydata.aspx?type=doc&sessionId=21jyzifl5n1jqomjdccrx2za/Evaluatie_Stimuleringsfonds_voor_de_Pers_2006-2010.pdf

⁴⁶¹ <http://boycottholland.wordpress.com/>

Algemeen Beschaafd Wiskunde

(W) 2 april 2012 ⁴⁶²

Er is een manier om snel te rekenen en te leren rekenen. Een wiskundig handige, heldere en systematische manier. Wanneer je die manier vertaalt in het Nederlands dan blijkt dat het Nederlands een kromme taal is.

Naast het Algemeen Beschaafd Nederlands (ABN) is er dus ook Algemeen Beschaafd Wiskunde (ABW). Vergeleken met het ABW is het ABN slechts een beetje een dialect. Problemen in het onderwijs ontstaan doordat we ABN gebruiken maar geen ABW.

Mijn voorstel is dan: (1) in het onderwijs eerst een basis te leggen met de heldere en snelle manier in het ABW, (2) vervolgens de vertaling naar het dialect van het ABN te leren. Hierdoor ontstaat een helder onderscheid tussen wiskunde en taal.

Kinderen kunnen gemakkelijk een taal leren. Op school spreek je ABN en thuis Gronings of Limburgs, geen enkel probleem. Op dezelfde manier met ABW en ABN. Als je ABW snapt dan leer je sneller de namen van de getallen in het ABN. Vermoedelijk kan het onderwijs hiermee veel tijd en moeite uitsparen. De vrijgemaakte tijd kan dan gebruikt worden voor iets moois, zoals vectoren.

De kwestie wordt [op mijn website] nader uitgelegd, in het Nederlands en het Engels. Daar is een link naar de situatie in Denemarken maar zonder beschrijving hoe het beter kan.

Of het echt beter zal zijn, is natuurlijk onbekend, dat moet nader uitgezocht worden. Het onderscheid tussen ABW en ABN is wel duidelijk maar hoe het in het klaslokaal precies zal gaan is een heel andere vraag. Wanneer het huidige rekenonderwijs als een ramp wordt gezien, is misschien iedere verandering een verbetering. Daarom is zorgvuldig onderzoek nodig. Maar dit kost veel geld. Hier staat een petitie ⁴⁶³ aan de Tweede Kamer voor zo'n onderzoek waar men zijn handtekening onder kan zetten. Deze petitie richt zich op het brede probleem dat er veel mis is in het onderwijs in wiskunde. Ouders die zich zorgen maken over de wiskunde die hun kinderen krijgen, doen er verstandig aan de petitie goed te bestuderen.

Hoe heeft het onderscheid tussen ABW en ABN kunnen ontstaan ?

In het Westen schrijven we van links naar rechts. De getallen komen uit India en Arabia waar men van rechts naar links schrijft. Voor 19 zeggen we 'negentien' zoals wanneer je van rechts naar links schrijft. Voor ons leest 19 echter als 'tien negen'.

We zijn hierin niet consistent. Op een gegeven moment wordt de omvang van het getal belangrijker dan de precisie van kleinste waarden. Boven 100 draaien we het weer om. Dus 119 zouden we moeten lezen als 'negen en tien en honderd' maar we zeggen 'honderd negentien'.

---

⁴⁶² <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/algemeen-beschaafd-wiskunde.html>

⁴⁶³ <http://www.ipetitions.com/petition/tk-onderzoek-wiskundeonderwijs>

Wiskundig is het helder als wat. Er zijn de eentallen, tientallen, honderdtallen, ... Voor het getal 254 krijg je dan '2 honderdtallen en 5 tientallen en 4 eentallen'. Deze namen zijn echter te lang voor het mentale werkgeheugen.

Korter is bijvoorbeeld '2 honderden, 5 tien, 4'.

Nog korter is '2 honderd, 5 tien, 4' maar dat botst met de uitspraak van 'vijftien' voor 15. Hier wreekt zich de Hindu-Arabische omkering.

In het Nederlands gebruiken we echter ook 'tig' voor de tientallen. We kunnen ook kort '2 honderd, 5 tig, 4' zeggen. Maar dan ook '3 tig' en niet 'dertig', want dat laatste is eigenlijk dialect.

Een oplossingsaanpak wordt derhalve gevonden in het gebruik van 'tig' naast 'tien' of 'tien'. De wiskundige structuur kan parallel aan de bestaande Nederlandse taal worden opgebouwd. De kinderen kunnen snel leren rekenen met behulp van 'tig', en daarnaast een vertaling krijgen naar het Nederlands zoals ze ook een tweede taal of dialect kunnen leren.

In mijn boek *Elegance with Substance*, pagina 64-68, noemde ik de mogelijkheid de cijfers te spiegelen. Dus 19 wordt 91. In een optelling werk je hier van links naar rechts, en dat voelt vrij natuurlijk aan.

1234	4321
567	765
89	89
1890	0981

De weergave van getallen is echter sterk verankerd. De psychologische aandacht gaat vaak ook uit naar de grootste omvang van het getal en pas daarna naar de kleinste precisie. Het is niet nodig te gaan spiegelen. Maar het kan wel grappig zijn het in de klas te laten zien om te tonen dat rekenen en lezen een andere richting hebben.

Seks en wetenschap

(W) 13 april 2012 ⁴⁶⁴

De website *Kennislink* heeft 'themapagina's' over seks: ⁴⁶⁵ *'Elke dag hebben miljoenen mensen seks. Voor hun plezier, voor hun werk, om een kind te maken of omdat het moet. Dat maakt seks een belangrijk onderdeel van ons leven en van onze maatschappij. Op deze themapagina lees je daarom alles over de wetenschap achter seks. Maar eerst: de wetenschap van een vrijpartij.'*

Hier moet ik tegen protesteren. De termen 'voor het werk' en 'omdat het moet' deugen niet. Alsof je tegen je vrouw zegt: "Vrouw, vandaag moet het, morgen mag het weer."

'Sekswerker' is zo'n term die bij de Verenigde Naties opgekomen is. Misschien dat één op de duizend 'sekswerkers' het inderdaad als 'werk' ziet, maar meestal lijkt het me gewoon uitbuiting van geestelijk minder weerbare personen. Het inkijkje dat *Playboy TV* gaf in de *Mansion* van Hugh Hefner, en tegenwoordig ook als reclame voor een biermerk, bleek weinig te verschillen van *Big Brother* en stemde treurig niet alleen ten aanzien van het verschijnsel van Dom Blondje maar ook ten aanzien van Mijzelf. (Wat is er met mij mis dat ik toch even nieuwsgierig was ? Antwoord: Ook ik stam van de apen af.)

Als het een onderwerp is dan moet je er verstand van hebben maar bij een 'thema' mag je blijkaar uit de nek gaan kletsen ? *Kennislink* pakt uit. Hoofdstuk 1. 'Wat doen we als we het doen ?' Hoofdstuk 2. 'Met wie hebben we seks ?' Let op de disclaimer: *'Kennislink velt geen oordeel over de geschiktheid en/of volledigheid van de geboden informatie en kan niet verantwoordelijk worden gesteld voor eventuele tekortkomingen of onjuistheden.'* Kortom, wanneer we andere seks hebben of met anderen dan beschreven, dan kan dat ook. Wat heb je dan aan *Kennislink* ? Lucht en leugens dus, te beginnen met die loze belofte: *'Op deze themapagina lees je daarom alles...'*

Voor Hoofdstuk 1 is wetenschapsjournaliste Erica Renckens verantwoordelijk, 'met een grote liefde voor taal' en dus niet seks, en zoals de Paus zou ze er dan ook beter over kunnen zwijgen. Voor Hoofdstuk 2 houden de auteurs zich onbekend, maar verkondigen vol liefde de stelling 'de ontwikkeling van internet heeft veel te danken aan de massale vraag naar seks', terwijl die porno ten eerste een plaag is en ten tweede ook gewoon geen echte seks.

In het artikel over 'Seks als slagveld' produceert Kahliya Ronde de alinea:

'Om verkrachting te verklaren, wordt de zogenaamde reactance theorie wel aangehaald. Volgens deze theorie willen mensen vrij zijn om te kunnen doen wat ze willen. Als ze dat verboden wordt – bijvoorbeeld

---

⁴⁶⁴ <http://www.frontaalnaakt.nl/archives/seks-en-wetenschap.html>

⁴⁶⁵ www.kennislink.nl hoe-seks-echt-werkt

een kind dat van zijn leraar niet met lego mag spelen – reageren ze negatief en soms boos.'

De vrouw niet meer als lustobject maar als Lego, de wetenschapsjournalistiek staat voor niets. De banaliteit van het kwaad kun je natuurlijk ook voorstellen als banale onzin en anderen daar dan kwaad over laten worden.

Uit hun nek kletsende 'wetenschapsjournalisten' moeten ook eten. Terwijl *Wikipedia* van giften afhangt speelt bij *Kennislink* subsidie een grote rol.

'Kennislink is een uitgave van de Stichting Nationaal Centrum voor Wetenschap en Technologie (NCWT). De activiteiten van NCWT worden mogelijk gemaakt door inhoudelijke en/of financiële bijdragen van onder andere het publiek, het bedrijfsleven, vanuit fondsen en het ministerie van OCW. Kennislink wordt mede mogelijk gemaakt door de bijdragen van de Nederlandse universiteiten, wetenschappelijke organisaties en een groot aantal andere partijen op het gebied van wetenschap en techniek.'

Die 'andere partijen' blijken maar een paar bedrijven te zijn en grotendeels ook van subsidies af te hangen.

Kennislink zegt over zichzelf 'nieuwsgierig te maken' en is blijkbaar voor scholen en dergelijke bedoeld. Mij lijkt het een truuk van wetenschapsjournalisten om ergens een zak subsidie los te troggelen. Zonder controle op onderwijsdoelen, kwaliteit en moraal, lekker aanleuteren.

thomascool.eu

Aan het bestuur van de VWN 2005

(W) 18 mei 2005 ⁴⁶⁶

Aan het bestuur van de Ver. Wetenschapsjournalisten Nederland
Margriet van der Heijden, voorzitter, Elmar Veerman, penningmeester
Jacqueline de Vree, Bruno van Wayenburg, secretaris
(...) Leiden, secretaris@wetenschapsjournalisten.nl

Geacht bestuur,

Een uur geleden kwam ik tot mijn verrassing op het internet de website van uw vereniging tegen. Ik wist niet dat u bestond. Ik heb e.e.a. bekeken. U bent geen NVJ en het gaat u om het inhoudelijker "behartigen van het gemeenschappelijke journalistieke belang van de wetenschapsjournalisten in Nederland, met het oog op de verbetering van de kwaliteit van de Nederlandse wetenschapsjournalistiek".

Het lijkt me dat het tot de kwaliteit van de Nederlandse wetenschapsjournalistiek zou mogen behoren dat journalisten rapporteren wanneer er censuur van de wetenschap is en wanneer een wetenschapper tegen die censuur protesteert. Waarbij men ook de gevolgen van die censuur voor de burger kan aangeven. Maar:

- Ik protesteer sinds 1989 / 1990 tegen de censuur van de wetenschap door de directie van het Centraal Planbureau. Ik voeg een recente samenvatting (2004) ⁴⁶⁷ van dit protest toe alsmede een exemplaar van het boekje *De ontketende kiezer* (2003) over het falen van de Trias Politica – en ik doe dit in viervoud voor ieder bovengenoemd bestuurslid zodat ieder dit in portefeuille kan houden.
- Tussen 1992 en 1995 waren er een paar kleine artikeltjes in de krant, en daarna schijnt het oud nieuws te worden. In het verleden heb ik ook meer contact gehad met journalisten economie en de parlementaire redacties, en niet zozeer met de redacties van de wetenschapsbijlagen. Een fenomeen is immers dat de wetenschapsbijlagen niet over de economische wetenschap rapporteren terwijl de economische bijlagen dat eigenlijk maar zelden doen. De samenvatting van mijn protest is ook als advertentie geweigerd door De Groene Amsterdammer.

Ik moet zeggen: op grond van uw website kan ik niet goed beoordelen wat uw vereniging met mijn protest aankan. Vandaar dat het mij een goede oplossing lijkt dat ik u deze informatie geef, zodat u daar zelf gedachten over kunt ontwikkelen. Indien u er bijvoorbeeld toe kunt bijdragen dat de journalistiek er wel duurzaam aandacht aan geeft,

---

⁴⁶⁶ <http://thomascool.eu/Thomas/Nederlands/TPnCPB/Pers/2005-05-18-AanHetBestuurVWN.html>

⁴⁶⁷ <http://thomascool.eu/Thomas/Nederlands/TPnCPB/Artikelen/Colignatus-Protest-Tegen-Censuur.pdf>

bijvoorbeeld via een pagina op uw website waarin u linkt naar wetenschappers die tegen censuur protesteren, dan houd ik me daarvoor aanbevolen. Onlangs had ik ook slechte ervaringen met het LOWI van de KNAW, maar hoe ik daar journalisten voor kan interesseren (zonder ze te vragen bijvoorbeeld of ze een cursus economie of bestuursrecht hebben gedaan) is mij geheel onduidelijk. Ik houd me dus aanbevolen voor uw interesse en wijsheid.

Met vriendelijke groet,
Thomas Cool / Thomas Colignatus

Raadsels rondom Emil Fuchs, Barbara Leoni en Gabriele D'Annunzio

27 juni 2011 ⁴⁶⁸

Het boek van mijn oudtante Tine Cool *Wij met ons vijven in Rome* ⁴⁶⁹ werd in 1928 bekroond als beste meisjesboek. Het boek verhaalt het leven van een kunstenaarsfamilie in de Villa Strohl-Fern in Rome 1892-1896. ⁴⁷⁰ Het boek stond in 1970 thuis in de boekenkast en ik las natuurlijk geen meisjesboeken. Pas een paar jaar geleden kwam ik aan lezing toe vanwege de herkomst uit de familie, en tot mijn verrassing vond ik het eigenlijk een mooi verhaal – of bleek ik meer meisje dan ik had gedacht.

Je kunt je voorstellen hoe het is: als kind opgroeien in Rome anno 1895, in een villa vol met kunstenaars temidden van een Gaudi-achtig park. Wanneer zijn oudste dochter ziek wordt, ontstaat er ook de spanning dat de kunstenaar moet kiezen tussen kunst of kind. De gedachte aan een Engelse vertaling kwam zo al eerder op, maar werd onvermijdelijk door de recente kunsthistorische belangstelling voor de Villa, met de drie boeken van Angela Windholz, ⁴⁷¹ Giovanna de Feo ⁴⁷² en Christine Thomé. ⁴⁷³

Het boek van Tine is op zichzelf een mooi verhaal maar is ook een historisch document voor een klein stukje Europese cultuur met een tijdsbeeld omtrent die kunstenaars. Het waren immers niet de minste talenten die een *Prix de Rome* kregen om zich aldaar verder te bekwamen. Die Engelse vertaling *The five of us in Rome* 2011 ligt er nu.

---

⁴⁶⁸ <http://thomascool.eu/Painting/TFUR/2011-06-28-FuchsLeoniDAnnunzio.html>

⁴⁶⁹ <http://www.geheugenvannederland.nl/?nl/items/GBR02:851786561/&p=4&i=1&st=cool&sc=%28cool%29/&wst=cool>

⁴⁷⁰ <http://thomascool.eu/Painting/TFUR/TFUR-Travel.html>

⁴⁷¹ http://www.schnell-und-steiner.de/artikel_5608.ahmtl

⁴⁷² http://www.ghaleb.it/eventi_2011_01_26.htm

⁴⁷³ <http://www.scaneg.de/details/978-3-89235-089-7/>

⁴⁷⁴ Er zijn nog wel enkele losse eindjes blijven liggen. Zeg maar grote raadsels.

In het Nederlands origineel geeft Tine wonderlijk genoeg geen persoonsnamen maar omschrijvingen. Het maakt het lastig voor de lezer om zich met de karakters te identificeren en dat zal een van de redenen zijn waarom het als kinderboek uit de aandacht is geraakt.

Met zorgvuldig lezen van die omschrijvingen en gebruik van het familiearchief (waarvoor dank aan Tresoar ⁴⁷⁵ te Leeuwarden en mijn vader) en Google ben ik erin geslaagd toch veel terug te vinden. Een belangrijk uitgangspunt was het artikel van Albert Zacher in de *Frankfurter Zeitung* van 9 juni 1895 waarin de kunstenaars Emil Fuchs en Curt Stoeving direct genoemd worden (zie het origineel ⁴⁷⁶ of de vertaling destijds in de *Leeuwarder Courant* ⁴⁷⁷). Paul Peterich en Wilhelm Kumm waren ook terug te vinden, en deze twee staan met de familie op de unieke foto die nu de omslag van de Engelse vertaling siert – en die in alle waarschijnlijkheid is genomen door Alfred Wilhelm Strohl-Fern zelf.

In genoemde periode was Tine zelf eerst bijna 5 en bij terugkeer net 9 geworden. Haar gevoelens en impressies in het boek zullen authentiek die van haar zelf zijn maar feitelijke gegevens zal ze bij haar moeder hebben moeten navragen. Het Nederlands origineel blijkt zo lacunes te bevatten. Bijvoorbeeld bespreekt Tine hoe de koningin-moeder van Italië bij de buurman Emil Fuchs op bezoek komt. Het is een spannend moment in het boek want vader en het hele gezin hopen dat het hoge bezoek ook de extra twee meter naar het eigen atelier aflegt. Echter, in die periode is de koningin-moeder allang overleden. ⁴⁷⁸ Emil Fuchs bespreekt zijn biografie ⁴⁷⁹ dat het koningin Margherita ⁴⁸⁰ zelf is die op bezoek komt – de eerste koningin van het verenigde Italië naar wie ook de eerste pizza is genoemd.

Na veel tobben en lange strandwandelingen bedacht ik dat toen Tine het boek schreef, Margherita al sinds 1900 bekend stond als de koningin-moeder, omdat haar echtgenoot in 1900 overleed en haar zoon koning werd. In de Engelse vertaling is het nu dus inderdaad koningin Margherita zelf die op bezoek komt. Zo ontstaat ook een extra effect want op het moment van het bezoek is overgrootvader juist bezig met zijn grote schilderij 'Het Pantheon' terwijl wij weten dat Margherita daar

---

⁴⁷⁴ <http://thomascool.eu/Painting/TFUR/Index.html>

⁴⁷⁵ <http://www.tresoar.nl/>

⁴⁷⁶ <http://thomascool.eu/Painting/1895-06-08-FrankfurterZeitung-incomplete.jpg>

⁴⁷⁷ <http://thomascool.eu/Painting/LC-18950812-9004%5B1%5D.pdf>

⁴⁷⁸ http://en.wikipedia.org/wiki/Adelaide_of_Austria

⁴⁷⁹ [http://books.google.nl/books?id=wX7kvpVQsUYC&pg=](http://books.google.nl/books?id=wX7kvpVQsUYC&pg=PA3&lpg=PA3&dq=With+Pencil,+Brush+and+Chisel+-+The+Life+of+an+Artist+Door+Emil+Fuchs&source=bl&ots=plr-wwOr5B&sig=fLsgVBxuKwKN5CFCF1XW4LG5mLw&hl=nl&ei=L0PTKrwEljKOLQqJYB&sa=X&oi=book_result&ct=resu)

[PA3&lpg=PA3&dq=With+Pencil,+Brush+and+Chisel+-+The+Life+of+an+Artist+Door+Emil+Fuchs&source=bl&ots=plr-wwOr5B&sig=fLsgVBxuKwKN5CFCF1XW4LG5mLw&hl=nl&ei=L0PTKrwEljKOLQqJYB&sa=X&oi=book_result&ct=resu](http://books.google.nl/books?id=wX7kvpVQsUYC&pg=PA3&lpg=PA3&dq=With+Pencil,+Brush+and+Chisel+-+The+Life+of+an+Artist+Door+Emil+Fuchs&source=bl&ots=plr-wwOr5B&sig=fLsgVBxuKwKN5CFCF1XW4LG5mLw&hl=nl&ei=L0PTKrwEljKOLQqJYB&sa=X&oi=book_result&ct=resu)

⁴⁸⁰ http://en.wikipedia.org/wiki/Margherita_of_Savoy

later haar graftombe vindt. Ik laat u dan raden of zij wel of niet een bezoek aan dat atelier brengt waar dat werk groot hangt.

Veel van zulke puzzels zijn opgelost en de Engelse vertaling is zodoende verrijkt met annotaties. Losse eindjes zijn er nog wel overgebleven. Bijvoorbeeld zijn er twee 'Italiaanse heren van de literatuur' die het atelier van overgrootvader bezoeken en er is een Russische pianiste die in het atelier aan de andere kant van de muur komt te wonen en die met haar hele dag oefenen de schilder het werken onmogelijk maakt. Het is onbekend wie zij zijn.

Misschien wilt u even meepuzzelen ? Het was een ontdekking dat de buurman Emil Fuchs in 1892 een relatie kreeg met Elvira Fraternali⁴⁸¹ en dat zij bij hem in de Villa introk, toen ze haar relatie met Gabriele D'Annunzio verbrak wegens diens Casanova-gedrag. Elvira was getrouwd met Leoni en werd door D'Annunzio 'Barbara' genoemd zodat zij ook als Barbara Leoni bekend staat.

In 1894 publiceerde hij *Il trionfo della morte* waarin hij de affaire met zijn Babarella verwerkt. Opmerkelijk is dat Christine Thomé meldt dat D'Annunzio nog op de Villa op bezoek kwam. Zij noemt Annamaria Andreoli als bron voor het tijdsvenster 1887-1892, maar dat klopt niet als Barbara pas in 1892 op de Villa komt. Verwarrend is dat Trombadori⁴⁸² hier de periode 1880-1884 noemt, en *Art Renewal*⁴⁸³ neemt dat over, maar toen was Fuchs 14 jaar dus de gegevens van Franco di Tizio dat de breuk in 1892 plaatsvond zullen beter kloppen.

D'Annunzio schreef haar nog in 1895 dus contact op later datum is heel goed mogelijk. D'Annunzio noemde zich 'stout' Ariel en het Romeins archief is A.R.I.E.L. gedoopt en daar vinden we immers deze brief⁴⁸⁴ aan Leoni uit 1895 (waarvan ik helaas de tekst nog niet ken). Is D'Annunzio één van de twee Italiaanse heren van de letteren die bij overgrootvader in het atelier op bezoek kwam ?

In de biografie *Gabriele D'Annunzio: Defiant Archangel*⁴⁸⁵ door Woodhouse vinden we op pagina 123 dat René Doumic⁴⁸⁶ in maart 1895 lovend over D'Annunzio schreef, in de *Revue Blanche*.⁴⁸⁷ Dat artikel valt daar echter niet terug te vinden. Het heeft veel zoeken gekost, maar in *Gabriele D'Annunzio in France. A study in cultural relations* door Giovanni Gullace vinden we dat het de *Revue Bleue* moet zijn.⁴⁸⁸

---

⁴⁸¹ <http://www.edizionitabulafati.it/oppobabarella.htm>

⁴⁸² <http://web.tiscali.it/strohlfer/villa/Villa.htm>

⁴⁸³ http://www.artrenewal.org/articles/On-Line_Books/Godward/godward10.php

⁴⁸⁴ <http://193.206.215.10/ariel/scheda.php?id=2293>

⁴⁸⁵ [http://books.google.com/books?id=kN4-](http://books.google.com/books?id=kN4-4FRNfIC&printsec=frontcover&source=gbs_ge_summary_r&cad=0)

[4FRNfIC&printsec=frontcover&source=gbs_ge_summary_r&cad=0](http://books.google.com/books?id=kN4-4FRNfIC&printsec=frontcover&source=gbs_ge_summary_r&cad=0)

⁴⁸⁶ http://en.wikipedia.org/wiki/Ren%C3%A9_Doumic

⁴⁸⁷ http://fr.wikipedia.org/wiki/La_Revue_blanche

⁴⁸⁸ http://books.google.nl/books?id=6ESQhoa3y0wC&pg=PA17&lpg=PA17&dq=D%27Annunzio+Revue+June+1+1895&source=bl&ots=pzWYV_ZRqt&sig=hois5LWJxBq29AfwOHyr-qaci74&hl=nl&ei=25P7Taj2McaaOr6T1bYE&sa=X&oi=book_result&ct=result&resnum=1&ved=0CBKQ6AEWAA

Doumics tekst is ook weergegeven in zijn latere boek *Les Jeunes*⁴⁸⁹ uit 1896. Het blijkt vervolgens hier⁴⁹⁰ dat *Il trionfo della morte* in stukken gepubliceerd wordt in de *Revue des Deux Mondes* vanaf 1 juni 1895 (flink ingekort en aangepast zeer tegen D'Annunzio's zin), ook al is op de website van de Revue niet alles terug te vinden.⁴⁹¹

Waarom nu al deze aandacht voor Doumic ? Wel, in het bovengenoemde Duitse artikel van Albert Zacher is ook sprake van een Fransman 'Deoumic' in de Villa. Het lijkt me dat Zacher zich verschrijft, zoals hij ook 'Gorgueut' schrijft wat eigenlijk Auguste François Gorguet (1862-1927)⁴⁹² moet zijn, die tenslotte in 1894 zijn reisbeurs⁴⁹³ won zodat hij in 1895 inderdaad in Rome kon zijn.

Kortom, Tines twee mannen van de letteren zouden heel wel D'Annunzio en Doumic kunnen zijn geweest, en dan niet beiden Italiaans maar Italiaans en Frans. Mogelijk kwam D'Annunzio Barbarella een exemplaar van het boek brengen, en was men niet thuis, of zijn beide heren door Fuchs aangespoord om ook eens in het atelier van de burens te gaan kijken ? Helaas ontbreekt een onafhankelijke bron dat D'Annunzio en Doumic elkaar in Rome hebben getroffen.

De zoektocht op het internet geeft ondertussen ook een tijdsbeeld. Bijvoorbeeld vinden we Erik Löffler die de decadentisme⁴⁹⁴ van D'Annunzio en Couperus vergelijkt en ook Huysmans aanhaalt die ook weer door Doumic wordt besproken.⁴⁹⁵ Couperus schrijft op 7 december 1895 aan zijn uitgever Veen dat mevrouw Couperus de roman *Il trionfo della morte* wil vertalen.⁴⁹⁶ Bij dit alles is me nog niet duidelijk geworden hoe Barbara Leoni zelf over dat boek dacht.

Over de Russische pianiste ontstaat er ondertussen ook even een mooie hypothese. *La Revue Blanche*, waar professor Woodhouse ten onrechte naar verwees, blijkt opgericht door de gebroeders Natanson, en plots geeft het internet prijs dat Thadée Natanson⁴⁹⁷ zich in 1893 met Misia Godebska verlooft, ook bekend als Misia Sert,⁴⁹⁸ die geweldig piano speelt, en die ach jee, ach jee, in Sint Petersburg is

⁴⁸⁹ <http://www.archive.org/details/lesjeunestudes00doumuoft>

⁴⁹⁰ http://books.google.nl/books?id=6ESQhoa3y0wC&pg=PA17&lpg=PA17&dq=D%27Annunzio+Revue+June+1+1895&source=bl&ots=pzWYV_ZRqt&sig=hois5LWJxBq29AfwOHyr-qacI74&hl=nl&ei=25P7Taj2McaaOr6T1bYE&sa=X&oi=book_result&ct=result&resnum=1&ved=0CBkQ6AEwAA

⁴⁹¹ <http://www.revuedesdeuxmondes.fr/user/search.php?author=&subject=&title=&month1=2&year1=1895&month2=8&year2=1895&content=&order=NUMBER&orderby=desc&page=2>

⁴⁹² www.wikigallery.org/wiki/artist52376/Auguste-Francois-Gorguet/page-1

⁴⁹³ <http://orientaliste.free.fr/biographies/artistes1e.html>

⁴⁹⁴ <http://www.louiscouperus.nl/publicaties/artikelen/couperus-en-dannunzio/>

⁴⁹⁵ <http://www.revuedesdeuxmondes.fr/user/details.php?author=Doumic&subject=&title=&month1=1&year1=1890&month2=6&year2=1895&content=&code=66209>

⁴⁹⁶ http://www.dbnl.org/tekst/coup002brie01_01/coup002brie01_01_0008.php

⁴⁹⁷ http://fr.wikipedia.org/wiki/Thad%C3%A9_Natanson

⁴⁹⁸ http://fr.wikipedia.org/wiki/Misia_Sert

geboren... Is zij de 'Russin' die overgrootvader het werken onmogelijk maakt ? Is zij in het gezelschap van René Doumic naar Rome gekomen ? Hier is haar portret door Renoir ⁴⁹⁹ en hier door Toulouse-Lautrec. ⁵⁰⁰ Hier ⁵⁰¹ en hier ⁵⁰² iets meer over haar ingewikkelde leven, en een pijnlijke recensie door Michael Zeeman. ⁵⁰³

Maar ze gaat blijkbaar pas naar Rome wanneer ze Sert ⁵⁰⁴ ontmoet, na 1900. Van de kring rond *La Revue Blanche* en Les Nabis ⁵⁰⁵ is geen bewijs te vinden dat iemand in de periode 1892-1896 in Rome is geweest. Als klap op de vuurpijl bespreekt Venita Datta ⁵⁰⁶ in haar '*Birth of a National Icon: The Literary Avant-Garde and the Origins of the Intellectual in France*' dat *La Revue Blanche* juist in 1889 is opgericht in opstand tegen tijdschriften als de *Revue des Deux Mondes*, waar Doumic in 1894 literair criticus werd, en Doumic komt in haar boek helemaal niet in voor. Het laat zich dan vermoeden dat Misia Sert en René Doumic niet samen naar Rome hebben gereisd. Er zal een andere Russin gezocht moeten worden.

Wie die twee heren en die pianiste waren is alleen een klein detail in het boek. Ik maak er hier alleen melding van om te tonen hoe je via vaagheden en fouten toch interessante dingen kunt ontdekken. De puzzels die zijn opgelost staan in de Engelse vertaling en hebben Tines verhaal verrijkt doordat zij de cultuurhistorische context tot leven brengen. En de zoektocht en zijwegen die hierboven zijn genoemd spelen natuurlijk in dezelfde tijd.

---

⁴⁹⁹ http://www.marcelproust.it/immag/misia/misia_renoir_1904.jpg

⁵⁰⁰ http://www.christies.com/LotFinder/lot_details.aspx?intObjectID=5202910

⁵⁰¹ <http://en.paperblog.com/misia-another-red-headed-muse-part-two-19291/>

⁵⁰² <http://trove.nla.gov.au/ndp/del/article/18510357>

⁵⁰³ <http://www.privedomein.info/recensies/recensie/?recensieID=129>

⁵⁰⁴ http://en.wikipedia.org/wiki/Josep_Maria_Sert

⁵⁰⁵ http://nl.wikipedia.org/wiki/Les_Nabis

⁵⁰⁶ http://books.google.nl/books?id=AdSfgOC9n8AC&pg=PA32&lpg=PA32&dq=Natanson+Lugne-Poe&source=bl&ots=LgmquHWa1E&sig=DfuA8Ntwlh0hTOvy0uconaMSrMs&hl=nl&ei=O_n6TefiMoLs-gaX0KzbAw&sa=X&oi=book_result&ct=result&resnum=5&ved=0CD8Q6AEwBA

Recensie van het CPB-boek *Europa in Crisis*

(W) 21 November en 4 december, 2011 ⁵⁰⁷

Spaghetti: Recensie van het CPB Boek *Europa in Crisis*, door Coen Teulings e.a., Uitgeverij Balans 2011, 238 pagina's, € 18,95.

Wie denkt dat Italiaanse toestanden alleen in Italië voorkomen miskent het vermogen van Hollandse kaaskoppen om zichzelf in een knoop te leggen.

Het boek *Europa in crisis* ⁵⁰⁸ van het Centraal Planbureau (CPB) legt voor het grote leken-publiek uit "hoe het zit" met de crisis in Europa en met name rond de euro. Journalist Mathijs Bouman heeft geholpen om het leesbaar te houden. Voor wie van lekker lezen houdt is het aan te bevelen.

Het CPB heeft nogal wat boter op zijn hoofd t.a.v. het ramen van de vorige crisis in 2007 en nu weer deze crisis in 2011. Voor zo'n Bureau is het boek een moedige daad. Of misschien is het een manier om iedereen af te bluffen. Wie nu nog kritiek op het CPB heeft, die heeft het boek blijkbaar niet (goed) gelezen of is een dubbele leek.

Top-econoom Barry Eichengreen, die 20 jaar geleden al veel over de Grote Depressie had geschreven – ik herinner zijn artikelen uit de CPB-bibliotheek – heeft vanaf het begin al tegen "Maastricht" gewaarschuwd. Geen monetaire unie zonder een fiscale unie, volgens hem.

Het boek stelt nu met Eichengreen: ofwel overdracht van bevoegdheden aan Europa, ofwel grote chaos door uiteenvallen van de euro zoals eventueel een terugkeer naar de gulden. Als Nederland nog democratie wil dan alleen via het Europees Parlement.

Mijn antwoord: dit klopt niet. Zie mijn analyse. ⁵⁰⁹ Maar het CPB kan mijn analyse natuurlijk niet bekijken en aanprijzen, want die analyse wordt sinds 1989/90 door diezelfde directie (toen directeur Gerrit Zalm) gecensureerd.

Op pagina 130 krijgt EU voorzitter Romano Prodi een veeg uit de pan dat hij het Stabieleits en Groei Pact in 2002 "stom" noemde. Op pagina 135 wordt uitgelegd dat hij gelijk had. Wat is dit voor een boek? Vervolgens vergoeilijkt het boek de gezapigheid sinds 2002 alsof er geen reden was om het Pact aan te scherpen. Als Eichengreen 20 jaar geleden gelijk had, en nu weer, had hij dat dan niet in 2002?

Hoe gaat de huidige directeur Coen Teulings om met Gerrit Zalm, die CPB-directeur was toen het Verdrag van Maastricht ⁵¹⁰ in 1992 t.a.v. de euro werd getekend, en die als minister van Financiën de euro

---

⁵⁰⁷ <http://thomascool.eu/Papers/Drgtpe/Crisis-2007plus/2011-11-21-RecensieEuropaInCrisis.html>

⁵⁰⁸ <http://www.cpb.nl/publicatie/europa-in-crisis>

⁵⁰⁹ <http://thomascool.eu/Papers/Drgtpe/Crisis-2007plus/2011-11-23-Socrates-Montesquieu-EconomischHof.html>

⁵¹⁰ http://nl.wikipedia.org/wiki/Verdrag_van_Maastricht

daadwerkelijk ingevoerd heeft, met Griekenland erbij tegen de motie van Henk de Haan⁵¹¹ in ? Pag 89: "In de volgende twee hoofdstukken zien wij dat er echter wel veel is misgegaan. Veel meer dan Gerrit Zalm kon bevroeden toen hij in Maastricht zijn eerste euro's pinde." Dat Zalm het niet snapte, dat geloof ik wel. De kernvraag is of Zalm het had *moeten* weten.

Concludeert Teulings dat Zalm incompetent was ? Of concludeert hij dat Zalm een betere econoom dan Eichengreen is maar een andere theorie volgt die vooralsnog geheim blijft ? Zou Zalm stiekem mijn economische analyse aanhangen, waarvan hij de censuur in 1989/90 is begonnen ? Zou Zalm werkelijk een briljant wetenschappelijk econoom zijn in plaats van de bureaucraat en handige prater die hij tot nu toe lijkt te zijn ? Durft Teulings wel kritiek op Zalm te hebben ?

Of gaat het hier slechts om een mentaliteit waarbij onwelgevallige gedachten altijd gesmoord kunnen worden ? Omdat ook zo'n "journalist" als Bouman toch ook maar een meeloper is. Het is beter dan de mafia die meteen gaat schieten. Maar het blijft een vorm van spaghetti, in plaats van laten zien hoe de lijntjes werkelijk lopen.

Het export overschot van Nederland draagt bij tot de crisis.⁵¹² Dit is verergerd toen Duitsland het voorbeeld van Nederland ging volgen. Duitsland en Nederland concurreren Zuid Europa de tent uit. Op pagina 138 vraagt het boek: "Is het grote Nederlandse overschot op de handelsbalans bijvoorbeeld schadelijk ? Daarover kunnen economen blijvend van mening verschillen." Inderdaad, het is maar de vraag of een vernietigde economie in Zuid Europa werkelijk "schadelijk" is. Wanneer je in je Volvo iemand overrijdt is dat niet onmiddellijk schadelijk voor je, zeker wanneer de politieagent van het IMF het ook niet helemaal snapt.

De schizofrenie bij het CPB geeft ons ook deze Macro-Economische Verkenning, MEV 2012, pagina 19: "Een dergelijke combinatie van lagere loonkosten per eenheid product in Zuid-Europa en een hogere loonstijging in Noord-Europa biedt een uitweg uit de Europese schuldencrisis."⁵¹³ Terecht concludeert Wim Boonstra van de Rabobank: "Afscheid van loonmatiging lost vele problemen op" (Financieel Dagblad 20 oktober)⁵¹⁴. Teulings cs. zien dit als een geleidelijk proces, terwijl het de kern is, en meteen aangepakt moet worden.

Het is voor vrijwel de hele Nederlandse economenwereld een dogma waar je ijskoud van wordt. In deze uitzending van RTLZ van 26 maart 2010 schoffeert Sweder van Wijnbergen collega Alfred Kleinknecht meermalen, zie ook de lichaamshouding, en aan het eind van de

---

⁵¹¹ [http://nl.wikipedia.org/wiki/Henk_de_Haan_\(econoom\)](http://nl.wikipedia.org/wiki/Henk_de_Haan_(econoom))

⁵¹² <http://thomascool.eu/Papers/Drgtpe/Crisis-2007plus/2011-10-16-Ghost-1989.html>

⁵¹³ <http://www.cpb.nl/publicatie/macro-economische-verkenning-mev-2012>

⁵¹⁴ http://overons.rabobank.com/content/images/FD-20111020_Afscheid_van_loonmatiging_lost_vele_problemen_op_tcm64-149117.pdf

uitzending weet Roland Koopman niet hoe hij moet kijken.⁵¹⁵ Inhoudelijk heeft Kleinknecht echter gelijk. Vaak wordt Kleinknecht verzwegen maar wanneer hij zichtbaar naast je zit kan dat moeilijker, en kun je bijvoorbeeld zijn woorden verdraaien. Gaat Van Wijnbergen n.a.v. de MEV 2012 een excuusbrief sturen aan Kleinknecht?

Die uitzending van RTLZ stelt dat Griekenland stelselmatig "de kluit belazert". Maar hoe zit het dan met Nederland, dat censuur van de wetenschap pleegt? Nederland ziet wel de splinter van de Griekse frauduleuze statistieken maar niet de balk van de censuur van de wetenschap in het eigen oog. Ik adviseer al langer dan 20 jaar tot een parlementaire enquête.⁵¹⁶ De spaghetti van dit boek verduidelijkt dat dit nog steeds urgent gewenst is.

Een wereldontdekking

(W) 25 mei 2012⁵¹⁷

KADER: In *Nieuw Archief voor Wiskunde*, maart 2012, p66-68, bespreekt Richard Gill (Leiden, KNAW) de boeken *Elegance with Substance* (2009) en *Conquest of the Plane* (2011) door Thomas Colignatus. Gill geeft veel aandacht aan een nieuwe aanpak van de afgeleide (infinitesimaalrekening). Zie de tekst: <http://www.math.leidenuniv.nl/~gill/reviewCOTP.html>. Hier staat een samenvatting door Colignatus voor het grotere publiek.

Op de schouders van reuzen kijken we verder. Isaac Newton (1642-1727) en Gottfried Leibniz (1646-1712) stonden op de schouders van Archimedes (287 vC – 212 vC) en ontwikkelden de infinitesimaalrekening. Bij een verandering van snelheid kan het beschouwde tijdsinterval tot nul gereduceerd worden om de versnelling op precies het moment zelf te bepalen. Newton gebruikte zijn experimentele methode om de zwaartekrachtversnelling te analyseren, maar voor de veiligheid publiceerde hij zijn hoofdwerk met behulp van de klassieke meetkunde. Bisschop Berkeley (1685-1753) dreef de spot met het delen door verdwijnende waarden - "ghosts of departed quantities" - maar kon de vooruitgang niet tegenhouden. Cauchy (1789-1857) en Weierstraß (1815-1897) schaafden het limietbegrip bij zodat nu standaard over 'de afgeleide' wordt gesproken. Robinson (1918-1974) ontwikkelde een niet-standaard analyse met eerherstel voor die infinitesimalen. Wij allen staan op de schouders van deze reuzen en kunnen verder kijken. In 2007 ontwikkelde ik een nieuwe algebraïsche aanpak, waarin zowel

---

⁵¹⁵ http://www.rtl.nl/components/financien/rtlz/miMedia/2010/week12/vr_1320_kaz_totaal.avi_plain.xml

⁵¹⁶ http://www.ipetitions.com/petition/pe_werk_cpb/

⁵¹⁷ <http://thomascool.eu/Thomas/Nederlands/Wetenschap/ Artikelen/2012-05-25-EenWereldontdekking.html>

limiet als infinitesimalen overbodig blijken. Zoiets tot stand brengen is een vreemde gewaarwording, dat kan ik u verzekeren, maar lees mee, en geniet.

Het probleem is dat je niet door nul kunt delen. Vroege wiskundigen leerden dit met veel schade, denkelijk zoveel schade dat het een taboe werd waarin ook Newton en Leibniz gevangen raakten. Algebra en de analytische meetkunde van Descartes (1596-1650) waren destijds blijkbaar nog te jong om als methode volledig aanvaard te worden. De klassieke methoden zijn zodoende op getallen gericht met nog weinig respect voor de eigenheid van algebra.

In de algebra zijn er naast numerieke waarden ook variabelen die als zelfstandige symbolen gemanipuleerd kunnen worden. Een manipulatie als $x \times x = x^2$ doen we op de symbolen, ook al kunnen we getalswaarden aan de variabelen toekennen, met het domein van x bijvoorbeeld voor alle reële getallen en het bereik van $y = f(x) = x^2$ dan alle niet-negatieve reële getallen. Voor de algebraïsche operatie van deling maken we nu onderscheid tussen statisch resultaat en dynamisch proces. Dit is als het verschil tussen een zelfstandig naamwoord en een werkwoord. Een statisch resultaat schrijven we als y / x , d.w.z. de deling zoals we die voorheen al kenden, die aan getallen is gebonden en die niet gedefinieerd is voor $x = 0$. De dynamische deling schrijven we als $y // x$. Bij een dynamische deling mag je een formule vereenvoudigen, zodanig dat je $x^2 // x = x$ krijgt. In dit proces zit ook een manipulatie van het domein van geldigheid. Wanneer het domein van x ook nul bevat, dan is dit opgeschort tijdens het proces van vereenvoudiging van formules, maar het domein wordt van toepassing verklaard voor de uitkomst. Nu de dynamische deling is gegeven kunnen we meteen ook de algebraïsche definitie van de afgeleide opschrijven.

KADER: $y // x = \{\text{neem aan dat } x \neq 0, \text{ vereenvoudig de uitdrukking } y / x, \text{ verklaar het resultaat ook geldig voor } x = 0 \text{ waarbij het domein uitgebreid wordt}\}$. Deze definitie geldt voor variabelen zodat $x // x = 1$ maar voor getallen blijft gelden dat $4 // 0 = 4 / 0 = \text{niet gedefinieerd}$.

KADER: De afgeleide wordt dan gedefinieerd met het programma:
 $f'[x] = df / dx = \{\Delta f // \Delta x, \text{ kies daarna } \Delta x = 0\}$
 waarin dus eerst het domein van Δx wordt uitgebreid met 0 en vervolgens daartoe beperkt. Ergo, de definitie is niet het probleem, maar de vraag is waarom je zo'n begrip zou willen gebruiken.

De nieuwe definitie van de afgeleide beschrijft wat voor het bepalen van de afgeleide van formules feitelijk gedaan wordt. Er wordt alleen exacter opgeschreven wat echt gedaan wordt. Ook in de huidige standaard aanpak wordt al vereenvoudigd, ook al wordt er daarna een limiet omheen gelegd. Bij de algebraïsche aanpak vul je de waarde nul in, bij limieten mag dat niet. Bij limieten vul je stiekem nul in bij de vereenvoudigde breuk om de limietwaarde te ontdekken maar daarna keer je snel terug naar de oorspronkelijke uitdrukking om te verklaren

dat je 'echt niet' door nul deelt. De aanpak via limieten blijkt niet nodig. In het limietbegrip wordt gezegd dat het gaat om de waarde op dat ene punt maar feitelijk wordt de omgeving erbij betrokken, en het is mooi wanneer we dat niet hoeven te doen. Ook de rare praat over infinitesimalen als 'oneindig kleine waarden' die 'naar nul verdwijnen' wordt vermeden. (Hoe het met niet-standaard analyse zit is een apart verhaal.)

De crux ligt bij de eenvoudiger notie van deling en niet bij de complexere inzichten omtrent limiet of niet-standaard analyse. Om die reden noem ik de algebraïsche definitie van de afgeleide fundamentele. In *Conquest of the Plane* blijkt de aanpak te werken voor de stof die op de middelbare school wordt gebruikt. De methode vraagt algebra die reeds behandeld is. Hierdoor is een inzichtelijke methode beschikbaar die consistent, kort en krachtig is. Anders gezegd, een wereldontdekking. Wanneer leerlingen op school zeggen dat ze moeite met wiskunde hebben dan komt dat deels doordat de wiskunde inderdaad onnodig ingewikkeld en zelfs paradoxaal is. Vanzelfsprekend is het limietbegrip hierdoor niet overbodig, er zijn andere gevallen waarvoor het gebruikt kan worden. Niet uitgesloten is - of het is zelfs waarschijnlijk te noemen - dat er bepaalde functies zijn te construeren waarvoor de algebraïsche aanpak niet werkt zodat de aanpak van Weierstraß gebruikt moet worden, maar dit doen we sowieso op de universiteit.

Vooralsnog adviseer ik nader onderzoek want het zou onjuist zijn het onderwijs op te zadelen met nieuwe didactiek die niet getoetst is. Voor wiskunde geldt vervolgens 'definitie, stelling, bewijs'. De boekbespreking van Richard Gill van *Conquest of the Plane* volgt die denkwijze en hij geeft een nette bespreking. Niet alle wiskundigen blijken zo sportief. Sommigen gaan schelden en mijn persoon belasteren. De afgeleide wordt gezien als een kroonjuweel en sommigen accepteren niet dat er een nieuwe visie mogelijk is. Een mogelijke lijn van kritiek is dat de nieuwe aanpak onvoldoende formeel zou zijn uitgewerkt. Ongetwijfeld zal de nieuwe aanpak tot toenemende uitwerking leiden. Echter, de nieuwe definitie lijkt voldoende strak voor de beoogde didactiek op de middelbare school en het eerste universitaire jaar voor vakgebieden anders dan wiskunde. Mijn suggestie is dat andere vakgebieden inderdaad gaan kijken wat er in het onderwijs in wiskunde gebeurt. Ook is een parlementair onderzoek te adviseren maar dan schrijf ik vooral als econometrist met aandacht voor de staathuishoudkunde. Inmiddels is mijn conclusie dat de Ned. Ver. van Wiskundeleraren (NVvW) en Beter Onderwijs Nederland (BON) ernstig zieke verenigingen zijn waarin het blijkbaar is toegestaan mensen met nieuwe inzichten te gaan belasteren. Boycot dit land, totdat men leert mensen fatsoenlijk te behandelen.

KADER: De ontdekking werd gepubliceerd in het boek *A Logic of Exceptions* (2007) dat een nieuwe grondslag in de logica legt. In 2008 had Colignatus een langere lijst van problemen in de didactiek

van de wiskunde, en adviseerde dat het parlement de bedrijfskolom van het onderwijs in wiskunde zou doorlichten. Het voorstel roept afwijzende reacties op. Colignatus bespreekt de problemen en doet verslag van de situatie in het boek *Een kind wil aardige en geen gemene getallen* (2012).

Wetenschappers t.a.v. “Het Immigratietaboe”

(W) 31 mei 2012⁵¹⁸

Aan wetenschappers: Jan van de Beek, Tesseltje de Lange, Ruud Koopmans, Jaap Dronkers, Jan te Nijenhuis, Joop de Beer, Harry van Dalen, Joop Hartog, Hans Werdmölder

Aan uitgever René van Praag

Aan auteur, journalist Joost Niemöller

CC. Hans Roodenburg, mijn oud-afdelingshoofd op het Centraal Planbureau

CC. Peter Breedveld, redacties van VK, Trouw, NRC, e.d.

BCC. Enkele contacten

Geachte heren en mw De Lange,

Een aantal van u zal mij niet kennen, dus een introductie: Ik ben econometrist (Groningen 1982) en heb na mijn onheuse ontslag bij het Centraal Planbureau (1991) nog een eerste graad leraar wiskunde gehaald (Leiden 2008). Wiskunde is hopelijk een minder controverse referentie dan economie: Mijn twee boeken over de didactiek van wiskunde hebben een gunstige recensie ontvangen door Richard Gill (Leiden, KNAW) in het tijdschrift *Nieuw Archief voor Wiskunde* (maart 2012) van het Kon. Wisk. Genootschap. De tekst is daar nog niet in PDF beschikbaar maar staat wel hier: <http://www.math.leidenuniv.nl/~gill/reviewCOTP.html>. Zie ook de Eur. Math. Society: <http://www.euro-math-soc.eu/node/2081>. In 2008 gaf Gill een gunstige recensie van mijn boek over de logica, en deze tekst is al beschikbaar als PDF: <http://www.nieuwarchief.nl/serie5/pdf/naw5-2008-09-3-217.pdf>.

Centraal Planbureau en Hans Roodenburg spelen een belangrijke rol in het boek van Joost Niemöller waar u ook aan heeft meegewerkt, met de titel "Het Immigratietaboe". Mijn probleem is dan dat de directie van het CPB censuur van de wetenschap pleegt en mij met onwaarheden heeft ontslagen. In die tijd was Hans Roodenburg mijn afdelingshoofd en hij heeft daarbij een bedenkelijke rol gespeeld. Ik heb zijn taalgebruik ook ervaren als suggestief en niet recht-door-zee, en het lijkt erop dat Nederland hier nu kennis mee maakt.

---

⁵¹⁸ <http://thomascool.eu/Papers/Drgtpe/Crisis-2007plus/2012-05-31-brief-aan-wetenschappers-immigratietaboe.html>

Joost Niemöller gebruikt bij migratie de term "sprinkhaanzwermen". Hij verwijst naar Roodenburg die spreekt over het in huis nemen van een hond om huis en haard te beschermen. Voorzover ik weet heeft Roodenburg geen afstand genomen van Niemöller's gebruik van "sprinkhaanzwermen". Van u weet ik dat ook niet.

Mijn analyse ging in 1989/90 met name over massale werkloosheid en de beleidsverstarring die daarbij optrad. Migratie is daarin maar een klein aspect. Maar het lijkt me logisch dat wanneer de werkloosheid over de hele wereld is opgelost dat er dan ook minder aanleiding tot migratie is.

De suggestie van Niemöller dat er voor migratie geen oplossing zou zijn is mijns inziens incorrect. Jan Tinbergen heeft die oplossing helder aangegeven. Mogelijk snapt Roodenburg het niet, dat lijkt me niet onwaarschijnlijk, maar wat voor een adviseur is dat dan, die zaken niet snapt, suggestief weergeeft en censuur pleegt, en die als afdelingshoofd gaat draaien en een medewerker gaat helpen ontslaan in plaats van te zorgen dat de publicatie toch tot stand kan komen ?

Ik heb mijn observatie hier neergezet: <http://thomascool.eu/Papers/Drgtpe/Crisis-2007plus/2012-05-26-Immigratie-taboe-gedoe.html>

Ik adviseer u tot zorgvuldige bestudering van mijn nieuwe boek "Democratie & Staathuishoudkunde" (2012), geschreven voor het grotere publiek: <http://thomascool.eu/SvHG/DenS/Index.html>

Mijn adviezen: (a) Neem "Het Immigratietaboe" uit de handel, (b) Kies een wetenschappelijke redactie in plaats van u te lenen voor een project met een journalist met bedenkelijke bedoelingen, (c) Geef in zo'n verantwoord boek waarheid, de gehele waarheid en niets dan de waarheid, (d) Laat ook mijn adviezen gehoord worden tot een parlementaire enquête, ontslag hoogleraren economie, en boycot van Nederland tot de censuur van de wetenschap ongedaan is gemaakt.

Met vriendelijke groet,

Thomas Cool / Thomas Colignatus

<http://thomascool.eu/>

<http://econpapers.hhs.se/RAS/pco170.htm>

<http://www.beteronderwijsnederland.nl/blog/3085>

<http://boycottholland.wordpress.com/>

PS. Ten behoeve van de rechter merk ik op dat mijn kritiek op directie en chef CPB niet hoeft te betekenen dat de verhoudingen verstoord waren. De rechter heeft nagelaten een team van onderzoekers op het CPB te zetten en gaat uit van de waarheidsgetrouwheid van het bevoegde gezag, waarbij de waarheidsgetrouwheid van mijn persoon als individuele wetenschapper klaarblijkelijk geen gewicht heeft. Mijn suggestie is een parlementaire enquête zodanig dat iedereen kan horen hoe een en ander zit.

PPS. Mijn oorspronkelijke analyse op het CPB is abstracter geformuleerd dan de latere toelichtingen die voor het grotere publiek zijn geschreven. Wanneer directie CPB en Hans Roodenburg deze latere

toelichtingen zouden gaan lezen zouden zij nu kunnen gaan zeggen dat zij het altijd al begrepen hebben, en dat het helemaal niet nodig was in 1989/90 om e.e.a. te bespreken en vragen te stellen. Maar ja, als deze oplossingsaanpak dan gebruikt wordt en blijkt te werken, waarom dan niet in 1989/90 gepubliceerd en geprobeerd ?

PPPS. Onderdirecteur Hans den Hartog is al overleden. CPB-auteur Anton Bakhoven is overleden. CPB-personeelschef De Wit is overleden. Oud-minister Rudolf de Korte is uit 1936 en binnenkort 76, Gerrit Zalm is uit 1952, dit jaar 60, Hans Roodenburg is uit 1943, volgend jaar 70. Laten we iedereen een goede gezondheid en een goed geheugen toewensen, maar liever toch zo spoedig mogelijk ook die parlementaire enquête.

Aan het bestuur van de VWN 2012

(W) 6 juni 2012 ⁵¹⁹

Aan het bestuur van de VWN
Vereniging van Wetenschapsjournalisten in Nederland
<http://www.wetenschapsjournalisten.nl>

Betreft: Protest tegen de behandeling op "Bessensap 2012",
Ter aanvulling en vervanging van mijn email van 4 juni 2012,
Met verwijzing naar mijn brief van 18 mei 2005 [boven p179] aan u die ik vandaag ook op het internet zet

Geachte heer Van Kasteren en andere bestuursleden,

N.a.v. de bijeenkomst op "Bessensap 2012" richt ik me tot u en uw vereniging met een woord van protest. U organiseerde de dag samen met NWO, en u organiseerde specifiek de sessies die hieronder aan de orde komen. Eventueel meent u dat de VWN alleen organisator was en dat het verder een kwestie tussen individuen is. Mijn hoop is dat u toch een verantwoordelijkheid als organisator ziet. Op 4 juni zond ik u al een email met een kort protest. Het lijkt me nuttig dit aan te vullen en te vervangen met deze langere en uitgewerktere brief. Ik zal deze brief ook op het internet plaatsen. Voor het perspectief zet ik nu ook de brief aan uw bestuur van 18 mei 2005 op het internet.

Ik richt me tot u als wetenschapper, econometrist (Groningen 1982) en leraar wiskunde (Leiden 2008), en het gaat me nu om het contact tussen wetenschap en wetenschapsjournalistiek, primair voor de economische wetenschap, maar waarbij het wenselijk is dat de journalisten voor de andere vakgebieden meedenken waar de

---

⁵¹⁹ <http://thomascool.eu/Thomas/Nederlands/TPnCPB/Pers/2012-06-06-AanHetBestuurVWN.html> Het antwoord bleek te zijn dat het voor kennisgeving werd aangenomen.

journalisten van de economische wetenschap falen. Bij media is er een gewoonte dat redacties economie ook de economische wetenschap doen (maar dat doen ze niet goed) en dat redacties wetenschap denken dat ze geen economische wetenschap hoeven doen (omdat dit al gedaan wordt of omdat zoiets volgens hen niet bestaat). Wellicht kunt u een poging doen dit zwarte gat in de journalistiek weg te werken. Recentelijk heb ik ook enkele resultaten op het terrein van de didactiek van de wiskunde, laten we dit meenemen. Wellicht is op grond van die wiskunde gemakkelijker voor u vast te stellen dat ik een fatsoenlijk wetenschapper ben, ook al is er het verschijnsel dat sommige wiskundigen ook zijn gaan lasteren.

Ik heb overwogen de betrokkenen hieronder anoniem te houden. Misschien dat betrokkenen zich zo minder aangesproken zouden voelen en dat zaken daardoor sneller in goede banen zijn te leiden. Eventueel kan gesteld worden dat zo'n "Bessensap" sessie toch een bepaalde vertrouwelijkheid heeft en dat mensen zich ontspannen moeten voelen om te zeggen wat ze denken zonder dat dit alles meteen op het internet wordt geplaatst. Dit onderken ik. Echter, wanneer dat 'ontspannen denken en zeggen' ertoe leidt dat een fatsoenlijk wetenschapper zoals ik voor een hele zaal wetenschappers en wetenschapsjournalisten belasterd wordt, dan trek ik een grens. Als wetenschapsjournalisten zult u het met me eens zijn, mag ik toch hopen. Kijkt u nog eens naar de lijst van deelnemers⁵²⁰ van "Bessensap 2012". (Inclusief Maarten Keulemans die zich niet had ingeschreven maar beargumenteerde dat hij toch belangrijk genoeg was om toegelaten te worden.) Ten aanschouwe en gehore van deze wetenschappers en wetenschapsjournalisten hebben twee leden van het forum mijn persoon en werk belasterd zonder dat iemand optrad om mij in bescherming te nemen. Moderatoren van VWN voelden zich duidelijk overvallen door de melding van de censuur van de wetenschap door de directie van het Centraal Planbureau (CPB)⁵²¹ maar anderzijds behoren het toch professionals te zijn die laster door collegae-journalisten moeten herkennen. Vervolgens heeft een moderator van VWN mij het woord niet gegeven met een onhoudbaar argument waardoor ik ten overstaan van velen wederom gedwongen werd protesteren. De moderator had niet geleerd van de ochtend en ging met blindheid verder in de dwaling. Wederom is het waarschijnlijk dat er in de zaal een verkeerde beeldvorming is veroorzaakt waar de wetenschap en de wetenschapsjournalistiek niet mee gediend zijn.

De 22 jaren van vruchteloos protest wegen echter ook zwaar, niet alleen door het aantal jaren maar ook het gewicht van die jaren, bijv. de economische crisis die mijn gelijk bevestigt.⁵²² Het falen van de journalistiek is een factor dat het protest nu al 22 jaar duurt, zie bijv. het falen van de Raad voor de Journalistiek: <http://thomascool.eu/Thomas/Nederlands/TPnCPB/Pers/FalenVanDeMedia.html>

⁵²⁰ http://www.nwo.nl/nwohome.nsf/pages/NWOP_8UCFBN

⁵²¹ <http://thomascool.eu/Thomas/Nederlands/TPnCPB/TPnCPB.html>

⁵²² <http://thomascool.eu/Papers/Drgtpe/Index.html>

Alles afwegende ontkom ik zo niet aan de conclusie dat ik de namen van de betrokkenen moet noemen. Het klinkt nogal vaag wanneer je zegt "er is laster" maar de duidelijkheid is ermee gediend dat gereproduceerd wordt wat er is gezegd en dat toegelicht wordt dat het laster is.

Ik beseft dat ik hier een risico loop. Deze journalisten zijn handig met de pen, kennen de kronkels en dwaalwegen die tot een krantenartikel leiden beter dan ik, en hebben ook betere connecties dan ik om te publiceren. Wellicht ook gaat uw vereniging nu deze collegae verdedigen. Wat mij betreft bestaat er geen andere bescherming dan de wetenschappelijke ethiek en het normale fatsoen. Laten we dan zien hoe de Nederlandse wetenschapsjournalisten daarmee omgaan.

Mij lijkt het beste dat betrokkenen hun excuus aanbieden en dit doen toekomen aan de personen op die deelnemerslijst van "Bessensap 2012". Ik houd me gaarne beschikbaar om samen te komen tot een nette excuusbrief. Een excuusbrief zonder mijn medewerking accepteer ik niet.

Het lijkt me vervolgens verstandig om hoe dan ook deze huidige brief voortaan op het internet te laten staan, ter verklaring voor de lezer wat een wetenschapper in die 22 jaar van protest allemaal te verwerken krijgt. Met genoemd excuus is bijvoorbeeld nog niet adequaat door de media over de censuur gerapporteerd en blijft het nuttig te documenteren waarom Nederland is te boycotten totdat die censuur van tafel is.

(A) Ter inleiding omtrent de context t.b.v. lezers op het internet

(1) Hier is de uitleg van "Bessensap" met programma en deelnemerslijst. http://www.nwo.nl/nwohome.nsf/pages/NWOP_5VVJQK

(2) Hier mijn uitleg dat NWO voor kritiek vatbaar is:

<http://boycottholland.wordpress.com/2012/06/05/the-dutch-spinoza-prize>

(3) Hier mijn protest tegen het falen van Robbert Dijkgraaf van de KNAW: <http://boycottholland.wordpress.com/2012/03/08/robbert-dijkgraaf-as-darth-vader>

(4) Hier Maarten Keulemans die durft enige kritiek op Dijkgraaf te uiten (maar dat is dan alles ?): <http://www.nwtonline.nl/nl/weblog/986/de-robbert-dijkgraaf-experience.html>

(B) De ochtendsessie

In de ochtendsessie Keuken / Algemene Redactie, bestond de gelegenheid vanuit de zaal in contact te treden met een algemene redactie, die werd gerepresenteerd door een forum bestaand uit Thom Meens (oud ombudsman van de Volkskrant maar daar in onmin vertrokken blijkbaar omdat de nieuwe ombudsman een vrouw diende te zijn ⁵²³), Kees Schaepman ⁵²⁴ (blijkbaar met een mooi pensioen, maar ook jarenlang lid van de falende media zodat de vraag is of hij dat

---

⁵²³ <http://www.denieuwereporter.nl/2011/10/journalisten-kunnen-absoluut-niet-tegen-kritiek-de-eenzaamheid-van-de-ombudsman/>

⁵²⁴ <http://buitenlandjournalistiek.lokaalmondiaal.net/speaker/kees-schaepman/>

pensioen wel verdient), en een dame wier naam ik niet goed heb verstaan van www.nu.nl. Moderatoren, met de microfoon in de hand voor de zaal, waren Maarten Evenblij⁵²⁵ en Liesbeth Jongkind.⁵²⁶

Ik ben mw Jongkind erkentelijk voor een klein nagesprek waarvoor ik haar benaderde, en waarin zij mij een referentie gaf, en ik zeg haar dank voor de wat professionelere opstelling dan bij anderen.

Wel geldt dat ik fundamenteel een protest moet laten horen.

(1) Thom Meens zei "Ik ken uw zaak" en "De vorige ombudsman heeft ernaar gekeken".

(1a) Er is geen "uw zaak". Er is een censuur door de directie van het CPB. Dit anders voorstellen is "framing". Bij toehoorders kan via zo'n "frame" een indruk ontstaan alsof er vooral sprake is van een individu.

(1b) Meens **kent** de kwestie niet maar heeft iets **van horen zeggen**. Met zijn termen wekt hij de indruk alsof hij met kennis van zaken kan oordelen. Vanuit zijn positie op het podium komt dat ook met meer autoriteit over dan vanuit dat 'individu' vanuit de zaal. Natuurlijk kun je de uitspraken van Meens zien als een onschuldige formulering zoals mensen zeggen dat ze iemand kennen die ze alleen op tv zien. Maar toen ik protesteerde tegen dit woordgebruik ontbrak de spontane bereidheid om mij gelijk te geven dat hij bij de zaal niet de indruk moest wekken alsof hij de zaak bestudeerd had. "Kennen" is ueberhaupt een lastig concept, ikzelf weet ook niet alles van die censuur, weet vooral dat die bestaat, en ben benieuwd wat een parlementaire enquête zou opleveren.

(1c) Ombudsman Hulsbosch heeft de kwestie aan de redactie economie voorgelegd, met name Frank Kalshoven, maar gaat voorbij aan het protest van censuur. Klaarblijkelijk meent de redactie economie reeds te weten wat gecensureerd wordt, wat mij een godswonder lijkt.

Hier is de briefwisseling met Hulsbosch uit 1998: <http://thomascool.eu/Thomas/Nederlands/TPnCPB/Pers/Hulsbosch.html>

Hier mijn protest dat Frank Kalshoven zich niet houdt aan elementaire normen: <http://thomascool.eu/Papers/Drgtpe/Crisis-2007plus/2011-07-30-FrankKalshovenBegrotingautoriteit.html>

In **Bijlage 1** hieronder mijn email aan de heer Meens toen die ombudsman was. PM. Er schijnt ook een registratiesysteem bij de Volkskrant te bestaan maar ik weet niet wat daar allemaal beweerd wordt. Is zoiets te in te zien ? Is het invoeren goed afgeschermd of kan men de geschiedenis herschrijven ?

Ik zond ombudsman Hulsbosch van de Volkskrant een publieksboek voor gewone burgers *Werkloosheid en armoede, de oplossing die werkt* (1998), dat geschreven was omdat dagblad en tijdschrift journalisten wetenschap / economie / politiek geen aandacht aan de materie gaven. Het is dan correct dat de ombudsman hen om advies vraagt maar het is tevens de bedoeling dat hij als gewone burger leest om te begrijpen dat

---

⁵²⁵ http://www.wetenschapsjournalisten.nl/vwn/index.php?option=com_comprofiler&task=userprofile&user=149&Itemid=102

⁵²⁶ http://www.wetenschapsjournalisten.nl/vwn/index.php?option=com_comprofiler&task=userprofile&user=202&Itemid=102

die collegae wetenschap / economie / politiek in mijn analyse falen. Van die redacties kan hij dan een argument vragen, dit deels als leek toetsen, en vervolgens kan hij ook, bijv. met een uitnodiging tot een gesprek, de kans geven die argumenten door te prikken. Wanneer je dát doet dan kun je zeggen "heeft ernaar gekeken". Het andere is niet verantwoord. Waarschijnlijk echter is ook dat je over de zaak moet publiceren om reacties van anderen te krijgen om een beter beeld te krijgen hoe e.e.a. zit.

Sinds 1998 zijn we 14 jaar verder. Wanneer Thom Meens eens uit het raam gekeken had dan had hij gezien dat er een economische crisis is, en had hij zich kunnen afvragen of dat met die censuur samenhangt. Wanneer hij mij in die ochtendsessie netjes had behandeld en had laten spreken dan had ik dit ook nog kunnen uitleggen. Maar nee. De stelling van "De vorige ombudsman heeft ernaar gekeken" geeft de zaal een verkeerd beeld van de situatie en stelt mij voor als iemand die zaken aankaart waar al naar gekeken is.

Mijns inziens is er aldus sprake van leugen en laster.

Vervolgens constateer ik dat de heer Meens geen poging heeft gedaan mij bij het verlaten van de zaal terug te roepen of mij nadien op andere wijze te benaderen. Mijns inziens is dit een bevestiging van de gehele houding en woordklank van behandeling.

(2) De heer Schaepman stelde: "U bent geniaal."

Dat, echter, kan de heer Schaepman niet bepalen.

Vervolgens, wanneer hij het nog enigszins serieus meende, dan zou hij verslag willen doen van de analyse. Maar die interesse toont hij niet. Toen hij de uitspraak deed was het evident lasterlijk bedoeld. Ook hij deed geen poging tot terugroepen van degene die in protest wegloopt, of later proberen zaken uit te zoeken.

NB. Bij een Google op Schaepman lees ik op internet dat onlangs economisch journalist Cees Banning bij de NRC wegens plagiaat een niet-schrijvende functie heeft gekregen, maar wel bij de krant blijft wegens een "onberispelijke staat van dienst gedurende 25 jaar" (Villamedia 20 april 2012)⁵²⁷. Echter, Banning heeft niet geschreven over de censuur van de wetenschap sinds 1990 door de directie van het Centraal Planbureau, dus zo onberispelijk kan ik het niet vinden. Kees Schaepman oordeelt hard en kortzichtig, Villamedia 24 april 2012:⁵²⁸ "Levenslang getekend, dat gun je geen collega, al helemaal niet een collega met zo'n achtenswaardig verleden. Rechtvaardig is het wel." Leuk, wanneer een 'collega' je zo nog eens te kijk zet. Vooral wanneer betreffende 'collega' ook jarenlang heeft gefaald en toch een denkelijk duur pensioen heeft. Is Schaepman nu van zijn geloof in de collegae economie gevallen, of zijn ze allemaal capabel behalve dan Cees Banning? In Villamedia 18 augustus 2011⁵²⁹ schreef hij nog: "Veel

---

⁵²⁷ <http://www.villamedia.nl/nieuws/bericht/andere-functie-voor-nrc-redacteur/63558/>

⁵²⁸ http://www.villamedia.nl/ opinie/auteurs/Kees_Schaepman/

⁵²⁹ <http://www.villamedia.nl/ opinie/bericht/economie-is- emotie/>

verder kom ik niet, terwijl ik toch braaf mijn huiswerk doe en de economiepagina's volg." Maar die economiepagina's kloppen niet, want redacties economie rapporteren bijvoorbeeld niet over mijn analyse en de censuur van de wetenschap (en allerlei andere zaken die niet deugen).

Laat ik ter benadrukking van het fatsoen dit zeggen: Wellicht is Cees Banning een van de eersten die kan inzien hoe kortzichtig het is geweest om niet over de censuur door de directie van het CPB te rapporteren. Het lijkt me dan triest dat hij van de NRC daar dan niet meer over mag schrijven. Mijns inziens kun je daar uit komen, waarbij vooral in het oog te houden is dat een jongere generatie van wetenschappers en wetenschapsjournalisten kunnen zien wat er met behoud van wetenschappelijke ethiek en normaal fatsoen mogelijk is. Maar Schaepman zou met zijn laster en harde oordelen en schandpaalpraktijken harakiri moeten plegen.

(3) De dame in het panel deed een suggestie. Ik kreeg niet de indruk dat zij begreep wat censuur van de wetenschap is. Wat zij zei was voor zo van alle realiteit gespeend dat ik niet eens onthouden heb wat ze zei. In de zaal ging niet een zucht op dat dit nu de oplossing was, dus ik had weinig aanleiding haar te vragen het nog eens te herhalen. Ongetwijfeld is het mogelijk dit als kritiek weer aan mij voor te werpen, maar binnen het geheel zijn er toch zoveel omstanders die wel adequaat hadden kunnen optreden dat men mij hopelijk vergeeft dat ik echt niet alles kan onthouden en ook moet letten op wat relevant is. Ik heb de redactie van www.nu.nl in ieder geval nog een tekst gestuurd, met verwijzing naar "Bessensap" en het panel.

(4) De opstelling van de moderatoren tijdens deze uitwisseling was m.i. zeer zwak. Ik werd niet in bescherming genomen tegen de leugens en laster. Ik heb in het begin krachtig geprotesteerd tegen die leugens en laster. Aan het protest werd geen steun en bescherming verleend. Ik moest mijn stem verheffen om adequaat op het goede moment te kunnen reageren, zonder microfoon. Het is moeilijk dan niet bozer te worden. Waarom zei Maarten Evenblij niet: "Ja, collega Meens, u zegt wel dat u de zaak kent, maar legt u eens uit wat u eraan bestudeerd heeft?"

(5) Een ander kreeg het woord. Jonge wetenschappers kregen de kans te leren met journalisten om te gaan. Ik ben maar weggegaan. Bij het verlaten van de zaal heb ik duidelijk gezegd: "Jullie zijn gek." Voor de volledigheid leg ik hier nog eens uit dat het evident moge zijn dat ik geen psychiater ben en dat mensen zich niet persoonlijk hoeven aan te trekken wat collectief wordt bedoeld. Slechts één persoon heeft me erop aangesproken dat ik hem gek had verklaard en ik heb dit toen kunnen uitleggen waarna hij zich weer tevreden richtte op de wetenschapsjournalistiek van de biologie. (Ik laat maar in het midden of dit niet toch een beetje gek is.)

Tot mijn verrassing was er geen wetenschapper of journalist die geschrokken was door het protest tegen de censuur van de wetenschap, die geschrokken was door de leugens en laster vanachter de tafel, en door het gebrek aan bescherming door de moderatoren.

Wat voor een opleiding in integriteit krijgen wetenschappers en journalisten van wetenschap ?

(C) De middagsessie

In de middagsessie met een Keuken / Redactie Wetenschap gaf de heer Evenblij mij het woord niet, met een soort toevoeging "u bent vanochtend al geweest", alsof er geen verschil is tussen redacties "algemeen" en "wetenschap". Wat is de heer Evenblij voor een journalist ? Waarom stelt VWN fatsoenlijke wetenschappers bloot aan de behandeling door zo'n moderator ?

(D) De rest van de dag

Voor de rest van deze "Bessensap" dag heb ik hier en daar bilateraal met enkele mensen gesproken. Niemand heeft mij aangeschoten over de melding van censuur van de wetenschap. Het lijkt me dat uw vereniging een ernstig gebrek aan inzicht heeft van wat wetenschap is.

(Het kan zijn dat juist diegenen die van plan waren mij aan te spreken daar niet aan toekwamen omdat ik al eerder het initiatief nam. Ik heb ernstig de reden dit te betwijfelen.)

Ik hoor gaarne wat uw vereniging hieraan gaat doen. Ik verwijs naar de suggestie van zo'n excuusbrief.

PM. Tegenwoordig hebben allerlei grotere instituten natuurlijk "voorlichters" waarbij jonge wetenschappers geholpen worden om een persbericht te maken en dergelijke. Zulke voorlichters zijn mogelijk in dienst van een specifieke instelling en gaan niet zomaar met iemand anders spreken. Er was, althans, ook geen voorlichter die me aansprak en creatief suggesties deed hoe een VWN wel iets zou kunnen begrijpen wanneer het als "voorlichting" werd gepresenteerd. Wel was er een aardige sessie van de VU "Laat woorden werken" waar je samen een "pitch" over Korsakow mocht verzinnen om als toppunt van succes bij DWDD te komen (als wetenschapper, niet als zorgverlener of patient). Voor betrokkenen lijkt me dat een groot probleem waar je met veel empathie in kunt meevoelen. Maar hoe zit dat nu, dat Korsakow structureel al veel aandacht krijgt en onder de bevolking algemeen bekend is, terwijl de censuur van de wetenschap door de directie van het CPB al 22 jaar nul komma nul aandacht krijgt en zo ook onbekend is ? Hoezo "doorrekenen van verkiezingsprogramma's" wanneer er fouten in de modellen zitten die niet besproken mogen worden ? Waar is het wetenschappelijke tijdschrift of de gewone krant waarin ik mijn protest tegen de censuur mocht publiceren ?

(E) Doorwerking t.a.v. de wetenschapsjournalistiek over het onderwijs in wiskunde

Na het onheuse ontslag met onwaarheden door de directie van het CPB kon ik leraar wiskunde worden. Instructief zijn deze twee recensies van drie boeken van me, beide recensies geschreven door Richard Gill, hoogleraar wiskundige statistiek Leiden & KNAW, en beide besprekingen zijn gepubliceerd in Nieuw Archief voor Wiskunde, het blad van het Koninklijk Wiskundig Genootschap:

<http://www.nieuwarchief.nl/serie5/pdf/naw5-2008-09-3-217.pdf>

<http://www.math.leidenuniv.nl/~gill/reviewCOTP.html>

Vanzelfsprekend zijn er ook wiskundigen die over mijn werk zijn gaan lasteren maar Richard Gill heeft gedurig een open geest getoond, bijvoorbeeld ook bij het vrij krijgen van Lucia de B., en Richard gedraagt zich weer voorbeeldig.

Op de deelnemerslijst van "Bessensap" staat Ionica Smeets, een van "de Wiskundemeisjes", bekend van de column in de Volkskrant. Wellicht zat zij in de zaal en heeft de beeldvorming door de leugen en laster door Meens, Schaepman en Evenblij en mijn protest daartegen weer invloed op hoe zij aankijkt tegen mijn werk over het onderwijs in wiskunde. Mogelijk is het effect gering want ook op de Wiskundemeisjes is kritiek mogelijk. Ik constateer dat de wetenschapsjournalistiek ook faalt ten aanzien van wiskunde en het onderwijs daarin. Ik adviseer op goede gronden sinds 2008 tot een parlementaire enquête naar het onderwijs in wiskunde.⁵³⁰ Wie wiskunde snapt zou juist moeten zien dat die kritiek hout snijdt. Maar de Wiskundemeisjes rapporteren niet over de geconstateerde problemen. Het recept van hun column is het opdissen van zogenaamde leukigheden. Dit is min of meer in contrast met studieboeken wiskunde, die niet vol leukigheden staan, en dit is wellicht nog een aardige vorm van kritiek dat het onderwijs anders moet. Maar het is wel onvolledig, want van het expliciete advies tot zo'n parlementair onderzoek en de redenen daarvoor wordt geen verslag gedaan. Natuurlijk, het is een column en geen *newsdesk*, en ieder zijn smaak, je kunt de krant ook niet-kopen.

Maar er zijn twee punten: (1) Smeets en ombudsman van de Volkskrant hebben niet gereageerd toen ik protesteerde tegen een verkeerde voorstelling van zaken t.a.v. wiskunde van verkiezingsprocedures en democratie. Zie **Bijlage 2**. (2) In een bijdrage spreekt Ionica Smeets wel over een "loopgravenoorlog" tussen realistische en traditioneel denkende wiskundigen, maar vooral om te ontkennen dat de afstand zo groot zou zijn, maar het is een verkeerde voorstelling van zaken, want zelfs op korte afstand kun je vechten, en die onderling vechtende wiskundigen zien mijn nieuwe aanpak niet staan, zie **Bijlage 3**. Lezers worden op het verkeerde been gezet: ze kunnen denken dat er in de krant journalistiek verslag gedaan wordt,

---

⁵³⁰ Strikt genomen tot een parlementair onderzoek. Klaarblijkelijk zit mijn onderbewuste er in deze brief aan te denken dat het misschien toch nuttig is mensen onder ede te gaan horen.

maar er worden alleen leukigheden verkocht omdat de auteurs zo graag met leukigheden in de krant staan.

Men kan zich argumenten voorstellen waarom de Wiskundemeisjes niet rapporteren over mijn boeken *A Logic of Exceptions* (2007), *Elegance with Substance* (2009), *Conquest of the Plane* (2011), en de derde druk van *Voting Theory for Democracy* (2011) en sinds kort *Een kind wil aardige en geen gemene getallen* (mei 2012). Wat de argumenten ook zijn, er is wel sprake van een pijnlijk contrast. Mijn boeken brengen essentiële verbeteringen aan voor het onderwijs, met vanzelfsprekend nog het nodige te onderzoeken, en de Wiskundemeisjes doen alsof ze alles met leukigheden overdekken maar gebruiken in wezen de ellebogen en geven verkeerde info. Leve de emancipatie, de Wiskundemeisjes zijn net mannen. Maar deze degeneratie van wetenschapsjournalistiek verdient protest vanuit de wetenschap.

Richard Gill reageert voorbeeldig maar andere wiskundigen minder, en wanneer zij fatsoenlijker t.a.v. mijn werk hadden gereageerd, hadden de journalisten wetenschap wellicht ook eerder gekeken naar die censuur op het CPB. Of wanneer die censuurkwestie was opgelost dan hadden de wiskundigen wellicht meer open gestaan voor opmerkingen van mijn kant. Uw vereniging dekt beide terreinen en zou hier wat aan kunnen doen. In ieder geval orde op zaken stellen t.a.v. de geconstateerde gevallen van leugen en laster.

(F) Een nieuwe ontwikkeling

Een nieuwe ontwikkeling is overigens afgelopen maand opgetreden n.a.v. het boek "Het Immigratietaboe. 10 wetenschappers over de feiten" door "journalist" Joost Niemöller. Het blijkt dat Niemöller de vluchtelingen bij Lampedusa vergeleek met "sprinkhaanzwermen". Maar ook bleek dat mijn voormalige afdelingshoofd op het CPB, Hans Roodenburg, die over mijn functioneren is gaan draaien en onwaarheden vertellen, in deze context is gaan schrijven over het in huis nemen van een hond om "huis en haard" tegen "ongenode gasten" te beschermen. Nederland leert nu kennis maken met diens suggestieve taalgebruik. Hier is mijn brief aan de wetenschappers die in dit boek aan de orde komen: <http://thomascool.eu/Papers/Drgtpe/Crisis-2007plus/2012-05-26-Immigratie-taboe-gedoe.html>

(G) Ter afsluiting

Tja, wat hiermee doen. Ik verwijs naar de suggestie tot een excuusbrief in de openingssectie hierboven.

Met vriendelijke groet,
Thomas Cool / Thomas Colignatus
Econometrist en leraar wiskunde
<http://thomascool.eu>
<http://boycottholland.wordpress.com>

Bijlage 1

Date: 8 Feb 2005

To: ombudsman@volkskrant.nl

Subject: Kwestie voor RvdJ en "De Leugen Regeert"

Geachte heer Meens,

Ik heb onderstaande kwestie voorgelegd aan de Raad voor de Journalistiek en de redactie van "De Leugen Regeert".

<http://thomascool.eu/Thomas/Nederlands/TPnCPB/Pers/FalenVanDeMedia.html>

Wellicht vindt u het een aardig idee om uw lezers als het ware in een feuilleton op de hoogte te houden van de ontwikkelingen.

Overigens moet ik melden dat ik weinig fiducia heb in de media en/of de bewakers van de media, maar, men moet roeien met de riemen die men heeft, en wie weet hoe een haas een koe vangt.

Mocht u menen dat uw begrip van de situatie gediend zou zijn met het lezen van een gedrukt exemplaar van het boekje "De ontketende kiezer", dan hoop ik dat u mij dit wilt laten weten zodat ik dit aan u kan toesturen.

Ik zal dit email eventueel ook aan anderen laten lezen of opnemen bij de documentatie op mijn website van deze kwestie.

Met vriendelijke groet,

Thomas Cool / Thomas Colignatus

Bijlage 2

21 Jun 2009

To: ombudsman@volkskrant.nl

Subject: N.a.v. de column van de Wiskundemeisjes, VK 2009-06-20

Cc: (...) Ionica Smeets

Geachte ombudsman,

Er is een mafia van misdadige wiskundigen die de literatuur niet lezen, die abstracte wiskunde verwarren met de werkelijkheid, die giftige anti-democratische onzin verkopen, die lak hebben aan de integriteit van de wetenschap, die zo de samenleving vernietigen, en die ook als wiskundigen falen omdat hun wiskunde rammelt.

De column van de Wiskundemeisjes, VK 2009-06-20, is daar weer een uiting van.

Wellicht zou ik de auteur Ionica Smeets eerst moeten vragen te corrigeren, maar ik heb in het verleden al een paar moeizame ervaringen met haar gehad zodat zo'n poging mij zinloos overkomt.

In bijgaande PDF vindt u de misleiding in de Volkskrant van gisteren besproken.

Gaarne verzoek ik u die mafia aan de kaak te stellen en de lezers te voorzien van de juiste weblinks.

Met vriendelijke groet,
Thomas Cool / Thomas Colignatus

PS. Overigens deugt de hele Volkskrant niet, met het negeren van mijn protest tegen de censuur door de directie van het CPB. Die mafia van incompetente journalisten is er natuurlijk ook. Maar, het toeval wil dat ik zojuist een boek over het onderwijs in de wiskunde heb afgerond, en de zonde van Smeets past even heel aardig bij het hoofdthema van dat boek, dat wiskundigen niet opgeleid worden om iets over de werkelijkheid te zeggen (en voor het onderwijs de werkelijkheid van leerlingen in de klas). Zie eventueel <http://thomascool.eu/Papers/Math/Index.html>

Bijlage 3

Date: 24 Oct 2009
To: Calmthout van, Martijn
Subject: Loopgravenoorlog op kleine afstand ?
Cc: ombudsman@volkskrant.nl, Ionica Smeets

Geachte heer Van Calmthout,

In de column Wiskundemeisjes 24/10 spreekt Ionica Smeets over een loopgravenoorlog via de media, en concludeert vervolgens dat de kampen eigenlijk helemaal niet zover van elkaar staan. Wat loopgraven nog niet uitsluit. Men kan zich immers voorstellen dat de lopen tot elkaar doorgegraven worden en dat er dan een man tot man gevecht ontstaat - wat velen nog steeds een loopgravenoorlog zullen noemen.

Uit het stukje blijkt niet wat de argumenten over en weer zijn, waarom deze term loopgravenoorlog gebruikt wordt, en waarom de afstand klein zou zijn, en wat de maat voor afstand is.

Bovendien laat ze iemand een som stom noemen zonder dat duidelijk wordt gemaakt waarom deze som dan stom zou zijn. Bovendien laat ze de kans lopen om de som goed toe te lichten, met berekening en interpretatie.

Kortom, deze tekst stelt niets voor. Het is populistisch gepruttel dat in een Kennis katern misstaat. Het wiskunde onderwijs faalt en 't meisje heeft vooral oog voor haar eigen irritatie om iemand die haar som stom noemt.

Bovendien is het wederom een gemiste kans om haar missers en misleiding t.a.v. stemprocedures uit een eerdere column te corrigeren. Zie onder.

Het allerbelangrijkste: is op die avond het boek "Elegance with Substance" aan de orde gekomen ? Dit is beschikbaar sinds juni, alle betrokkenen kunnen ervan weten, en het boek geeft een zinnvollere

aanpak dan wat ik over deze avond hoor. Maar dan moet men wel open staan voor nieuwe gedachten. Het is al een veeg teken dat ik niet ben uitgenodigd om dit uit te leggen.

Wetenschappers hebben een zekere zorgplicht en moeten mensen niet in een waan laten. Eerder schreef ik aan Smeets, zonder succes. Eerder schreef ik aan de Ombudsman, zonder reactie. Kunt u niet een poging doen de duivel uit te drijven ?

Ik kreeg vandaag een persberichtje van Geoffrey Hodgson "Two Nobel Laureates and over 2000 Signatories Uphold that Economists have Mistaken Mathematical Beauty for Economic Truth". Zie onder. Maar deze lieden zijn in de war. Economen die zulke fouten maken zijn geen goede economen maar halve wiskundigen. Het echte probleem is censuur van de wetenschap. Zie verder mijn boek.

In de NRC stond overigens een artikel "het vergeten geld" met ook een verwijzing naar een artikel van Dirk Bezemer van de RUG over wie de economische crisis zag aankomen. Ik voeg een puntsgewijs overzicht toe met een vergelijking van diens analyse met die van mij.

(...)

Mevrouw Smeets doet alsof ze kan pruttelen en leuteren terwijl we hier te maken hebben met een fundamenteel falen van de wetenschap, en laten we hopen dat u ziet dat ze zich niet aan de normen houdt.

Met vriendelijke groet,

Thomas Cool / Thomas Colignatus

<http://thomascool.eu/Papers/Math/Index.html>

Aan de president van de KNAW 2012

(W) 9 juni 2012 ⁵³¹

Aan de president van de KNAW Prof. dr. J.C. Clevers ⁵³²
cc. rector magnificus RUG, prof. dr. E. Sterken ⁵³³
voorzitter v.d. redactie van Epsilon Uitgaven, prof. dr. F. Verhulst ⁵³⁴
directeur v.h. Platform Wiskunde Nederland, prof. dr. W. Schilders ⁵³⁵
dr. Gerrit Roorda, RUG, schrijver van een proefschrift en hoofdstuk in
een Handboek Wiskundendidactiek ⁵³⁶

Subject: Verzoek tot terugtrekken van het proefschrift van Gerrit
Roorda en het uit de handel nemen van het Handboek
Wiskundendidactiek

Geachte professor Clevers,

Het is een wat wonderlijke situatie. Hoogleraar economie Elmer Sterken is een jongere studiegenoot van me (econometrie Groningen) en ik adviseer al sinds 2005 tot ontslag van de hoogleraren economie wegens gebrek aan respect voor de integriteit van de economische wetenschap. De economische crisis stelt me in het gelijk, maar hoogleraren economie gaan daar ook aan voorbij. Nu is er een kwestie rondom een proefschrift en *Handboek Wiskundendidactiek*, en zou Elmer als rector magnificus het proefschrift moeten terugroepen op grond van de wetenschappelijke ethiek. Eerder had ik al contact met hoogleraren Verhulst en Schilders. Ik ben zeer erkentelijk aan Verhulst dat hij als redacteur van *Nieuw Archief voor Wiskunde* de twee boekbesprekingen door Richard Gill (Leiden, KNAW) van twee boeken van me heeft geplaatst, in 2008 en 2012. Nu zou Verhulst als hoofdredacteur van de uitgeverij *Epsilon Uitgaven* het *Handboek* uit de handel moeten nemen, omdat dit boek in de wetenschappelijke serie is uitgegeven, wat niet juist is. Ik heb eerder dit jaar een gesprek gehad met Schilders en we gebruiken nu elkanders voornamen. De voorzitter van de Ned. Ver. van Wiskundeleraren (NVVW), Marian Kollenveld, sprak gisteren over de wenselijkheid van dialoog en dat klinkt zeer verstandig. Ik beschouw het Freudenthal Instituut als een Diederik Stapel Instituut, waarin men een hele "realiteit" voor hun "realistische wiskunde" verzonnen heeft. De "traditionele wiskundigen" die zich tegen de aanpak van het Freudenthal Instituut verzetten hebben een beetje gelijk maar het blijven wiskundigen. De juiste aanpak van de didactiek is empirisch, maar daar

---

⁵³¹ <http://thomascool.eu/Thomas/Nederlands/Wetenschap/Brieven/2012-06-09-AanPresidentKNAW.html>

⁵³² <http://smartsite.knaw.nl/Pages/DEF/26/116.bGFuZz1OTA.html>

⁵³³ <http://www.rug.nl/staff/e.sterken/index>

⁵³⁴ <http://www.epsilon-uitgaven.nl/>

⁵³⁵ <http://www.platformwiskunde.nl/>

⁵³⁶ <http://www.rug.nl/staff/g.roorda/index>

zijn wiskundigen niet voor opgeleid. Deze juiste aanpak valt nu tussen wal en schip, en de enige uitweg lijkt me vast te houden aan de integriteit van de wetenschap. Zie ook mijn advies tot een parlementair onderzoek naar het onderwijs in wiskunde.

Hieronder een email van me aan Gerrit Roorda, die ik gisteren andermaal ontmoette, en die me zijn proefschrift beloofde te sturen. Ik heb echter eerder de PDF van het proefschrift gezien en zojuist in het *Handboek Wiskundendidactiek* Roorda's hoofdstuk over de afgeleide gelezen (doch ook eerder als PDF). Ik acht beide wetenschappelijk niet verantwoord. Derhalve doe ik bij deze het verzoek tot terugtrekken van het proefschrift en het uit de handel nemen van dat *Handboek*. Laat men het nog eens proberen. Hopelijk doet u zulks, zodat ik op mijn weblog "boycott Holland" kan opnemen dat er vooruitgang dreigt.

Punt is dat ik Roorda in 2008 bij een sessie van de NVVW ingelicht heb over het nieuwe inzicht in de afgeleide. Tot mijn verrassing wist hij zich gisteren te herinneren dat wij elkander toen gesproken hebben. Ik noem die bijeenkomst zelf in het boekje *Een kind wil aardige en geen gemene getallen* (2012), artikel "De afgeleide is algebra". Het nieuwe inzicht staat in het boek *A Logic of Exceptions* uit 2007 dat Gill in 2008 besprak. De aanpak staat ook in het boek *Elegance with Substance* (2009) dat tamelijk lasterlijk is besproken in *Euclides*, het blad van de NVVW, dat tot Roorda's vakbladen behoort. De concept tekst van het hoofdstuk van Roorda in het *Handboek* stond in 2011 in PDF op de website van ELWIER en ik heb Roorda en co-auteur Daemen in 2011 een email gezonden dat mijn nieuwe boek *Conquest of the Plane* in 2011 was verschenen, en dat het nieuwe inzicht in de afgeleide daarin verder wordt uitgewerkt. Het gaat hier om zowel een fundamentele herijking van de afgeleide als algebra (naast infinitesimalen en limieten) als een betere didactiek. Goede wiskundigen zien in een oogwenk dat die nieuwe algebraïsche aanpak ook de afgeleide is. De wettelijke regelingen dat er onderwijs moet worden gegeven over de afgeleide sluiten niet uit dat je ook de algebraïsche aanpak kunt gebruiken.

Het is onverantwoord aan dat nieuwe inzicht voorbij te gaan en te doen alsof het niet bestaat. Het is onjuist voorbij te gaan aan de leugen en laster door sommige wiskundigen die niet goed lezen en die gevangen zijn in oude denkpatronen. Ik kan ermee leven dat er nu een "nulmeting" is t.a.v. de bestaande situatie met limieten en een vastlegging van de bestaande denkpatronen omtrent de afgeleide. Maar niet als *Handboek* en handleiding om het in de toekomst zo te blijven doen. Roorda noemt problemen in die huidige situatie waaraan het nieuwe inzicht tegemoet komt, zoals mij ook al bekend was, zoals bijv. afstemming tussen wiskunde en economie of natuurkunde, waarbij het onderwijs in economie of natuurkunde veel eerder van de afgeleide gebruik wil maken dan het onderwijs in wiskunde momenteel beschikbaar stelt (omdat men het met die limieten veel te moeilijk maakt).

Ik ben een tolerant mens en gun ieder zijn visie. Maar het is onjuist om andere inzichten te verdonkermanen omdat ze je onwelgevallig zijn.

In de notitie van het LOWI over de integriteit (2001, pag 7) wordt dat omschreven als "bewust verkeerd of tendentieus weergeven van resultaten en onderzoekverslagen van anderen" waarbij het verkeerd weergeven nu ligt in het niet-weergeven. Dat is gebeurd in het proefschrift en in het *Handboek*. Een samenvatting en verwijzing waren wel het minste geweest. De houding van de wiskundige is wederom dat er geen kritiek mogelijk is op de stof en dat het de schuld van de leerlingen zelf is wanneer ze het niet begrijpen, terwijl mijn kritiek luidt dat de wiskundigen falen. Het is weer helemaal de houding van het Diederik Stapel Instituut. Roorda had nog een paar opmerkingen gisteren, zoals "je kunt mensen niet dwingen een boek te lezen" en "misschien moet je twintig jaar geduld hebben". Het lijkt me dat hij met zijn proefschrift dan toch niet geleerd heeft wat wetenschap is. In de wetenschap is het m.i. zo dat je kennis van het vak en je waarheidsliefde je innerlijk ertoe brengen andere informatie te lezen die je kennis uitbreiden en die je vooroordelen ter discussie stellen. In het bijzonder ook wanneer een collega je wijst op kritiek. Roorda en ik verschillen niet in de behoedzaamheid die je moet betrachten bij het blootstellen van leerlingen en leraren in opleiding aan een nieuwe aanpak. Maar echte behoedzaamheid vergt wel dat je in zo'n proefschrift en zo'n *Handboek* melding maakt van de mogelijkheden, en deze niet onvermeld laat.

Ik houd me het recht voor dit email op mijn website te publiceren.

Met vriendelijke groet,
Thomas Cool / Thomas Colignatus
Econometrist en leraar wiskunde
<http://thomascool.eu/>
<http://boycottholland.wordpress.com/>

PM.

To: Gerrit Roorda
Subject: Vertrouwelijk: afgeleide en David Tall

Beste Gerrit,

(1) Het was nuttig elkander gisteren te spreken. Hieronder mijn adres, en dank voor het aanbod je proefschrift te sturen.

(2) Ik zal aanstonds een strenger email versturen en ik hoop dat we in gesprek kunnen blijven.

(3) Hieronder in vertrouwelijkheid een email van David Tall en mijn eigen gespreksnotitie. Ook jij verwijst in het *Handboek* naar het procept en David's interesse in het inzoomen. Opmerkelijk is dat ik, ook met verwijzing naar het procept, het onderscheid invoer tussen statische en dynamische deling, en dat de afgeleide daar als bijproduct komt uitrollen. David heeft daar geen oog voor, hij is op leeftijd en wil afmaken waar hij nu mee bezig is, en daar kan men alleen maar begrip

voor hebben. Maar mijn aantekeningen kunnen je begrip voor de situatie bevorderen. Voor kennisgeving.

Met beste groet,
Thomas Cool / Thomas Colignatus
(.... vertrouwelijke tekst ....)

Weg met het belastingvacuüm !

(W) 1 & 22 juni 2012 ⁵³⁷

De belastingvrije voet kan het beste liggen op het niveau van het bestaansminimum voor werknemers. Hierdoor kunnen velen voor netto = bruto gaan werken, dus zonder verlies aan een fatsoenlijk bestaansminimum. Het stelsel kan een *basisverzekering* heten omdat men op minimumniveau voor allerlei onheil verzekerd blijft ook al betaalt men geen premie. Deze maatregel is cruciaal omdat de hoge bruto minimumloonkosten massale werkloosheid veroorzaken, waardoor het stelsel van sociale zekerheid uit zijn voegen is gegroeid.

De cruciale gegevens staan in bijgaande tabel. Wanneer iemand voor € 15.354 aan de slag gaat dan wil de overheid dat de werkgever € 22.748 betaalt.

Stel dat een werknemer een productiviteit heeft van 1000 euro minder, dus € 21.748. Kan de werkgever hem aannemen ? Nee. Door belastingen en premies zou het inkomen onder het wettelijk minimum zakken. De werknemer wordt werkloos en komt in de bijstand. De rare effecten zijn: (a) de gevraagde belasting en premie komt sowieso niet binnen, toch wil de overheid dat die geheven worden, (b) zonder die papieren belasting en premie zou de werknemer gewoon aan de slag kunnen en zichzelf kunnen bedruipen, (c) nu jaagt de gemeenschap zichzelf op kosten.

WETTELIJK MINIMUMLOON IN 2012 (IN EURO'S)	TOTAAL
Bruto minimumloon	18810
Netto, na aftrek van werknemer-premies en belastingen (alleenstaande)	15354
Bruto loonkosten: bruto + werkgever-premies	22748
Belastingen en premies (excl. BTW e.d.)	7394
Lasten als percentage van bruto loonkosten	32.5%
Lasten als percentage van netto inkomen	48.2%

Bron: <http://www.cpb.nl/cijfer/het-microtax-programma-cep-2012>
en het wml van 2012 invullen. Exclusief ziektekosten en zorgtoeslag.

⁵³⁷ <http://thomascool.eu/Papers/Drgtpe/Crisis-2007plus/2012-06-01-Vacuüm.html>

Het verschil tussen netto loon en bruto loonkosten heet standaard de *wig*. Voor het minimumloon kan die wig beter *belastingvacuüm* genoemd worden want dit effect van werkloosheid is heel anders dan voor de hogere inkomens. Het is een raar verschijnsel. Je zou een term als *belastingwoestijn* kunnen gebruiken maar *belastingvacuüm* verduidelijkt dat er zelfs geen zand valt te halen. Belastingen die niet binnenkomen zijn ook kostenloos kwijt te schelden.

Hoe is deze rare situatie ontstaan ?

Het wettelijk minimumloon geldt voor voltijds banen. Beneden dat loon mag dus niet voltijds gewerkt worden. Je mag ook parttime werken en beneden het minimumloon verdienen. De officiële tabellen voor belastingen en premies houden ook rekening met inkomens beneden het minimumloon. Voor voltijders zijn deze belastingen en premies echter illusoir want als je niet voltijds beneden het minimumloon mag werken dan zijn er ook geen inkomsten.

De terminologie vergt enige verklaring. (1) Er is een verschil tussen belastingen en premies want de premies zijn voor verzekeringen. Economisch-analytisch is het verschil tussen belastingen en premies niet relevant voor werknemers op minimumniveau want de keuzevrijheid of je wel of niet die betreffende verzekeringen aangaat is er niet. Derhalve gebruik ik hier de term *belasting* voor belastingen inclusief premies. (2) De belastingen kenden vroeger een belastingvrije som en tegenwoordig een belastingkorting. Economisch-analytisch gebruik ik de term *belastingvrije voet* voor vrijstelling van belastingen en premies aan de onderkant. (3) Op dezelfde wijze is er de term *belastingvacuüm* voor zowel belastingen als premies voor voltijders tot het wettelijk minimumloon. Let wel: 'tot' en niet 'tot en met'. Wie werk vindt op het minimumloon betaalt natuurlijk netjes die belasting. Het gaat om het traject daaronder.

Menigeen denkt dat een hoge belastingvrije voet heel erg duur is voor overheid en de fondsen omdat deze voet voor iedereen moet gelden. Deze gedachte is onjuist. Net boven de voet kunnen we een inhaaltarief leggen en zo aansluiten bij de bestaande tarieven zodanig dat voor de hogere inkomens weinig verandert.

Het belastingvacuüm is een probleem in alle OECD landen en ontstaat deels door bureaucratie, deels door politieke kortzichtigheid en deels door onwetenschappelijk gedrag van economen. In de jaren vijftig hadden we volledige werkgelegenheid en toen gold voor het minimum ongeveer dat bruto = netto. Toen is ook de internationale afspraak gemaakt de belastingvrije voet met de inflatie op te hogen. Het bestaansminimum is echter gestegen met inflatie plus de stijging van de welvaart. Door deze verschillende indexatie is het belastingvacuüm sluipend gegroeid zodat in de jaren zeventig werkloosheid en stagflatie ontstond. De overheid probeert dit op te lossen met deregulering en liberalisatie maar dat is dus een verkeerd medicijn als de oorzaak elders ligt.

Het gif, mensen, het gif

(W) 23 juni 2012 ⁵³⁸

Naar aanleiding van deze brief ⁵³⁹ aan wetenschappers over het boek van Joost Niemöller "Het Immigratietaboe" (2012) heb ik met bezwaard gemoed maar een exemplaar aangeschaft. Zo werkt dat immers. Ook al weet je reeds dat je er tegen bent, ook al weet je reeds waarom, en ook al heb je reeds geadviseerd het boek maar uit de handel te nemen, dan toch is het soms nuttig een puntje op de i te zetten.

Het boek van Joost is zo erg als ik al vreesde en kan beter uit de handel worden genomen. Het is het gif, mensen. Het gif, waardoor ook aanvankelijk nette mensen en ogenschijnlijk nog steeds nette mensen gecorrumpeerd worden en redeneringen gaan volgen die tot immorele conclusies leiden. Waardoor een samenleving verziekt raakt. Tot het bot verziekt waaruit nauwelijks redding mogelijk is. Het enige wat hier kan redden is intellectuele integriteit, te beginnen met de wetenschappelijke integriteit. Heb meelij met de landen op de Balkan die weinig intellectuele traditie hebben, heb meelij met Europa in 1918-1945 waarin onze intellectuele traditie te zwak bleek.

Dr. Jan van de Beek:

"Met de crisis van de jaren zeventig en tachtig raakten heel veel laag geschoolden werkloos. En vooral ook erg veel gastarbeiders. Toen bleek: wat goed is voor de bazen, is niet per se goed voor Nederland. Want de kosten van de werkloze gastarbeiders werden op de sociale zekerheid afgewenteld. En dat zou uiteindelijk om veel meer geld gaan dan die paar miljard die de bazen hadden verdiend aan gastarbeid." (p52)

Ziet u de kronkel in de redenering ? Nederland zet een dom stelsel van sociale zekerheid op. Een stelsel dat uitgaat van werkloosheid. Die vreemde keuze wordt plotseling op het bordje van de immigratie gelegd. De kosten van immigratie worden opgeblazen tot immense proporties met een redenering die niet deugt. Want de juiste redenering is als volgt: Volledige werkgelegenheid en mensen aan het werk houden is altijd goedkoper dan werkloosheid. Zie mijn analyse hoe dat kan: D&S ⁵⁴⁰ voor het algemene publiek, DRGTPE ⁵⁴¹ voor collega economen, of begin te lezen over het belastingvacuüm. ⁵⁴²

Van de Beek is geen econoom maar wiskundige en antropoloog. Maar wordt hij gecorrigeerd door economen ? Neen. Want die lezen mijn werk niet.

---

⁵³⁸ <http://thomascool.eu/Papers/Drgtpe/Crisis-2007plus/2012-06-23-HetGif.html>

⁵³⁹ 2012-05-31-brief-aan-wetenschappers-immigratietaboe.html en boven p190

⁵⁴⁰ <http://thomascool.eu/SvHG/DenS/Index.html>

⁵⁴¹ <http://thomascool.eu/Papers/Drgtpe/Index.html>

⁵⁴² <http://thomascool.eu/Papers/Drgtpe/Crisis-2007plus/2012-06-01-Vacuum.html>

Iemand die vooral mijn werk niet leest is mijn afdelingshoofd op het Centraal Planbureau, Hans Roodenburg.

Ik heb afgelopen mei al geschreven (zie bovenaangehaalde brief) dat Nederland nu kennis maakt met diens suggestieve taalgebruik, zoals ik daar reeds last van had toen hij bij CPB directie en rechtbank mijn functioneren verkeerd begon voor te stellen. Hoe dit precies zit is mij onduidelijk en een parlementaire enquête kan verduidelijking brengen. De directie zat blijkbaar ook niet te wachten op mijn analyse dat de werkloosheid oplosbaar was, zie de brieven hier ⁵⁴³, dus wellicht heeft Roodenburg die druk of verleiding niet weten weerstaan ?

Niemöller noemt Roodenburg econometrist maar diens cv toont hem econoom, en ik maak daar een punt van omdat hij een wiskundig-economisch paper van me over input-output analyse niet kon volgen, zodat hij me stuurde naar een collega die er na enig overleg verder geen moeite mee had. Ik geef Jan van de Beek met alle plezier inzage in dat paper en de aantekeningen van Roodenburg. (Interne notitie 1990: "Different input-output matrices for different output categories (in the context of aggregation)", CPB III/90/15.)

Hoe dan ook, Roodenburg kreeg zijn bul van van Jan Tinbergen ⁵⁴⁴, en Niemöller noteert:

"Maar het engagement van Tinbergen is Roodenburg vreemd: "Het vak dat hij gaf toen ik les van hem had, was ontwikkelingsprogrammering. Daar ging het mij niet om. Tinbergen heeft later, in de jaren negentig, nog iets in de NRC geschreven over de relatie tussen immigratie en ontwikkelingshulp. De teneur daarvan was: de ontwikkelingshulp moeten we op peil houden, want op die manier kunnen we de immigratiestroom tot aanvaardbare proporties terugbrengen." Roodenburg denkt daar zelf duidelijk anders over: "De ontwikkelingshulp zou dan effectief moeten zijn, en het begint er steeds meer naar uit te zien dat dat niet het geval is. En zelfs als het effectief is, kun je je nog afvragen of de migratie naar het Westen er echt door beperkt wordt. Want als door de succesvolle ontwikkeling van een land het welvaartsniveau een beetje gaat stijgen, zullen de mensen die net boven het bestaansminimum uitkomen genoeg geld hebben om een reisagent te betalen. Niet voor niets worden de asielzoekerscentra hier bevolkt door mensen uit de middenklasse van die landen." " (p33-34).

Zie hier hoe Roodenburg over de schreef gaat, en hoe het gif ontstaat en zich verspreidt:

- (1) Tinbergen had een omvattende analyse en niet alleen dat alles afhing van ontwikkelingshulp.
- (2) Zie mijn opstel, 20 juli 1981. ⁵⁴⁵ Ik zond het toendertijd aan Tinbergen en in een telefoongesprek zei hij dat het niet onmogelijk

---

⁵⁴³ <http://thomascool.eu/SvHG/DenS/Index.html>

⁵⁴⁴ <http://www.iisg.nl/bwsa/bios/tinbergen.html>

⁵⁴⁵ <http://thomascool.eu/Thomas/Nederlands/Wetenschap/Artikelen/1981-07-20-NIEO-is-geen-BBS.pdf>

was dat ik hier gelijk had. Hij was zich lang en breed bewust van problemen dus het is niet juist, zoals Roodenburg, dit te simpel voor te stellen. Zie mijn *In memoriam Jan Tinbergen*.⁵⁴⁶ PM. Van Jan Pronk ontving ik helaas geen reactie. In de PDF is een kritische brief van Louis Emmerij opgenomen. Het artikel werd helaas afgewezen door S&D (het blad van de WBS) en Internationale Spectator. In mijn analyse was de ontwikkelingssamenwerking overigens minder relevant en lag de crux bij de werkloosheid, zie ook pagina 7 van *A logic of exceptions*,⁵⁴⁷ hetgeen verklaart dat werkloosheid in het centrum van mijn aandacht kwam.

- (3) Ja, Tinbergen legde die link tussen immigratie en ontwikkeling, en zulke hulp. Maar dan moet die hulp wel goed georganiseerd worden. Wanneer Nederland er een puinhoop van maakt wil dat niet zeggen dat je het niet goed kunt doen.
- (4) In a notedop: De oplossing van de werkloosheid wereldwijd is dat elk land een verzorgingsstaat ontwikkelt, zodanig ook dat werklozen inderdaad weer werk kunnen vinden. De crux is dat zo'n verzorgingsstaat dan wel goed gemanaged moet worden, en niet gemangeld moet worden met bureaucratie en dergelijke. Laat Nederland hier het goede voorbeeld geven, maar dat doen we niet.
- (5) Het lijkt me niet geheel juist zoals Roodenburg stelt dat ontwikkeling als voornaamste effect zou hebben dat mensen meer geld hebben om hierheen te komen. Wellicht geldt dat voor sommigen. Veel relevanter lijkt mij het effect dat wanneer er in eigen land stabiele en milieu-duurzame⁵⁴⁸ economische groei is, dus ieder jaar een beetje erbij, dat mensen geen enkele behoefte hebben om te migreren want liever bij familie en vrienden blijven en een in omgeving die ze kennen. Het lijkt me dat die asielzoekers met economisch motief vooral de achtergrond hebben dat zulke stabiele groei achterwege is. Ik redeneer overigens vanuit een algemeen inzicht, mijn eigen onderwerp is werkloosheid en niet migratie, en ik houd me aanbevolen voor een goede studie.

Kortom: Roodenburg is er trots op dat hij de bul van Tinbergen heeft gekregen om te koketeren met diens statuur, maar heeft de analyse van Tinbergen niet begrepen, stelt diens degelijke economische analyse voor als misplaatst engagement en idealisme, schept drogredeneringen, gebruikt wederom zulke suggestieve taal, zet anderen zo op het verkeerde been. Het is het gif, mensen, het gif.

Is het vreemd wanneer andere vakgebieden zo twijfels krijgen over economen, die zo ingaan tegen zelfs het gezonde verstand ?

Voor de goede orde: de CPB-kwestie betreft de censuur van de wetenschap door de directie van mijn analyse over de werkloosheid. De kwestie van migratie die ik hier bespreek is een klein aspectje.

---

⁵⁴⁶ <http://thomascool.eu/Papers/Drgtpe/TPnCPB/Tinbergen.html>

⁵⁴⁷ <http://thomascool.eu/Papers/ALOE/Index.html>

⁵⁴⁸ <http://mpira.ub.uni-muenchen.de/13899>

Een klein Pro Memorie: Je betaalt ook nog 25 euro voor een dikke pil die alleen al typografisch tot de helft kan worden teruggebracht, maar iemand wil blijkbaar verdienen.

Een belangrijk Pro Memorie:

Het CPB speelt een cruciale rol in de beleidsvoorbereiding. Het is niet vreemd dat er allerlei contacten bestaan:

“De belangstelling voor immigratie kwam bij Roodenburg pas in de jaren negentig. “Ik werkte toen al een jaar of twintig bij het CPB, was daar hooofd van de afdeling arbeid, later van het programma arbeidsmarkt. Mijn interesse werd gewekt door een telefoontje van de econoom Frank Kalshoven, die toen voor Elsevier schreef. Hij vroeg me wat wij eigenlijk wisten over de economische component van immigratie. Ik zei: “Nou, eigenlijk niks.” Dat vond hij nogal schokkend.””

Roodenburg kwam bij het CPB in 1976. Circa 20 jaar later is dan rond 1996. In 1995 schreef Frank Kalshoven een artikel in Elsevier over het CPB. Dit leidde tot de onderstaande brief van me aan de redactie en hun antwoord. [Zie de website voor de reproducties.⁵⁴⁹] Mijn conclusies over dit aspect zijn:

- (1) Wanneer blijkt dat Kalshoven iets schokkend kan vinden waarom dan niet de CPB-kwestie ?
- (2) Kalshoven heeft contacten met CPB-ers, mogelijk ook daar over mij nagevraagd. Hoe dan ook heeft hij alleen eenzijdig informatie, want hij heeft niet met mij gesproken.
- (3) De economische crisis stelt mij in het gelijk, maar dat is Kalshoven worst.
- (4) Hier staat mijn diagnose.⁵⁵⁰

---

⁵⁴⁹ <http://thomascool.eu/Papers/Drgtpe/Crisis-2007plus/2012-06-23-HetGif.html>

⁵⁵⁰ <http://thomascool.eu/Papers/Drgtpe/Crisis-2007plus/2011-07-30-FrankKalshovenBegrotingautoriteit.html>

Van dezelfde auteur

Voor het algemene publiek inclusief economen en wiskundigen

Trias Politica & Centraal Planbureau

Democratie & Staathuishoudkunde

Een kind wil aardige en geen gemene getallen

Laat D66 zich opheffen

Voor economen

Definition & Reality in the General Theory of Political Economy

*The Political Economy of the Netherlands Antilles
and the Future of the Caribbean*

Voor gebruikers van wiskunde

Elegance with Substance

Voor eerstejaars studenten en hun docenten die zo ook te maken krijgen met geherfundeerde analyses, bijvoorbeeld ook in de didactiek van wiskunde

A Logic of Exceptions

Conquest of the Plane

Voting Theory for Democracy

Index

- Albayrak, N., 19, 168
 Andreoli, A., 182
 Ankersmit, F., 101
 Archimedes, 187
 Arrow, K., 35, 36, 58, 59, 61, 62
 Asscher, L., 110, 111
 Bakhoven, A., 87, 115, 192
 Balkenende, J.P., 15, 40, 41, 49,
     64, 67, 68, 69, 73, 77, 83, 84,
     85, 96, 104, 106, 107, 108, 124,
     125, 126
 Banning, C., 196, 197
 Beek, J.H. van de, 139, 190, 209,
     210
 Beer, J. de, 190
 Beer, P.T. de, 14, 18, 19, 80, 170
 Beld, C.A. van den, 85
 Berkeley, G., 187
 Bernanke, B., 149
 Bessems, K., 113
 Bezemer, D., 203
 Bierens, S., 91
 Bin Laden, O., 84
 Black, W., 149
 Blair, T., 58, 84
 Blankert, J.C., 66
 Blanksma, E., 156
 Bleys, B., 139
 Boer, J. de, 141
 Bolkestein, F., 68, 124, 146
 Bomhoff, E.J., 39, 40, 41, 116
 Boonstra, W., 186
 Boot, A., 116, 153, 154, 155
 Borda, 60, 63, 74, 125
 Bordewijk, P., 118, 119
 Borst, P., 166
 Bos, W., 14, 18, 19, 73, 82, 83, 84,
     106, 107, 108, 111, 148, 149
 Bot, B., 58
 Bouman, M., 151, 152, 171, 185,
     186
 Bovenberg, A.L., 169
 Breedveld, P., 47, 51, 163, 190
 Breivik, A., 137, 138
 Brinkman, H., 123
 Brouwer, H., 142
 Brown, S., 64, 68, 71
 Bush, G.W., 84
 Calmthout, M. van, 202
 Cantor, G., 163
 Capriles, L., 72
 Cato Maior, 144
 Cauchy, A.L., 187
 Chirac, J., 58
 Churchill, W., 93
 Clevers, J.C., 204
 Cohen, M.J., 78, 125, 126, 134,
     152, 161, 162
 Colijn, H., 147
 Collignon, J., 130
 Couperus, L., 183
 Crone, F., 81
 Daemen, J., 205
 Dalen, H. van, 190
 Dales, G.D., 66
 Dam, M. van, 19, 110, 137, 151,
     168
 Dankbaar, W., 141
 Datta, V., 184
 Deckers, F., 103, 104
 Dehaene, J.L., 149
 Derksen, A., 140, 142
 Descartes, R., 188
 Diamond, J., 70
 Dijk, K. van, 142
 Dijkgraaf, R., 134, 194
 Donner, P.H., 128, 151
 Doumic, R., 182, 183, 184
 Drees, W. jr., 110
 Drees, W. sr., 110
 Dronkers, J., 190
 Duisenberg, W., 49, 110
 Duivesteijn, A., 54, 81
 Dunk, Th. von der, 118, 119
 Dupuis, H., 89, 91
 Eichengreen, 185, 186
 Emmerij, L., 211
 Engelen, E., 171
 Evenblij, M., 195, 197, 198, 199
 Feo, G. de, 180
 Ferwerda, K., 141
 Florijn, M., 110, 111
 Fortuyn, W.S.P., 40, 68, 82, 90,
     107, 111, 116, 127, 137, 138
 Fraternali, E., 182
 Freudental, H., 21, 158, 159, 164,
     204
 Fuchs, E., 181, 182, 183
 Galbraith, J., 149
 Galbraith, J.K., 149

Geest, L. van der, 133
 Geithner, T., 149
 Gill, R.D., 22, 140, 164, 187, 189, 190, 199, 200, 204, 205
 Gladwell, M., 101
 Glastra van Loon, K., 48, 50
 Godebska, M., 183
 Goederen, A. de, 115
 Gogh, Th. van, 68, 70, 79, 107, 116, 124
 Gore, A., 84
 Gorguet, A., 183
 Greenspan, A., 103, 151, 154
 Groenink, R., 148
 Groot, E., 14, 18, 19, 170
 Gullace, G., 182
 Haan, H. de, 186
 Haavelmo, T., 165
 Ham, B. van der, 61
 Hamer, M., 96
 Harremoës, P., 34, 41
 Hart, V., 34
 Hartog, H. den, 85, 86, 192
 Hartog, J., 138, 140, 190
 Hefner, H., 175
 Heijden, M. van der, 179
 Heijne, B., 90
 Heijnen, P., 81
 Heinsbroek, H., 40, 116
 Hemelrijk, P., 98
 Hermans, W.F., 91
 Hirsi Ali, A., 52, 68
 Hitler, A., 93
 Hodgson, G., 203
 Hoessein, S., 84
 Hond, M. de, 113
 Hoog, K. de, 165
 Hoop Scheffer, J. de, 84
 Hueting, R., 126, 139, 169
 Hulsbosch, J.K., 195
 Hulst, A., 85, 87, 88, 115
 Hulst, H., 52, 85, 87, 88, 115
 Hulten, M. van, 134
 Huysmans, J.K., 183
 Illner, M., 148
 Irrgang, E., 125, 167
 Jacobi, L., 19, 168
 Jacobs, B., 14, 18, 19, 151, 167, 170
 Jager, J.K. de, 14, 18, 148, 149, 150, 169
 Janmaat, H., 68, 124
 Janssen, R., 171, 172
 Jesurun, E.A.V., 65, 66, 67, 72
 Jongkind, L., 195
 Kafka, F., 120
 Kalma, P., 80
 Kalse, E., 172
 Kalshoven, F., 172, 195, 212
 Kamp, H., 89, 90
 Karaganov, S., 61
 Kasteren, J. van, 192
 Kat, M., 141, 142
 Kemmer, M., 148
 Keulemans, M., 193, 194
 Keune, L., 101, 102
 Keynes, J.M., 13, 131
 Kleinknecht, A., 132, 166, 167, 171, 186
 Klerk, R. de, 54
 Knijff, P. de, 141, 142
 Koenders, A.G., 108
 Kok, W., 49, 69, 81, 85, 110, 111, 116, 117
 Kollenveld, M., 204
 Koopman, R., 167, 187
 Koopmans, R., 190
 Korte, R. de, 87, 115, 192
 Krugman, P., 171
 Kumm, W., 181
 Lange, C.A. de, 128
 Lange, T. de, 190
 Leers, G., 113
 Leibniz, G., 187, 188
 Lek, B. van der, 169
 Lenstra, J.K., 22, 31
 Leoni, B., 182, 183
 Lepeltak, T., 90
 Levelt, W., 156
 Löffler, E., 183
 Lubbers, R.F.M., 58, 69, 81, 124
 Lucia de B., 22, 104, 120, 140, 142, 164, 199
 Maasland, B., 150
 Madoff, B., 103, 130
 Margherita, 181
 Marijnissen, J., 48, 49, 50, 75, 167, 168
 Meens, Th., 194, 195, 196, 197, 199, 201
 Mees, H., 93, 94, 95
 Meidner, R., 13
 Melkert, A., 20, 81, 82, 111, 116, 137
 Merkel, A., 18, 144, 145, 146, 153, 154, 169
 Middelkoop, E. van, 96, 104
 Mierlo, H.A.F.M.O. van, 15, 16, 112

Millan, C., 154
 Minski, H., 149
 Montesquieu, 132
 Mous, H., 140, 141
 Mulder, R.V. de, 23
 Nagel, J., 127, 128
 Nardis, S. de, 131
 Natanson, T., 183, 184
 Newton, I., 187, 188
 Niemöller, J., 209
 Niemöller, J., 190, 200
 Nieuwboer, D.J., 113
 Nieuwkerk, M. van, 165
 Nijenhuis, J. te, 190
 Noort, V. van der, 35, 36
 Obama, B., 98, 105, 116, 135, 145, 148, 149
 Ouray, D., 163
 Palais, R., 34
 Paling, K., 145
 Papandreou, G., 136, 156, 171
 Pareto, V., 55
 Pauw, J., 133
 Pechtold, A., 15, 17, 64, 71, 112, 169
 Pen, J., 139
 Peterich, P., 181
 Plasterk, R., 18, 19, 56, 118, 119, 143, 144, 147, 149, 150, 151, 152, 155, 156, 160, 161, 162, 165, 166, 168, 171, 172
 Ploeg, F. van der, 14, 18, 19, 54, 151, 167, 170
 Praag, R. van, 190
 Prodi, R., 185
 Pronk, J., 80, 101, 211
 Pythagoras, 163
 Radicova, I., 157
 Rasmussen, A., 105, 106, 108, 109
 Reagan, R., 154
 Rehn, G., 13
 Renckens, E., 175
 Renoir, P.A., 184
 Rinnooy Kan, A., 112
 Ritzen, J., 35
 Robinson, A., 187
 Roemer, E., 167
 Ronde, K., 175
 Rongen, J. van, 22
 Roodenburg, H., 190, 191, 192, 200, 210, 211, 212
 Roorda, G., 204, 205, 206
 Rosenmöller, P., 66, 137
 Rouvoet, A., 73, 74, 83, 84, 125, 126, 127
 Russell, B., 163
 Rutte, M., 14, 18, 23, 27, 76, 90, 92, 124, 125, 128, 129, 133, 135, 136, 143, 144, 145, 146, 147, 149, 153, 154, 155, 156, 162
 Samsom, D., 18, 19, 168, 171
 Sarkozy, N., 18, 144, 145, 146, 157
 Schaaijk, M. van, 86, 87
 Schaepman, K., 194, 196, 199
 Scheffer, P., 52
 Scheringa, D., 117
 Schilders, W., 159, 160, 204
 Schotte, G., 73
 Schröder, G., 58
 Sert, M., 183, 184
 Sint Juttemis, 90
 Sint, M., 81
 Skidelsky, R., 131
 Slager, K., 48, 50
 Sluimers, D., 128
 Smeets, I., 199, 201, 202
 Spandaw, J., 22
 Spekman, H., 170
 Spijkers, F., 96
 Spruyt, B.J., 137
 Staal, B., 148
 Stapel, D., 21, 156, 204, 206
 Stavrou, P., 13, 147
 Steingart, G., 156
 Sterken, E., 204
 Stevin, S., 164
 Stoeving, C., 181
 Strohl-Fern, A., 180, 181
 Tall, D., 206
 Tamboer, K., 115, 172
 Tang, P., 81
 Teulings, C., 185, 186
 Thatcher, M., 154
 Thomé, C., 180, 182
 Tilburg, R. van, 117
 Tinbergen, J., 13, 78, 80, 191, 210, 211
 Tjan, H.S., 85
 Toulouse-Lautrec, H. de, 184
 Trombadori, A., 182
 Tromp, B., 79
 Tweebeeke, M., 162
 Uyl, J. den, 18, 85, 110, 111, 115
 Uyl, X. den, 128
 Vaatstra, M., 140, 141, 142
 Veen, C. van, 85

Veenstra, H., 141
 Veerman, E., 179
 Velde, M. van de, 91
 Vendrik, K., 125
 Verdonk, R., 98
 Verhagen, M., 27, 104, 105, 106,
 107, 108, 109, 110, 128, 129,
 133, 135, 136, 138, 146, 153
 Verhofstadt, G., 58
 Verhulst, F., 204
 Vermeend, W., 116, 151, 152
 Vliet, J. van der, 96
 Vondeling, A., 110
 Vos, A. de, 140
 Vos, M., 134
 Vree, J. de, 179
 Vries, J. de, 118, 119
 Wal, A. van der, 89
 Wayenburg, B. van, 179
 Weerts, F., 133
 Weierstraß, K., 187
 Werdmölder, H., 190
 Wiegel, H., 27, 76
 Wijffels, H., 101
 Wijnbergen, S.J.G. van, 151, 155,
 167, 186
 Wilbrink, B., 21, 159
 Wilders, G., 14, 52, 90, 98, 123,
 124, 133, 135, 136, 137, 138,
 143, 146, 153, 154, 161, 164
 Wiltting, K., 128
 Windels, B., 32
 Windholz, A., 180
 Wit, J. de, 130, 134, 192
 Witteman, P., 133
 Wolf, Martin, 171
 Wolferen, K. van, 67
 Woodhouse, J., 182, 183
 Yezkilim, 163
 Zacher, A., 181, 183
 Zalm, G., 38, 40, 47, 80, 81, 87,
 103, 111, 114, 115, 116, 117,
 123, 137, 185, 186, 192
 Zanden, L.J. van, 134
 Zeeman, M., 184
 Zwagerman, J., 92, 93